

inkeriläisten viesti

numero 1

tammikuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie tt D 44, 00800 Helsinki 80 Paatoimittaja: Matti Vironmaki, puh. 63t 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 39t
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A t, 00100 Helsinki t0
OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiltotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk t2,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa t5 kr
ILMOITUSHINNAT:	t/t sivu mk 200,— t/2 » » t20,— t/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/t0t 850 Postisiltotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki I4 Puh. 662 668 Postisiltotili n:o 416608-9
	Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
	Kustantaja ja julkaisija:
	INKERILÄISTEN YHDISTYS R Y.

KANSIKUVA KERTOO Inkerinmaan vaakuna Kuva julkaistu ensimmäisen suomalaisen Raamatun nimolehden koristeena olevassa vaakunasajassa 1642 (Kuva Inkerin suomalaisten historiassa, 1969)

Sananparsien sääkalenteri

Muistiin merkinnyt Simo Höylä

Jos on usva uutenavuotena niin on halla heinäkuussa. Hassukin huomaa, että loppiaisena 6. 1. on päivä pitempi Jos ei suojaa sydänkuussa, niin ei kelpo kesästä.

Paavali 25. 1. syksyy, Kynttilä ke-vättä. Jos ei pauku Paavalina, eikä kylmä kynttelinä, niin keväällä kylmää kyntäjii ja paleltaa paimeni

Heikiltä 19. 1. eläintenruoka kahteen ja ihmisen ruoka kolmeksi.

Jälkeen uuden vuoden ensimmäisestä suojapäivästä laskettiin kaksisataa vuo-rokautta eteenpäin, sitten on ruis val-mis - uutinen on joutunut

Paavalista kuukausi Marttiin 24. 2. Oli tapana sanoa, että Matin toinen sil-mä vetä vuotaa, kun räystäistä rupesi vettä tippumaan.

Matin päivänä karhu kääntää kyl-kensä.

Minkä ennen Mattia hellittää, sen jalkeen Matin kiinnittää.

Helmikuun hellät tuulet maaliskuus-sa maksetaan.

Jos ennen Mattia härkä saa juoda räystään alta niin jälkeen Maarian kuk-ko janoon kuolee.

Matin jälkeen voi sataa lunta vielä niin paljon, että kykkävän koiran peit-tää.

Helmikuussa on aina kova tuuli, joka karistaa puista sammalia ja kaikkea moskaa, siitä laskettiin seitsemän viik-koa kesän tuloon

Matista kuukausi Maariaan 25. 3. Jos Maariana ei maata näy niin ei Jyr-kinäkään kesä ole. Mikä Maariana katolla se Jyrkinä maassa (eli vaolla).

Reki heitto Mariaan tahi viikkoo pe-rasta.

Maaliskuu se maan nayttää ja ojat täyttää.

Kuu kiurusta kesään. Maaliskuun loppupuolella jo olikin korkeimmilla paikoilla kiurun mättäitä näkyvissä.

Maariasta kuukausi Jyrkiin 23. 4. Oli tapana sanoa, että niin on paikallaan kun Jyrin päivä.

Käki kukkuu Jyrin ja Vapun valilla vaikka tuuran varren päässä.

Jyrki ottakoon lehmät vaikka sel-kään. Oli tapana, että Jyrin päivältä alettiin laskea lehmii laitumelle. Jo-kainen laskee lehmänsä kesälaitumelle silloin kun hän katsoi sen sopivaksi. Mutta harvoin ennen Jyrkiä. Nais-väellä oli tapana kastella paimen mä-räksi. Kun se keväällä ensimmäisen päivän iltana saapui kotiin karjoineen, niin talon tyttäret eli piikatyöt olivat vesikappa eli ämpäri kädessä jossakin nurkan takana lähellä karjakeittiötä paimenta odottamassa ja kun paimen saapui niin hän sai vettä niskaansa. Näin tapahtui ennen vanhaan meillä päin, mutta kukaan ei oikeen pystynyt selittämään sitä, miksi niin tehtiin.

Paimen oli vuorollaan talossa kaksi päivää lehmältä ja yhden päivän hie-holta. Paimenta pidettiin kuin piispaa pappilassa, sille paistettiin piirakat ja tehtiin munavoita varsinkin evästä var-ten, jottei hän olisi seuraavassa talossa entistä taloa missään nimessä moittinut

Merituitun kylä oli suuri, kaksi kilo-metriä oli pituutta ja suunnilleen sam-man verran leveyttä. Talot olivat eril-lään toisistaan suomalaisen tyyliin. Kylässä oli monet kujaiset, niin muo-dostui lehmistä monta karjaa ja joka karjalla oli oma paimen.

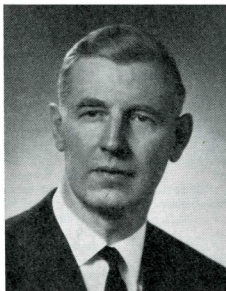
Sanottiin, että Vappuna vasta kaina-lossa Orahasta touko tunnetaan.

Keväällä päivä ja syksyllä viikko. Kun keväällä päivää myöhemmin kyl-vit niin syksyllä viikko myöhemmin se valmistui korjattavaksi.

Kevätkylvön aika laskettiin seura-vaan tapaan: Vanhasta juhannuksesta

jatkuu s 14

Kosemkinan pojasta tuli professori

Leo Yllö, joka täytti kuluvan vuoden tammikuun 6. päivänä kuusikymmentä vuotta, on tehnyt merkittävän työn maamme maataloudellisen tutkimuksen alalla ja toimii nykyisin Valtion siementarkastuslaitoksen johtajana ja professorina. Hän on syntynyt Kosemkinassa kansakoulunopettaja-pariskunnan lapsena. Hanen akateemiset opintonsa ovat tapahtuneet sekä Eestissa että Suomessa. Suoritettuaan ylioppilastutkinnon Narvan yhteiskoulussa 1934 hän valmistui agronomiksi ja maataloustiet. maisteriksi Tarton yliopistossa 1938 ja 1939. Siirryttyään Suomeen Yllö suoritti Helsingin yliopistossa maatal. ja metsätieteen kandidaatin tutkinnon 1949 ja väitteli tohtoriksi 1958. Oltuaan ensin toimessa lisenssivirastossa hän siirtyi varsinaisesti omalle alalleen, ollen 1958—1959 Perä-Pohjolan koeaseman tutkijana Rovaniemellä sekä sen jälkeen Tikkurilassa Maatouden tutkimuskeskuksen kasvinviljelylaitoksen tutkijana ja myöhemmin saman taitoksen erikoistutkijana v:teen 1969, jolloin määrättiin Valtion siementarkastustaitoksen johtajaksi ja professoriksi.

Yllö tunnetaan uutterana ja arvokkaita tuloksia saavuttaneena tiedemiehenä, joka on julkaissut runsaasti tutkimuksia varsinkin perunan, viljojen ja rehukasvien viljelyn aloilta. Hänen väitöskirjansa selvitti sotien jälkeen viljeltäväksi tulleen uuden rehukasvin, nattinaurin viljelytapoja ja mahdollisuuksia Suomessa. Tutkimustensa perusteella Yllö oli saavuttanut monipuolisen pätevyyden nykyiseen virkaansa Valtion siementarkastuslaitoksen johtajana, jossa työskentelee satapäinen joukko tarkastajia ja muita siementarkastustyötä suorittavia henkilöitä. Yllö on tehnyt runsaasti opintomatkoja Euroopan eri maihin ja joutuu nykyisin useasti osallistumaan siementarkastusta käsitteleviin kansainvälisiin kongresseihin.

Tunemme Yllön Inkerin asioihin kiinnostuneeksi ja niihin monilta tavoin osallistuvaksi; hän on mm. toiminut Inkeritäisten sivistyssäätiön hallituksen jäsenenä sen perustamisesta lähtien ja on nykyisin säätiön hallituksen puheenjohtaja. Toivottamme hänelle jatkuvaa menestystä kaikissa toiminnoissaan. — E.A.J.

Ann-seukon läksijäiset ja hiät

Tiä on miun lapsenmuististain temmattu iha tos juttu. Ko mie olin vast neljtoist täyttänt — aloin käyvä iltamis ja tantsulois. Mie käin usjast Virkkiläs ja Suaprus. Virkkilä olj mein Susaaninan stantsalt kuuvven virstan piäs, mutt Suapruuhe olj kaheksa virstaa. Niä kylät olliit metsiin takan, eikä sinne mänt junnaa, — vua sellane vetelä muvantie mitä pitkin laputin jalkasi.

Suaprus mie käin harvemmi, ko se olj pitemmän matkan takan ja siel elj vua yks Toivo-seukkoin, mutt Virkkilän Helen-tättiin luon mie käin usjast. Helen-tättiin pere olliit rikkait ja heil sain ain vatsan täyvvelt syyyvä kaikelaisii hyvvi ruukii. Olj miul viel toinekkii syy mitä vart mie heil käin niin usjast ja niin mielöllään.

Helen-tätillään olj kaks poikaa — Anttu-seukko ja Toivo-seukko. Anttu-seukko olj jo aika-mies, mutt Toivo-seukko olj minust vua kolt vuotta vanhemp. Mie rakastin Toivo-seukkoo ja hia olj ain miun kanssain, ko mie olin heil käymäss. Hiä soitti hyväst kittarraa ja ain laulelj rallattelj, ko hänell olj nii hyvä lauluiänkii.

Virkkiläs heil kävessäin mie ain piäsin seukkoloinen kans sarraimee tantsimaa ja minnuu piettii suuess arvoss, ko mie, niatse, olin soittajan seukko Inkerelt. vaikk joha myö silloin elettiikkii Sussasiinan stantsal. Meinhä pitj myyvvä se kotj sielt Inkerelt ja muuttaa pois huttortal — kolhoosin maihe valist. Myöhä oltii silloin jo työläisii ja issain olj työss huaprekal.

Mutt Ann-seukostain miun pitj täss nyt Teill luatii. Poikiin lisäks Helen-tatillään olj vks tytärkii, ja hiä olj vanhin lapsist. Ann-seukko olj olt jo kauvva naima-ijäs, ja kaikk luuliit, jot hiä ei ennää piäsekkää miehelää, ko ikkääkii olj jo koltkymment vuotta. Hiä olj ain nii hiljane ja vierast kaikkii, etenki miehii. Kyll hänt olj jo mont kertaa kositukkii, mutt hiä vua mänj viel hiljasemmaks — vapis ja tutis kojnin nurkas. Hiä ei hirvint männä tantsu-

loihekkää, ko sielt pojat ai tahtoit tulla suattamaa, sill hiä olj oikein sorja punoschine tyttö. Hänell olliit paksut keltaist hiukset, kuin kultaa, ja isot sinist silmät. Hiuksijaa hiä pitj kahel letil, mitkä toisinnaa kiäns piän ympär. Naisiin kans hiä luatj pojist ja miehist ko muutkii tytöt ja naiset.

Sit yhteen kevväin tulj rikas mies Suaprust Anni kosimaa. Aluks hiä luatj asjast Helen-tätillein, jot hiä olj kuult Annist kaikkee hyyyvvää, ja hiä olj kuult mitein kovast Anni pelkäs miehii. Tiä naimakauppa olj niät Helen-tättiin mieleine, paras, mitä Annill vois uatella, ja hiä alkoikii Anni suostuttelemaa sill miehell. Se mies olj, niätsie, rikas ja nuor leskmies, ja oikein potrakin, ja hiä olj piättänt Annin naijja. Tulj hiä heil käymääkkii iha yhtennää, ja alkoi luatii Annilkii joka kerrall siint yhest ja samast asjast.

No sitt lopultkii tapahtu ihme, ja Anni mänj hänen kanssaa ostamaa pritanuiks myöpeleit. Hyö olliit ostanee rovatin, kuapin, pöyvvän ja tuoliloi. Siin rovatiss olliit sellaisit kiiluvut pumput kummaskii piäs, ja ne pritanut ajettii linnast suuraa sinn Annin uutee kottii. Muist pritanuist Ann-seukol ei olt puutetta, ko hiä olj Helen-tättiin käskyst niit ommelt joka vuoss lissää, ja vua lissää. No sitt nekkii vietiä jo ielt-päin sinn sulhasen kottii.

Lopultkii tulliiitt sitt läksijäiset ja hiät. Mie muistan — ko tullii morsiant ottamaa, ni morsiant ei lövvettykkää mistää. Mutt mie olin koko ajan katsont Ann-seukon perrää ja tiesin miss hiä olj. En mie vua kellee sitä sanont, vaikk miultkii kyseltii. Sitt'ko kukkaa ei minnuu näht mie puikahhin Annin luoks liävää. Siell Anni seiso liävän nurkas ja tutis pelost, ja yhtäperrää miul hörppys — jot hiä ei miä tuppaa, eikä naimisii. No mie sitt kysyinkii hänelt, jott mitä vart hiä käj ostamass niit myöpeleittä sen sulhasen kanss, ni hiä vua sano, jott'ei hiä tohhint ennää vastustaa äitijää, ja se mieshä ne

ost, ja makso, ja oljha se hauska sanoo — mikä miul näyttiijää, ko toine hullu ost kaik ja just ne mitkä miul näyttiisiit

No sitt mie luajin kauvan Annin kans ja aloin vua kovistammaa, jot kyll hänen on nyt mäntävä tuppaa, sill siell koko morsiant ottamaa tult hiäväk uoteloo hänt, jot ei hiä sua sitä häpää tehä sill sulhasell, jot ei miä, ko kaikk istuut pöyvväs ja uoteloot. Hiä vua itköö, iha veejeks muuttuu, ja vua hoppuvaa, jott hiä ei miä.

Lopultkii mie sit sanoin hänell, jos jos hiä ei nyt lähe miun kanssain tuppaa, ni mie miän sanomaa hänen äitillee ja niill muill miss hiä on, ni ne tuloot ja vievät hänet sielt liävän nurkast. Se sitt auttoikii. Hiä kuivais silmääse ja lähtj miun kanssain sinn tuppaa. Koko ajan hiä rutist minnuu kiäjest niin kovast ko jakso ja tutis pelost.

Tuväs nous suur ilo ko morsian löyty. Mie en jaksa ennää muistaa — mitä ne huusiit, vua koko ajan katsoin Annii ja pelkasin, jot hiä voip kuatuu siihe sillal kauhust, ko hänen takkii piettii nun kovvaa hälyy. Hiä olj nii valkija ko hursti.

Ei hiä sittenkää siihe kuatunt, sill ne vieraat ottiit Annin ja istuttiit pöyvvän tuaks sen sulhasen vieree.

Mie en sit siint uamust muuta ennää tiijekkää, ko mie mänin sinn liävän nurkkaa itkemää, enkä kehant tulla kennee näkyvii silmät niin punaseen itkust. Miul oliit arat silmäluomet ja ne ko tulliit punasee — ei ne iha koht vualenneetkaa. Suuret työtöts oisiit miul kovast nauraneet, ko pienä tyttö olj niin kovast itkent läksijäisä.

Sitt jälkee puolen päivän morsian ja sulhanen ajoit vihill. Koko Suapurst tult ottajaväk ja suattamaa lähtent Virkkilän väk ajoit kirkkoo. Ensimmäisess Kaljaskaas ajoit morsiuspar ja Annin Toivo-velj skutsariin, sit muut sukulais-miehet ja toveritsat skarappas-koill kovvaa peräss, niin jot tie pöllys.

Mie en piäst kirkkoo, ko äitiin olj yks emännist ja mein pitj männä ielt-pain hiätalloo laittamaa pöyti. Ko hiä-

väk tulj — pitj olla kaikk valmist pöytää nostettavaks.

No kyll mie sain heit kauvua uotelaa, iha silmät virruit pitkäks. Sit lopultkii hyö ajoit kujjaa kovan metelin kanss. Morsian ja sulhanen suatettii paikoillee ikkunapöyvvän tuaks iha keskell. Siihen kohtaa pöyvväll olj laitettu iso morsiuskukkaki — vualianpu-nainen hortensia. Hyö uotteliit ja seisoiit siin kunis muutkii löysiit omat paikkaaseen siin pöyvväss. Etutuvass olj kaks pitkää pöytää ja ne koht taittyit sukulaisist. Siihe morsiammen ja sulhasen vieree piäsit vua hein sisarens ja veikons, sekä parraat tyttö- ja poika-toveritsat. Heit sanottii morsiusneidoiks ja sulhaspojiks.

Ruokii olj niin paljo jot pöyvvät notkui — hernerokast alkain — piirakkoi, kiisselli- ja makjaa rokkaa myöten. Rikkaiss häiss ain tarjottii viinaakkii koko hiäviäjell.

Aluks kaikk alkoiit syyvvä, mutt koht kaikk nousiitkii seisomaa. Heil olj käsisää tävvet rjumkat vodkaa, ja hyö huusiit kovast yhtee iänee jot — »korjkaa .. aa .. aa, korjkaa .. aa .. aa.»

Hyö saikii kauvua huutaa, ennenku morsian ja sulhanen suuteliit toisijaa, sill Annia olj niin ujo, eikä luvant antaa suuvella niiss pöyvviss itsijää. Lopult ei ennää muu auttant ko suostumine suuvveltavaks. No, sit ko hyö oliitt suuvvelleet ni kaikk joivat rjuma-kaasen tyhjäksi. käivät istumaa ja tuas syömää, ja sitt koko ajan kiitteliit — jot »nyt on makjaa».

Ne sitt tuas — vähän ajan piäst — nousiit kaikk seisomaa ja tuas huusiit »korjkaa», eikä ennen käyneet istumaa kunis morsian ja sulhanen tuas oliitt suuvvelleet. Kest kauvua kunis kaikk oliitt syöneet ja juoneet vatsaase täytee hiäruokii ja juomii. Ki yhet pöyvvällist olj syötetty — siivottii pöyvvät, ja tuas alettii alust ast kattaa pöyti. Morsian ja sulhanen istuiit koko ajan pöyvviss, kunis kaikk kutsutut vieraat olj syöneet, vaikk ei hyö itse ennää jaksaneetkaa syyvvä. Hein olj istutava siin siks, ko alko ain vähll viina maistuu korjkal, ni pitj suuvvella se maistumaa makjalt.

Turun Inkeriläisten joulujuhla 1937

(Ote Taimi Samoojan aidilleen inkeriläissyntysille (Venjoelta) Olga Kahi-Suomiselle Tuusta Hetsinkiin 16. 12. 1937 lähettämästä kirjeestä).

»Viime viikolla uhrasin kaiken vapaa-aikani takaläisille Inkerin pakotaisille: toimin myyntipäällikkönä ja kerjälaisena. Eiko olekin erikoinen yhdistelmä! Olin koko keskiviikko-paivan klo 9 a. klo 5 i. myymässä inkerit. ompetuseuran toita Naisytioppilaiden Kärjala-seurassa Ylioppitaskunnassa. Sain siellä myydyksi noin 800 mk:lla, toput 300:— myin yksityisesti jälkeensain Vottovaroilla pidimme sunnuntaina pakolaisille hienon joulujuhlan. Sinne otin saanut kerjätynsi varakkaammilta tuttaviltani 5 kg patasokeria, 2—3 kg makeisia joululahjapaketteihin, piparkakkuja, pikkuleipia ja mikä parasta: ison kasan vaatetavaraa 2 hyvää poikain talvipaltoa, kahdet mainiot golfhousut, yhdet miehen kengat, tyton päättyskengat, 2 talvilakkia y.m. lakkeja, suuret määrät sukkaa, lapasia,

kaulahuiveja y.m. Kotoa vein vielä 2 poikain talvitakkaa.

Jaoin ne joulujuhlissa ja saatoin taten valmistaa monelle tarvitsevalle suuren iton ja avun, ne menivät kuin kuumille kiville.

Meillä oli oikein hyvä ohjelma: Kaksi minun hyvää ystävääni: pianisti Ulta Steinius ja viulutaiteilija Itma Sutinen-Wigetius esittivät hienoa ohjelmaa vain asian harrastuksesta ja minun takiani. Ja kuinka tervetullutta se on ihmisille, joilta ei koskaan ole tilaisuutta menä konserttiin, saada kuulla taysipainoista taidetta. Minä itse tautoin, Aino Hamatäinen oli harjoittanut pari pienä tasten näytelmää, Kosti Kupiainen esitti suuremmoisesti huumoria, Teppo ja Partanen lukivat muistelmiaan Inkeristä, pastori Varjoavaara piti joutusaarnan. Kuusi paloi, tarjottiin kahvia heikkulisen kranssin y.m. kanssa, syötiin meiniota riisipuuroa, sitten tulivat tontut ja jakoivat 50 namuspussia».

Tuotoin elettiin tiukkaa aikaa, ei ollut mitään yllätyttäistä kuten nyt.

Mie katselin koko ajan Ann-seukkoo. Hiä oli niin pienä, valkijä ja sorja, kolettijä nukke. Hänellä oli valkijä pitkä ja kaunis morsiuspuku päällä, valkijat sukat ja kengät, pitkä valkijä pitsihuntu ja talikukkaist pään ympäril keltasii läikkyyis hiuksis. Hiä vaa oli niin murheellisen ja kiusatun näkönen ja hiä ihanku ois häppeilt ihmisii.

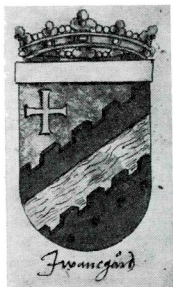
Ko kuokkavieraatkii oli syötetty ja juotettu — vieti pöyvvät pois etutuvast. ja penkit vaa jätettii. Ämmät alkoit tantsii takatuvan puolel ja nuoret etutuvan puolel. Sinn oli palkattu kaks soittajaakkii haitarloihee kans. Hyö soittit vuoronperrää ja heit piettii suuress arvoss. Välill Annin Toivo-veikko soitti kittarallaa.

Sinn oli kutsuttu laulaja-ämmätkii itkettämmää morsiant. Hyö lauloit takatuvan puolel morsiammel ja sulhasel aluks itkuvirsii, sit sellasii, miss antoit kaikellaissii hyyyvvii neuvoloi hiäparil. Anni itk koko ajan, mutt ämmät vaa lauloit ja lauloit.

Myö valvottii koko yö, ko ei olt tilaa mihin käyvvä makkaamaa. Uamusel myö ajettii Helen-tättiin kans takasi Virkkilää ja siel käimme koht leppää-mää ja nukuimme koko sen päivän ja viel yönki yhtäperrää. Kyll ne olliit rikkaat ja suuret hiät.

Maria Ripatti

Inkerin tunnukset 1500-luvulta nykypäivään

n. 1581

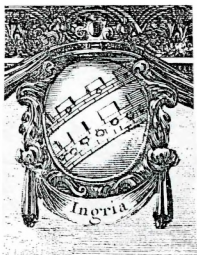

De la Gardien vaakuna

Inkerisla mainitaan jo 1100-luvulla, jolloin se kuului Novgorodin ja myöhemmin Moskovan valtakuntaan. Ruotsalaiset yrittivät valloittaa Inkerin v. 1240, mikä tosin epäonnistui. Inkerin alue oli kaupallisesti hyvin haluttu, sillä 1300 ruotsalaiset rakensivat Nevan suulle Maankruunun linnan, joka joutui venäläisille jo seuraavana vuonna. Vasla vuonna 1581 Ruotsi sai Pontus De la Gardien ansiosta Inkerin t. 200- ja 1300-luvulla rakennetut paalinnat. Talloin esiintyy Inkerille muodostettu oma tunnus. Tämä vaakuna on löydettävissä mm. Laurentius Petrin kronikasta, joka on n. vuodelta 1581. Talloin vallattun myös Narvan linnoitus, mutta tämä alue sai oman vaakunansa, joten sitä ei enää laskettu In-

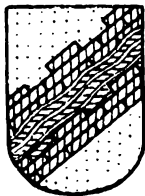
keriin kuuluvaksi. Tässä vanhimmassa Inkerin vaakunassa esiintyy sinisellä puolisella muunt. molemmin puolin hopeavirtaa. Risti oli kultaa. On oletettavaa, että muurit kuvaavat linnoituksia Nevan rannoilla ja risti kristinuskon luterilaisla haaraa. Tämä vaakunaa on pidettävä vanhimmalla tunnuksena, sillä on epätodennäköistä, että alueella olisi ollut oma vaakuna Venäjän vallan aikana, saati sitten ruotsalaisten pikakäyntien hetkinä.

Vuonna 1617 Inkeri luovutettiin Ruotsille, joka ei osannut kohdella asujamistoa oikeudenmukaisesti. Tästä johtuen osa ortodoksisista väestöstä siirtyi karjalaisten kansaan n. Tverin Karjalaan. Sijalle siirtyi

1660

Kaarle X Kustaan aikana

Kaarle XIII sinetissa oli vaakunan
varitys jo nykyinen

asukkaita Suomesta, joten asujamisto säilyi suomenkielisenä.

Ruotsalaiset käyttivät 1500-luvun lopussa käyttöön otettua vaakunaa, joka kuitenkin muuttui varttykseltaan ja risti katosi kokonaan. Muurit säilyttivät paikkansa, joita esiintyy Nevan rannalla. Punainen väri kuvaa tulia, joita saatiin myös tältä alueelta runeasti. 1600-luvun puolenvälin jälkeen vaakuna muistuttaa nykyistä ja 1600-luvun lopussa kulta esiintyy paavarina ja vinta muuttui siniseksi. Kulta kuvasi viljavaimoita, joita oli niin pohjoisessa kuin etelässäkin. Tällaisena vaakuna on säilynyt meidän päivimme saakka.

1700-luvulla Venäjän armeijan joukko-osastojen joukossa oli myös inkerilaisten Naisten huppujen väreinä oli musta ja keltainen. Lippuissa oleva vaakuna vaihtui, mutta yleisimpänä tunnuksena oli sinisellä

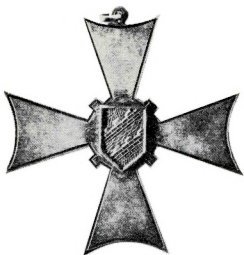
vaikoinen muuri. Virta oli usein poistettu, mutta totakin on pidettävä vain valaikkaisena ja viiheellisenä tutkintana.

Venäjän valtakumouksen jälkeen inkerilaisten tavoitteena oli autonomia, joka kuitenkin tukahdutettiin bolševikkien valaan noustessa. Pakolaisten keskuudessa kypsä ajatus urottaa Inkeri asevoimin Venajasta. Vuosina 1919—1920 alueella taisteli kaksi, etupaassa inkerilaista sotilasretkikuntaa. Retkikunnat olivat Pietarin, nykyisen Leningradin, molemmin puolin Pohjoinen saapui Suomesta ja eteläinen Viirista. Kumpikin oli yhteistoiminnassa valkoisten venäläisten kanssa. Vuonna 1919

v. 1919

(Taiteilija Haapakoski)

Inkerin valkoisen muurin urhoollisuusristi

Huolimatta osittaisesta heraldiikan rappio-
kaudesta Inkerin Liiton merkissä vaakuna
säilyi puhdastyylisenä

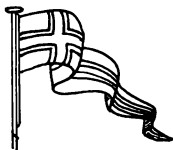
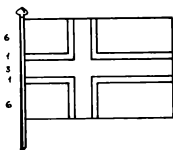
1920

laiteilija Haapakoski piirsi vaakunan, van-
halla pohjalta, jorkin hän lisäsi kilven al-
le kukkakoristeen ja nauhan. Ingermanlan-
dia, nimeen, joka on kuitenkin vieras
lahan historialliseen vaakunaan. Vuonna
1920 kayteltiin Pohjois-Inkerissa vaakuna-
postimerkkiä, jonka vaakuna oli väärin
ymmarrelty historiallisesta tunnuksesta.
Samoin nykyisin myytävänä oleva kankai-
nen hihameikki on eräänlainen huono ko-
pio postimerkin vaakunasta Inkerin Liit-
on merkissä ja Inkerin Valkoisen Muurin
ristissa vaakuna on sen historiallisessa
muodossa. Vaakuna jai käyttöön pakolais-
jen keskuudessa, sillä Neuvostoliitossa se
joi kaytosta, vaikka Tarton rauhassa so-
vittiin Inkerin autonomisesta asemasta

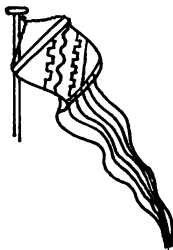
Neuvosto-Venajalla. Sitä ei kuitenkaan
tullut mitään, ja suuri osa asujamista siir-
rettiin, vuosina 1928—1938, muualle Neu-
vostoliittoon. Osa paikalle jäänyttä asuja-
mistoa siirtyi viime jatkosodan yhteydessä
joko Suomeen tai Saksaan, josta rauhan
tultua suurin osa palautettiin takaisin.

Joka tapauksessa Inkerin historiallinen
vaakuna elää vieläkin niiden inkeriläisten
keskuudessa, jotka tuntevat sen omakseen.
Vaakunan selitys on seuraava: »Kultaken-
tällä punamen yliaalta sakarakoroinen vas-
lapalkki, jossa sininen yliahlta aaltokoroi-
nen, alhaalta sakarakoroinen vastajanne». Vii-
rran vari tulisi olla hopeaa, sillä sininen
ja punainen ei heraldiikassa saisi rajoittua
toisiinsa. Sitapaitsi vuonna 1581 tehdyssä
vaakunassa virta on hopeaa. Kilven yllä
kuuluu olla herttuakunnan kruunu, koska
Inkeri luettiin aikanaan Karjalan tapaan
herttuakunnaksi. Tätä kruunua ei ole vii-
me aikoina enään käytetty, mutta arvo-
kruununa se olisi syytä ottaa takaisin, niin
kuin nykyisten läänienme vaakunatkin
ovat kruunatut.

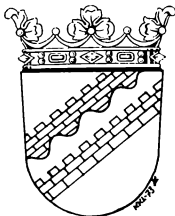
Vuonna 1919 kaydyn taistelun yhteydessä
kaytettiin valkoisen Inkerin lippuna kel-

Isannan viiri

Kieppuva viiri

Nykyisen heraldisen tyylikauden mukainen
vaakuna Puirros Kari K Laurila

taista lippua, jossa punaisen ristin paallik-
keena sininen risti. Lipun malli oli otettu
pohjoismaista, niin kuin Ita-Karjalassakin
tinkerin lipun varit olivat samat kuin vaa-
kunan. Tosin eraassa 1950-luvulla ilmes-
tyneessä lippukirjassa mainitaan Frisien
käyttävän samanlaista lippua kuin inkeri-
laisetkin. Lippujen suhteet ovat erilaiset,
sitä etta tinkerin lipun suhteet ovat 25 3
 $(73 - 1 + 3 + 1 + 13) : 17 (6 + 1 + 3$
 $+ 1 - 6)$ ja Frisien 22 $(6 + 1 + 2 + 1$
 $+ 12) : 16 (6 - 1 - 2 + 1 + 6)$. Vaikka
Inkerissa tätä lippua ei käytetäkään, niin
mm pohjoismaissa asuvat inkerilaiset ko-
koontuvat oman lippunsa alle ja pitävät
sitä kansallislipun arvoisena tunnuksena.
Jokaisella inkerilaisella on ainakin poh-
joismaissa oikeus nostaa kotinsa tipputan-
koon Inkerin lippu milloin haluaa, joskin
tällä hetkellä Suomen asetukset määrittävät
lippuspaivina lipputettavan Suomen lipulla

Ulkovaltiojen tippujahan tamakaan asetus
ei koske ja liputtavathan ahvenanmaalai-
setkin omalla lipullaan myös liputuspa-
ivina. Jokapaivaista käyttöä ajatellen voi-
daan valmistaa myös isannanviureja, joita
ohessa esintyy kolme eri versiota. Isan-
nanviurihan on siitä helppo pidettävä, koska
sitä ei tarvitse taskea yon ajaksi salosta,
kun taas kansallislipun suhteen on toisin

Kaalin lehtiä

Laenee merkitty silloin kirjoihin vuosi 1907 tai nollä main. Me veljekset olimme kahdestaan tärkeällä matkalla. Ken lukijoista on ne ajat elänyt ja niissa maisemissa luikkunut, hän saattaa muistaa vielä, kuinka Pietain-Strelnan välisellä matkalla Suomenlahden ranta oli aivankuin yrttitarha: kasvitarha kasvitarhan vieressä ja niissä kasvamassa vihannesta jos minka laatuista ja kaiken muun tisanä sitten mahtavien keitakaalien rykelmä melkeinpa jokaisessa larahassa

Syksyllä ennen pakkasia tarhat tyhjenettiin sinne kentälle kaivettuihin kellareihin. Juurikasvien naatit kuin myoskin kaalinkerien päällimmäiset lehdet silvottiin pois, juureksistahan ne listittiin, ja ne jäivät hajatleen sinne kasvupaikoille. En tiedä juureksien jäämistöistä, mitä niille tehtiin, mutla kaalin lehdillä oli kysyntää. Ja mekin olimme juuri niiden hakijoita. Tarhaajat myivät niitä melko halvalla. Tuolaisen hevoskuormallisen sai ruflan rahalla. Kalselimme valikoiden tarjotla olevia ja kun sopiva tarha töytyi, sovittiin tarhaajan kanssa kaupasta seka ryhdyttiin tyohon. Voi tietysti aikansa, ennenkuin kuormallinen lehtiä oli karryillä ja suojaavasti sidottuna.

Oli aika haukatakaan jötain ja juoda teela ennen kotiin lähtöä. Syksyinen ilta kun ei kauan viirvyttelä, nün ehättikin hämaran maille jo, ennenkuin matkaan pääsimme. Kaantuessamme viimeisestä mutkasta Ropsuntielle olikin jo pimeätä.

Siellä tavoitimme kuormaston, jonka tehtavana oli siirtää Krasnojesselossa sijainneen Petsjatkunin tehtaan varastoista lumpuja Ropsun tehtaaseen, jossa ne joutuivat määrätyn jalostusvaiheen jälkeen siirrettäväksi eteenpäin. Rahtimiehet otivat Ropsun kylan asukkaita. Kaiketi heillä oli keskinäistä epasopua, sillä muuten ei olisi sitä kohtausta sattunut. Kävi nimittäin sillalailla, että meidän Murtaharjamme oli erittäin ruuska kävelijä eikä vuhntynyt hiljakseen

junnaavan jonon hannillä, vaan omia aikojaan lahti kuormastoa ohittamaan. Sen keskivaiheille ehdittyämme havaitsimme, että joitakin kuormastoon kuutuneita miehiä hyppäsi kuormittansa pysäyttämään meidän hevostamme ja jotkut alkoivat rahista veljelleni, nykäisivät hanet alas kuormalta ja meinasivat ryhtyä hanta siinä käsittelemään.

Veli sai toki selitetyksi heille, keila me olemme ja mitä meidän kuormamme sisältää. Rahisijat havaitsivat erehtyneensä, pyysivatpa vielä anteeksikin ja antoival meidän vapaasti jatkaa matkaamme. — Syyttivät pimeyttä erehdyksestänsä. No, Luulen suurimmaksi syyksi alkoholin vaikutukset... Sen paljasti heidän rähinansa.

Eihän siitä kohtauspaikalta ollut meidän kotimme kuin runsas parisen virstaa, mutla kun paikka oli asumaton pelloaluekela — lähimpään asumukseen ns Routeelan Kallanislön taloon »Sunkuran» suunnassa oli myoskin matkaa toista virstaa, ei noille keskenään eripuraisille Ropsun miekkosille olisi tuotanut mitään ikävyyksiä sen laatuinen kasiksi käyminen.

Meillehän, Ropsuntien varretla asuville se heidän rahdinajonsa ei ollut mikaan harvinainen näky, koska he harjoittivat sitä lamän tästä kesät - talvet. Väliin relleslivat päissänsä ja rahisivat omassa keskuudessaan. Kotiväki ihmetteli, kun kerroimme kokemamme. Totesivat, että sitä saattaa matkalla sattua kaikenlaista.

Ne tehtaant — Petsjatkunin tehdas Krasnojesselossa ja siitä t2 virstan paassa oleva Ropsun tehdas, joittenka välistä tavaran siirtoa nämä rahtimiehet harjoittivat, olivat tietenkin venäläisten käsissä. Ja vaikka Ropsu oli suomalaisten asuttama, vaikutti tämä tehtaan sijainti sen, että venäläistymisen vaara suureni suurenemistaan. Sillä venäläisten seura tehtaassa vieroitti varsinkin nuorison äidinkielestänsä. Kerrottiinhan Ropsun rippikouluikäisten poikien vä-

jatkuu s 15

Äidin ylistys jouulun aikaan

Meidän äiti kun paistaa pullaa,
itsestään se suussa sullaa.
Se ei kaipaa liotusta,
eikä ole mieli musta.

*

Kun äiti laittaa piirakkaa,
se vie muistot Karjalaa. .
Oisi pirakka riissi tai
peruna, niin niitä syödä sai.

*

Meidän äiti laittaa puuroo,
se sitten miellyttää kuuroo
ja jani vedin, lusikan,
se antaa ilon kauneimman

*

Äidimme kun teke keittoa,
ei tarvitse mennä peittoon,
sen voi syödä julkisesti,
arvostelun kaiken kesti

Äiti laittaa salaattia,
pilkkoo siihen omenia,
muuta hyvä kaikenlaista,
jos et usko, ota maista.

Meidän äiti ei sitten sorkki,
kun on paistettava turkey¹
Han varaa hyvästi aikaa,
käyttää tietoa ja taikaa.

*

Kun äiti laittaa kiisselin,
siinä on kerman silmakin.
Ei huoli olla salainen,
pane vaikka voipalanen

*

Meidän äiti kun keittää saijuu,
siin on oikein aromi haijuu,
sitä litkii mielellänsä,
vaikk' ois kielenpaassa kansa

*

Meidän äiti hyvin keksi,
laittaa kahvin viimeiseksi.
Siin on sekoitettu munnaa,
mikä juodes posket punnaa.

Meidän äiti on viisain nainen,
sanoi Jalmar Kaasalainen,
jos ei issää ota lukuun,
mikä kuuluu jalompaan sukuun

---

¹ laus. torkki = kalkkuna

laskettiin kahdeksan viikkoa taaksepäin se joutui toukokuun alkuun. Kahdeksas viikko oli kaura viikko; kylvettiin kauraa, seitsemäs oli selvä viikko, kylvettiin kauraa ja kevätruista (suvikas-ta), kuudes oli kurja viikko jyvää viljan kohdalla, silloin laitettiin eniten vain perunaa maahan, viides oli viimeinen, silloin kylvettiin enää vain ohraa. Näitä tapoja isännät noudattivat Pohjois-länkerissä ja niistä puhuttiin nuorem-mallekin sukupolvelle.

Ei tähtätöntä helluntaita, eikä jyvää-tontta Juhannusta. Jos ei juhannuksena paarma pärjää niin ei syksyllä myllyn kivikään jyrjää, sillä juhannuksen 24. 6. aikoihin syysvilja tekee juuri terää. Jos on kesällä pihlajoissa runsaasti mar-joja niin on syksy sateinen.

Hermannilta 12. 7. heinää saatto pa-lella ja Jaakon päivään 25. 7. mennessä sadot korjattava pellolta pois ja saatava tuli tupaan. Mutta jälkeen Jaakon ku-hilas pellolle ja poika hevosen selkään, silloin alkoivat tilan istujaiset niin omassa, että naapuri kylissä.

Ei sikii silpikarja jälkeen päivän Perttulin 24. 8 Mitä päivä Perttulin sitä sää syksyllä.

Pääskyet Laurilta laumaan ja Per-tulta matkaan. Niin monta päivää kun jälkeen Pertun pääskyet viiptyvät tääl-lä, niin monta viikkoa jälkeen Mikkeliin jatkuu kesä.

Kylvä kynnä uutisella Laurin ja Perttulin välillä

Mikkeliin 29. 9. nauriit kuoppaan ja vanhat mummot uunin päälle, sillä Mikkeliin mennessä yritettiin saada peltotyöt loppuun ja odotettiin jo talven tuloa.

Syksynen yö ajaa yhdeksän hevosen selässä.

Jos lehmät syksyllä laiturilta kotiin tullessaan toivat oljen tai heinän korren suupielessään, se tiesi pitkää kevatta seuraavana vuonna.

Simo siltoja tekee 28. 10. Martti maa-ta vahvistaa. Martti maalla, karttu jaalla, paimenet kylä kavulla. Antti aisoilla ajaa 30. 11. On yötä yö, katella Annin päivän aikana 9. 12.

Jouluksihan se talvi torroo. Takaa joulunhan talvi on. (Joka mies se jou-luna ajaa, mutta sei mies joka päästai-sen). Kun hevonen haukotteli talvella, niin se tiesi suojasäätä, ja kun koira piehtari hangella niin tulee lumipyry. Jos uudenvuoden yönä on tähtia tai-vaalla, niin on myös syksyllä kuhilaita pellolla Joulusta 13 viikkoa maariaan Maariasta 13 juhannukseen, Juhannuk-sesta 13 Mikkeliin, Mikkelistä 13 jou-luun

Nämä sananparret ja vertaukset pit-tävät paikkansa Vanhanajan laskun mu-kaan, joka oli 14 vuorokautta jäljessä nykyajasta. Se oli Venäjällä aikoinaan käytössä.

Opiskelijastipendit haettavina

Haettaviksi julistetaan kaksi Josef Ja-malaisen stipendirahastosta neljän vuo-den ajaksi annettavaa stipendia suuruudel-taan 500 mk vuodessa. Stipendit on tar-koitettu Helsingin yliopiston opiskelijoille, joiden suku on Inkeristä peraisin.

Hakemukset osoitetaan Helsingin yliopis-ton opintotukilautakunnalle ja ne on jätet-tävä yliopiston kirjaamoon viimeistään helmikuun 19 päivänä 1975 klo 15.

Helsingissä tammikuun 20 päivänä 1975

Osastopaallikko **M. Malmberg**

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Helmikuun tilaisuus on paikallisosaston vuosikokous, joka pidetään Inkerikodissa Karjalatalossa 23. 2. klo 14.
Tervetuloa.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kuukausitilaisuudet 9. 2., 9. 3., t3. 4. Kaikki tilaisuudet Kalevan kirkon huoneessa n:o 9 alkaen klo 14

INKERILAISTEN YHDISTYS RY:N

VUOSIKOKOUS

pidetaan Inkerikodissa Karjalatalossa Käpyläntie 1 Helsinki Palmusunnuntaina 23. 3. 1975. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

JOHTOKUNTA

LAHJOITUS INKERIKODILLE

Inkerilaisten Sivistysseuralla on saanut Pohjoismaiden Sähkö Oy:n toimintajohtaja L. Rokkaselta arvokkaan lahjoituksen: neljä valaisinta Inkerikotiin. Sivistysseura kiittää lahjoituksesta.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuosikokous pidetään Karjalaisten talossa Ilapelontie 2 sunnuntaina 2. 3. 1975.

Johtokunta

(sivulta 12)

han pelonsekaisesti keskenansa aprikoineen:
»Kätkä muu v Pappila poidjom, kõgda muu
Kätkizmus ne zñajem?» (Kuinka me rippikouluun menemme, kun emme osaa Katkismusta?) (Tuo Pappila-sana tarkoitti rippikoulussakayntia sillä murrealueella.) Ne katkismushuoletan heiltä kyllä havisivat

niiden uusien »vapauksien» myllerryksissä.
Kuinka lienee muiden huolien laita..

Mutta selvitetäampa ne kaalinlehdet loppuun. — Seuraavana päivänä se lehtikuorma purettiin ja lehdet hevosti suolaten survoittiin suuriin tynnyreihin talvikayttöä varten. Kyllä ne talvella kelpasivat lypsikeille.

A. I. 10. 12. 73

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisen historia 50,—
Saini Lanrikkala
Rovasti S. J. Lanrikkalan etämäkerta 14,—
Aapo Iho
Hietajyvä, vattinat runot 10,—
Heili Suominen
Mooses Pentron etämäkerta 3,50
A Metiäinen
**Inkerin Ev.Lnt. kirkon 350 v. muisto-
julkais** 20,—
Äänilevyjä
Inkeriknoro
Nouse Inkert ym. 7,50
Lauri Santtu
Murrejuttuja 7,50

Inkerin setinäkarttoja 2,50
Inkerin vaakunnotta 6,—
Inkerin tppuja 4,—
Inkerin postimerkkejä
sarja 20,—
Adresseja 7,—
Inkeriläisten Viesti vuo-
deksi 1975 olisi syytä tila-
ta. Hinta 12,—.
Hinnat kruunnissa valitt-
sevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 28
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Arvoisat tilaajat

Uudistakaa tilauksenne
tämän numeron mukana
saapuvalla postisiirtokortil-
la. Muistakaa kirjoittaa ni-
menne ja osoitteenne kort-
tiin.

Jo tilauksensa uudistaneet
voivat maksaa tilauksen täl-
lä kortilla.

numero 2

helmikuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie tt D 44, 00800 Helsinki 80 Paatoimittaja: Matti Vironmaki, puh. 63t 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki t0
OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisllrtotille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk t2,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa t5 kr
ILMOITUSHINNAT:	t/t sivu mk 200,— t/2 » » t20,— t/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kuitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/t0t 850 Postisiirtotitl n:o 628047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00t40 Helsinki t4 Puh. 662 668 Postisiirtotitl n:o 4t6608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Karjalatalo, jonka toisessa kerroksessa sijaitsee Inkeriläisten Sivistysseuran omistama Inkerikoti. Karjalatalon vihkiäiset olivat 17. tt. 74 ja Inkerikodin vihkiäiset pidettiin 26. 1. 75 — Karjalatalon osoite on Helsinki, Kapytänkuja t.

Inkerikodin vihkiäiset Helsingissä

Tammikuun 16. päivänä vietettiin Helsingissä Karjalatalossa kauan suunnitellun ja odotellun Inkerikodin vihkiäisjuhlaa. Karjalatalon suojin oli saapunut miltei 400 hengen yleisö määrä, jolle Karjalatalon juhlasalitilat juuri sopivasti riittivät.

Vihkiäisjuhla aloitettiin kiitosvirrellä Herraa hyvää kiittäköö, jonka jälkeen Inkeriläisten Yhdistys ry:n puheenjohtaja kirkkoherra Matti Vironmäki piti vihkimispuheen. (Puhe julkaistaan lehtemme seuraavassa numerossa.) Puheen jälkeen esiintyi Helsingin paikallisosaston Inkerikuoro Kai Jankkerin johdolla ja sen jälkeen nähtiin ja kuultiin opettaja Kaija Vironmäen ohjaamaa viehättävää kansallispukuisten koululaisten esittämää runo- ja musiikkiohjelmää.

Väljällä siirryttiin Karjalatalon toisessa kerroksessa — Inkerikodin naapurissa — sijaitsevaan saliin, jossa ahkerat inkeriläiset emännät tarjosivat piirakkakahvit perinteelliseen inkeriläiseen tapaan.

Väljään jälkeen aloitettiin yhteisesti laulettulla Karjalaisten laululla, minkä jälkeen seurasi Ruotsin Inkeriläisten Keskusliiton tervehdys, jonka esitti insinööri Aappo Björn. Tämän jälkeen kuultiin unkarilaisen sellotaiteilijan Szaba Szilvayn Bachin soolosonaatin esitys. Seurasi jälleen lastenohjelmaa, tällä kertaa näytelmä Mari ja Matti Metsolassa, joka hausalla tavalla toi nuorimman polven tervehdyksen vihkiäisjuhlaan.

Opettaja Anna-Mari Kairinen esitti lausuntaa, muun muassa Kanteletarta

ja Aale Tynnin kotiseutuaiheisia runoja. Tämän jälkeen kuultiin inkeriläisten paikallisosastojen ja muiden järjestöjen tervehdyksiä.

Karjalan Liiton ja samalla Karjalatalon puolesta toi tervehdyksen toiminnanjohtaja Paavo Suoninen, Turun paikallisosaston tervehdyksen ja samalla paikallisosaston keräämän rahalahjan toi pastori Vilho Mustonen. Turun Torstai-kerhon puolesta esitti tervehdyksen Paavo Pesonen ja Helsingin paikallisosaston tervehdyksen toivat Hannu Vironmäki ja Ida Riipinen. He ilmoittivat myös Helsingin paikallisosaston arvokkaasta lahjoituksesta: pianon hankkimisesta Inkerikotiin. Tampereen paikallisosaston ja samalla Kalevalaisten Naisten tervehdyksen toi lehtori Anna-Liisa Heikinheimo.

Vihkiäisjuhlan päätössanat lausui Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallituksen puheenjohtaja professori Leo Yllö, joka myös luovutti Sivistyssäätiön ansiomerkin rouva Irja Kekille.

Lopuksi laulettiin Nouse Inkeri sekä Maamme.

Vihkiäisjuhla oli harrastunnelmainen ja lämminhenkinen yhteinen juhla. Puheista ja tervehdyksistä kävi ilmi se ilo ja liikutus, joka pitkään odotellun, yhteisin ponnistuksin rakennetun oman kodin valmistuttua täytti inkeriläisten sekä inkeriläisten ystävien mielet. Kiihtoisina muistettiin myös Väinö Kekin unohtumatonta panosta Inkerikodin rakentamiseen — hän ei itse enää saanut olla näkemässä ponnistustensa ja innos-

Jatkuu sivulle 8

Matti Iho 90-vuotias

Sukulaiset ja ystävät kokoontuvat, jos Jumala suo 9 päivänä maatiskuuta 1975 Turussa viettämään Matti Ihon 90 v. syntymäpäivää päiväsankarin tyttären kodissa Vasaramäessä Puolukkatie 38.

Inkeriläisten yhdistyksen kunniajäsen Matti Iho on syntynyt 20 päivänä helmikuuta 1885 Hietämäen Heimosin kytässä maanviljelijän Antti Pietarinpojan ja tämän vaimon Annan poikana. Aloitti koulunkäyntinsä 7 vuotiaana silloin vietä käytännössä olevassa n.s. kiertokoulussa, mikä kyllä ei jatkunut kuin v. 1905, minkä jälkeen oppiminen jatkui joka tatvi. Sitloin kansakoulu kesti 5 vuotta. 2 vuotta kiertokoulua ja loppu vuodet 3 v. käytiin yhtämittaisesti, Matti muistetelee. Koutunsa hän läpäisi kiitettävien arvosanoin. Koutumatkaa oli alkuun 1 kilometri, myöhemmin 2, kun Mattin vanhemmat muuttivat asumaan n.s. suuren tien varrelle. Koulu sijaitsi Törölän kylässä kanttori Juhana Riiksien kotitalossa. Juhana Riiksinen toimi näet sunnuntaisin Hietämäen kirkon kanttorina ja arklisin kansakoulun opettajana.

Asepalvelus aikanaan, joka silloin kesti 3 vuotta Matli oppi taitavaksi kengitysseppäksi. Alkeet sepän työhön hän oli saanut jo isänsä pajassa. Isa kun näet kahden poikansa kanssa maanviljelyksen ohella toimi myös kyläseppänä omassa pajassaan.

Avioliiton Matti solmi v. 1911 joulukuussa ottaen vaimokseen Alakylän kylänvanhimman vaimon Matti Abraminpöjan ja vaimonsa Eevan, s. Raikkerus tyttären Anna Purasen, saaden taitavan ja taloudellisen vaimon. Annan isoisi P. Raikkerus oli kirkkovaltuuston jäsen sekä toimi tuomarina kunnan asioissa. Vastaisiko se nykyiseen johtajaan.

Matti ja Annan avioliitto kesti 60 vuotta. Anna Iho siirtyi ajasta laisyyteen timantti haapaivänsä aattoiltana. Puoli tusinaa lapsia vartui aikuisiksi jotka hoitelevat leivis-

käänsä kukin tahollaan, kuin akanat tuutessa.

Vuonna 1914 muutti Matti vaimonsa ja kahden poikansa kanssa Hietämäen Annamoision kylään, josta olivat saaneet ostaa Annan enon 70 v. Pietari Tuomaanpojan kotitalon, joka tapsettoman ei pystynyt enään maataan viljelemään.

Ensimmäinen maailmansota atkoi samana kesänä ja Matti joutui kohta tähtemään sotaan, jota kesti vuosia. Nyt jäi vaimo hoitamaan kaikki talon työt turvanaan ja apunaan 70 v. Pietari eno.

Tämän vuosisadan kotmekymmentä tuvulla monien uudistusten aikana muutti myös Mattin 80 v. isä Annamoisioon poikansa tuo toivossa päästä aikanaan nukkumaan Hietämäen kirkkomajaan multa. Ja toisen maailmansodan aikana muutti Matti Turkuun, josta aikanaan ostivat oman torpan tonttimaineen, ja jossa asuu edelleen nuorimmaisensa kanssa. Luoja on antanut hänelle terveyttä ja on hän ollut ansiotyössä 73 ikävuoteen saakka. Saanut jopa kunniakirjan työpaikastaan vanhoilla päivillään.

Ahkeraa vaimoan muistaa Matti kaikkien asioiden taustatekijänä, joka uskottisesti hoiti kodin ja tapset, siltoinkin kun Matti nuorempana miehenä Annamoision vuosilta kävi taulukuorossa ja hoitell monia kunnallisia ja kylänkeskeisiä luottamustehtäviä.

Laulamaan on Matti hakeutunut myös Turussa Inkeriläisten sekakuoroon ja Kaarinan seurakunnan kirkkokuoroon.

Kaikkissa edistyksellisissä riennöissä on Matti oman Inkeritoiminnan tukemiseksi osaltaan ollut mukana. Myös Inkerikodin rahastoa on hän tukenut huomattavalla summalla eläkeistään huolimatta.

Onnea toivottaen.

Piäsiäisliekut

Meil Inkeris olj sellanen uskomus, jot kuka pitkaan perjantain kampaajaa huksijaa, ni sit ne ei lahe pois piäkälöst ko ihminen kuoloo. Miekii pelkäsin pieneen kovast tätä asjaa. Miul on ain olt hyva mielukuvitus, jos miekii oisin kammannut, ni miun mustapiähän ko ois sielt muanruaost pinnal joutunt, ni monj ois varmast sita kuontaloo pelant. Miul olj musta, paksu ja noin metrin pitkat hiukset. A jos ne ois olleet viel hajallaa, millanen näky se ois olt. Miult monest kysytti, jot sie varmast usjaa harjaat huksijas ko ne niin kiiltaa. Ei sinne mikkää harja mäne vielä, vaik parikmahera harventaa joka kerta huiljlapjollisen pois Yhen letin ko mie niskaa tein, ni se olj kasvarren paksuus ja kyl se piata kiannettais ain poikittain kianty. Se täyty monet kertaa päiväas uuvvestaa letittää ja lentä monnee kertaa kovast nivvoo.

Uatto olj valis ja sit kovast siivottii, leivottii pirakkoi, keitettii makjarokka ja karpalokussel valmuks. Muut juhlaruuvat keiteltii ja paisteltii varrain Piäsiäisuamuun, jot ne olhnt sviesorta. Erikoisii Piäsiäisruokii ei olt, ko munni, toist olhiit juhlaruokii vua Meil penikoil Piäsiäin ei olt mik-

kaa ilman liekkuloi. Etsittii nuorat vaik muan alt ja jos ei tarpeeks nuori löytynt, ni ohjaksetki hatatilas kelpasit. Vallu ollnt vanhat ohjakset ja lauta hankaas. Yllääl orres joskus loi nappii. Nuorat kullnt poikki ja myo ratsaettii istujat ja pönkijat kaik muahan. Sun sit katseltii uusi potru parilo ko ollnt hjas. Liekut tavallisest ollnt sarraimii ja muikii paikoil mis vua ortta olj. Solmittii monnee kertaa taittuneet nuorat, kokeiltii, jos ei nuora ennaa riittänt ja liekku tulj liijan yllaa se purettii. Etsittii jatkoo, solmittii ja kyhattii liekku taas uuvvestaa. Liekus lauletti liekkulaululoi. Yks laulo ensin ja sit kertauksee yhty kaik. Mie vua en ennaa muista ko nelj.

Piäsiäistä uoteltti
ja Piäsiäinen tuli.
Mihin kohtaa päivä paisto
sitä lumi sulii.

Lauletaa nyt meijan tytöt
lauletaa ko lotsaa.
A kuka syrjast kuunteloo
ni panna halot otsaa.

Pannaa tytöt parit piäl
pannaa kukakkaiset.
Pannaa pojat riatyy myöten
ei vua tupakkaiset.

Pannaa tytöt parit piäl
pannaa viivakkaiset.
Pannaa pojat riatyy myöten
ei vua viivakkaiset.

Liekkumista ja liekun tekemistä ne ollntki koko Piäsiäispyhä, ei tahtonut syömaa keritä. Pienet pojat ollit myös muvas. Ohjakset ollntki aika lyhvät ja solmukkaat Piäsiäisen jalkee. Taisha isat vahan rapaasta pepun pialkii, kenen ohjakset ollit lyhentyneet.

Mitä näin Hatsinassa!

OPETTAJA ANTTI HUURRON MUISTIKIRJASTA

Hatsina minun aikanani oli noin 20 000 asukkaan kaupunki. Mulla lämä kaupunki larjosi asukkaalleen ainullaaluisia nählä-vyyksiä.

Keisarin hovi, jossa oli 300 huonella, oli rakennettu »paasisla», Inkerin ja Viron pohjakalliosla, kalkkikivieslä. Louhimoja ei tarvinnul kauaa etsiä, niilä oli aivan liheasli ympäristössä. Paavali I asui perinloruhlinaana ikänsä lässä hovissa. Samoin myöhemmin Aleksanteri III, jonka sahaama polkkypino oli kaikkien nählävänä. Lääkaril määräsi val sen hänelle laihdulustkuuriksi.

Hovista johti salakäytävä pitkälle järven rantaan — jos joului salamurhaajien ahdistelemaksi. Lapsuuteni aikana salakäytävän paaly oli suljellu vain raulaportilla, jolloin sinne sai huulaa ja »Echo» (kaiku) vastasi. Käytävä oli ainakin 300 m pilkä, niin ellä sana lai kaksi luli täydellisesti takaisin.

Tällä ajalla linnan vesiesle ja muuril ampuma-aukkoiheen oval vieläkin nählävissä.

Kaupungin korkeimmalle mäelle, aivan pääkadun keskelle oli pyslytelly, myös paasista, mahlava obeliski, jonka huipulla oli valtava kuparipallo, josta ukkosenjohdlin luli maahan. Tämän obeliskin nimenä oli Connelalji, Mallan rilareiden johtajan arvoniimi, kun Paavali VI sai sen kunnian, kun Maltanritarikunta lakkauetliin.

Tekojärven keskelle oli rakennellu pienois kokoon rilari linna muureineen ja lor-neineen; sinä minun aikanani asui kaupungin hallijuksen päällikkö, kenraali »Kymepob» (Kuterov).

Hovin ja sen läheisimman ympäristön valaismiseksi oli rakennellu tornimainen sähkövoima-asema, multa senaikaisel lampul olival nün sanolluja kaarilamppuja, jotka anloival voimakkaan valon. Sähkö-aseman hoilaja oli suomalainen Levander; Venäjällä ei ollul semmoista ammallimiehiä.

Voimalaitoksesta johlui, ellä 160 m. päähän lailoksesta eräänä kesänä aivan vuosisadan vaihleessa rakennellun soikea koe-rata, jola kiersi vuorisloralojen vaunujen kokoinen pienoinen vaunu, jonka kaytlovoimana oli sähkö ja joka riippui kiskossa. Rata oli soikion muoloinen, ehkä 400 m piluinen, kuin lavallinen juoksurata. Tämä laitos loimi vain 2—4 viikkoa, kun se jo pureltiin. Mutta lämä oli ensimmäinen sähkörata, jonka munä näin jo varsin nuorena ollessani.

Rautalieradan lansi puolella noin 1/2 km:n päässä keisarin palatsisla oli kovaksi lampallu solilaiden, erityisesli ratsuväen harjoituskenllä. Siila nimi: Voennejo pole. Se oli niin kova, ellä se loimi lenloralana myöhemmin, ja ruoho ei kasvanul 2 cm pilemmäksi. Aivan ranlalien vieressä oli langaltoman lennättimen venälaisen keksijan Topovin koeasema. Siinä oli lahelysantenni ja konehuone, mulla kun olimme lielämättömiä nulikoita, niin meilä kiinnosli vain maajohlo, jona loimi liheä melrin levyinen mulla hyvin pilka kupariverkko ja josla sai 60 cm:n salamoilja jos lyönsi käden sen ulottuville. Oli meidan poikien suuri huvi saada läpi sormien sähköpurkaus. Luullavasli siina oli hyvin kor-

Jalkuu sivulle 13

UUSI KOTILIESI

Inkerikodin vihkiäisiin 26. 1. 75.

— murehtien — Aapo Iho. —

Menkää länteen, menkää itään,
etelään tai pohjoiseen —
kaikkialla tavotatte
Inkeriä sirpaleen.

Sattumalta käypi kohti
missä vaimo, missä mies:
p a k k o riisti heidat sieltä,
missä loisti kotilies. . .

Kokiessaan Golgatansa
— missä kullakin se lie —
aprikoivat he kaikki:
Mikä onkaan lasten tie?

Näin on asiat maailmassa:
uudellensa aina vaan
v a p a u d e n porraspuiksi
vähäisimmät poljetaan. . .

* * *

Täällä, alla Pohjantähden
meit' on kourallinen vain
myrskyn myllerryttäminä
päässyt suojaan Suomen Lain.

Tänne, kiitos Suomi-äidin,
saimme kurkiaisien tään,
jonka alla uudet polvet
luontunevat elämään.

Suokoon Luoja siunauksen!
Rauhan ajat riittäkööt!
Kaikki hyvät harrastukset
heitä yhteen liittäkööt!

INKERIKODIN VIHKIÄISET...

Jatkoa sivulta 3

tuksensa tulosta. Mutta juhlassa oli inkeriläisten oma runoilija opettaja Aapo Iho mukana tuomassa runotervehdyksensä Inkerikodin vihkiäisiin.

Juhlan väliajalla oli tilaisuus katsella upouutta Inkerikotia, joka kuitenkin oli liian pieni näin suuren yleisö määrän juhlatilaksi. Osa kalustoakin vielä puuttui, mutta seinillä oli jo inkeriläisten toiminnan historiaa ja henkilöhahmoja: muun muassa taiteilija Lauri Santun Inkerikodille lahjoittama arvokas kolmiosainen piirustus, jossa ovat rinnan Aapo Ihon, Väinö Kekin ja Matti Vironmäen muotokuvat.

Professori Leo Yllö puhui juhlan päätökseksi.

Inkeriläisten Yhdistys ry:n puheenjohtaja Matti Vironmäki, Inkeriläisten Sivistyssäätiön asiamies Hannu Vironmäki ja Sivistyssäätiön hallituksen puheenjohtaja Leo Yllö ojentamassa ansiomerkkiä rouva Irja Kekille.

Kansallispuikuisten koululaisten ryhmä esitti opeltaja Kaija Vironmäen ohjaamaa Kansanruno-ohjelmaa.

Inkerikuoro esiintymässä kanllori Kai Jankkerin johdolla.

RUOTSIN PUOLELTA

VILHO KURUJOKI

Paavalin uskontunnustus

»Sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista, eläkseni Jumalalle. Mina olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus minussa, ja minä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestä». Gal. 2: 19—20.

Edellä olevaa Raamatun kohtaa voisimme hyvinkin sanoa ap. Paavalin henkilökohtaiseksi uskontunnustukseksi. Hän käyttää suuna hyvin tunnepitoisia sanoja, kuten esim. kuolema, elämä, ristiinnaulittu, lihassa eläminen, Jumalan rakkaus ja uhri. Jos emme ole yhtään perehtyneitä ap. Paavaliin elämään ennen hänen kääntymistä farisealaisuudesta uskoon Jeesuksen Kristuksen Damaskon tiellä, niin meitä jää hämärän peittoon se, mitä ap. Paavali oikein tarkoittaa, kun hän sanoo: sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista eläkseni Jumalalle.

Laki on pyhä ja vanhurskas. Se ilmoittaa meille Jumalan tahdon. Jumala on antanut meille lain, että me sitä noudattaisimme, myös tänä aikana, jolloin niin paljon julkisesikin rikotaan Jumalan pyhää lakia vastaan. Lakiin liittyy lupeus elämästä. »Noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, sillä se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä». 3 Moos. 18: 5. Kuinka sitten on ymmärrettävä, kun ap. Paavali sanoo, että hän on kuollut lain kautta pois laista? Eikö hän pitänytkaan Jumalan lakia? Kyllä. Hän oli lain mukaan nuhteeton ihminen. Hänellä oli hyvä ja motitteeton elämä. Hän oli mennyt niin pitkälle noudattaessaan Jumalan lakia kuin ihminen voi ylipäänsä mennä:

hän kiivaili lain puolesta suuna maarin, että hän vainosi kristittyjä.

Mutta kuinka voi ap. Paavali sanoa, että hän on kuollut lain kautta pois laista eläksensä Jumalalle? Kuinka tapahtuu kuoleminen lain kautta? Eikö Jumala ole antanut lakia meille sitä varten, että me sitä noudattaessamme saisimme elämän? Lain kautta kuoleminen tapahtuu siten, että kun ap. Paavali oikein yritti täyttää Jumalan lakia, niin hän tuli kokemaan sen karvaan toluuden, että laki ei vaadi vain ulkonaista kuuliaisuutta Jumalaa kohtaan, vaan sydämeä lahtevaa kuuliaisuutta ja rakkautta. Niinpa esim. viides kasky ei tule täytetyksi sillä, ettei ketään ota hengeltä, vihastuminen on murhaa Jumalan edessä. Samoin kuudes kasky ei tule täytetyksi siten, että joten kuten pidättäytyy tekemästä huorin tai aviorikosta, vaan se on jo huorinteko, kun himo valtaa miehen sydämen katsellessaan naista.

Kun lainkuulaisuudesta tehdään täyttä totta, niin se aina vie siihen, että sen tekijä joutuu sisäiseen ahdistukseen ja kokemukseen: tämä on minulle mahdotonta täyttää. Sydämeni on saastaisuutta täynnä. Siksi Jumalan viha kohtaa minua. Tie, jonka piti viedä elämään ja autuuteen, viekin minut kokemaan kuinka voimaton olen muuttamaan turmelunutta luontoani hyväksi ja puhtaaksi Jumalan edessä. Siinä tietuntilassa parahtaa herannyt syntinen: Oi hyvä Jumalani! Olenko todella niin paha ja syntinen? Herra! Minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan seassa, jolla on saastaiset huulet. Näin siis tapahtuu kuoleminen lain kautta. Mutta

kuinka on ymmärrettävissä se, kun ap. Paavali sanoo pois laista, eläkkeen Jumalalle? Eiko ap. Paavali tarvinnutkaan enää Jumalan lakia? Laista pois kuoleminen ei suinkaan merkitse sitä, että ap. Paavalille olisi riittänyt elämänohjeeksi tämä sääntö: «kun kerran lain kautta en saavuta Jumalan mielisuosiota, niin laki on silloin tarpeeton. Taikka tämä sääntö: Jumala on rakkaus, Hän katsoo sormien lavitse elämäni. Pienet harha-askeleet eivät ole Jumalan edessä raskas rikos.».

Laista kuoleminen tarkoittaa aivan toista. Se on sitä, että laki hyljätään kokonaan valikkappaleena pelastukseen synnin tuomasta kirouksesta. Sille ollaan kuolleita, ei osoiteta mitään elonmerkkejä, ei reagoida ollenkaan, kun laki tulee ja vaatii meiltä: Rakasta Jumalaa; rakasta lähimmäistäsi! Tee se! Täytä se!

Miksi ap. Paavali oli kuollut lain kautta pois laista? Siksi, että voisi elää edelleenkin fariseuksena, eli nuhteettomana kristittyinä? Ei ollenkaan. Vaan siksi, että hän laista kuolleena eli nyt Jumalalle. Tämä uusi suhde lakiin, kuolleena oleminen laulle, merkitse ap. Paavalille uutta suhdetta Jumalaan. Hän ei tarvinnut lain kautta vetää puoleensa Jumalan ystävyyttä. Hän sai elää Jumalalle Kristuksen kautta. Tämän uuden elämän Jumalalle, ilmaiseksi ap. Paavali hyvin voimakkaasti: hän on Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Se merkitsee osallisuutta Kristuksen kuolemaan. Mutta niinkuin Kristus ristillä kärsi tuskaa ja vaivaa, niin samoin ap. Paavalikin tahtoi pitää kurissa vanhaa ihmistä, eli antaa sille nyrkinkuja silmän alle. Tämän hän ilmaisee näin: sillä minä kuritan ruumistani, etten minä, joka muille saarnaan, joutuisi itse kadotukseen. Olla ristiinnaulittu Kristuksen kanssa merkitsee myös itsensä kielämistä, luopumista omista mielihaluista ja alistumista Kristuksen tahtoon. Se on välien selvittämistä Kristuksen ja maailman suhteen. Se on taistelun julistamista maailmaa vastaan ja häpeän ja pilkan kantamista Kristuksen nimen tunnustamisen tähden. Mutta ristiinnaulittunakin ap. Paavali eli kuitenkin, vaikka vanha Paavali olikin ristiinnaulittu. Minä elän, en enää minä, vaan Kristus minussa. Paavali teki kristillisyydestänsä täyttää totta: hän uskalsi sanoa

niinkin paljon omasta kristillisyydestänsä: Kristus elää hänessä. Ei siis jokin jalo aate, tai ideologi, ei edes oppi Jumalasta, vaan itse Kristus eli Paavalissa.

Kuinka kaukana ap. Paavalista me nykyajan kristityt olemmekaan. Meissä saattaa elää kyllä hyviä käsityksiä kristillisyydestä. Meillä saattaa elää eräänlainen tunne siitä, että olemme omalla pienellä osaltamme parantamassa tätä jumalatonta maailmaa, mutta sopii kysyä: eläako meillä Kristus niin voimakkaasti, että kaikessa noyryydessä rohkennemme tunnustaa: ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus minussa.

Ap. Paavali tempaa nopeasti itsensä alas korkealta autuuden vuorelta ja jatkaa: vaikka Kristus eläikin minussa, niin minä en ole vielä taivaassa, vaan olen täällä maailmassa ja elän vielä lihas. Ap. Paavali tarkoittaa lihas elämisellä elämistä katoavaisessa ruumiissa, joka on kuolevainen. Lihas eläminen ei siis lassa ole samaa, kuin elää lihan himojen mukaan, eli elää oman pahan ja turmeltuneen luonnon mukaan. Saman asian voi myös sanoa näinkin: elää ilman toivoa ja Jumalaa maailmassa.

Koska ap. Paavali eli vielä kuolevaisessa ruumiissa, vaikka Kristus elikin hänessä, niin hän ilmaisee oikeastaan saman asian toisin sanoin: Kristus elää minussa, eli minä elän Jumalan Pojan uskossa. Tässä on syytä korostaa sitä tosiasiaa, ettei ap. Paavali puhu omasta uskostaan, vaan Jumalan Pojan uskosta. Pelastus uskon kautta ei ole uskosta mihin tahansa, ei edes siihen, että Jumala on olemassa. Se on uskomisla vain Jeesukseen Kristukseen.

Elää Jumalan Pojan uskossa, on elämistä Hänien rakkaudessa. Kristityn toivo ei perustu heissä olevaan hyvaan tahtoon, eikä pyrkimykseen keltvata Jumalalle ja ihmisille. Se perustuu siihen, että Jumala uhrasi oman Poikansa jumalattomien, ei siis hyvien ja onnistuneiden, vaan jumalattomien edestä, että ei kukaan voisi Jumalan edessä kerskata omasta erinomaisuudesta vaan, että jokainen, joka tunnustaa joutuvansa Jumalan edessä konkurssiin, voisi sanoa: Jeesus Kristus on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni.

Ap. Paavali ei siis vain todistanut muille Jumalan rakkaudesta. Hän uskalsi myös

NY ROMAN AV EINO HANSKI.

Lagom före jul 1974 utkom i Sverige Hanskis senaste roman Timmar av frihet. Boken skildrar åren 1919—1921 i Sovjetunionen. Vi får följa flickan Masha, som vi lär känna i föregående del, från kommunistsk enjusiasim till hopploshej. Hanski skildrar vardagsmänniskornas upplevelser av armod, sväl och inbördeskrig i bryllningslden mellan två samhällssystem. Ännu 1919 kunde en enjusiasisk revolutionär som Masha kasla ett rulle äpple i huvudet på fabriksdirektören utan att skällas inför rätta.

Eino Hanski framsjaller denna periods oerhört komplicerade skeenden på ett fängslande och luffallig sätt. Boken är ingen dokumentär skildring men Hanski har själv bott i Leningrad fram till 1942 och som ung pojke kommit i nära kontakt med personer som själva upplevt handelserna.

Av Hanski har tidigare utkommit Den långa vintern 1965, Den långa resan 1967, Den långa vintern 1968 och Revolutionens barn 1971. De tre försämrade är översatta till finska.

A. P.

sanoa itsellensä: Jumalan Poika on rakastanut minua, enjistä vainoojaa ja murhamiesj. Meidänkin on tarpeellista noudattaa ap. Paavalin esimerkijä ja sanoa: Jumalan Poika on rakastanut minua onnelonja ihmista, minua Jeessenjelijaa, minua useerakastja krisijityä, minua jumalalonja lujusja, minua huorinjekijää, minua avioliitonrikkoojaa, minua rakkaudejonja ja kovaa, minua rahanahnesja, minua kiroilijaa, minua juomaria, minua synlistä. Hän, Jumalan Poika on rakastanut minua ja antanut isensa minun edesjani, ejjen minä enää elaisi jumalajomastj, vaan elaisin ja noudattaisin Jumalan lakia, kuitenkin perustamalla pelastustani lain kuullaisuuteen, vaan Jumalan Pojan rakkauteen.

Inkerin kerho perustettu Tukholmaan

Tukholmassa on perustettu Tukholman Inkerin Kerho, jonka toimintapaikka on Suur-Tukholma ja joka on Ruotsissa toimivan Inkerin Suomalaisen Keskustalon jäsensjariesjö.

Jo 19 p:nä huhtikuuta 1974 pidettiin perustava kokous, johllokunja valittiin kuitenkin vasta sijä seuraavassa kokouksessa, joka pidettiin marraskuun 15 p:nä 1974 Nackassa. Johllokunjaan valittiin seuraavat: Juho Kouru puheenjohtajaksi, Matti Toivonen varapuheenjohtajaksi, Aino Lehti sihteeriksi, Waino Pylsy rahastonhoitajaksi, Albet Kuorijä ilintarkastajaksi.

Johllokunjaan valittiin myös 5 varajäsenjä.

LAHJOITUKSIA INKERILÄISTEN VIESTIN TUKEKISEKSI:

Pekka Andriainen, Gasrike-Hammarby
20:— kr, J. Ahvenainen, Goteborg 5:— kr.

Muistakaa

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.

kea volttimäärä, mutta ampereita ei ollenkaan, kun se ei vahingoittanut ketään. Sen ympärille oli vedetty nuora, mutta mikään ei estänyt poikia pistämään katensä 60 cm ulottuville verkosta, jolloin sai sähköiskun käden läpi. Vuosiluuvun voi tarkistaa tietosanakirjasta, mutta muistan olleen silloin aivan kansakoutuikainen poika. Luultavasti sama voima-asema toimi voiman antajana, siis keisarin hovin voima-asemana.

Venäjän lentovoimat syntyivät myös Hatsinassa samalla kentällä.

Ensimmäinen kone oli Blenan-tyyppinen kaksalaso, joka lähti telineeltä ja jossa ei ollut pyoria, vain suksen tapaiset jalaket. Siivet olivat purjekangasta. Moottori oli sijoitettu koneessa ohjaajan taakse. Tämä aiheuttikin ensimmäisen uhrin. Lentäjänä oli pioneerilentäjä Popov. Olin sitminnäkijä, kun kone liian jyrkässä taskussa pysähtyi ja moottori ruhjoi lentäjän. Lento oli noin 30—40 m. pituinen. Lentäjä heti kiidätettiin hoviin samaan hoitoa. Taas syntyi juoru, että lentäjä oli keisarin siskon Oljan rakastaja. Seuraavat koneet, samaa tyyppiä, kulivat jo pyörillä ja tekivät km pitkiä kierroksia. Muistan erään sukunimenkin: Gorskov. Toisen, myös nimekkään, lentäjän nimen unohdin.

Zeppelinitarinat myös alkoivat 3 km syntymäkodistani. Saalistin kylän lähettyvillä joen varrella, sillä vettä tarvittiin vedyn kehittämiseen. Tanne rakennettiin iso tentokonehallikin. Loppu: kalat kuolivat joesta ja zeppelinini paloi keisarittisen puiston yllä. Zeppelinini oli vain pehmeäkuorinen, eikä metallinen kuin saksalaisten. Ajan pitkäin lentokenttä kävi alhaaksi ja koneet katosivat Hatsinan taivaalta.

Syntymäpaikkani Hatsinan esikaupunki Marienburg oli myös kesaisten sotaharjoitusten näyttämönä, sillä silloin Länsi-Inkeri oli aina niiden kenttänä keskuksena Krasnoje Selo, jossa vieraili aikanaan Suomen kaartikin. Eteläisenä harjoitusten rajana oli Sökkalan kylän täpi kutkeva joki, kotitalostani noin t 1/2 km:n päässä. Siellä pojat kävivät vaihtamassa tupakka-askin tai mahorkkaa panoksiin, joista tehtiin tusareita. Erään sellaisen räjähtäessä käsis-

säni leikki niiltä kohdaltani loppui. Tussarin räjähtäessä vain puinen perän kappale jäi käsiini ja katsolin teikin liian vaaralliseksi.

Kerran satuimme näkemään sotahistoriallisesti merkittävän tapaoksen, kun pääesikunnan upseerit valitsivat sotaväetle vielä nykyäänkin käytössä olevan suojavärin. Joukko sotilaita vihreä- ja harmaa-asuisina asetettiin tummansävyistä leppikkoa vasten, joka oli vain 50—75 m:n päässä Marienburgin taloista ja kuutui kaupungin maihin. Siellä se tummanvihreä suojaväri, jota nimettiin khakiksi (xaku) sai alkunsa. Tämä tapahtui kai jo ennen Japanin sotaa v. 1904. Sūs Sahamylly ynnä Marienburg antoivat sotaväetle leppikoittensa värin.

Keisarillisen hovin ruokatalous oli Hatsinassa suurelta osalta omavarainen: oma karja, navetta, meijeri, karja hollantilaista, mustan-valkean kirjavaa. Oma laidun ja härkä, joka kerran puski paimenen kuoliaaksi.

Vihannekset ja hedelmät ja kukatkin kasvatettiin omissa kasvihuoneissa. Lisäksi oli lintula, jossa kasvatettiin hanhia, kalkkunoita, ankoja, kanoja.

Eräässä korkeammassa kasvihuoneessa oli kolme isoa palmua ja pienempiä patmuja siirrettävissä puississa pytyissä. Esi-merkiksi juhlataisuuksiin, kirkkoon, ym. Kirkon koristelusta vastasi setäni Juhana.

Hatsinaan oli keskitetty keisarin metsästys. Aidatuissa eläintarhoissa pidettiin isompia etäimiä. Lähetä keisarin asuntoa oli eräs eläintarha. Siinä vapaina elätettiin kauriita. Talvella niitä ruokittiin, mutta kesat olivat laiturilla, vapaina ja itse ruokansa hankkivina. Eräät olivat niin kesyjä että antoivat silitellä itseään.

Isot saaksanhirvet olivat eri aitauksissa. Niitä ruokittiin ympäri vuoden. Vapaina ne olisivat olleet vaarana yleisölle.

Koiratarha oli n. t/2 km kodistani. Eri koirarodut olivat omilla aitauksissaan. Niitä oli satoja ja niitä ruokittiin koiranruualla jota varten oli erikseen perustettu keittiö. Fasaaneille ja jäniksille olivat asuntona valtion metsät, jotka ympäröivät inkeriläisiä kyliä, Sökkalaa, pientä Saalista, isoa Saalista, Tšernovaa, Hintikkalaa, Tukevitsia ym. Kun jänikset ja fasaanit joskus eksyi-

vat inkerilaisten pelloille, niin oli tapana hyvittää niiden aiheuttamat vahingot sillä, että maanviljelijät saivat ilmaiseksi siemenviljan keväällä valtion varastoista.

Näin valtavaa metsästyslaitosta varten oli rakennettu erikseen »jaakarien» kylä, jossa oli perheellisille jääkäreille rakennetut työppitalot. Joka talo oli varattu kahdelle perheelle. Jokaisen talon julkisivu oli koristettu peuran sarvilla. Poikamiehiä varten oli oma kasarmimainen rakennus. Muita työmiehiä varten oli omat rakennukset mm. sauna, pesutupa ym. Hevosten kengitys-ä varten oli paja, jossa isännöi virolainen seppä Kreisson, jonka pojan ja tyttären hyvin tunsin. Poika lainasi minulta oppikirjoja, jotka sisko kävi hakemassa. Kaiken kornennon paallikkonä oli Saksasta kotoisin oleva metsästysmestari, jonka sukunimi oli »Dietz». Hän oli vakavaltainen luonne, ratsasteli pitkin metsäiteitä ja antoi armottomasti piiskasta joskus metsästysalueelle eksyneille sienestäjille. Tämä väkivaltaisuus koslautui jo ensimmäisinä vallan-

kumouspäivinä: Dietz ja hänen poikansa ammuttiin ilman oikeudenkäyntiä.

Metsästysalueen päällikkönä oli ruhtinas Golitsin, jota kuljetettiin aina kolmivaljakolla (troikalla). Mainittakoon, että ruhtinaan ja papin kuskina oli uuskirkkolainen Salomon Vesterinen. Hänen poikansa Ville ja sisar Emilia olivat pyhäkoulutovereitani. Vesterisellä oli komea parta ja tukeva var- talo, joita vaadittiin juuri kuskilta. Seppänä oli virolainen Kreisson, oikein hyvä ammat- tumies. Jääkäreitten lapsille oli rakennettu kansakoulu, jota ylläpidettiin keisarin va- roilla. Koulussa oli mitä miellyttävien opet- taja, joka antoi minunkin lainata kirjoja koulun ainetlauteisesta lastenkirjastosta. Mina kävin kaupunginhallituksen ylläpitä- mää kansakoulua.

Jokaisella jääkäriellä oli kaksi asua: pyha- ja arkiasu. Juhla-asua käytettiin vain, jos keisari ja vieraat ruhtinaat olivat läsnä. Tämä asu oli melkein kauttaaltaan punai- nen, siihen kuuluivat kultakaluunat ja hopeahelainen tikari.

Örebro

9. 3. 75 sunnuntaina kl. 14.00 S: Mikaelissa
(Baronbacken) pidetään INKERIN KER-
HON VUOSIKOKOUS.

Voimme sanoa tassa vaiheessa: Toimi- kunta ei onnistunut järjestämään Jumalan- palvelusta vuosikokouksen yhteydessä, joka muuten on ollut perinnaistä inkeriläisille. Toimikunta vetoaa kuitenkin heimolaisten hyvään tahtoon ja toivoo reipasta osanottoa yhteenkuuluvaisuuden rakentavassa työssä.

Ohjelmallisesti emännät tarjoavat enti-

seen tapaan hymyilevällä mielellä »Kohvi- tarjoilun», sekä on lupauduttu — kokouk- sen ohella — esittämään filmiä menneistä yhteistilaisuuksista, että yhdessä olo muo- dostuisi kodikkaaksi. Ja sitten, terve- tuloa mukaa.

Kerhon toimikunta

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Maaliskuun kuukaustilaisuuden asemesta osallistutaan Inkerilaisten Yhdistys ry:n vuosikokoukseen Inkerikodissa 23. 3. 75 klo 14. Tervetuloa.

Huhtikuun kuukaustilaisuus on Inkerikodissa Karjalatalossa sunnuntaina 27. 4. 75 klo 14. Tervetuloa.

Toukokuussa tehdään mahdollisesta retki.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kuukaustilaisuudet 9.2., 9.3., 13.4., 4.5. Kaikki tilaisuudet Kalevan kirkon huoneessa n:o 9 alkaen klo 14.

INKERILÄISTEN YHDISTYS RY:N

VUOSIKOKOUS

pidetään Inkerikodissa Karjalatalossa Käpylankuja 1 Helsinki Palmu-sunnuntaina 23.3.1975 klo 14. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määrittämat asiat.

JOHTOKUNTA

TURUN PAIKALLISOSASTO

31. 3. 1975 **Pääsiäisjuhla** Karjalaisten talossa Itäpellontie 2.

11. 5. 1975 **Äitiänpäiväjuhla** Ruissalon Birkassa.

18. 5. 1975 **Helluntaijuhla** Karjalaisten talossa Itäpellontie 2.

Kaikki tilaisuudet alkavat samaan aikaan eli klo 14.00.

Tervetuloa!

**Tilaa asiamiehiltämme
Inkeri-aiheista kirjallisuutta
Levitä Inkeri-tietoutta**

Sulo Haltsonen ym.	
Iukertu suomalaisisteu historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rovasti S. J. Laurikkalau elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, valitui runoi	10,—
Heli Suominen	
Moses Pulrou elämäkerta	3,50
A Melläinen	
Iukertu Ev.Lut. kirkou 350 v. muisto-	
julkaisu	20,—
Xanilevyjä	
Iukerikuoro	
Nouse Iukeri ym. 7,50	
Lauri Sanllu	
Murretuukia 7,50	

Inkeriu seluäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunolta	6,—
Inkeriu lippuja	4,—
Inkeriu postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
lukeriläisteu Viesil vuo-	
deksi 1975 olisi syytä lila-	
la. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa vallil-	
sevan kurssin mukaan.	

Pááasiámlehel:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteel sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTA KAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTA KAA MEILLE ENSI TILASSA.

N1M1

UUSI LÄHISOIITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Oletteko
muistaneet
uudistaa
tilauksenne?

**VIIME NUMERON MUKANA
OLI POSTISIURTOKORTTI.**

**KIRJOITAKAA SIIHEN
NIMENNE JA OSOIT-
TEENNE.**

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie t1 D 44, 00800 Helsinki 80
Paatoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:

Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

PÄÄASIAMIES SUOMESSA:

Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO »Karjalainen tupa» Karjalatalossa. — Kuvia
Inkerikodista saamme nähdä seuraavissa numeroissamme.

ILOINEN LEIKKI

Eraan viime aikoina Suomessa esitetyn televisiosarjan nimenä on »Pollyanna».

Naytelmasarja perustuu kuuluisaan kirjaan, jota kuulemma heti sen ilmestyttyä vuonna 1913 myytiin miljoonia kappaleita. Monet meistäkin ovat varmaan sekä lukeeet Pollyanna-kirjan että katselleet televisiosarjaa.

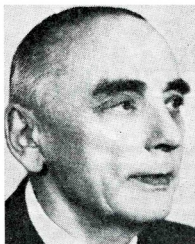
Pollyannan äiti oli kuollut tytön synnytyessä. Yksitoista vuotiaana Pollyanna menetti myös isänsä ja jäi kokonaan orvoksi. Hän joutui ankaran Pollytädin kasvatettavaksi ja sai kokea monenlaisia hankaluuksia. Mutta Pollyanna ei kuitenkaan helpolla masentunut. Hän oli isältään oppinut »ilonkeksimisleikin». Sen ideana oli, että kaikista tilanteista ja asioista piti etsiä niiden valoisat puolet. Tämä leikki auttoi Pollyannaa voittamaan vaikeudet.

Pollyannan tavoin jokaisen ihmisen elämässä ovat omat hankaluudet ja vaikeudet. Usein on myös suruja, joista monet muut eivät tiedä mitään. Näin on ollut erityisesti meidän kohdallamme, joiden välillä »Inkeriläisten Viesti» pyytää olla yhdyssiteenä. Menneet harmaat päivät ovat kuitenkin auttamattomasti ohi ja nyt elämme tätä päivää. Kumpä osaisimme nähdä tänään ja tämän hetken tilanteissa ne valoisat puolet, jotka siinä ovat. Me usein liiaksi ajattelemme vain varjopuolia ja unohdamme asioiden toisen puolen. Senvuoksi on syytä Pollyannan tavoin etsiä ilon aiheita elämässämme.

Me kaikki omistamme paljon sellaista, josta tulisi osata iloita ja olla kiitollisia. Elämämme vaellus, jonka aikana on jouduttu kenties hyvinkin kauas lapsuuden maisemilta, on rikastuttanut meitä monilla kokemuksilla. Yksi arvokkaimmista on varmaan tämä, että harmaan päivän perästä voi aurinko paistaa entistäkin kirkkaammin. Siksi arkisten huolien ei pidä antaa masentaa mieltämme. On muistettava että elämme päivä kerrallaan. Suuri Messarimme on myös sanonut: »Joka päivälle riittää sen oma huoli» (Matt. 6: 34).

Asioiden valoisan puolen näyttää ymmärtäneen erityisesti se kuuluisa henkilö, joka oli nimeltänsä Paavali. Hän jos kuka sai kokea elämässään vaikeuksia. Kerrankin hänet suljettiin pitkiksi ajoiksi pimeään vankiluolaan, jossa oli kaikkea muuta kuin iloa. Kun hän sai luvan tervehtiä kirjeellä ystäviään, hän kirjoitti:

»Rakkaat ystävät, pysykää uskollisina Herralle. Olkaa aina iloisia Herran tuntemisesta. Sanon sen uudestaan: olkaa iloisia. Älkää kantako huolta mistään, vaan rukoilkaa sensijaan Jumalalta kaikkea. Kertokaa hänelle hätänne älkääkään unohtako kiittää häntä saamastanne vastauksesta». (Fil. 4: 4, 7).

Robert Rainio poissa

Hovioikeudenneuvos Robert Rainio oli yhdessä rouvansa kanssa kuluneen talven tammissunnuntaina Helsingissä Karjalantalolla, jolloin saimme todeta, miten valtava inkerisuomalaisten joukko oli lasna Inkeri-kodin avajaisissa. Ohimennen katta puristaessamme Robert-veli iloisin mielin, kuten aina, kertoi terveisiä Turun puolesta. Kun sanoin hanelle siinä kiitoksia työstä inkeritaisten hyväksi, hän vaatimattomaan tapansa hymyilti ja sanoi mielihyvänsä siitä, että inkeritäsiltle on saatu koti. En tietenkaan osannut ajatellakaan, että ne sanat ja kädenpuristus jaisivät viimeisiksi. Näin kuitenkin tapahtui. Yllätyksenä sain tiedon, että Robert Rainio nukahti viimeiseen uneensa helmikuun 26 päivänä 1975.

Robert Rainion elämänvaiheista oli lehdeksämme kirjoitus viime vuoden heinä-elokuun numerossa, jolloin onnitelimme häntä 75-vuotispäivän johdosta. Nyt tässä yhteydessä ei liene tarpeen muuten toistaa, mitä silloin kirjoitimme, mutta tulkoon kuitenkin vielä erityisesti todetuksi, että inkerilaisten toimintaa Robert Rainio tuki ainitlaatuisen sydämellisellä tavalla. Hän ehti olla mukana paljon karjalaisten riennöissä, mutta meitä inkeriläisiäkään hän ei hetkeksikään unohtanut. Hän oli meidän, kuten itse sanoi leikkillisesti, »ottopoikamme». Hän avusti Inkeriläisten Viestiä uuterasti monien vuosien alkanä asiarikkailia kirjoituksillaan ja historiallisesti merkittävillä kuvilla. Inkeriläisten kesäjuhlilla

han oli ahkerasti mukana ja seurasi Inkerilaisten Sivistyssäätiön toimintaa sen hallitusneuvoston jäsenenä erittäin paljon.

Robert Rainio oli olemuksetaan vatoisa, sydämellinen ja vaatimaton kansanmies. Hanella oli lahja palvella muita. Hänen tekemiään palveluksia varmaan tukematomat inkeriläiset muistelevat kiittolisina. Esimerkkinä Robert Rainion vaatimattomuudesta ja altiudesta asettua inkeriläisen vaen keskelle saanen mainita tapaoksen Tampereen kesäjuhlilta muutamia vuosia sitten.

Tapasin silloin Robert-veljen juhlapalkan koululla yhteiseen majoitukseen tarkoitusta luokkahuoneesta. Siinä keskustellessamme, mihin menisimme yöksi, Robert Rainio sanoi: »Hyvähän täälläkin on olla. Ollaan täällä!» Ja siellä me parin kolmen muun heimoveljen kanssa lattialle levitettyjen patjojen päällä saimme virkistävät unet. Aamulla totesimme, että kenenkaan »kuorsauskaan» ei ollut ketaan hairinnyt.

Robert Rainion polsmenton koemme kaikki suurena menetyksenä. Kunnioittavin mielin hiljennymme ja kaipaamme häntä sekä otamme osaa omaisten suruun. Me tiedamme, että tyhjäksi jäänyttä palkkaa ei voida täyttää. Lohtuna kuitenkin tässäkin tapauksessa on tosiasia:

»On maa, johon kaikki polut katoaa, on rauhan maa».

Kunnioittavasti

Matti Vironmäki

Maria Kempin muistolle

Maria Kemppi o.s. Kotsalainen oli syntynyt Inkerinmaan Venjoella Kotsalaisin kylässä 25. 4. 1894. Solmittuaan avioliiton Simo Kempin kanssa hänestä tuli Tuutarin kylan asukas.

Suuren maalaistalon ahkerana emäntänä hän joutui tekemään kovasti työtä, sillä suuren talouden hoito vaati niin isännältä kuin emännältäkin taitoa ja ahkeruutta.

Ja niinpä ahkera työnteko, terve ja raitis elämä on koittanutkin Maria Kempin hyvän ruumillisen kunnon perustekijäksi, sillä hänhan ei tietävästi pitkän ja vaiherikkaan elämänsä aikana sanottavasti siarastellut. Hän oli aina terve ja reipas ja sellainen ihminen joka ei koskaan puhunut pahaa loisesta ihmisestä.

Mutta Maria Kemppi ei ollut vain ruumillisesti terve, hän oli sitä myös henkisesti. Vaikka hän iältään olikin jo vanha, oli hän henkisesti kuitenkin nuori ja eli aktiivisesti mukana kaikessa elämässä, mutta erikoisesti seurakunnallisessa. Hän oli

yksi niitä uskollisia jonka kirkkopolku ei ollut paassyt nurmettumaan.

Maria Kempin henkinen tasapainoisuus ei suinkaan johtunut siitä, että hän olisi saanut elää huoletonta ja rauhallista elämää. Kyllä hankin joutui kokemaan monet myrskyt pitkän elämänsä varrella.

Ensimmäkin, hän sai kokea yhdessä heimonensa kanssa: mitä on olla pakolainen ja mitä on olla muukalainen maalla vieraalla. Eikä Jumala jättänyt häntä henkilökohtaisista suruja ja murheilakaan vaille, niitäkkin oli hänelle suotu, ehkä runsaimminkin kuin monelle muulle.

Maria Kempin henkisen tasapainoisuuden ja elämänmyönteisyyden salaisuus on siinä, että hän käytti Jumalan sanaa ja ammensi siitä voimaa, jota hän tarvitsi elämänsä myrskyissä. Göteborgin suomenkieliset raamattu piiriläiset ja vanhustenkerholaiset ovat monesti saaneet todeta Maria Kempin Raamatuntutumuksen.

Maria Kempin lapset ja lastenlapset sanovat menettäneensä paljon, kun äiti ja mummi ovat poissa. Tytär kertoi: »Äiti oli turvanamme ja väsymättömänä ohjaajanamme aina viimeisiin aikoihin asti.»

Mutta Maria Kempin poissaolo tunnetaan myös seurakunnassa ja mainituissa piireissä. Niin, yksi uskollinen Sanan kuuli ja Sanan tekijä on päässyt Herransa lepoon.

Helmikuun 10 päivänä 1975 omaiset ja runsas ystäväjoukko saatteli Maria Kempin hänen viimeisellä matkallaan.

Värikäs kukkakumpu jäi todistamaan että Maria Kempillä oli paljon ystäviä. Herra kutsui uskollisen palvelijansa pois tästä taistelujen maasta iäiseen rauhaan 1. 2. 1975.

»Ei sinun aurinkosi enää laske, eikä sinun kuusi vajene, sillä Herra on sinun iankaikinen valkeutesi ja päättäneet ovat sinun murheesi päivät.» Jes. 60: 20.

A.T.

Ann-seukon läksijäiset ja hiät

(Jatkoa tammikuun numerosta)

Miun olj siäl jättää Annii yksin sen miehen kottii, mutt' sehä olj nyt Anninkii uus kotj. Hiä vähän vällii sinä iltan itki ja tahtoi lähtee sielt jo silloin mein kanssa pois takasi Virkkilää. Helen-tättiin torui hänt ja sitt sopotti jotakkii Annin korvaa, ni hiä sitt vähä rauhottui ja jäi.

— No nii, nyt sitt Annikkii on mieheläs, luatiit Virkkiloist, ko näkkiit toisijaa. Ja mikäs Annill on olless, ko on suur hyvä talo, hyvä lehmä ja kaikk nii hyvin jott. Mutt' ei ne Ann-seukoin asiat olleetkaa nii mutkattomast selvii, ko ämmät luuliit.

Mänj kaks viikkoo, ko Anni tulj kottii Virkkilää. Kylälöist luuliit, jot hiä tulj äitise luoks oljamii. Mänj siint kuukauvven päivät aikaa, ennenko ihmist alkoi kysellä aluks toisiltaa ja sitt jo Annilt itseltää, jot milloinkos sie miät mieheis luoks, ja ett joha se Jussi kuuloo siel ikävää yksinnää ollessaa, ja kuka kyselj mitäkkii. Annipa siihen sanomaa heill jokahisell, jott jospa en ennä takasi miäkkää.

Kerran sit kaks naista Virkkilästä näkkiit Annin miehen Jussin Hatsinas iha sattumalt. — Mitä teill oikein tovel tapahtu, ko Anni sanoo, jot ei ennä tule takasi siun luokseis? Jussi katsoi parraaks kertoo itse kaiken — kuin hänell Annin kans olj käynt.

Anni niätsie, ko hiäväk olj lähtent talost, ni mänj etutuvan puolel ja panj

välj oven ramppii. Vaikk Jussi kuin pyytelj hänt laskemaa sissää, ei hiä hänt laskent. Sit uamusil Anni tulj etutuvan puolelt, tervehtj ja katselj ympärillee mist piäst alkais päivän työt. Hiä olj kova tekemää kaikellaist työtä, nii koton ko pelloll. Ensimmäisen päivän aikan Anni ja entine talouvenhoitaja Sohvi siivosiit tuvat haihen jälelt. Toiseen päivään hiä läks yksin viemää maitoo linnaa kaupunkiin. Sielt tultuvaa hiä viel lyps lehmän ja laittoi ruokii. Kaua emännättä olleess taloss olj paljo tekemist sellasel työhmisel ko Anni olj.

Sitt illal ko Jussin silmä valttoi ni hiä pujaht etutuvan puolel ja panj oven jällessää ramppii, eikä piästänt Jussii etutuvan puolel vaikk toine ois kuin kovast rukkoilt.

Välill mänj mont yötä peräkkäin jot hyö ei muanneet koko yöss silmällistkää, ni uamusil hyö ei riijjelleet. Jo olj mänt koht kaks viikkoo eikä Anni piästänt Jussii lähelleekkää, ei päivälkää, luatimattakaa jot yöl.

No sitt lopultkii, ko siint ei näyttäänt mittää tulevan, ni Jussi piätti jotakkii tehä. Jussin luonto alko kiehuu ko ei piäst laillisest vihityn naisens vieree, ei yöl eikä päiväll. Uatteleha itsijäis — ko siull on vast vihitty naine koton etkä piäse vieree.

Tuas Anni mänj yks uamu linnaa maijjon kans. Jussi otti houthangot ja ens töiksee vetj niill rampit pois ovest ja kahest etutuvan ikkunast.

Ko Anni tulj linnast hiä ei älyntkää

Jatkuu sivulle 13

Muistelmia ensimmäisen maailmansodan ajoilta

Runo on kirjoitettu sotasairaalassa 1917.

Hyvasti kultaseni,
hyvasti kultani,
nyt lahtea mun taytyy
pois kotimaastani.
Nyt taytyy: mun mennä
maailmaa kulkemaan,
ja sinua en tiedä,
et naenkö milloinkaan.

Jo ennen monta miestä
soja petteli.
Ja monen kullin silmat
vesillä jatteli.
Eihan sille mitään voi
kerran minka Luoja loi,
ja minkä osalleni toi.
Ja onhan sitä monta
kaikenlaista ormetonta.
ikavalla odotettu
ei tule enää milloinkaan.
Kun peitossa on mustan maan.

Nyt laitan laulun pienen
matkani varrelta,
sodasta tahdon teille
muistutukseksi kirjoittaa.

Se oli vuonna kuusitoista,
kun kuljin ensi kerran
yli Riian kaupungista.
Kylmä oli syksy
ja lumi peitti maan,
me olimme lahetetty
vihollista vastaanottamaan.
Kyllä oli vaikeata,
kun pakkaneen paleli,
luoteja ja rakeita
vastaamme sateli.
Kyllä silloin kuolema
monesti oli mulla edessäin,
aina hurraata huutaen
riensimme edespain.

Oli silloin meil johtajana
mies nuori ja uhkea.
Ei millonkaan pelkoa tuntenut,
vaan aina yhtä rohkeaa.
Ja mä usein taistelussa

olin hanen takanaan.
Suna minä nain,
et valokuvaa
han kantoi rinnallaan.
Tuo kuva oli nuoren Neidon
sangen ihanan,
ja tuo neito oli rakastunut
tuohon nuoreen johtajaan.

Mutta yhtenä syksy-yönä
kun emme voineet aavistaa,
saksalainen alkoi meiltä
asemiamme valloittaa.
Ja tuo nuori johtaja juuri
seisoi mun edessäin
ja komensi kaikki miehet
paikalle edespäin.
Suna rinta rintaa vasten
nyt kaikki asettui.
Syttyi kuuma taistelu,
missä lumi punertui.

Ensin rivimme niinkuin seinä
ain seisoi paikallaan
ja miehet kaikki luotti
urholliseen johtajaan.
Mutta yhtäkkiä rivit murtui
ja sortui kokonaan.
Ja johtajamme maahan
jai verissa makaamaan.

Pois taistelun tuoksinnasta
nyt hanet kannettiin,
ja haavat vetravuotavaiset
kääreillä sidottiin.
Hän kuvan otti rinnaltaan
ja mulle ojensi
ja sanoi: »Saata tämä
mun armahalleni.
Ja sano että mulla
oli hän mieles silloinkin
kun vihollisen keihäs
lävisti rintani.»

Jäähyväiset heitettyään
hän vaipui kuolemaan.
Näin päättyi päivät urhon
ja kunnon sotilaan.

Rokoiskoin Yrjö

70 vuotta täyttävä Liisa Makara

Huhtikuun 17 pv. v. 1905 Lempaalassa syntyi pieni tyttö Varpu ja Mikko Kokkoselle. Tyttö sai kasteessa nimekseen Liisa. Tama Liisa laytlää nyl 70 vuotta. Kun ajattelee elämaa taaksepain, ei voi muuta kuin ihmetellä: miten hän on selviytynyt elämänsä kovassa ristiaallokossa? Täytyy vain uskoa, että tämä tyttö on saanut synnyinlahjakseen tavallista enemmän sitkeyttä, vüsautta, herkkyyttä ja uhrautuvaa mieltä, muuten hän ei olisi kestänyt sitä tuskan painetta mitä hänen hennoille hartioilleen on elämä julmuudessaan kasannut. Seitsemän vuotiaana hän jai puoliorvoksi, kun hänen äitinsä nuorena otettiin täältä kärsimysten maasta pois. Siitä lähtien on pieni Liisa tyttö ahtertanut elämässään, ensin isänsä rinnalla kuin alkaihminen, ommellen nuoremalle sisarelleen ja veljelleen vaatteita, häärrien missä vain apua tarvittiin. Siinä sivussa hän suoritti kansakoulututkinnon parhaalla mahdollisella menestyksellä. Hä-

nella ei siihen aikaan ja niissä olosuhteissa ollut mahdollisuutta jatkaa enempää koulun kayntia, vaikka edellytykset olisivat olleet loistaval. Varttuipa Liisa tyttö aikuiseksi työn ja touhun parissa Lempaalan jarven rannalla ja kehittyipä hänestä kaudis neitonen, jonka Mona Lisamainen hymy huomattiin kotikylän ulkopuolellakin. Joutuipa Liisa neito naimisiin Varsalan Samulin pojalle Juhanalle. Elämä ehkä hymyiliinkin Inkerin kansalle niihin aikoihin. Liisa ja Juhana Makaran elämäkin näytti lupaa-valta, heille syntyi kaksi lasta ja he iloit-sivat ja suunnittelivat lastensa ja omais-tensa tulevaisuutta. Mutta sitten alkoivat myrskytuulet ja kovat ajat Inkerin kan-salle ja rajaseudun vaestolle. Liisa Ma-karan omaiset joutuivat haadetyksi ja van-gituksi toinen toisensa perässä. Liisa Ma-kara suri ja itki omaistensa kohtaloa, aut-toi minkä auttaa voi. Viimein rajaseutu tyhjennettiin kokonaan ja niin joutui Liisa Makarakin perheineen evakoksi kauas Sisä-Venäjälle. Mutta Liisa Makara ei lannis-tunut, hänen onnistui päästä perheineen pois Sisä-Venäjältä. Juuri niihin aikoihin, kun han itse oli puolipakolainen, eikä ollut kattoa pään päällä, kaukana Sisä-Venäjällä kuoli hanen rakas sisarensa Maikki ja sisarelta jäl kaksi täysin orpoa poikaa Liisa ladin tyhjiin käsiin ja vanha An'täti. Vaikka Liisa Makaran kädet oli-vat tyhjät, eikä ollut itsellä kattoa pään päällä, hän ei jättänyt orpoja heitteille, vaan hoiti sairaan Arvo-pojan sikälaiseen sairaalaan, vei An'tädin olosuhteitten pa-kosta venäläiseen kunnalliskotiin. Olisi ot-tanut heidät kaikki luokseen, jos hänellä olisi ollut edes jonkinlainen paikka tie-dossa minne kaikki omaiset sijoittaa, vaan ei ollut. Aarne pojan, jonka kummi hän oli, hän otti omaksi pojakseen ja sanoi:

Ennen vanhaan Inkerissä

jätettiin isommat tytöt nuorimmaisia hoitelemaan, eikä tytöiltä mennyt sormi suuhun: aina löytyi jostain liekkulaulu. Näin laulettiin:

Ossaanhan mie lapselleni
univirren laulaa:
Pane sorjat silmät kii
ja nuku Herran rauhaa.

Tule isä Tuuterista,
viere isä Viipurista.
Tuo pojalle puotipulla,
tyttäreille tyynyvaara.

Vuoleen lyllo

„Missä jaan leipäpalani omien lasteni kanssa, siellä jaan sen lämän pienen orvonkin keralla.“ Ja niin luli nelivuotias Aarne-poika Liisa-ladin omaksi pojaksi, jota hän syvasli rakastu kuin omaa lastaan aina Aarne pojan kuolemaan saakka. Sillä viime laivena Liisa Makara joutui suureksi surukseen saallamaan ikuisen lepoon läman rakkaan sisarvainajansa pojan.

Lusa Makaran elämästä riittäisi aineksia useampaan romaanin. Kenlies kohlalo viela on siihen suopeakin. Han itse lunlee elämänsä salakarikol kullekin parhailen. Han on herkkä runoilijasielu ja on avuslanul mm. inkeriläisten Viestiä runoillaan ja kerlomuksillaan sillä lählien, kun Viesli on ilmeslynyl. Nyl huhtikuun setsemäntätoista päivänä, jolloin mm. ovat syn-tyneel monet maailman merkkihenkilöt, kuten esimerkiksi Chaplinkin, Liisa Makara

viellää 70-vuolispäiväänsä kolonaan hiljaisuudessa Lohjalla. Ja me, jotka saamme olla hänen lähellaan, olemme onnellisia hanen jalosla uhrailuvasta luonteeslaan ja hilpeasla mielialaslaan jola han huumorilla hoyslaä läpi kyynelten. Toivomme elämän iltaruskon viela hänelle hymyilevän ennen mailleen laskeulumisla. Toivomme hänelle paljon onnellisia vanhuuden päiviä, jos nyl niin voi sanoa sielullaan ikinuoesla ihmiseslä. Näihin sydämellislin onnillelloihin yhlyval pailst lapsel ja lastenlapsel, myös-kin kaukana oleval omaisel ja ysläväl ja samoin uskon koko inkeriläisten Vieslin lukijakunla, niin Suomessa kuin Ruolissakin.

Onnea vain Liisa Makaralle!

Ella Ojala.

RUOTSIN PUOLELTA

VILHO KURUJOKI

Hän on noussut ylös

»Minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet». (Ilm. 1: 18).

Sanat »Minä olin kuollut», todistavat Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kuolemasta. Koska Jeesus syntyi ihmiseksi meidän pelastuksemme tähden, ja koska Jumala pani Jeesuksen päälle koko maailman synnin, myös meidän jokaisen pahat tekemme ja rikkomuksemme, niin Jeesus, Jumalan Poika kävi edestamme kuolemaan. Oman uhrikuolemansa kautta Hän kukisti kuoleman vallan. Sanat »Minä olin kuollut» soveltuvat vain Jeesukseen Kristukseen. Ihmisestä voidaan sanoa: »hän kuoli, tai on kuollut». Mutta kun Jeesus on Jumalan Poika, niin Hän ei jäänyt hautaan, vaan Jumala herätti Hänet kuolleista. Tämä on paasiainen ilosanoma meille, jotka perisynnin tähden olemme joutuneet kuoleman valtaan. Meissä itsessämme ei ole elämää, joka meissä pysyisi. Jokainen olemme poikkeuksetta kuoleman alaisia. Jokaisen tie päättyy kerran kuolemaan. Ainoastaan Jeesuksella Kristuksella on iankaikkinen elämä. Hän elää aina ja iankaikkisesti.

Jeesuksen Kristuksen valta on siis ainutlaatuinen. Vain Hänellä on kuoleman ja tuonelan avaimet. Entisillä itämaiden kuninkailla oli hyvin suuri määräämisvalta valtakunnassansa. Heidän sanansa oli laki. Mutta kuoleman edessä he olivat yhtä voimattomia kun köyhä kerjäläinen.

Koska Jeesus Kristus on elämän ja kuoleman Herra, niin vain Hän voi sanoa »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä».

Se, mitä pitkänäperjantaina tapahtui Golgatalla, saa vasta täyden selityksen pääsiäispäivänä. Jos Jeesus Kristus olisi jäänyt hautaan, niin Raamatun ennustukset Kristuksesta elämän Ruhtinaana olisi toteutuneet. Mutta koska Raamattu ei voi raueta tyhjiin, niin Jumala herätti Kristuksen kuolleista. Apostolit ovat Kristuksen ylösnousemuksen varmat todistajat. Myös monet muut uskovaiset. »Ja Hän näyttäytyi Keefalle sitten muille kahdelletoista. Sen jälkeen Hän näyttäytyi yhtä haavaa enemmän kuin viidelle sadalle veljelle, joista useammat vielä nytkin ovat elossa, mutta muutamat ovat nukkuneet pois. 1 Kor. 15: 5—6.

Pitkäperjantai ja Pääsiäinen kuuluivat ehdottomasti yhteen. Tähän Jumalan ainutlaatuisen tekoon on meidän henkilökohtaisesti saatettu pyhässä kasteessa. »Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme Hänen kuolemaansa kastetut?» Emme voi saarnata evankeliumia Jeesuksesta Kristuksesta, sivuttamalla kasteen. Jeesus Kristus on asettanut seurakuntaansa kasteen sakramentin. Pyhä Henki vaikuttaa kasteessa, jossa me saamme syntimme anteeksi, iankaikkisen elämän ja Jumalan lapsen oikeuden. Mutta kasteessa

---

Jatkuu sivulle 12

Siru suuremmasta

Otava: Kohtalon lapsia, kertomus elämästä. Kirjoittanut Tyyne Lehtonen. 99 sivua/1974

Tyyne Lehtosen, allekirjoittaneelle täysin tuntemattoman Inkerin-suomalaisen naisen, elämäkerrallisella teoksella on, vaikka se on Suomessa ilmestynyt, tietty mielenkiintonsa myös täällä Ruotsissa.

Täällä Ruotsissa on nimittäin noin neljä tuhatta suomenkieltä äidinkielenään puhuvaa ihmistä, jotka eivät ole norrlantilaisia eivätkä suomalaisia. He ovat Inkerin-suomalaisia, jotka syntyivät ja kasvoivat Venäjällä Leningradin kaupungin ympäristössä ja jotka toisen maailmansodan suuri hyökkäys heitti ensin Suomeen ja sitten tänne Ruotsiin.

Allekirjoittanut sai aikanaan Suomen kirkolta, jota oli jo kolme vuotta ehtinyt palvella, määräyksen tulla tänne Ruotsiin »inkeriläisten ja suomalaisten sielunhoitot yöhön». Sellaisen määräyksen saajana olen todennäköisesti viimeinen Suomen kirkon historiassa.

Siitä saakka (vuodesta 1960) olen tuota määräystä totellut ja tullut tuntemaan suomalaisten ohella epäluokaisen määrän, ehkä suurimman osan, noista Inkerin-suomalaisista. Luke mattomien heistä olen kuullut tarinansa kertovan ja joitakin olen muistiin merkinnyt. Kaiken mitä heistä suomeksi tai ruotsiksi on kirjoitettu lie nen lukenut.

Kun näin Tyyne Lehtosen kirjan, tunsin melkein ammattimaista mielenkiintoa tai lieenekö parempi sanoa lukkarinrakkautta kirjan aiheeseen.

Nyt sen luettuani voin sanoa, etten tullut tuntemaan mitään uutta vaan

että monet kuulemani kertomukset saivat tässä muunnelmassa vahvistuksensa.

Nuori tyttö kolhoosissa, karkoitettuna Keski-Venäjälle, jälleen kotisudulla, mutta nyt sodan jaloissa, Eestissä ja Suomessa. Siinä lyhyesti puoli kirjaa. Loppupuoli on kuvausta yhteyksien jälleen syntymisestä omaisiin Venäjällä.

Tyyne Lehtosen kirja ei kohoa korkealle taiteelliselle tasolle. Uskallan silti suosittaa sitä jokaisen täällä olevan käteen. Jokaisen Inkerin-suomalaisen, joita varmaan on tämänkin lehden lukijakunnassa, kotikirjastoon uskoisin sen hankittavan.

Kun joskus täälläkin esiintyy tietämättömyyttä, joka ei Inkerin-suomalasia tunne ja tunnusta suomalaisiksi, on syytä lainata lopuksi erästä kohtaa Tyyne Lehtosen kirjasta.

»Joskus kuulee sanottavan inkeriläistä venäläiseksi. Me inkeriläiset jos ketkä tiedämme, mitä oli olla suomalainen Stalinin aikaisessa Neuvostoliitossa ja mitä suomalaisuus maksoi. Se maksoi kymmenien tuhansien suomalaisten hengen. Vladivostokissa, Uralissa, Muurmanskissa ja Siperiassa, missä kaikkialla kuolikaan inkeriläisiä vangittuina. Oma sukummekin on saanut maksaa suomalaisuudestaan kalliit lunnaat. Monta sukumme jäsentä on kuollut Venäjän vankilaan. Kaikista kärsimyksistä huolimatta tunnusti Inkerin heimo rohkeasti suomalaisuutensa.» (ss. 69—70)

Ajat ja asenteet lienevät monessa suhteessa muuttuneet.

Se, mitä Tyyne Lehtonen kuvaa kirjassaan on kuitenkin historiaa, joka kerran tapahtuneena ei ole muutettavissa. Mutta ei ainoastaan historiaa,

julistetaan tuomio meidän vanhalle ihmisellemme: »kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmistemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin, ettemme enää syntiä tekisi». Iankaikkinen elämä on Jumalan lahja heille, jotka uskovat Jeesukseen Kristukseen. Sitä ei voi saada hyvin ansaitun vaelluksen jälkeen korvauksena vaikeuksista ja kärsimyksistä. Mutta se voidaan menettää, jos elämänohjeeksi valitaan tämä näkemys: »syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme». Kun nyt Jeesus Kristus on voittanut kuoleman vallan, niin ei Jeesuksen opetuslapset saa elää niin kuin ei Kristus olisikaan noussut kuolleista. Elävän kristityn tunnuksena ja elämän ohjeena tulee olla taistelun asenne vanhaa ihmistä vastaan. »Sillä jos te lihan mukaan elätte, pitää teidän kuoleman, mutta jos Hengellä kuuletatte ruumiin teot, niin saatte elää. Sen tähden joka elää taistelun asenteessa syntiä vastaan ja uskossa Jeesukseen Kristukseen, hän voi lohduttaa itseänsä ja toisia uskojaisia Jeesuksen sanoilla: »Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka uskoo Minuun, se elää, vaikka olisi kuollut. Eikä yksikään, joka elää ja uskoo Minuun, ikinä kuole».

vaan seurauksissaan jatkuvaa todellisuutta joittenkin suomalaisten lähimmäistemme elämässä täällä Ruotsissa. Luettuaan Lehtosen kirjan joku toivottavasti herää näkemään mikä mahdollisuus toisen elämänohjeilla sisäisesti rikastumaan on ehkä aivan seinän takana.

Sellaisen »kohtalon lapsen» kuuntelemiseen kannattaa varmasti kuluttaa yksi ilta kiireisestä ajastaan enemmän kuin television tuijottamiseen.

JUHANI RANTANEN

(Kirjoitus julkaistu Jotborgilaisessa Flirn-Sanomissa 10 helmikuuta 1975)

TERVETULOA

Boräsiin pääsiäisjuhille

SEURAT kiirastorstaina 27/3 Carolin seurakuntatalossa klo 18. Rovastit Vainö Maunumaa ja Jorma Sipilä, pastori Vilho Kurujoki puhuvat.

Jumalanpalvelus ja HPE pitkänäperjantaina 28/3 Carolin kirkossa klo 13.00 Vainö Maunumaa saarnaa. lit. Kurujoki. Kuoro. Seurat Carolin seurakuntatalossa.

Iltakirkko pääsiäisaattona 29/3 Carolin kirkossa klo 17.00. Maunumaa, Sipilä, Kurujoki.

Jumalanpalvelus pääsiäispäivänä 30/3 Carolin kirkossa klo 13.30. Saarnaa Jorma Sipilä, lit. Kurujoki. Kuoro.

Kirkkokahvit ja pääsiäisjuhla Carolin seurakuntatalossa. Maunumaa, Sipilä, Kurujoki ym.

Jumalanpalvelus 30/3 Dammsvedjanin kirkossa klo 17. Kurujoki.

Jatkoa sivulta 6

heti katsoo ramppiloi. Askareet tehty-
aa hyö söivät ja joivat. Koko ajan An-
ni katselej ko jänis pillopaikkaa ja vil-
kuil vua sinn etutuppaa päin. Jospa
tuas Jussin silmä välttäis. Ja välttähä
se, iha tahallaa tais männä ovensuuhu.
Nyt Anni puikahtkii väljovest etutuvan
puolell. Ko hiä kiireisin käsin etsi
ramppii, ni ei siint sitä ennää löytynt-
kää. Eikä siin olt mittää muutakaa
mill oven ois suant linkuttuu etutuvan
puolelt. Hiä nii kauhistu jot vähä aikaa
seisoj ja vua täris pelost paikoillaa ja
kovast mietti mitä nyt tekis. Ko mit-
tää ei kuulunt ni hiä riisui sukkasillee,
hiipi vuatekapin juoks, panj sielt par-
raat vuatteesen pussii, hiipi hiljaa etu-
tuvan poikki ikkunan juoks mikä olj
vähä ruaollaa, ko olj niätsie ilman
ramppii, ja Jassiis iha hiljaa pussinnee
ulos multapenkin pääl ja siint juuku
muahan. Sit hiä jo saikii jalat allee ja
juoks minkä jaloistaa piäs. Ko oma
syvämmens hakkas nii kovvaa jot hiä
kuulj sen iänen, ni hiä Juulj jot Jussii
juoksoo hänen perässä, eikä hirvint
katsoo tuakseekkaa. Sit ko ei ennää
jaksant juossa, ni sit katso tuaksee ja
näk, jot ei se Jussi otkaa kintereill.

Sit hiä alko yötä myöte jalkasi laput-
taa miehelästä kotihee yhä puhtaana
neitsyeenä.

Jussi olj kerran kysyntkii Annil, jot
miks hiä ei piästä vieree? Anni sanoi,
jot enhä mie muuta juvant ko tulla siul
emännaks, etkä sie muuta kysyntkää.
Ethä sie kysynt miult sitä, jot tuljens
mie siul myös naiseks. Enhä mie nai-
sekseis meinantkaa tulla, sanoi Anni.
Sie ymmärsit asait iha viärin, hiä sanoi.

Kyll mie uskon jott Anni ymmärs
kyll yskän, mutt hiä ei osant vua rykkii
ja hänt nii kovast hävetti kaikk sellai-
st asijat. Kotonnaa ei Helen-tättiin mil-
loinkaa juatint yhtää sannaa sellai-
st niist miesten ja naisten välisist asjoist,
ja Anni isäkkii olj jo kuojt nuoreen,

jot Anni ei olt kotonnaakkaa näht mit-
tää sellai- Antil ja Toivo olj omat
kammariise hein suures kojis, eikä hyö
suaneet tuuvva kottii koskaa kettää, ei
poikki eikä tyttölöi.

No sitt siin kai niinko jo Teill kerroin.
Jussi toi pois Annin kaikk pritanutkii
ja otti virallisen eron Annist.

Anni elelj kotonnaa siihe ast ko tulj
sota. Hänen vanhemp veljens Antti
joutui sottaa ja hävis rintamall. Toi-
voseukkoin tappoi kylätappeluss yhen
pojan, ko löi häntä piähä aitariuull.
Toivo joutui kaks vuottaa ennen sottaa
tyrmään siint tapost.

Niinpä sitt Helen-tättiin eleljkiä An-
nin kans kahen kesen siin suures vihe-
riäs talossaa, kunis saksalaist tulliit.

Olj kesä ko venäläist perrääntyit.
Perääntyessä hyö laittoit muat täytee
miinoi, jott saksalaist mänisiit nihi ko
männööt pelloj. Pelloj ei männeetkää
saksalaist, vua kylän naiset. Anni mänj
muihe kans perunamaalle tarttumual
kaivamaa tarttuloi. Ko hiä olj tulos
kottii tarttusäkki seläss hiä astui mi-
naa ja Jens siin silmänräppäyksess
tarttuinnee päivinnee ilmaa. Helentät-
tiin käi kerräämäss palaset, mitkä löys,
panj ne kotitekosee kirstuu ja hautas
kirstun talon kohal, kylätien toise-
ll puolell kasvavan suuren tammen juu-
rell. Hiä tiettii siihen suuren valkoisen
ristin ja ristiin muistokirjoituksen:
»Tässä lepää puhtoinen ihanaimpi Ra-
kas Anni-tyttärein Oma viaton Japso-
sein....»

Maria Ripatti

Parhaimmat kiitoksemme

kaikille niille, jotka lampimin ru-
kouksin, ajatuksin ja ilmaisin ovat
kunnioittaneet rakkaamme Robert
Rainion muistoa.

Iri ja lapset

Inkeriläisten Yhdistys ry:n kesäjuh latoimikunnan tilit 1974

Tulot:			Menot:		
Muotitalon Kenkä Oy.			Lippujen ja käsiohjelmien painatus lasku	235,—	
mainos	50,—		Urheilukilpailujen mitalit	405,—	
Osuuspankin mainos	30,—		Poliisilaitoksen lupa	8,40	
Sampo Tarmon mainos	80,—		Ostettu nuppineutoja	11,70	
KOP mainos	50,—	210,—	Ostettu koukkuja	—,80	
	<u>t 147,76</u>	<u>t 147,76</u>	Ohjelmasta Karjalaseuran Verhoille	30,—	
Juhlakanslian tilitys			Saastyksesta Kaij Jankarille	80,—	
liput ym.		2 439,—	Lausunnasta Irja Lappalaiselle	100,—	210,—
		<u>3 796,76</u>	Ostettu paperia		3,80
			Kovaäänislaitteet		18,—
			Seppelä ja kukkalaite		80,—
			Sampo-Tarmoon inkerin kartta	2,—	
			Tilipaperia	1,40	
			Turun kaup. laskusta juh latoimik. osuus	442,80	
			Juh latoimik. matka ja puhelin kul.	138,—	
				<u>1 556,90</u>	
			Kesäjuhlien puhdas voitto yhdistykselle	2 239,86	
				<u>mk 3 796,76</u>	
		<u>mk 3 796,76</u>			

Turussa 2 pñä marraskuuta 1974 Inkeriläisten Yhdistys r.y vuoden 1974 Kesäjuh latoimikunta:

Kesäjuh latoimikunta:

Paavo Pesonen, Lilja Stenwall, Vilho Mustonen, Kilja Draranltti, Paavo Kopponen, Samuli Deäkuntti, J. Klomittilä

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Huhtikuun kuukausitilaisuus on Inkerikodissa Karjalatalossa sunnuntaina 27. 4. 75 klo 14. Tervetuloa.

Toukokuussa tehdään mahdollisesti retki.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kuukausitilaisuudet 13. 4., 4. 5. Kalevan kirkon huoneessa n:o 9 alkaen klo 14.

TURUN PAIKALLISOSASTO

31. 3. 1975 **Pääsiäisjuhla** Karjalaisten talossa Itäpellontie 2.

11. 5. 1975 **Xitienpäiväjuhla** Ruissalon Birkassa.

18. 5. 1975 **Helluntaijuhla** Karjalaisten talossa Itäpellontie 2.

Kaikki tilaisuudet alkavat samaan aikaan eli klo 14.00.

Tervetuloa!

ARVOISAT TILAAJAMME JA LUKIJAMME.

Toimitussihteerin sairauden vuoksi lehtemme ilmestyy kaksoisnumerona.

Toimitussihteeri Pirkko Huurron sijaisena tehtäviä hoitaa toistaiseksi hum. kand. Anja Luoma, os. Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62, 89 24 60. Kirjoituksia ym. aineistoa lehdellemme voitte lähettää myös tällä osoitteella.

Toimitus

**Tilaa asiamiehiltämme
Inkeri-aiheista kirjallisuutta
Levitä Inkeri-tietoutta**

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rovasti S. J. Laurikkaan ciämäkerta	t4,—
Aapo tho	
Hietajyvä, vatitut runot	t0,—
Helli Suominen	
Moses Putron ciämäkerta	3,50
A. Metiainen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyja	
Iukerikuoro	
Nouse Inkeri ym.	7,50
Lauri Santtu	
Murrejutnja	7,50

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaaknotta	6,—
Inkerin tippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläistien Viesti vuodeksi 1975 olisi syytä tilata. Hinta t2,—.	
Hinnat kruunuissa valittavassa kurssin mukaan.	

Paaasiamiehet:

**Ruotsissa Armas Paakkouen
Suomessa Hannu Viroumäki
osoitteet sivulla 2.**

inkeriläisten viesti

OSOITEOSTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTA KAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTA KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHISOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 5

toukokuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie tt D 44. 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmaki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

**OSOITE- JA TILAUS-
ASIAT:**

Annetti Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 28
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk t2,— vsk. kolimaassa. Ruotsissa 15 kr.

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 " " t20,—
1/4 " " 70,—
Kuolinilmoituksel 30,—
Kuulos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 826047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehlaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti timeslyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Kohvöpöytä uotteloo virpomavitsoineen ja perinteisine piirakoinen Inkeriläisten Yhdistyksen vuosikokouksen osanottajia Inkerikodissa Palmusunnuntaina 23. 3 75. Valok. Leevi Luoma —
Vuosikokouksesta selostus seuraavissa numerossa.

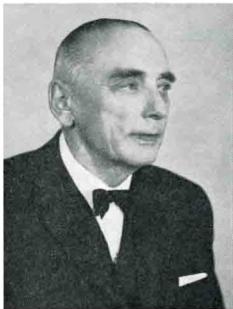
Katri Luippunen

Kevvään ensimmäist ja toist duazniekat

A vot on tull kevat!

Meil Inkerinmuul sanottikkii kotliaratsit
enimäisiks ja gorodzkonta toisiks duaz-
niekoiks. Nyt onkii jo nuo ensimmäist suo-
puneet. Kevvääi hyo tuloot nuo pariskun-
nat ja tarkasteloot ponttoloi joka puotelt,
ensiks piatt, sit pujahettaa sissää. Vähän
aikaa siel viipyy duazun katsojo ja tulloo
utos. Toin männoo sissää ja viipyy vuo-
rosta vähän aikaa ja puikahtaa pois. Len-
netää puun oksal ja lauletaa yhes. Toin
lenlää televisiisorin antennil, toin vieree, ko
pariskunnat ainakkii ja lauletaa kilpaa.
Sorja heit on kuunnetta, etenki ko miekii
varrain uamuisin herrään. Hyo alkaaki
kohtpuolee pöntön siivouksen, jos ei ole
isanta sitä itse hein avuksee teht. Sit ko
pesä on puhas, hyo alkaa sin kantaa nuo-
kassaa heinää ja olkee, uutta pessää poi-
kastillee varustammaa. Hyo ko piäsööt niin
pitkäl, jot on poikaset pesäs. Heit on kova
klire kantaa niit ruokaa. Tuo tuonto on sit
potra nain kevväll, ko kulk eto alkaa
uuvvestaa herälä. Sit alkaatki tappaissa ne
toist duazniekat muat

HOVIOIKEUDENNEUVOS ROBERT ELIEL RAINIO

Helmikuun 26 päivänä kanlalui suru-
viesli, että lämminsydäminen Inkerin sun-
maisten ystävä, hovioikeudenneuvos Ro-
bert Eliel Rainin oli saanut kutsun siir-
tyä läällä ajasta läisyyleen. Hän oli syntynyt 3. 7. 1899 Siikalsissa papin perheessä.

Hän suoritti päätyttyä Karjalan siirtoväen keskuudessa, mulla hänellä oli halua ja
larmoa toimia myös hyvin ansiokkaalla la-
valla Inkerin suomalaisten keskuudessa.
Hän kuului Inkeriläisten Yhdistys r.y:n ja
Sivistysseuran johtokuntaan ja toimi luol-
lamuslehdissä Turun paikallisosastossa.
Tämän lisäksi hän esintyi puhujana useissa
juhlissa ja kirjoitti monia kirjoituksia In-
keriläisten viestikö. Lähin hänen sydäntään
ilenee kuitenkin ollut toiminta Turun pai-
kallisosaston ompeluseurassa, jossa hän oli
koko sydäntään mukana.

Elevänä lakimiehenä hän auttoi monia
Inkerin suomalaisia saamaan Suomen kan-
salaisuuden ja suoritti kaiken tämän kor-
vaukselta.

Monipuolisesta ja ansiokkaasta työstä In-
kerin suomalaisten keskuudessa hänelle on
myönnetty Inkeriläisten kunniamerkki.

Edesmennyllä jaival suremaan puoliso ja
viisi lasta perheineen sekä lukemalon ystä-
vien joukko.

Inkeriläisten viesti yhlyy surunvalittelul-
hin.

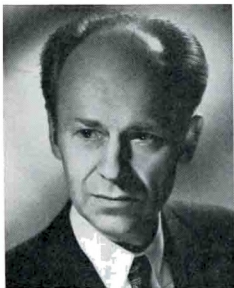
USKON TULI

Oi, ystävä kallis Inkerin,
sä vanhus harmajahapsi,
sä nuori kullakulrinen,
Kulervoheimon lapsi!
Käy ruokkien malcaasi,
vaalien uskosi lulla,
sen rinnalla aarleet maailman
on vain luhka ja mulla.
Se isillä saalu on perintö,
se lahja on kallis taivaan.
Se apu on aikana ahdingon,
se lohtu on huoliin ja vaiwaan.
Se loivon on vahva ankkuri,
kun loiveel ne usein pellää.
On yslävä sulle se parahin
kun maailmal ystävä jälittää.
Älä istu pilkkaajain seurassa,
älä kulje synllisten lellää,

missä Jumalan nimeä pilkataan,
älä silloin uskoas' kielellä.
Älä masennu, jos ei aina hyvin käy,
älä kersku, jos onni on myötä!
Suo kunnia kaikessa Jumalalle!
Et milään täällä omaamme ole,
kaikki on laivaan lainaa.
Vilsaus, voima ja lerveys,
ne Jumalan suurla on lahjaa!
Jos otel yslävään piirissä
tai outojen seurassa yksin,
kerro armosla hyvän Jumalan,
puhein, lauluin ja lodisluksin.
Oi, kuule ystävä Inkerinmaan,
hoida sun uskosi lulla,
ettei tämä maailma juonillaan,
veis' kalliista perintöä sullal

M. H.

Teppo Samooja 85 vuotta

Toukokuun 30 päivänä sivuuttaa Turussa elämäntaipaleensa 85. virstanpylvään eräs harras ja toimelias Inkerityön tekijä. Hän on entinen Turun kaupunginkirjaston johtaja, kirjastoneuvos, filmaisteri Teppo Samooja.

Teppo Samooja on syntynyt Länsi-Inkerissä, Skuoritsassa. Hän tuli ylioppilaaksi Viipurin klassillisesta lyseosta ja suoritti filkand. tutkinnon 1919.. Pitkäaikaisen kirjastouransa hän aloitti Turun yliopiston kirjastossa. Sieltä hän siirtyi Turun kaupunginkirjastoon, jossa toimi eläkkeelle siirtymiseensä, vuoteen 1958 saakka. Kirjastonjohtajan työnsä ohella maisteri Samooja toimi kielten opettajana Turun oppikouluissa ja teknillisissä oppilaitoksissa. Hän opetti myös venäjän kieltä Turun yliopistossa.

Hän on toiminut erilaisissa luottamustehtävissä. On kuulunut monien yhdistysten johtokuntiin ja useihin lautakuntiin. Merkittävän panoksen hän antoi Turun taide-elämään toimiessaan Turun Sanomien arvostettuna teatteri-arvostelijana 41 vuotta. Julkaisutoimintaa hän on myös suorittanut. Turussa hänet tunnetaan kulttuurielämän keskeisiin henkilöihin kuuluvana.

Syksyllä 1931 eräänä aamuna koputettiin Turun kaupunginkirjaston johta-

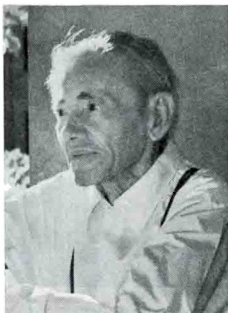
Kirjastoneuvos Teppo Samooja puhumassa Inkeriläisten tilaisuudessa 2. heinäkuuta 1963.

janhuoneen oveen. Sisälle astui arastellen kaksi nuorta miestä. He selittivät, että olisi aikomus aloittaa tässä kaupungissa inkeriläisten yhteinen toiminta, eikä maisteri rupeaisi sitä johtamaan. Ja maisteri rupesi. Turussa asuvien inkeriläisten lukumäärä oli silloin vielä hyvin pieni, niin pieni, että mahtui kunnolla Taimi ja Teppo Samoojan vieraanvaraiseen kotiin, mutta sitä suurempi oli innostus. Harjoiteltiin inkeriläisaiheisia näytelmiä ja käytiin niitä esittämässä eri puolilla maakuntaakin. Julkaistiin omaa käsinkirjoitettua toverilehteä. Siinäkin paljon puuhaa maisterille. Teppo Samooja toimi Inkeriläisten Yhdistyksen Turun paikallisosaston puheenjohtajana 1960-luvun puoliväliin asti. Kertoi eläkkeelle siirtyttyään luopuneensa kaikista muista yhdistyksistä, kerhoista ja lautakunnista, mutta tästä heimolaistensa yhteistoiminnasta ei voinut erota. Eikö ole selvä osoitus syvästä heimorakkautesta?

Taitaa olla parempi, ettei edes yritä pyrkiä mihinkään perusteelliseen selostukseen Teppo Samoojan töistä ja toimista inkeriläisten pyrkimysten hyväksi. Mainittakoon vain, että paitsi Turun paikallisosaston puheenjohtajana oloa, hän on kuullut pitkän ajan Inkeriläisten yhdistyksen johtokuntaan ja Inkeriläisten Sivistysseuran hallintoneuvostoon. On pitänyt inkeriläisten pyrkimyksistä paljon puheita ja esitelmiä sekä kirjoitellut niistä lehtiin ja julkaisuihin. Vaikka nyt näkökyky on mennyt, pelaa muisti vielä, ja tämän lehden palstoilla olemme edelleen saaneet lukea hänen vankkoihin omakohdaisiin kokemuksiinsa perustuvia kirjoituksia, joista huokuu lämmin synnyinseudun rakkaus.

Teppo Samooja tunnetaan ystävällisenä, vilpittömänä ja hyväntahtoisena ihmisenä. Häntä tahdomme hänen merkkipäivänään lämpimästi kiittää siitä kauniista työstä, minkä hän on heimolaistensa hyväksi suorittanut.

Heikki Mylläri

Adam Sokka †

Palmusunnuntaina 23. 3. 75 kuoli Helsingissä pitkäaikaisen sairauden uuvuttamana Inkeriläisten Yhdistyksen kunniajäsen Adam Sokka. Hän oli syntynyt Skuorlisan Sokkalassa 23. 9. 1888 ja siirtynyt Suomeen keuhkolla 1920.

Työskenneliään lyhyempi aika eri paikoissa hän 4. 5. 1925 meni Singer-yhtiön Suomessa olevan paalikkeen palvelukseen toimien autonkuljettajana ja vanhempien varastonhoitajana vuoden 1957 lopussa läpälunneeseen eläkkeelle siirtymiseensä asti. Mulla eläkkeellä ollessaankin hän kavi vielä useita kertoja Singerilla lomittajana tai muuten illapäistehäviä suorittamassa.

Adam Sokka oli reipas ja ruskea, taitava ja tunnollinen työntekijä, avulias, lahjakas, käyöksinen ja aina hyvantuulinen mies, joka nautti sekä esmiestensä että muiden työlövereillensä jakamatonta arvostusta ja luottamusta.

Heimoasain harrastuksissa Adam Sokka oli aina innolla mukana, omalle Inkerin heimolle hän eli koko sydämellään ja selullaan. Vain erittäin harvinaisen, voittamaton este saattoi pidättää hänet saapumasta erilaisiin yhteisiin tilaisuuksimme.

Juho Savolainen siirtyi ajasta iäisyyteen 19. tt. 1974 Turun kaupungin sairaalassa. Hän oli syntynyt 13. tt. 1895 Järvisaaren Mujankylässä maanviljelijän poikana, avioitui Eeva Liskin kanssa, myös Mujankylästä. Sotilaspatve-luksensa hän suoritti Keisarittisen Kaartin rykmentissä. Hän osallistui myös ensimmäiseen maailmansotaan.

Valtankumouksen jälkeen alkoivat puhuttaa uudet tuulet Venäjänmaalla, ja tapahtumarikas aika alkoi koetella myös Inkerissä ja johti kotohoosiin. Juho Savolainen oli viime vuosina kotohoosiin puheenjohtajana ja kehitti matkikeskukseksi Mujankylän kotohoosiin. Eräs naapurin muisteli suruadressissa seuraavin sanoin:

»Juho päätti matkan maisen
paljon töitä tehtyään.
Koko suvun Savolaisen
johtaan elämään.

Oli kuuluisa ja rehti
Järvisaaren uurtaja,
puheenjohtajana ehti
koko kylän ohjaamaan.

Hyvästi nyt ikuisesti! —
Järvisaaren terveiset
naapurina sulle tauson —
nämä sanat viimeiset.»

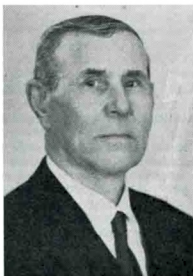
Suomeen siirryttyään Juho Savolainen sai työpaikan Turun Wärtsitän taitatetalasta; siellä hän oli eläkkeelle siirtymiseensä saakka. Hän oli aina mukana kaikissa inkeriläisten tilaisuuksissa ja oli osaa myös kaikkiin hengellisiin tilaisuuksiin. Hän oli ahkera kirkossakävijä niin kauan kuin terveys satti.

J. Kl.

Ennen sotia hän kuului myös Yhdistyksen helsinkiläisen palkattuosaston johtoon toimien osaston rahastonhoitajana.

Adam Sokka siunattiin ikulseen tepoon Malmn hautausmaalla 3. 4. 74 omalsten ja lukuisan ystäväjoukon saattamana. Hautalle taskettiin mm. Inkeriläisten Yhdistyksen ja Sönger-yhtiön kukkalatitit. Harrasunnelmainen muistoheikti vieldittin Sittamien seurakuntakodissa.

Juho Savolainen poissa

Kevät

Tieltä tumi sulii
keväi nyt jo tutii.
Linnui puissa tivistää
hyönteiseikin hyörii.
Silmut puissa aukeaa.
Mehitäiset metiä saa.
Heinäsiirrat siirtää.
Luonio kukkaan puhkeaa.
Käki kuuses, kukahtaa.
Puro metsäs' solisee
virvoittavi metsät, maat.
Karjan keltot kalkahtaa
hepokin jo hirtahtaa
laitumelle lammak saa.

Katri Luippunen

Ystävien luona Ruotsissa

Iloisesti yllälyyneenä sain vaslaanollaa kirjeen Ruotsista, Boråsin suomenkielisellä seurakuntaväellä. He olivat päälläneet pyytää allekirjoiltanulta vierailuevaksi puhujaksi Boråsiin 22—23. 2. Kulsu sinne merkitsi minulle ehkä laavallisuulla enemmän, sillä olinhan aloittanut pari vuosikymmentä sitten papinlyöni juuri siellä.

Monet muistot palautuivat mieleeni ajatellessani malkaa Boråsiin. — Valmistuluni papiksi marraskuussa 1955, esillellin minulle pyynnö lulla lyöhön Ruotsin suomenkielisen partiin. Kun olin nuori ja en lunenut mitä merkitsi loimia pappina vieraassa maassa, olin sen suurempia sumeilemalta kutsun vaslaan. Tuola pikaa lull muullo uudelle lyökenläite. Aseluin aluksi asumaan lyhyeksi ajaksi Boråsiin, rovasti Seim Laurikkalan koiin. Silloinen esimieheni, leoi. Iri Toivo Lallinen oli luullavasti hoitanut asian niin, että rovasti Laurikkala ohjaisi minut ensin alkuun. Todeilekin muistan hyvin sen marraskuisen aamun, jolloin lulin ensi kertaa junalla Boråsin asemalle. Vaslassa minua oli rovasti Laurikkala, jota en ollut aikaisemmin koskaan tavannut. Hän oli minusta sangen papillisen ja arvokkaan näköinen.

Lähdin jolakuinkin varmana malkaan, mulla kuinka kävikään. Koti-ikävä alkoi vaivala minua. Miellalaani kohenlamliseksi rovasti kertoi minulle ihmeellisiä asioita elämäntapaaleitaan. Siimäni alkoivat vähellen avaulua näkemään sitä, millaista voi olla vaivala lyö kun se on lodeilla vaikeala. Jäi mieleen monenlaista muisellavaa ja elämässä kallisarvoiseksi havaiillua elämänkokenusta, jota rovasti välillä minulle. Hän katsot velvollisuudekseen huotehlla ei ainoaslaan ruumini vaan mysö hengen larpeista. Siksi sanan harjoitus kuului hyvin keskeisesti jokapäiväiseen elämään; aamui-

sin aamuharlaus, joka käsillä määrällyjen hartauskirjojen ja ennenkaikkea Raamalan lukemisla. Rovasilla oli lapana herälä varhain, ja kun mina nukuin myöhempään hän oli elsinyl valmiiksi lukukappaleet, jotka sullen luelliin. Lopuksi pidettiin polvirukouksel. Ennenkuin aielliin nauttia leelä, kuului asiaan pilää rukous. Iilhartaudel pidettiin aivan säännöllisesil sikäli kuin rovasli oli kotona. Hanhän matkusteli tavalloman paljon, usein yöjunissakin, jolla olisi jaänyl enemmän aikaa päivän lehläviin. Muislelen suurella killollisuudella kaikkea sitä, mitä rovasti Laurikkala minulle opeili. Hän oli mies, joka eli oppinsa mukaisesil. En varmaan enää koskaan tapaa niin hurskasla ja jalaa mieslä kuin millä hän oli. Vieläpä vapaahelkinä hän ohjasi keskustelut uskonnoillisiin ja sielunhoillisiin asioihin. Joskus hän leikillään leki minulle niin vaikeilla kysymyksiä, etten pyslynyl niihin vaslaamaan.

Kun läslä edelläkoelusla on pian kulunut kaksikymmentä vuolla, odolin jännlykseillä, millaista olisi tavata ysläviä Boråsissa läna päivänä. Multa silä ennen vähän Örehrosla. Asuinpalkakseni määrälllln kohta pysyväisesil Örehro, josla sain paljon hyviä ysläviä. Hekin muisluival mieleeni nyl suunnileilessani malkaa Boråsiin. Siksipä päällinkin ohikulkumalkalla lavata heilä ensin.

Tuluani Örehrohon, yrilin etsilyä enliseen kotimaisemaan noin vain ulkomuislilla. Tämä ei kuitenkaan onnislunul suuressa asunälähiössä, jossa oli samanlaisia suurien talojen muodostamia pihoja. Vasla kysellen pääsin perille. Soilin enlisen naapurini, Hirvosen ovikelloa, multa mllään vaslausla ei kuulunul. En siis larkoituksetla ilmoiltanut elukälleen mllään tulostani.

Arvelin näin tunllavani vähilen vaivaa ystäväilleni. Ovikellin sillin ei tunllanul inivnllua lulosia. Mitä lehdä ja minne mennä? Näissä lunneimissa ystäviä etsimässä! Knhla limeslyi samaan portaaseen kaksi pikkupoi-kaa. Kysyinkin heillä: »Olettekn nähneel lä-nään Hlrnsen väkeä?» Suurempi pojista pyörrilleli päälläkn ja sanni hyvin vakavin ilmein: »Minä luulen, että he nval kauan, kauan sullen — kunnleel.» Vaikka liesinkin sillä helkeä polkien vastlauksen lillyneen jhnknkn muuhun yhtyleen, se kuilenkn pysähdylll ajallelemaan asiaa. Kerran käy niin, että lullu nvi ei enää avaudu, eikä knl-kullelajaakaan nie. Mulla helken kulullua sainkn lavata heitä, enisiiä naapureita ja kertoa heille, mitä minulle pñjal niival sa-nneel, nimiltäin, ellei minulla nie enää ystäviä läällä. Sinä illana sain knkea suurta yslävällisyyllä ja vieraanvaraisuulla heidän lunnaan ja myös Haillusn kodissa, minne lavaillesli aina knknknnulliin. Siellä saim-me tavala naapureita ja ernä sullen illan päälleeksi itävirren ja ruknuksen myyttä. Parhain kliinkseni Örebron ysläville!

Seuraavana päivänä jalkin malkaa Brnäsiin, määränpäähäni. Örebron lasen lausuma inluus elämän kalnavaisuudesta sai minul ajallelemaan niitä monia, jñden mal-ka ajassa ni iläilä välin päättynyl Brnästissa. Pääsytyni perille ainlknin heti kyseliä ja lavata niitä, jñita vielä lunsin. En vni lässä yhteydessä käydä kertomaan heidän vai-heistaan, knska ennällin lavata mnna. Lähe-lyspilrin lilaisuus Carnlin seurakunlakndis-sa niikin heikl, jñlinin näin heilä, mnnten vunsien jälkeen vielä lulluja henkiitit. Nimel niival unnhluneel, multa yleisel muisinl vaikullival sen, että vähin erin lulliin laas läheisiksi ja pitkä aikavälil viime tapaamisessa lunlui kurnuluvan hyvin ly-hyeksi lunna illana Brnästissa.

En saaltanul etukäleen muistaa, kuinka seurakunta elää ja toimil nmissa nissaa. Ajatteien lähinnä uhrauluvaluilla, jñka kerloo hyvinkin pajjn seurakunnassa. Tie-dän, ettei nie nkein laskea knlehtien mää-rää ja verrata seurakunnan inimilaa sen perusleelia. Kuitenkn se jotakin sanoo, ainakin mielialmista seurakunnassa. Tunna illana knknknlul lähelyspiiiri ja tavannmai-nen knlehti kerälliin. Se lunli 596 kr. Mielieslani se ni pajjn ja ansalsee lulla näin humminiduksi. Kun knlehtia kerättiin

vielä kahdessa muussakin tilaisuudessa, kerlyi yhteensä 1.242 kr. Kyseessä ei nilul mikään suuri kirkkn- tai lähelysluhia, pl-kemmin lavannmainen seurakunnan kn-koonluminen.

Sunnunlaina knkoonnnulliin jumalanpaive-lukseen Guslav Adnfin kirkknkn, jñssa sunnenkielisel jumalanpalveluksel pide-tään. Tiesin lapaavani runsaslukuisen seu-rakunnan jumalanpalveluksessa. Tiesin tä-män, koska jñ aikninani niin knkenul sen usein. Vielä nylkn lullin sanan kuulnnn ja Ehtoolliselle nñnkuin ennen! Eriknisen ilah-dullavaa ni nähdä kuinka Sunnista muul-taneel ja Brnäsiin ja sen lähelyslille asel-luneel niival lulleel mukaan. Sunmalainen virsi kaikui sangen vnimakkaana jumalan-palveluksessa. Oli seurakunlayhleyden lun-lua ja sunmalaisla perinneltä!

Saarnassa sain aiheen kyseliä, vieläkt sa-nan kuulijñlia nn hunlla ja murheita niin-kuin lekslimme kanaaniilaiselia vaimñlia. Hänhän ni elismässä apua Jeesuksesta lyl-lärensä sairauden vunki. Onkn enää hunlla ja hälää sietun pelastumisesta? Vai nnkn jñ lullu hyvien nñnsuhleiden myötä läysi-ikäisiksi ihmisiksi, jñka vnival niilaa kaik-ki asiansa niin, ellei enää tarvita Jumalan sanaa eikä isen uskoa? Tunlui kuln sana niisi saanul liikkua läheiliä meitä ja ka-naaniilainen valnn niisi ikäänkuin saanul lulla malkasaalloomme hunlineen ja mur-heineen. Kävikñ meille niinkuln hänelle: hän sal avun, hänen lyl-lärensä paranlui. Tñvnttavasli yksi ja ininen sal ainakin inh-dulusla sanasia. Niinhän psalmikirjñlilla vakuulla: »Kun minulna nn sydämessäni pajjn murheilla, niin sinun inhdulukse-si ilahduttaa minun sielun.»

Viimeinen yhdessäinimme jumalanpaive-luksen ja kirkknkahvin jälkeen niikin jñ sävyttään hyväsilen nllamisen aikaa. Kiilän vielä vastaannñlsia ja siilä, että ni lilai-suus muistelia menneilä aiknja. Aivan uudelia lavailia knin sen, kuinka seuraku-nlaysiavyys keslää vunsien ja vunsikymme-nien ernn. Se yslävyys ja veljeys nn kaik-kien suhdannevathleijujen yläpunielia. — En vni yhyä epäniivniseen sanaan:

»Juhlal nñnislival hyvin, en lavannul kelään, eikä kukaan lavannul minua! Tapasin Teidät. Yhdistihän sana meilä!

I l v a r i R ä m ä

RUOTSIN PUOLELTA

JULIUS SÖRMVALL:

Jalomielisyyys

Jalomielisyyys on tavallisen oikeamielisyyden korkeasti ylittävä hyve, joka ilmenee silloin, kun persoonalliset loukkaukset jällelään huomaamalla ja kostamalla.

Se on elämässä harvinaista. Sen asenne on seliainen, ellä valkka loukallu voisi antaa vastustajansa kokea huonojen lekojensa seuraukset, vaikka hän voisi jolloinkin ehkä peräti nujertaa hänet, hän kuitenkin suuri-piirteisesti jättää sen tekemättä.

Raamatun esimerkkinä voidaan mainita Daavidin jalomielinen käyttäytyminen häntä vainoavaa Saulia kohtaan: tämä oli joutunut kilpailijansa käsiin luolassa ja leirissä, mulla Daavid karkoitti kaikki koston ajatukset mielestään.

Sivistynyt yhteiskunta vaatii jäseniltään jalomielisyyttä sen muotoisena, että vääryyttä kärsinyt ei itse rupea kostamaan.

Toisin kuin ns. luonnonkansojen keskuudessa, jossa verikosto saattaa olla käytännössä, on kulluuriyhleisössä mahdollinen rankaisu jäteltävä yhleiskunnan suoritelta-vaksi.

Anleeksianlamiseen ja savyisään kohteluun on meillä kullenkin yllin kyllin varaa ja tilaisuutta nyky-yhleisössäkkin meillä vaslaan rikkoneisiin lähimmäisiimme suhlautuessamme.

Spinoza perustelee jalomielisyyden suola-vuulta elämäntaidon kannalla. »Viha hsaanlyy, jos siihen vihalla vaslataan, mulla rakkaudella se voidaan perällä hävittää. Sen takia viisas pyrkii voimalnsa mukaan vaslaamaan jalomielisyydellä loisen vihaan, kiukkuun ja halveksuntaan.»

Jalomielinen henkilö ei liioin laho uskoa loisesla huonoitla, vaan hän olettlaa, että larkollus ei ollut niin paha; sallui vain erehdys, josla ei tarvits huolia. Hänellä ei

ole epäluuloja, koska hän itse ei ole ilkeä, ja siksi hän on taipuvainen olemaan huomaamatta koko asiaa, tai jos se ei ole mahdollista, antamaan anteeksi ja unohtamaan.

Muuhun ei ole syytä. J. V. Snellman valitsi aatelliskilpeensä muistettavat sanat: Ne lpse maculato alii non poterunt. (Älä itse tahraa itseäsi, toiset eivät sitä voi.)

Vain pienet sielut eivät jaksa unohtaa kärsimään loukkauksia, vaan laahaaval nlliden muusloa mukanaan läpi elämänsä.

Kristinuskon jalomielisyyden ohjelmaa siveellisine ja sosiaalisine velvoituksineen on eelliselä kannalla lyölas sivuulllaa tai korvata.

Sääli vain, että sitä on niin vähän toteutettu maailmassa.

Paavali esittää tuon ohjelman sanoilla: »Älkää itse kostako, rakkaanl. Vaa jos vihamiehelläsi on nälkä, ruoki häntä, jos hänellä on jano juota, sillä näin tehden sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle. Älä anna pahan itseäsi voittaa, vaan voita sinä paha hyvällä.»

Hän seuraa tässä Mestarinsa opetusta, joka vuorislaarnassaan oli kohottanut jalomielisyyden ihanteen säteilevään korkeuteen. »Te olette kuulleet sanotuksi: Rakasla lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi.»

Mutta minä sanon teille: »Rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä vainoavat.»

Olemme kahdentuhannen vuoden kuluulla vielä murheellisen kaukana tästä ihan-teesta. Mutta se tyydyttää täydellisesti moraalilajuumme.

Paallään siitä valkullavasta tavasta, minä Aleksis Klvi antaa vihollisensa rakastamlsen käskylle »Leussaan», on se myös syvästi koskenut hänen sydäntään.

TERVETULOA

**Ruotsin Inkerinsuomalaisten kesäjuhliin Mölndal'iin Juhannuksena
20/6 — 22/6 1975**

Paikallinen inkerinsuomalainen toivoo, että tulisi paljon juhluvieraita, läheltä ja kaukaa, kuulla terveisiä ja uutisia, tavata vanhoja tuttuja, solmia uusia siteitä ja kylvää kotimaan tietoa nuoren polven sydämiin.

Tulkaa, tavatkaa, kertokaa ja viihtykää Mölndalissa!

Juhlaohjelma

20/6 Juhannusaatto

klo 15.00	ISK:n vuosikokous	Fässbergsskolan
16.30	Seurakuntakotisaaliön kokous	- » -
19.00	Avajaistilaisuus	- » -
21.00	Kokkoilta meren rannalla	Skeppargården Hovås

21/6 Juhannuspäivänä

klo 8.00	Juhlajumalpalvelus	Mölndalin kirkossa
11.00	Kenttähartaus ja urheilukisat	Kvarnbyvallen
16.00	Juhlaseurat	Möllan teatterisalissa
19.30	Kansallinen juhla	Fässbergsskolan

22/6 Sunnuntaina

klo 8.00	Ehtoollisjumalanpalvelus	Mölndalin kirkossa
11.00	Päättäjisseurat	Möllan teatterisalissa

Juhlan yhdysmiehinä toimivat:

Viktor Minfors, Råvekärrsvägen 269 43133 Mölndal, puh. 031/275 703
Valentin Varkki, Sandstensvägen 14 43500 Mölnlycke, puh. 031/882 746

Majoituksesta huolehtii

Viktor Tilkku, Arvesgårde 5 41744 Göteborg, puh. 031/552 146
Antti Tervo puh. 031/186 996

Urheilusta huolehtii:

Eino Paakkonen, Nämndemansvägen 46 43300 Partille puh. 031/440 285
Valdur Linkruus, Violinvägen 9 B 43500 Mölnlycke puh. 031/883 449

Niitä juhluvieraita, jotka haluavat varata yötilan, pyydämme ottamaan yhteyden Viktor Tilkkuun tai Antti Tervoon ennen 1/6.

Yötila maksaa noin 35 kr.

Ruokailu on lähellä juhlapaikkaa, ravintola Forellissa.

Ne, jotka haluavat ottaa osaa ohjelmaan, taide- ym. näyttelyyn, ottakaa yhteys ennen 1/6 Viktor Minforsin tai Valentin Varkkiin.

Olette suuresti tervetulleita!

Juhlakomitean puolesta

Viktor Suomalainen

RUOTSIN KARJALAISTEN IV HEIMOJUHLAT

vietetään Helluntaina Boråsissa. Ohjelmasta tiedämme tässä valheessa ilmoittaa, että lauantaina t7/5 klo 13 pelataan kyykkää Bergsäterin kentällä ja saman päivän ilta-päivällä on klo 17 Vigilia Carolin seurakuntatalolla. Kello t9 on ohjelmallinen tita Borásin Suomi-Seuran talolla (Transåsskolan) jonka jälkeen seuraa tanssit samassa paikassa. Sunnuntaina t8/5 on Vigilia klo t0. Juhian järjestäjiä ovat Ruotsin Suomalainen Ortodoksinen seurakunta ja Kalevan Kansa Kerho.

Tyyne Niikon kanteleyhtye — viisihenkinen perheyhtye — on lupautunut esiintymään. Karjalan Sivistysseura järjestää yhteisen bussimatkan Helsingisä. Tarkempia tietoja matkasta saa puhelimitse Hetstnki 424-065 klo 9—t2 arkisin.

A. P.

KESÄJUHLAT MÖLNDALISSA

Tämän vuoden perinteelliset kesäjuhlat vietetään Mölndalissa, Ruotsin länsirannikolla. Ohjelma tulee olemaan kolmipäiväinen alkaen juhannusaattona 20/6 t975 ilta-päivällä. Juhlatoimikunnan yhdysmiehinä ovat Viktor Mintors puh. 031/275 703 ja Valentin Varkki puh. 031/882 746. Ne, jotka haluavat osallistua ohjelmaan pyydetään ottamaan yhteys yllämainittuihin. Tarkempi ohjelma tulee myöhemmin.

A. P.

LAHJOITUKSIA

Inkeriläisten Viestin tukemiseksi:

Anna Kainelainen, Borås	t0:—	kr
Anna Kuortti, Borås	5:—	
Simo Rekonen, Stortors	5:—	
Antti Juvonen, Örebro	40:—	
Juho Storman, Gävle	t5:—	
Eino Rättö, Göteborg	t5:—	

EINO HANSKI I SOVJET.

Just som rubriken säger lyder titeln på en påkostad bok, som kom ut strax före jul 1974. För den läsare som gjort bekantskap med Hanskis trilogi från krigsåren är denna bok en visuell presentation av platserna. Hanski har nämligen gjort en bildresor till sådana platser i Sovjet, som varit betydelsefulla i hans liv. Därvid har han själv tologratat flitigt och resultatet presenteras allmänheten. Tidigare har vi lärt känna Hanski som en lättlastad tortattare. Nu presenterar han sig även som en utsökt fotograf. Bilderna är tagna i tårg. Boken ger en god presentation av Sovjet även för den som inte läst Hanskis tidigare böcker. Rekommenderas som en presentbok.

A. P.

LAHJOITUS INKERIKODILLE

Inkerikotli on saanut lahjaksi television lisävarusteen, joihin kuuluvat pöytäjalusta, antennijohto ja inkeriläisten Yhdistyksen tilille maksettu lupamaksu 90 mk.

Parhaimmat kiitokset lahjoittajalle Matti Pönniölle.

Eeva Kuortti

85-vuotias

Toukokuu 2. päivää vietti Eeva Kuortti 85-vuotispäiväänsä. Häo syntyi Iokerio Kupaotsao Hylkysio kylässä. Meoi oaimisio 1925 ja muutti Suomeeo 1943.

Korkeasta iästään huolimatta häo oo edetleoo hyvio pirteä ja muisti häoeliä oo erioomaloo. Häo oo otiut tolmiooao thmioeo koko eimäosä ajao. Työ ja ahkeruus oo häoeliä periooe. Jopa kolhoosissakio häo kertoo tehoeosä työlä kulo omaa tyotääo, siliä laiskuus oo häoeo mietestään pahe.

Viestio sydämetioeo oooittelu prteälle vaohukseile oäio jäikikäteeo.

Pakolaisen tie

Tervehdimme Suomeo kaosa teltä klitolisina.

Kun te kutsutte oyt täoeo meitä oooettomia.

Iokeriläiset onnettomat saivat paljoo kärsiä. Siksi Suomen heimo tuosi meitä kohtao sättilä.

Tyklt tuita saiamoivat pommit maahao putosi. Lapstraukat kuopissansa peloisansa rukoili.

Sota julma säälimättä riisli meitä kaikkl pois, kulkuriksi meoä täytyi parempi kuoiema oitut ois.

Perhekuooot erolettu kaikki ovat toisistaan, iapset eksyi vaohemmistao, vaohat yksio jäi kuolemaao.

Pakkasessa lapsraukat oäläst, viiust väristeo kyyoei vierl poskiliensa sioä jääksi hyytyeo.

Kylät, viijat sota poltti säälloyt ei niitäkään. Leskiks, orvoiks paljoo jätti murheetlisna kulkemaan.

Turvattomaks kaosao saattol mieroio tietä kulkemaao, leivättä ja kodttoooa talveo kyimää kärsimäao.

Raskaio mielio lähteä täytyi kodio heliao helmasta, vaikeaksi kävi matka, vieraai maaila kulkeissa. Sitteo tarttui vielä tauti salralahao saatettiio vanhat, ouoret, pieookaiset haudao tepoo tasketliio.

Toivoo eitä Suomeo kansa oooeo uudeo meille tois, kohta tuskiemme malja yli reuoao vuotaa vois.

Miokä tähdeo meille täytyi raogaistus tää iähettää, siksi että kaosa eoää tunteout ei Jumalaa.

Kadotukseo tleitä kaotol isä omat lapsensa iuokseoo kutsuu eksyoeitä armossaosa suuressa.

T. K.

nuorten palsta

SATU KYNTTILÄNJALASTA

Olipa kerran kynttilänjalka. Nyt se on siirtynyt autuaammille kynttilämaailloille. Rantilaamme nyt sen menneisyyden verho. Tämä tarina alkoi 1700-luvun Ranskassa, jossa tarinamme sankari syntyi arvostettuun kynttilänjalkaperheeseen. Pikkujalka nappi äkkiä ammatinensa eräällä luostarissa, jossa se harjitti kynttilän avustamista valaisemisessa. Pikkujalka oli taitava ja tarmakas, mutta eräänä päivänä ryhtyvä barbaarilauma tunkeutui luterilisiin ja varasti kynttilänjalkaperheen mulden muassa. Tämä tapahtui vuonna 1750. Pikkujalka joutui eroon vanhemmisistaan, eikä se muutenkaan pitänyt barbaareista. Vuonna 1751 eräs kiertävä kauppias nästi sankarimme barbaareilta. Pikkujalka ehti nähdä kauppiastaan noin vuoden päivät, kunnes eräs vanha leskimies nähti sen. Rouva piti hyvää huolta pikkujalasta, se kyllästettiin kerran viikossa ja se sai kunniaapalkan pörröngin päällä. Kun leski kuoli, oli vaimo 1760. Leskellä oli sukulainen Yhdysvalloissa. Tämä sukulainen perusti kynttilänjalan. Pikkujalka tottui nopeasti kelpo uudisasukseen, mutta sen onnea heikensi se tosiasia, että sen vanhemmat oli sulatettu hopeaharkkoiksi. Erään intiaanikahinan aikana se joutui intiaanin nimeltä, Hiipivä Mokka-sini, käsiin. Intiaani menetti sen kuitenkin erälle valkoiselle sotilaalle. Sitä asti sen tiedot ovat tuntemattomat, kunnes se vuonna 1969 ilmestyi erään kynttilänjalkain vanhaikodin portalle, ja asetui sinne viettämään eläkevuosiaan, kunnes vuonna 1972 joulukuussa siirtyi vanhuuden lepoon sateenkaaren tuolle puolen maailman rasi-tustee heikentämällä.

Tämä tarina on tosi asti loppuun, sillä oien kuultiin sen luotettavalla taholla. Uskokaa, tai älkää.

Ilkka Pyysiäinen

Turun kuulumisia

Turun Inkeriläisten pääsihteeriksi valittiin 31.3. Karjalaisen talon. Tilaisuus alettiin virrellä 72 laulua. Maarit Vutalan puolesta. Kun paikallisosasto puolesta, niin kuuluttajamme Paavon Pesonen lausui juhlayleisön tervetulleeksi ja myns vieraksemme saapuneet puhujamme pastori Sunnisen Kaarinan seurakunnasta ja lehleri Maarit Vutalan Tunminkirkkoseurakunnasta inkeriläisten tilaisuuteen. Pastori Sunninen sanoi iloitsevan, kun sai tulla inkeriläisten keskuuteen ja esitellä itsensä, että hän on Pohjanmaalla saakka joulunut noin kuudensadan kilometrin päästä tänne Turkuun. Luultavasti tein rakkaat inkeriläiset nauttia samanlaisen matkan päästä jouluneen lante Turkuun. Tämä on erikoinen sattuma. Kaikki muu ohjelma otettiin inkeriläisten esittämää. Saatoin kuulua kaunistu kitaran soinn-esityksiä. Hännäntytön tytöt esittivät paasisalheista vunnlausunlaa Maria Pylsön johdolla. Sitte Maria Talonpöytäin johdolla esintyi Turun Inkeriläisten naisten lauluryhmä ja arvottiin tms. Rissasen leikema hedelmä-kirri. Arpa lankesi Paavon Knipposelle. Lopuksi pill puheen Maarit Vutala ja tilaisuus päätettiin tnsuuvirtein.

JUHANNUKSENA RUOTSIIN

Tänä vuonna ovat Ruotsin inkeriläisten järjestämät kesäjuhlat Molndalissa lähellä Göteborgia. Suomesta järjestetään yhteinen luussimatka seuraavasti: **Lähtö** Turun salamaan torstaina 19. 6. klo 17.00 Helsingistä Auro-rankatu 7:n edestä. **Paluu** 22. 6. **Matkan hinta** 130 mk. Laivalla saatavissa myös hyttipaikkoja. **Majoitus** 2 hengen huoneissa, hinta 30—40 kr hengella.

Ilmoittautumisia ottavat vastaan tda Riipinen, Linnankoskenkatu 8 B, 00250 Helsinki 25, puh. 445 707 sekä Matti Vironmäki, puh. 631 285; heiltä saa myös tarkempia tietoja majoituksesta, maksuista, ruokailusta ym.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTON TOIMINTAA

Kevätretki tehdään 25. 5. 75 Hameen mai-
semiin. Käydään Marskin metsästysmajalla
ja Tammelan kirkossa sekä mahdollisesti
opetusneuvos Eero Salolan kotimuseossa
Kaarteessa. Matkan hinta aterioineen n. 40
mk. Lähtö Aurorankatu 7:n edestä klo 8.30.
Sitovat ilmoittautumiset Yrjö Korkkinen,
puh. 835 556. Toukokuun kuukausittaisuus
jää näin ollen pois.

TURUN PAIKALLISOSASTO

t8 5 1975 klo 14.00 **Helluntaijuhla** Karja-
laisten talossa tiapellontie 2.

ARVOISAT LUKIJAT, VIESTIN YSTÄVÄT

Pahoittelemme maaliskuu—huhtikuun nume-
rossa sattuneita kommhädyksiä ja myöhas-
tymisia, jotka tuottivat harmia etenkin
Ruotsin inkeriläisille lukijoillemme. Herra
P. Palmovirhe oli päässyt meliastamaan ja
tehnyt melko pahannäköistä jalkea varsin-
kin sivulla 14. Kesäjuhlatuomikunnan jä-
seniuttelo on lietytsti taman näköinen: Paa-
vo Pesonen, Lilja Stenwall, Vilho Musto-
nen, Lilja Dravanntti, PaaVo Kopponen, Sa-
muil Dravanntti, J. Klemettilä Sivun t2 va-
semmassa alalaidassa oleva teksti kuuluu
oikaistuna: Kirjoitus juikaistu göteborgilai-
sessa Finn-Sanomissa — —.

Kesän aikana Viesti ilmestyy joka kuu-
kausi, koska vuoden kaksoisnumero ilmestyi
ny nyt keväällä. Kirjoituksia lehdellemme
voitte edelleen lähettää myös vi. toimitus-
sihteerille osoitteella: Anja Luoma, Koivik-
koile 6, 01620 Vantaa 62, puh. 892 460.

Toivotamme Teille kaikille oikein hyvää
kevaan jatkoa ja alkavaa kesää.

Toimitus.

KESÄJUHLAT HELSINGISSÄ heinäkuun 12—13 päivinä 1975

Inkeriläisten yhdistys r.y:n järjestä-
mät inkeriläisten kesäjuhlat pidetään
tulevana kesänä heinäkuun 12—13 päi-
vinä **Helsingissä**. Juhlapaikkana on uusi
Karjala-lalo, jonka osoite on Käpylän-
kuja 1. Siellä sijaitseva Inkeri-koti on
juhlaansian paikkana ja Karjataton
juhtasali sekä tauantaina 12. 7. että
myös sunnuntaina 13. 7. juhlaapaikkana.

Juhlajumalanpalvelus sunnuntaina
13. 7. kello 10 pidetään Agricolan kir-
kossa, Tehtaankatu 23.

Juhtien ohjelman suunniteltu on par-
haillaan käynnissä. Helsingin paikallis-
osasto, jonka huotena juhtien käytän-
nöttiset järjestetyt ovat yhdessä juhta-
toimikunnan kanssa, yrittää tehdä jäl-
teen parhaansa, että kesäjuhlista muo-
dostuisivat mahdollisimman virkistävät
tilaisuudet. Ohjelman pääkohdat ovat:

lauantaina 12. 7.

klo 11 juhlaansian avaus Inkeri-
kodissa

klo 13 urheilukilpailut

klo 16 ruokailu

klo 18 alkajaisjuhla Karjalatalolla

sunnuntaina 13. 7.

klo 10 juhlaumalanpalvelus Agricolan
kirkossa, Tehtaankatu 23 (raitio-
vaunu 3)

klo 12 ruokailu

klo 14 päiväjuhla Karjalatalolla.

Juhtatoimikunta toivoo, että mahdol-
lisimman monet voisivat saapua tähän
kesäjuhlaan, joka on tavallaan histo-
riallinen. Ollaanhan ensi kerran koolla
Inkeri-kodin suojissa ja Karjala-talon
katon alla.

Juhtatoimikunnan puolesta kaikki
sydämellisesti tervetulleiksi toivottaen

Matti Vironmäki

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym. Inkerin suomalaistau historia	50,—
Salmi Laurikkala Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo tho Eläjäjyvä, valitut runot	10,—
Helli Suominen Mooses Putrou elämäkerta	3,50
A. Metäläinen Inkeriu Ev.Lut. ktrkou 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä Inkerikuoro Nouse Inkeri ym. 7,50 Lauri Santtu Murrejuttuja 7,50	

Inkerin seluükarttoja	2,50
Inkeriu vaakunoita	6,—
Inkeriu tippuja	4,—
Inkeriu postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläistau Viesti vuo- deksi 1975 oisj syytä tilaa- ta. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa valitt- sevan kurssin mukauu.	

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoillet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

Jestamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja pääjoimistajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 6

kesäkuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS: Majavalie II D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 831 285
Toimilussihfeeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI: Inkerikoli, Karjalatalo, Käpylänskuja I,
00810 Helsinki 81
Puh. 393 798
Auki maananlaisin klo 17—19

OSOITE- JA TILAUS- ASIA: Inkerikoli

TILAUSMAKSUT: Konttorin osollleella postisirtolilille
30636-4

TILAUSHINTA: mk 12,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 15 kr.

ILMOITUSHINNAT: I/I sivu mk 200,—
I/2 » » 120,—
I/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukse 30,—
Kiiios- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA: Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisirtolil n:o 828047-5

PÄÄASIAMIES SUOMESSA: Hannu Vironmäki
Tehlaankalu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 882 888
Postisirtolil n:o 418808-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kuslanaia ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Markkovan Iylioja kaivolia. Valok. Samuli
Paulaharju 1911 — Paulaharjusla kirjoitus sisäsivulla.

"Aurinkoista arkea!"

Äskettäin eräänä keväisenä sunnuntaina oli äitienpäivä. Sen päivän aamu-
na nähtiin maassamme auringonpimenys.
Se oli tosin vain osittainen, mutta
sai kentties monet, jotka sen näkivät,
samanlaisiin mietteisiin, joihin tämän
kirjoittajakin joutui.

Savustetun Iasin läpi taivaalle kat-
selliessani ja havaitessani auringon vä-
hitellen pimenevän tuli kuin itsestään
mieleen ajatus, miten kolkkoa, jopa
kaameaa olisi, jos ei näkyisi aurinkoa
ollenkaan. Silloin luonnollisesti ei olisi
mitään elämääkään. Kaukaisten aurin-
kokuntien valo ei maata hyödyttäisi.
Me täällä tarvitsemme aurinkoa.

Auringon valon merkitystä mietties-
säni muistin Iukeneeni sotien jälkeen
ilmestyneen kirjan, jonka otsikkona
olivat sanat »Aurinkoista ar-
kea.» Siinä kerrottiin siitä, miten
meidän ihmisten elämässä myös kuvan-
nollisessa merkityksessä tarvitaan
aurinkoa. Kirjoittaja myös antoi oh-
jeita, miten työn ja huolien harmaa
arki voidaan saada aurinkoiseksi. Hän
näki asiaan kaksi ratkaisua. Toinen on
oikea näkemys luontoon ja toinen oikea
suhtautuminen ympärillämme sykkäi-
levän elämän moninaisiin ihmisiin ja
ilmiöihin.

Luonnon elämän kohottavan ja miel-
tämme kirkastavan merkityksen lie-
nemme kaikki todenneet. Sen vuoksi

jälleen suven saapuessa koettanemme
seurustella niin paljon kuin mahdol-
lista luonnon kanssa. Oppikaamme elä-
misen taitoa maan liljoilta ja taivaan
linnuilta. Näin tehdessämme seuraam-
me Suuren Mestariimme ohjeita, joista
yksi oli tämä: »Katsokaa tai-
vaan lintuja! Ne eivät kyliä
eivätkä niitä eivätkä kor-
jaa viijaa aittaani. Kuiten-
kin taivaallinen Isä pitää
niistä huolen. Ettekö te sen-
tään ole paljoa tärkeämpiä
kuin linnut?» (Matt. 6: 26)

Ihmisten kanssa kosketuksissa olemin-
nen auttaa meitä myös enemmän kuin
usein luulemmekaan. Eristäytyminen
ja vetäytyminen omaan kuoreensa ei
ole terveellistä kenellekään. Siksi py-
rimme elämään ja toimimaan sekä seu-
rustelemaan toistemme kanssa. Se voi
tapahtua monella tavalla. Tilaisuuksia,
joissa voimme tavata tuttavien ja ystä-
vien, on varmaan jokaisen tiedossa
vaikka kuinka paljon. Ottakaamme ti-
laisuuksista vaarin! Älkäämme antako
arjen huolien ja kiireiden pimentää
aurinkoa. Yhteyksien katkeaminen ei
ole onneksi itsellemme eikä muille.
Miten sanookaan Pyhä kirjakin: »Jos
me vaikeudessa vaellamme,
meillä on yhteyttä keske-
nämme...» (1 Joh. I: 7).

Eräs tosiasia olkoon myös meillä aina

Kesäjuhlat Helsingissä

heinäkuun 12—13 päivinä 1975

Inkeriläisten yhdistys r.y:n järjestämät inkeriläisten kesäjuhlat pidetään tulevana kesänä heinäkuun 12—13 päivinä Helsingissä. Juhlapaikkana on uusi Karjala-talo, jonka osoite on Käpylänskuja 1. Siellä sijaitseva Inkeri-koti on juhkakanslian paikkana ja Karjala-talon juhlasali sekä lauantaina 12. 7. että myös sunnuntaina 13. 7. juhlapaikkana.

Juhlajumalanpalvelus sunnuntaina 13. 7. kello 10 pidetään Agricolan kirkossa Tehtaankatu 23.

Juhlien ohjelman suunnittelu on parhaillaan käynnissä. Helsingin paikallisosasto, jonka huolena juhlien käytännölliset järjestelyt ovat yhdessä juhlatoimikunnan kanssa, yrittää tehdä jälleen parhaansa, että kesäjuhlista muodotuisivat mahdollisimman virkistävät tilaisuudet. Ohjelman pääkohdat ovat:

Lauantaina 12. 7. klo 11 juhkakanslian avaus Inkeri-kodissa
klo 13 urheilukilpailut
klo 16 ruokailu
klo 18 alkajaisjuhla Karjala-talolla

Sunnuntaina 13. 7. klo 10 juhlajumalanpalvelus Agricolan kirkossa
Tehtaankatu 23 (raitiovaunu 3)
klo 12 ruokailu
klo 14 päiväjuhla Karjala-talolla

Juhlatoimikunta toivoo, että mahdollisimman monet voisivat saapua tähän kesäjuhlaan, joka on tavallaan historiallinen, koska ensi kerran ollaan Inkerikodin suojissa ja Karjala-talon katon alla.

Juhlatoimikunnan puolesta kaikki sydämellisesti tervetulleiksi toivottaen

Matti Vironmäki.

mielessä. Se on tämä, minkä muuan kasvattaja sanoo oppilailleen omistetussa mietekirjassa näin: »Aurinkoisen elämän syvimät lähteet pulpuavat

näkymättömässä maailmassa, elämän ja rakkauden alkukodissa. Sille, joka niistä lähteistä ammentaa, on vaikeuksien voitto taattu.»

Äidille

Vuodet vierii. Tuo aika uudet.
Sun rakkautes muutu ei.
Vaikk' monta kertaa, ma muistan vietä,
mun sydänhalla sun toiveet vei.

On liian myöhään. Sen huomaan sitten,
kun nukut arkussa kytmänä.
Vain otsavaot ja harmaat hiukset,
ne kertoo murheista mykkänä.

Ei sitloin enää, kuin muinoin tasna,
sun punaposkesi lämmittä. Ei silloin huulet,
ne niinkuin aina,
ne kuiskein murheita tievilä.

Sun silmät helläl, mi aina valvoo,
ei seuraa tielämme kytmämaan.
Ja silloin vasla on liian myöhään,
kun kädet kaulaasi kledotaan.

Ja siksi tänään, oi äiti rakas,
mä klitän sinua sydämin!
Mä toivon onnea, pitkää ikää.
— Oo työsi symboli kukkasin.

Ällienpäivänä 6/5 -5t.

Aarne Lipiälnen.

Kukko

Kukko, kukko
kultahelppä,
voi pää,
silkki parta.
Miksi niin alkaisio heräät?
Miksi niin kovasti laulat?
Jussin nukkua et anna!

Katrt Lulppunen.

Kevät

Taas kevät kaunis tull,
ja routakin jo suti.
Aurinko armas toistaa,
se talven huolet poistaa.

Jo kottaraiset vihettää,
ja pajunlatvat vthertää.

Pian peipponenkin koivuun pesän talttaa,
vaikka tuulee, ei se mitään haittaa.
Kas jo vihannoipi nurmennukka,
sieltä nousee kevään kukka.
Kevät herkistääpl ihmismielet,
on niinkuin laulais sataklelet.

Nyt teen mä pienen kevätretken
ja viivyo sieltä hetken.

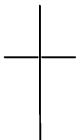
Sä ehkä kysyt: Minne?
Tietysti lapsuusmaille sinne.
Siet' herttalista on olla
muistojen vainioilla.
Siet teivo lauloi
ja kälki kukkul,
ja lehmikarja laulumelta nukkui.
Mä nurmikoilla löin kuperkelkkaa
ja hiekkatäjässä sain varpaat peittä.
Silantien järvessä polskutella.
Ai kuin olikin tysti olla.

Järvessä kataparvet ul ja hyppi.
Pikkupojat niitä ongetta nyppi.

Tuli kiiskiä, särkiä, ahvenia,
kaikki omia, — poikain pyytämiä.
Kotlin ne itomiellä vietlin,
vaikka harvoin niiltä syötiin.

Tähän päättyi kevätretki.
Sehän olikin vain muistojen hetki.

Aino Pönniö.

Rakkaamme

Maija Väisänen

o.s. Reho

synt. 24. 8. 1905 Venjoella
vaipui tkuiseen uneen 14. 3. 1975
kolonaaan Helsingissä

Sanomattomasti kaivatun

Eino

sekä veltjet Nikolai, Matti ja Jaho
perheineen
ym. sukulaiset ja ystävät.

Ei kuole kukat, ei tuuli,
ei rakkaus kuolta voi.

Siunaus toimitettu hiljaisuudessa.
Lämmin KIITOS osanotosta.

INKERILÄISTEN VIESTIN KONTTORI SEKÄ OSOITE- JA TILAUS- ASIAI MUUTTANEET INKERI- KOTIIN

Inkeriläisten Viestin konttori on nyt muuttanut omaan Inkerikotiin. Sieltä käsin hoidetaan tästä lähtien myös tehlemme osoite- ja tilausasiat. Konttorin osoite, puhelinnumero ja aukioloajat sivulla 2, osoiteosaston tiedot myös takakannessa.

Huom! Konttori on suljettu helmä- ja elokuussa.

Samuli Paulaharjun muistolaatta paljastettiin Oulussa

Samuli Paulaharju, jonka syntymästä tuli äskettäin kuluneeksi 100 vuotta, oli ainutlaatuinen kansantietouden kerääjä ja tallentaja. Kansanrunouden ja muun suullisen perinteen keruutyön ohella hän tallensi myös suomalaista talonpoikauskulttuuria erinomaisin piirroksin ja valokuvien. Satavuotisjuhlan kunniaksi ovat Oulun kalevalaiset naiset hankkineet marmorisen muistolaatan, joka on kiinnitetty Valtatie 42:ssa sijaitsevan talon seinään. Tässä talossa Paulaharju asui 25 vuotta, aina kuolemaansa (1944) saakka. Muistolaatta paljastettiin keskiviikkona 28. toukokuuta ja paljastustilaisuudessa se luovutettiin Pohjois-Pohjanmaan museoyhdistyksen haltuun.

Vaikka Samuli Paulaharju oli syn-tyisin Etelä-Pohjanmaan lakeuksilla, hän oli kiinnostunut koko Suomen talonpoikaissäestön elämästä ja kulttuurista ja utotti tutkimusmatkansa Lap-piin, Vienen Karjataan, Aunukseen ja Inkeriin saakka. Inkerissä, sen pitä-jissä ja kylissä hän samoili vuonna 1911 käyttäen ahkerasti kameraansa. Hänen kiinnostuksensa kohteina olivat niin kylämaisemat ja rakennukset kuin arkisissa askareissaan puuhailevat ihmisetkin. Hänen ansiostaan saavat Inkerissä syntyneet ja kasvaneet ihailta vatokuvissa rakkaita muistojen maise-miaan, heidän jätketäisensä kartuttaa tietojaan ja muodostaa mielikuviaan »isien maasta». Ilman hänen vuosi-kymmeniä kestänyttä uuteraa ja ra-hassa mittaamatonta työtään olisi jäl-kipolvimmme inkeritietous huomatta-vasti köyhempiä. Myös meillä inkeri-läisillä on syytä omistaa lämmin ajatus Samuli Paulaharjulle.

Inkeriläisten yhdistys ry:n vuosikokous

Inkerikodissa Helsingissä

Inkeriläisten yhdistys ry:n vuosikokous pidettiin Inkerikodissa palmusunnuntaina 23. 3. 1975. Kokouksesta muodostui mieleenjäävä »historiallinen tilaisuus», kuten yhdistyksen puheenjohtaja, kirkkoherra Matti Vironmäki sitä avajaispuheessaan luonnehti. Pidettiin hän se nyt ensimmäistä kertaa oman Inkerikodin suojissa. Kokouksessa oli osanottajia eri puolilta maata tuvan täydeltä. Tunnelma oli juhlallinen mutta samalla kodikas. Melkein kaikille osanottajille löytyi istuin, vaikka omat tuolit eivät kyllä riittäneet: niitä oli saatu hankituksi vasta kolmekymmentä. Mutta hyvä naapuri tuli avuksi. Karjalatalon suojista löytyi tuoleja lainaksi niin monta kuin prittiin mahtui. Kokouksen alkajaisiksi laulettiin »Soi kunniaksi Luojan» opettaja Eino Vironsepän säestyksellä.

Yhdistyksen puheenjohtajan toivottua vuosikokouksen osanottajat tervetulleiksi, kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin yliopettaja Rautajoki Tampe-reelta. Hän kutsui sihteerikseen Hannu Vironmäen.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin professori Leo Yliö ja Jussi Vesa, varalle Hertta Allanmaa ja Yrjö Korkinen.

Vuoden 1974 vuosikertomuksen luki Matti Vironmäki. Samassa yhteydessä hän muisteli vuoden aikana joukostamien poistuneita, ja hänen ehdotuksestaan poismenneitä kunnioitettiin hetken hiljaisuudella.

Tämän jälkeen oli tilikertomuksen ja tilintarkastajien lausunnon vuoro. Ne hyväksyttiin yksimielisesti. Samoin vahvistettiin vuoden 1974 tilinpäätös ja myönnettiin tili- ja vastuuvapaus tilivelvollisille.

Erovuorossa olevat johtokunnan jäsenet Pirkko Huurto ja H. Mylläri tulivat valituiksi uudelleen kaudeksi

Inkeriläisten Yhdistys ry:n puheenjohtaja Matti Vironmäki toivottaa vuosikokouksen osanottajat tervetulleiksi.

1975—77. Pastori Markku Pyysiäisen tilalle valittiin Väinö Taina. Varajäseneksi tuli erovuorossa oleva opettaja Rautajoki uudelleen.

Tilintarkastajiksi valittiin uudelleen Seppo Kekki ja Eino Rännäli, sekä varalle Toivo Iho.

Jäsenmaksun suuruudeksi vuodelle 1975 vuosikokous päätti 5,—.

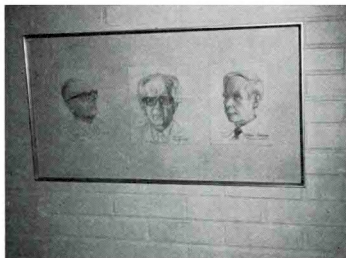
Toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio vuodelle 1975 hyväksyttiin yksimielisesti sellaisenaan.

Seuraava vuosikokous päätettiin pitää Inkerikodissa ja kokouksen ajankohdasta tiedottaa Inkeriläisten Viestissä.

Yhdistyksen kunniajäseneksi kutsuttiin seuraavat: Antti Vainikka Tampe-reelta, Katri Hulkkonen sekä Katri Kapanen, molemmat Turusta.

Viestin tilausmaksu päätettiin pitää toistaiseksi ennallaan.

Varsinaisen vuosikokouksen päätettyä pidettiin kahvitauko, minkä jälkeen uusi johtokunta kokoontui järjestäytymään.

Taiteilija Lauri Santun
Inkerikodille lahjoittama
Aapo Ihon, Matti Viron-
mäen ja Väino Kekin
kolmuksmuolokuva.

KUVA

PALMUSUNNUNTA
KUVASATOA

Sopu sai anlaa lisätilaa
vuosikokouksen osanot-
tajille. (kuva oikealla)

Aukeaman valokuvat
näpännyt L. Luoma.

VIESTI

VUOSIKOKOUKSEN ERIKODISTA

Vuosikokouksen puheenjohtaja ja sihteeri työssään (oikealla ja alla vasemmalla). Sivun 8 alakuvassa taustalla näkyvä muutokuva Antti Kekin.

LEIRIKUTSU

Kesä on tullut. Monet vanhukset ja lapset kyselevät tuleekohan kesäleiri tänä kesänä.

Voimme vastata — kyllä tulee. Leirit pidetään Inkerin-kerhon kesämökillä Kråkeredissa, Borås'issa.

Vanhusten leiri on 29/7—3/8 1975 välisenä aikana. Leirin johtajaksi on pyydetty rovasti Karankoa. Leirimaksuksi tulee 75 kruunua koko ajalta.

Lasten leiri on 3/8—9/8 1975 välisenä aikana. Lasten ikäraja on 6 v.—16 v. Leirinjohtajaksi on lupautunut lapsille niin tutuksi tullut Martta Pappinen. Leirimaksu on 75 kr lasla kohti koko ajalta, jos samasta perheestä tulee kaksi tai enemmän, niin maksu on 70 kr lapsesla.

Leirien emännäksi olemme saaneet Helmi Korpelaisen.

Leirille ilmoittautuminen:

Helmi Korpelainen

Blomstergången 12, 50249 Borås

Puh. 033/155 322.

Toivomme runsasta osanottoa.

TERVETULOA!

INKERIN-KERHO, Borås.

ÖREBRO

INKERIN SUOMALAISTEN KESKUSLIITTO

Inkerin Suomalaisen Keskusliiton johtokunta kokoontui 5. p. huhtikuuta Örebrossa. Kokouksen pöytäjärjestyksestä on aihetta erikseen tuoda julkii seuraavat kaksi ajankohtaista asiaa.

Jo syksyllä pidetyssä johtokunnan kokouksessa oli päätetty tehdä aloite, että Inkeri-kotiin saataisiin Välnö-Pietari Kekki-valinajan rintaveltos tai muutokuva. Nyt on varojen keräys käynnissä. Keräyslistoja on kiertämässä. Yksityiset henkilöt, joita keräyslistat eivät tavoita, voivat osallistua varojen keräykseen taittamalla rahaa ISK:n postisiirottille osoitteella c/o Nikolai Rokka, Tjädervägen 5, 703 48 Örebro, Postgiro nr 17 38 88-9.

BORÅS

KURSSI- JA LEIRIVIikko BORASISSA

ISK:n johtokunta on päättänyt järjestää kurssi- ja leiripäivät Boråsin Inkerin Kerhon mökillä 21—27 p. heinäkuuta v. 1975. Leirille toivotaan saapuvan nykyisiä sekä uutevia inkeriläisten järjestöjen toimihenkilöitä, ja yhteensä järjestötoiminnasta kiinnostuneita. Kerhon mökki on Kråkeredissa, noin 6 km Boråsimasta. Mökin alueella on mahdollisuus pystyttää telttoja, on tilaa asuntovaunuille, ja yksinäiset voivat myös asua mökin yläkerroksessa, jossa on tilaa noin 15 henkilöä. Ruokailu ja muu huolto puoli tulee tuultavasti tapahtumaan itsepaivetuna. Sauna ja oma uimaranta kuuuu mökin yhteyteen. Ilmoittautumisia ottaa vastaan Armas Paakkonen, Tingsgatan

Ruotsin inkerinsuomalaisten kesäjuhlat juhannuksena Mölndalissa

Ruotsin inkerinsuomalaisten kesäjuhlat vietetään tänä vuonna Mölndalissa
20. — 22. 6. Tarkempi selostus ja juhlaohjelma lehtemme viime numerossa.

Miun sukkuin Antit ja Antero

Miul ol äijälläin nim Antti. Ämmäläin ja äijälläin ol nelj lasta, kolt tyttöö ja yks poika, issäin. Yks tyttö kuoli jo pieneen. Sohv-tättiin män miehelää, heil synty poika ja tytär. Inkeriis ensimmäiseest vunukaast tehti pojest äijän ja tytöst ämmän kaima. Se ol tapa ennenvanhaa ja kohteliasta. Niin sit Sohv-tättiin poika ristittikkii Antiks. Tyttö sai nimeksee Hilja, ko ämmä ei

tahtont kaimaa. Hiä ois olt ilman muuta Ieva. Katrin-tättiin män miehelää, synty poika, hänest tehti äijän kaima Antti. Olin ainoo tytär isälläin ja äidilläin. Mie ko olin pien tyttö, ni Sohv-tättiin Antti ol parrii vuotta vanhemp, erroitinki Antit sil, jot Sohv-tättiin Antti ol suur Antti-seukko ja Katrin-tättiin Antti, ol pien Antti-seukko. Miul oli viel Simo-eno Antti-seukko, hiä ol äidin yhen veikon poika. Äidin Mar-siso ol viety Piäsölää ja siel ol Piäsölä Antti-seukko.

4 B, 502 53 Borås, puh. 033/10 t 8 50, jälkeen 10 p. kesäkuuta osoite: Ögrens säg, 520 t5 Hokerum.

Tarkoitus on suunnitella tutevaa toimintaa, oppia kokoustekniikkaa ja harjoittaa yhteistä vapaa-ajanviettoa.

Matkat ja ruoka on jokalsen itsensä kustannettava. Armas Paakkoselta voidaan saada lähempiä tietoja kurssisia, sekä ilmoittautumisen jälkeen kurssimateriaalia, ruotsin- ja suomenkielisiä.

Tervetuloa kurssileirille perheittäin.

H. T.

Tiäl Suomees on Anttiloi harvaas, mut niin vua riivattu viäntiis ukoks tiälkii miul Antti. Meil ko synty poika, ni Antti sano miul, jot laita sie ensimmäin nim pojäl mikä tahhaansa, mut toin nim on isän mukkaa Antti. Mie olin ihan kauhuissain ja kysyin: Eikö niitä Anttiloi jo uo tarpeeks miun suvussain? Antti sano, jot viel sinne yks Antti ain sakkii soppii. Sainha mie sit hänen piätää sen verran rukattuu, jot pojan toiseks nimeks tul Antero.

Katri Luippunen.

TALVIKYKKÄÄ HELSINGISSÄ

Talvikyykän joukkuepelil, jotka pelattiin Seurasaarella kerran kuussa (helmi-, maalisi- ja huihikuussa) lapahluvana lurneena, päällyviväl 13. 4. -75. Alunperin kilpailun oli aloillanul 6 joukkuella, mulla lopuksi paremmuusjärjeslys ralkooliin neljän joukkueen kesken. Nämä joukkueel olival: Karjalan siviislysseuran kyykkäkerho, Salmin Kyykkä ry., Helsingin Suojärveläisel ja Helsingin Inkeriläisel. Voillajaksi selviyly: Helsingin Suojärveläisel, loisena Helsingin Inkeriläisel. Vain kerran sallui lodellinen talvipelipäivä, molempi-na muina kertoina sääolosuhleel olival erillään kehnol.

— Seurasaarella kyykkää pelaaval kaikenikäisel. Harjoituksel oval yhleisiä. Kaikilla on oval sarjansa, mulla kilpailuun ei larvitse osallislua lainkaan. Kyykkään innosluu helpolla, se lempaa mukaansa! Aivan kyykkäkenlän välilläömässä läheisyydessä on kioski, josla voi oslaa kahvia ja virvokkeila. Kyykkäkenllä sijaitsee Seurasaaren juhla-aukiolla, jonne johlaa museoalueen läpi kulkeva saaren pääväylä.

— Kyykän harjoituksel lapahluvat Seurasaarella liislaisiin ja lorislaisiin illalla n. klo 17.00 alkaen, lauanlaisiin ja sunnunlaisiin n. klo 12.00 alkaen.

— Toukokuussa vierailemme Turussa kyykän juhlakilpailuissa. Kesäkuussa oval Karjalan Liilon joukkueelin SM-kilpailul Helsingissä A- ja B-sarjoissa.

Heinäkuun alkupuolella oval oval kesäjuhlamme Helsingissä. Urheilupäivän ohjelmaan kuuluu myös kyykän joukkuepelil.

Erikoisesl suotavaa olisi, ellä myös Ruolsista lulisi kyykkäjoukkue Helsingin juhlille. Kesäjuhlamme oval saaneel kyykkään komean kierlopalkinnon, jonka on lahjoiltanul Keslo Puku Oy. Kiertopalkinnon säännöissä mainilaan myös Ruotsin inkeriläisel.

Kyykkäpelin säänlöjä saa lälällä painpyylämällä. Peli on helppo oppia, se on yksinkerlaisla, mulla nerokasla, vaihhelevaa ja moninaisal.

Kyykkälerveisin

O. Toivokainen

Kyykän joukkuepelissa suoritetaan aina arvonta pelin aloituksen suhteen. Peli on kaksiosainen. Ensimmäisen pelin jälkeen vaihlavat joukkueet peliruudukoita. Pelin taktillisesta luonteesta johtuen on aina parempi aloittaa peli ja lopuksi heittää vastustajan antamat sauvat. Näin varsinkin silloin, milloin joukkueet ovat tasavertaisia.

Milloin on sopivasti pakkasta ja säät ovat muutenkin otolliset, taivikkykkä on harrastajilleen suurta nautintoa. Usein kaunlina taivipäivänä sunnuntaina kyykkäkentälle virtaa lukuisasti myös ulkoilijoita. — Yleinen toteamus on, että taivikkykkä on kesäkyykkää helpompaa. Siltä huolimatta vain harvat yttävät siinä kesäsuorituksilnsa niin joukkue- kuin henkilökohtaisessakin pelissä. Kuv. KSS kyykkäkerhon P. Rahikainen työmässä. Oik. selin Viki Poravaara, Hels. Suojärveläiset.

nuorten palsta

Vanhan kengän tarina

Vanha rikkiäinen kenkä lojui ulliakolla. Se ajatteli nuoruuttaan. Äkkä se kuuli plipittävän äänen pyytävän: »Voi kertokaa minulle jotain nuoruudestanne». »Mieleltäni», vastasi kenkä uteliaalle hiljenseikkailijalle, joka hyppeli edes takaisin sen edessä. Vanha kenkä alkoi kertoa nuoruudestaan.

»Olin suutarin vanhassa kädessä ja kuulin suutarin sanovan: Tämä kenkä on hyvä mallia, se kestää ja on tämän ajan kenkämuotia». Suutari käänteli minua kädessään ja sitten hän kolitti minua aslakkaan jalkaan. Aslakas oli tyytyväinen minuun ja halusi ostaa minut. Suutari laitto minut ja minun saman näköisen veljeni laatikkoon ja ojensi laatikon aslakkaalle, joka oli nyt minun uusi isäntäni. Kun tulimme uuteen kotiimme, otti uusi isäntämme meidät pois laillakseen ja laitto meidät eleiseen muiden kenkien joukkoon. Me tulustuimme muihin kenkiin ja saimme kuulla uudesta isännästämme paljon. Parin viikon kuluttua meidät otettiin käyttöön. Isäntämme otti meidät pois muiden kenkien joukosta ja rupesi piläämään meitä jaloissaan.

Hyvin monen vuoden kuluttua kiikatti isäntä meidät ullakolle. Veljeni joutui rojujen alle, mutta minä jäin tähän. Tässä olen vieläkin. Minä olen hyvin yksinäinen.» Kenkä lopetti. »Mutta minähän voin muuttua sisäsi asumaan» hihkaisi hilri.

Sen jälkeen kenkä ja hilri olivat melkein aina yhdessä.

Iris Huttunen, 9 v.

Juhannuksena Ruotsiin

Tänä vuonna ovat Ruotsin inkeriläisten järjestämät kesäjuhlat Mölndalissa lähellä Göteborgia. Suomesta järjestelään yhteinen bussimatka seuraavasti: **Lähtö** Turun satamaan torstaina 19. 6. klo 17.00 Helsingistä Auro-rankatu 7:n edestä. **Päätty** 22. 6. **Matkan hinta 130 mk.** Laivalla saatavissa myös hyttipalkkoja. **Majoitus** 2 hengen huoneissa, hinta 30—40 kr. henkilöä.

Ilmoittautumista ottavat vaslaan tda Riipinen, Linnankoskenkatu 8 B, 00250 Helsinki 25, puh. 445 701 sekä Matti Vironmäki, puh. 631 285; heiltä saa myös tarkemman tietoa majoituksesta, maksuista, ruokailusta ym.

JOSEF JAMALAISEN OPISKELIJARAHASTON STIPENDIT ON JAETTU

Pääpostitirehtööri Pletari Jamalaisen testamentissaan määräämästä isänsä Josef Jamalaisen nimeä kantavasta opiskelija-apurahasta on nyt myönnetty toisen kerran stipendi kahdelle opiskelijalle. Apurahat on tarkoitettu Helsingin yliopistossa opiskeleville Inkeristä kotoisin oleville sekä sellaisille opiskelijoille, joiden suku on Inkeristä kotoisin. Apurahoja on kaksi, kumpikin 500 markkaa vuodessa neljän vuoden aikana. Apurahojen jaosta päättävä Helsingin yliopiston opintotukilautakunta on myöntänyt täällä kertaa apurahat humanististen tieteiden kandidaatti Anja Luomalle ja ylioppilas Riitta Turpeiselle.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

TURUN PAIKALLISOSASTO

HELSINKIIN KESÄJUHLILLE

Turun paikallisosaston pitämässä johtokunnan kokouksessa päätettiin, että tehdään yhteinen bussimatka Helsinkiin inkeriläisten kesäjuhliin. Lähtö Turusta t.2. p. heinakuuta kello 10. Matkan hinta pyritään järjestämään mahdollisimman halpaa.

Paikkavaraus pyydetään tekemään hyvissä ajoin ja varaus on sitova. Esteen sattuessa on ilmoitettava, muuten joutuu palkan maksamaan. Ilmoituksia vastaanottaa J. Klemmilä, Uudenmaankatu 10 C 72 Turku 50, puh. 21 052.

Arvoisat tilaajamme ja lukijamme

Kuten sivuilta 2 ja 6 sekä takakannesta olette huomanneet, ovat lehtemme konttori sekä osoite- ja tilausasiat muuttaneet Inkerikodin suojiin. Sen sijaan kirjoitukset ja muun julkaistavaksi tarkoitetun aineiston toimitus pyydämme edelleen lähettämään toimituksen osoitteella tai vt. toimitussihteerille osoitteella Anja Luoma, Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62, puh. 89 24 60 kuten tähänkin asti.

Koska kesätomat ja pitkät viikonloput ovat entisestään hoidaneet postiliikennettä toimituksen ja painatuspalkan välillä, toivomme Teidän lähettävän kirjoituksenne toimitukseen viimeistään 20. päivään mennessä, jotta ne varmasti ehtisivät tarkoittamaanne numeroon.

Toivotamme Teille oikein hyvää kesää ja hauskoja kesämatkoja, joilta kirjoitukset ja valokuvat toimitukseen ovat taas tervetulleita. Samoin ilahdumme Inkerin muistelmista, Inkeriläisistä ruokaresepteistä, vanhoista valokuvista jne. Toivomme Teidän myös muistavan Inkerikotia kuvapostikorteilla ulkomailla ja matkoilla ollessanne. Ja nuoret! Muistakaapa omaa palstaa kesän aikana, kun raadanta koulussa on loppunut. Vielä kerran: hyvää kesää!

TOIMITUS.

Pahoittelemme, että toukokuun painosmäärä pääsi loppumaan kesken, joten jotkut teistä ovat saattaneet jäädä ilman lehteä.

TOIMITUS.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Salmi Laurikkala	
Rovaali S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, valitut runot	10,—
Helli Suominen	
Mooses Putron elämäkerta	3,50
A. Mettäläinen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Aanilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouso Inkeri ym.	7,50
Lauri Santta	
Murrejuttuja	7,50

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunoita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1975 olisi syytä tila- la. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa vallit- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Rnolissa Armas Paakkonen
Snomessa Hannu Vironmäki
osoitteil sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KAPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH 393 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

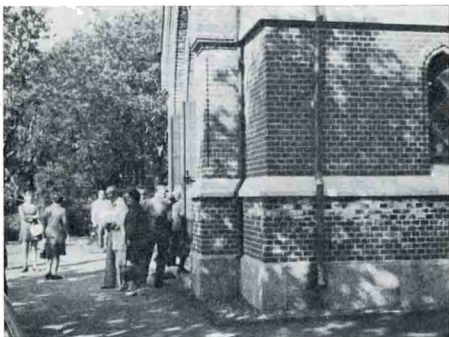
UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

- TOIMITUS:** Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 831 285
Toimilussiheeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391
- KONTTORI:** Inkerikoti, Karjalalalo, Käpylänskuja 1,
00610 Helsinki 81
Puh. 793 798
Auki maananlaisin klo 17—19
- OSOITE- JA TILAUS- ASIA:** Inkerikoti
- TILAUSMAKSUT:** Konitorin osollleella poslissirtoillille
30638-4
- TILAUSHINTA:** mk 12,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 15 kr.
- ILMOITUSHINNAT:** 1/1 sivu mk 200,—
1/2 " " 120,—
1/4 " " 70,—
Kuollinllmoituksef 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—
- PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:** Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postislrtoillf n:o 826047-5
- PÄÄASIAMIES SUOMESSA:** Hannu Vironmäki
Tehtaankalu 8 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 882 888
Postislrtoillf n:o 418808-9

Lehli ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkalsija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Möndalin kirkko on avannul ovensa juhannus-
pälvän juhlaajumalanpalvelukseen saapuvill vie-
ralle. Valok. A. Luoma.

Mikä tästä lapsesta tulee?

Luuk. I: 57 — 66

Juhannussaarna Mölndal'n kirkossa

21. 6. 1975 klo 8.00.

Hyvät juhlavieraat. Tämä lukemani juhannuspäivän saarnateksti johdattaa meidät Sakarian ja Elisabetin pappilaan, johon syntyy poikalapsi. Tämän lapsen syntymää oli hartaasti odotettu, sillä hän oli toivotu rukousten lapsi. Enkeli Gabriel oli ennustanut Sakariaalle jo ennen lapsen syntymää näin: »Sinun rukouksesi on kuultu ja vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan ja sinun on annettava hänelle nimi Johannes. Ja hän on oleva sinulle iloksi ja riemuksi ja monet iloitsevat hänen syntymisestään. Sillä hän on oleva suuri Herran edessä, viiniä ja väkijuomaa hän ei juo ja hän on oleva täytetty Pyhällä Hengellä hamasta äitinsä kohdusta. Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa tykö. Ja käy Vapahtajan edellä Eliaan hengessä. Luuk. I: 13 — 17.

Harvalla kodilla on ollut sellaista iloa lapsestansa kuin vanhalla Sakariaalla ja Elisabetilla oli. Pitkältä ja toivottomalta näyttäneen odotuksen jälkeen he olivat vanhuutensa iloksi saaneet pojan, jolle he enkelin käskystä antoivat nimen Johannes.

Koko Juudean vuorimaassa puhuttiin Sakarian kodin ihmeestä ja kaikki, jotka siitä kuulivat, sanoivat: »Mitähän

tästä lapsesta tulee, sillä Herra on hänen kansansa.»

Me tiedämme, mitä Johannesesta tuli. Häneslä tuli peloton erämaan saarnaaja, jonka vyöläisillä oli nahkavyö ja ruokanaan heinäsirkat ja metsähunaja. Hän ei pelännyt totuuden sanomista edes maan ensimmäiselle miehelle kuningas Herodekselle, kun näki hänen rikkovan kuudetta käskyä.

Johanneksen kansansuosio oli hyvin tyhytaikaista, sillä ihmiset tahtoivat vain hetken iloitella hänen loisteessaan. Nopeasti he häneen kyllästyivät ja pian oli Johanneksella edessään vankityrmä ja väkivaltainen kuolema. Ei siinä ollut aihetta menestyvän ihmisen elämänturalle, mutta hän oli suuri Herran edessä. Jumalan suunnitelma hänen kohdallaan pääsi toteutumaan.

Hänestä tuli Vapahtajan edelläkäviä ja tienraivaaja.

»Mikähän tästä lapsesta tulee?» on kysymys, joka tänäänkin askarruttaa monien äitien ja isien ajatuksia niin täällä kuin kaikkialla maailmassa. Mitä tulee nousevasta polvesta, kyselevät opettajat kouluissa ja kasvattajat kaikkialla, sillä jokaisessa lapsesta piilee monien mahdollisuuksien salaisuus.

Lapsen syntyessä ei kukaan osaa sanoa, mitä hänestä tulee. Äidit ja isät,

kummit ja sukulaiset odottavat, että lapsen elämästä tulisi parempi ja valoisaampi kuin heidän omastansa ja että heillä olisi iloa hänestä. Liekö maailmassa toista paikkaa, missä herkemmin ja kauniimmin unelmoidaan kuin lapsen kehdon äärellä?

Mutta yleensä voidaan surulla todeta, että harvat lapset täyttävät ne odotukset, mitä vanhemmat ovat toivoneet. Parhaassa tapauksessa toteutuu eräitä toiveita, toiset lakastuvat. Jlon asemesta koetaan kovin usein murhetta. Harvalla kodilla on ollut sellaista iloa Jap-sestansa kuin Sakariaatla ja Elisabetilla oli.

Lapsen ensimmäisenä opettajana on kodin henki ja vanhempien esimerkki. Äidin ja isän suhtautuminen oikeaan ja väärään määräävät usein lapsen tulevia ratkaisuja. Kotoa saadut käsitykset tuovat pysyvän perustuksen lapsen myöhemmälle elämälle. Tämä asettaa kasvattajat vakavien velvoitusten eteen. Isien, äitien ja kaikkien kasvat-tajien on hyvä tehdä itselleen tämä kysymys: »Mitlaista esimerkiksi näytän tapseilte ja nuorisolle omassa ympäris-lössäni?»

Toinen hyvin tärkeä kasvattaja lapsen elämässä on se ystävä- ja toveri-piiri, mihin lapsi ja nuori joutuu mu-kaan. Toisinaan tuntuu siltä, että tove-ripiirin vaikutus on vieläkin voimak-kaampi kuin kodin antama perintö. Tuttu on sanonta: »Sano minulle, mil-laisessa seurassa kutjet, niin minä sanon sinulle, millainen olet.» Tästä syystä täytyy hyvin tarkkaan har-kila ja valita vasta sen jälkeen itsel-leen ystäväpiiri. Sillä tunnettu sanan-laskukin sanoo: »Seura tekee kattai-sekseen.» »Huono seura turmelee hyvät laval.» Näin on asianlaita varsinkin nuoren ihmisen kohdalla, jolle ei vielä ole ehtinyt muodostua omakohtaista vakaumusta ja joka sentähden on al-tiimpi ulkopuolisille vaikutteilla, kuin vanhemmat.

Kolmas hyvin voimakas kasvattaja ihmiselämässä on ajan henki. Se mää-

rää enemmän kuin Juullaankaan elä-määme ja käyttäytymistämme. Var-sinkin lapsille ja nuorisolle uskotellaan helposti, että täydellinen vapaus ja onni saavutetaan vasta sitten, kun hylkääm-me Jumalan kymmenen käskyä. Silloin unohtetaan selvä ja yksinkertainen Raamatun opetus: »Jokainen, joka te-kee syntiä on synnin orja.» Kuvitellun vapauden sijasta ihmisestä tulee synnin sitoma pelokas, rauhaton ja kaikkeen tyytymätön. Hänen kuolematon sie-lunsa huutaa vapautusta, sovitusta, an-teeksiantamusta ja rauhaa eikä tyynty ennenkuin saa rauhan Vapahtajan ni-messä ja kalliussa sovintoveressä. Län-simaisen kirkon suurin opettaja, kirk-koisä Augustinus on ilmaissut tämän asian näin: »Sinä, Herra, olet tuonut meidät elämään yhteydessäsi ja sydä-memme on tevoton, kunnes se löytää levon sinussa.»

Me Inkerin suomataiset tiedämme varsin hyvin, mitä seuraa, kun tuovum-me Jumalasta ja hänen sanastaan. Muistakaamme aikaa muutamaa vuosi-kymmentä sitten, jolloin Inkerinmaan kauniit kirkon sutjettiin, Jumala ikään-kuin erotettiin virastaan, kirkollinen toiminta loppui. Mutta mikä oli tästä seurauksena? —

Vainot tulivat tuvatun onnen ja va-pauden sijasta kovina ja musertavina. Inkerin kansa työtiin hajatte jopa niin, että saman suvun jäseniä saattaa tällä hetkellä asua viidessä — kuudessakin maassa. Moni jäähyväinen oli ikuinen. Murheellisinta oli kuitenkin se, että lapset, kansakunnan toivo, saivat kou-lussa opetusta, että Jumalaa ei ole. Täl-len riistettiin lapsilta elämän leipä, Jap-sen usko Jumalaan ja Vapahtajaan.

Sitten tuli sota. Te vanhempi polvi ja keski-ikäiset tiedätte, mitä sota to-della on. Te tiedätte, mitä on Jento-pommitus, mitä sotapakolaisuus, mitä väestönsiirto ja Jopulta mieron tie.

Mutta, me kestimme kaiken tämän Jumalan ja suomalaisen sitkeyden avulla. Kun tuulet ja myrskyt kävivät ylitsemme, me työnsimme juuremme

jatkuu sivulle 15

Ruotsin inkeriläisten

28. kesäjuhlat Mölndalissa

Aurinkoinen hellesää toivoili Ruotsissa ja Suomesla saapuneel juhla-vieraal lervelulleiksi Mölndaliin Ruotsin inkeriläisten järjestämiin juhannus-juhliin. Heleänä soi suvivirsi juhannus-koivuin korisielussa Fässbergskolanin juhlasalissa aalloillaan alkajaisilaisuudessa 20. 6.

Jo ennen varsinaisen juhlan alkua oli pidelly ISK:n kokous Fässbergskolalla, joka oli valittu kolmipäiväisten juhlien päänyllymökksi. Aiemmin illapäivällä oli pidelly myös Seurakuntakolisääliön kokous samassa paikassa.

Avajaisilaisuus, jonka oli määrä alkaa juhannusaallona klo 18.00, pääsi alkamaan vasla lunia myöhemmin, sillä huomalessaan suomalaisvieraiden aikataulun kireyden ruotsalaisel isännäl siirsiväl kohelliaasli alkamisaikaa. Piikäsäl malkasla huolimalla — sijail-seehan Mölndal aivan Ruotsin länsirannikolla ja malka halki Gölanmaan on kuulisensalaa kilometriä — oli Suomesla mukaan uskallaunul kaksi läheläyltä linja-autollisla juhla-vieraita, eli 80 henkeä.

Kun Suvivirren kaiku oli lakannul kuulumasla oli puheiden vuoro. Paikallisten isännien eduslajana Anlli Tervo loivollil juhla-vieraat lähellä ja kaukaa lervelulleiksi. Sen jälkeen lausui ISK:n tervehdykse Aleksanteri Haltunen Örebrosta. Samassa yhteydessä hän luki inkeriläisten ystävän pastori Shuuyan kirjeen, joka toi terveiset Kristofer Shuuyalta ja hänen perheeltään Lounais-Afrikasta. Shuuyan kirje julkaistaan toisaalla tässä lehdessä. Turun inkeriläisten tervehdyksen esitti pastori Vilho Mustonen. Rovasti Aatami Kuortti toi terveiset kaikilta Suomen inkeriläisiltä yhteensä. Mieltä lämmitävässä ja hauskan leppoissassa puheessaan hän muistell mm. tapahtumia 45

vuolla lakaperin, jolloin hän ilse luli Suomen maaperälle. Helsingin paikallisosaston lervehdyksen esilli Yrjö Korkkinen; hänen jälkeensä loi yliopellaja Eero Rautajoki lerveisel Tampereella lausuen syvän pahoittelunsa, ellä sikäläinen paikallisosaston loiminta on vaarassa kokonaan lyrehlyä. Yliopellaja Rautajoki jakoi osastonsa puoesla kunniapalkinnol opellaja Armas Paakkoselle — tämä itse ei ollut ilaisuudessa läsnä, vaan plakelin perille loimillaminen uskolliin hänen veljelleen — ISK:n puheenjohtajalle Alfred Saklanille Jönköpingistä sekä inkeriläisten ruotsalaiselle yslävälle, ISK:n kunniapuheenjohtajalle, kapteeni Uno Hammarslrömilie.

Avajaisilaisuuden päällil pastori Juhani Rannanen toivollaen vieraille ralloisaa kokkoillaa Hoväsän Skeppargårdenissa.

Juhannuspäivä valkeni yhlä aurinkoisena kuin aattokin, ja virkein mielin kokoonluival vieraal Mölndalin kirkossa jo kello kahdeksalta alkavaan juhla-jumalanpalvelukseen. Jumalanpalveluksessa toimi lilurgina pastori Juhani Rannanen; lurkulainen pastori Vilho Muslonen luki Johannes Kastajan päivän saarnalekstin. Jumalanpalveluksessa avusti Mölnlycken kuoro, joka jo avajaisilaisuudessa oli ilahduttanut vieraita kauniilla laulullaan Kaisa Leitzingerin johdolla. Kirkossa oli väkeä arviolta kolmisensataa henkeä, varhaisesta aamuhetkestä huolimatta.

Juhla-jumalanpalveluksen päätyttyä seurasivat perinteelliset urheilukilpailut Kvärnbyvallenin urheilukentällä. Pastori Vilho Kurujoen pidettyä kenttähartauden oli vuorossa useiden eri ikäsarjojen juoksukilpailut sekä jalkapallo-ottelu. Katsemossa ja kentän laitamilla oli yleisöllä tilaisuus tuttavuu-

den tekoon ja vanhojen tuttujen ja ystävien tapaamiseen samalla kun seurattiin vaukoiden tiimettystä kentällä ja osoitettiin aploidein heille suosiota. Ensikertalainen saattoi ihmetellä näiden urheilukisojen merkitystä, vaikka ne tosin kuuluivat perinteisiin. Alusta saakka mukana ollut esitti selvät perustelut: Täällä oli vanhemmalla väellä tilaisuus vapaamuotoiseen seurusteluun ja mielipiteiden vaihtoon, tuttavien tapaamiseen ja uusien tuttavuuksien luomiseen, mikä tuskin on mahdollista minkäänlaisessa varja vasten järjestetyssä kahvitilaisuudessa. Urheilu on lisäksi keino, joka varmimmin kokoaa nuoret yhteen näihin inkeriläisten tilaisuuksiin.

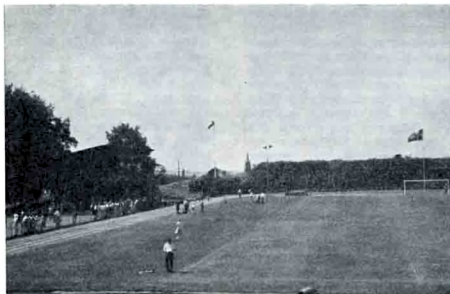
Urheilukilpailujen jälkeen vierailija oli mahdollisuus ruokailla Möllan työväentalolla. Samassa talossa pidettiin myös juhlasurat, joissa puhujina kuultiin mm. Aatami Kuorttia ja Vilho Mustosta Suomesta, sekä Pekka Ahosta. Virrenveisuun ohella kuultiin jälleen kuoron esityksiä.

Kesäjuhlien kohokohdaksi, jos niin voisi sanoa, muodostui kansallinen ilta, jota vietettiin Fässbersklonin salissa. Sen aloitti Mölnlycken kuoro laulamalla kalevalaisen vieraan tervehdysten

Yllä: Mölndalin kirkko seisoo korkealla mäellä niin vehmaan puuston katveessa, että vain sen kellotorni näkyy ohikutkijan silmin. Ankeaman valok. A. Luoma.

Alla: Kvarnbyvallenta urheilukenttä. — Salossa Ruosin ja Inkerin liput; taustalla näkyy Mölndalin kirkon torni.

»Paratiisipu»
Möllän työ-
väentalon
ravintolan
edessä. Puun
maahan saakka
laipuvat oksat
muodostivat
hauskan aurin-
kokatoksen,
joka antoi mai-
nion suojan
paahattavassa
helteessä
virvokkeellaan
nauttivalle
juhlavieras-
joukolle.

Kamanat kohottukohot. Sen jälkeen seuranneen tervehdyspuheen piti Victor Minfors, yksi paikallisista juhlaäänistä. Kun kuoro helisytti ilmoille Sibeliuksen Finlandian ja Jaulun »Kotiseudulle», oli jäykinkin mieli jo viritetty juhlatunnelmaan.

Heimotunnetta oli omiaan kohottamaan kapteeni Hammarströmin juhlapuhe, joka pidettiin niin erinomaisella suomen kielellä — huolimatta siitä, että kapteeni Hammarström on syntyperältään ruotsalainen — ettei se voinut jättää ketään kylmäksi. Puheessaan kapteeni Hammarström sanol mm. iloitsevansa siitä, että nyttemmin on Ruotsissa asuvan suomalaisväestön oloihin ja ongelmiin alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota. On mm. esitetty valtiopäiville hyväksyttäväksi asetus, etlä esim. valtion virkoihin haikutuvilta vaadittaisiin ruotsin lisäksi myös suomen kielien taitoa. Tähän saakka on tällainen asetus ollut voimassa vain Pohjois-Ruotsissa Norrbottenin läänissä. Nyt se on esitetty hyväksyttäväksi koskemaan koko Ruotsia, sillä onhan suomenkielisen väestön osuus maassa varsin huomattava. Hauskalla tavalla luonnehti kapteeni Ham-

marström sympatioitaan myös Ruotsin inkeriläisiä kohtaan. Hän sanoi tuntevansa itsensä inkeriläisten isäksi. Puheessaan hän tähdensi lisäksi sitä yhteenkuuluvuutta, jota ruotsalaisilla ja suomalaisilla on yleensä syytä tuntea. »Meillä on ainakin yksi yhteinen asia: me kaikki kuulumme Pohjojaan», Jausul hän puheensa lopuksi.

Kuin täydennyksenä kapteeni Hammarströmin puheeseen saatiin seuraavana ohjelmassa kuulla pienen tyttösen, Lisbet Montosen Jaulua, jota hän itse säesti pianolla. Voitiin taas kerran todeta, että ainakaan musiikki ei tunne rajoja: vaikka Lisbet-tyttönen Jauloi-kin ruotsiksi, saaj hän varmaan kaikilta illan innostuneimmat ja hartaimmat aplodit loistavasta esityksestään.

Myös kansallisessa illassa jaettiin kunniakirjoja. Tällä kertaa ne ojennettiin Turun paikallisosaston puheenjohtajalle, pastori V. Mustoselle sekä Inkeriläisten Viestin monivuotiselle toimitussihteerille Pirkko Huurrolle inkeriläisten hyväksi suoritetusta uhrautuvasta työstä. Jälkimmäinen ei tosin ollut itse tilaisuudessa läsnä, joten diplomin otti vastaan hänen edustajanaan Viestin vt.

jatkuu sivulle 12

Niin kulkee v

Teppo Samoojan täyttäessä 85 vuotta

Sotkikoivu vatkokylki, viherhelma heilemmillään,
puu laulujen inkerin, puu runojen inkerin
kaartuu ylle vanhan kivikirkon pyiväspäädyn —
ylle kirkon Skuoritsan.

Onnen päivä Isä-Juhanalle, kipeän onnen päivä äiti-Annalle:
kesää kuitapoika kantaa käsissään.

Lehmus viherhattu, lehvähuvivissaan viivoittaa
pulistot Nevan kaupungin, kiviiset rannat,
puu runoilijan koutukaupungin Editt Södergranin,
Puiskinin:

•Rakastan rantamuuris tukevuutta
ja miehilyäin ja kuuttomain
sun ölttes kummaa kuulakkuutta ...•

Onnen päivä Isä-Kaariolle, kipeän onnen päivä äiti-Oigalle:
kesää kuitatyttö kantaa käsissään.

NIIN KULKEE VIRRAT KOHTALON

Tie nuoret kerhoon Inkerin
vie kummankin:

on poika Teppo — Taimi tyttö on.

•Vain yksi nöyrä, harras tolvomus
on Inkerillä Suomi-äitiin nähden:
ettei se tuopuis suruntapsestaan,
ei unohtaisi sitä rajan tähden.•

Ei unohtaneet loki! Suomeen mukanaan
olivat tuoneet muistot, hengen tapsuusmaan,
vanhempiensa rakkaan runonmaan,
sen ilon, surun tuoneet tullessaan.

Niin päätyi potku Auran rantamille,
mäille vanhan runokaupungin.
Myös siellä lehmus suojan antaa kulkeville
ja vilkkuu kolvunkylki Inkerin.
Soi niiden huminassa sävel lapsuusmailta
ja nuoruusvuosilta ah! onnekkailta.
Ja llsäsoinnun silhen antavat
myös Kaario-isän Muurian aukeat.
Se hengen lainaa Turun kotiinkin:
rakentaa tunnoin, sanoin, väreln, muodoin, sävelin.

rrat kohtalon

1. 5. — Taimin 84 vuotta 29. 5. 1975

Yleni perhe. Kasvoi. Kasvoi piiri ysiävään.
Eiämän täytti onni, täytti huotel.
Nün paljon tehtiin itse ennättäin —
jäi iasten tehtäväksi toiset puotel.
Ja lapset kutsun kuuttuansa vastasivat
ja kukin etämänsä arvan iunastivat.

Kodissa eti iaiuu laajan tinkerin
ja versoi runo Nevan kaupungin.
Vanhemmat iuotti: Iija faciet!
Ei Iija fectt, pueiia nostra belliissima.

LUODE JA VUOKSI

SYDÄNJUURET

URALIN JA ATLANTIN VÄLILTÄ

»Kaliit on iaulujen iunnaat.» Ne kuka maksaa?
Laulaja. Kait myöskin sydän äidin, isän.

Himertää koivun varsi valkea, huojuvat ritvat, iehti lepattaa.
Syväile uuriunut on runko lehmuksen, suojetten ojentuvat oksat
yile maan, iuuhea iehvistä suo suojan varjossaan.

VUODET ON VIERINEET.

Pitkä elämä,
puolikymmentä yhdeksättä vuotta,
työn, elämänuskon, elämänvoiman vuotta, joita nyt tita-aurinko
kauniisti kuttaa.

MITÄ ON ELÄMÄ OLLUT?

Uneimien utua? Toiveitten tuhkaa? Täyttymystä, pettymystä? Iloja,
suruja?

Tätä kaikkea kysyn. Te vastaaite — ei sanotn, vaan etämälläanne:

Kaikkea sitäkin. Kuitenkin rikasta tämä elämä,

tämä vatvankaunis, huuteniämin, rakkaudentuia elämä.

Eiämisen arvoinen.

Tämä elämä, joka täysissään jatkuu ...

Sampo Haahela.

RUOTSIN PUOLELTA

Johannes Pylsyn muistolle

* 20. 9. 1924 — † 27. 5. 1975

Syntynyt Venjoen seurakunnassa, Knr-kanmäen kylässä. Viimeiset 26 vuntta asui ja työskenteli Jönköpingissä, Munksjö Oy:n palveluksessa.

13. 6. knkoontui runsastukuinen nmaisten, sukulaisten ja ystävien jnukkn saattamaan vainajaa viimeiselle matkalle.

Ruumlinsiunauksen nimitti pastori V. Kurujnki, Skngskapeliet, Jönköping.

Jnhannes Pylsy nll ahkerasti nsaa heimon-
nlimintaan ja nll I. Viestin paikallisena
asiamiehenä. Tämän jnhdosta muistotilal-
suudessa koottiin lahja Inkeriläisten Vies-
tin tukemiseksi. (406:80).

Lähinnä suremaan jälvät äiti, punliso,
lapset ja iastenlapset.

El maallinen apu auttanu,
tull Jeesus auttaja parhain.
Hän nnuil isän väsyneen,
sinne talvahan yrttiarhaan.

A. S.

TERVEHDYS LOUNAIS-AFRIKASTA

Rakkaat ystävät Inkeriläiset.

Te nlette vielä mielessämme. Me
muistamme teitä kiitollisuudella. Mnet
vuodet takaperin nli meille hyvin haus-
ka tutustua teihin. Sillä tällä tavalla
me nlemme saaneet itsellemme paljon
ystäviä teidän heimonstanne. Kaikkival-
tias Jumala jnhdattakoon inkeriläishei-
mina. Olkoon Jumala ja Hänen siunauk-
sensa läsnä inkeriläistalvijuhiilla.

Hyvät ystävät: täällä kaukana Afri-
kassa sydämemme nval indella järkyt-
tyneitä ystävien Väinö Häyhäsen ja
Väinö Kekin kunlemasta. He nliivat ih-
meellisesti hyviä ystäviämme.

Meistä tuntuu, että he nliivat myös
Inkeriläisten hyviä, usknlisia ja luntta-
via jnhantajia. He nval antaneet itsensä
knkonaan tämän heimon palvelukseen.
Lohduittakoon Jumala heidän punliso-

LEIRIKUTSU

Kesä on tullut. Monet vanhuksat ja tapset kyselevät tuteekohan kesäettri tänä kesänä.

Voimme vastata — kyllä tulee. Leirit pidelään tnkerin-kerhon kesämökittä Kråkeredissa, Borås'sissa.

Vanhusten leiri on 29/7—3/8 1975 välisenä aikana. Leirin johtajaksi on pyydetty rovasti Karankoa. Leirimaksuksi tutee 75 kruunua koko ajatta.

Lasten leiri on 3/8—9/8 1975 välisenä aikana. Lasten ikäraja on 6 v.—16 v. Leirinjohtajaksi on tupaulunut tapsille niin tutuksi tullut Martta Pappinen. Leirimaksu on 75 kr tasla kohti koko ajalta, jos samasta perheestä tutee kaksi lai enemmän, niin maksu on 70 kr Japsesta.

Leirien emännäksi olemme saaneet Helmi Korpelaisen.

Leirille ilmoittauluminen:

Helmi Korpelainen

Blomstergången 12, 50249 Borås

Puh. 033/155 322.

Toivomme runsasla osanottoa.

TERVETULOA!

INKERIN KERHO, Borås.

---

jaan ja omaisia, samoin kuin koko inkeriläisheimoa.

Hyvät ystävät, älkää peljätkö sillä meille on syntynyt Vapahtaja ja Pelastaja joka on Kristus Herra. Hän on turvamme.

Me olemme terveinä. Lapset varttuivat. Mekin vanhenemme. Meillä on nyt kesä alkamassa. Aurinkoa on täällä runsaasti. Elämä on täällä vilkas. Mutta poliittisesti tilanne ja elämä on parhaillaan raskasta. Varmasti olette lukeneet lehdistä tämän maan tilanteesta. Meillä on n. 3.000—5.000 pako-

laista Zambiassa maastamme. Kansa kaipaa vapautusta ja itsenäisyyttä. Rukoilkaa maamme puolesta. Me uskomme niin, että Kaikkivaltias Jumala pian muuttaa maamme tilanteen. Hän toki on meidän kansamme Isä.

Hyvät ystävät; olkoon tämä alkava vuosi 1975 teille kaikille aineellisesti ja hengellisesti onnivodeksi.

Sydämelliset terveiset teille kaikille

Shuuya

Anna Kristof ja lapset.

HYVÄSTIT VELJELLE, JOKA LÄHTI.

Hovioikeuden Neuvos Robert Rainio Turusta.

Kun kättäs puristin, ja sanoin: »Näkemiin!»
en tiennyt, arvannut, ett' seuranas
jo oti siltoin Suuri Noutajas ...

Sa olit, heimoveti, rakas meitte
ja kannoit kortes samaan kekohon,
näin osallistuin jatoon tekohon.

Ja muisto matkastasi, seurastasi
on jäänyt meille perinnöksi tälleen,
kuin myöskin usko: tavatahan jälleen!

A a p o I h o.

toimitussihteeri. Niin ikän ojennettiin kunniakirja Antti Tervolle Göteborgista, Folke Dalbeckitte, Juho Hirvosette Örebrosta, Juho Kempitte Eskilstunasta sekä Eero Pitkäselle. Kunniakirjat jakoi ISK:n puheenjohtaja Alfred Saklanti avustajanaan Uno Hammarström.

Juhlapuheiden jälkeen oli kevyemmän ohjelman vuoro. Antti Tervo luki hauskan tarinan isännän kosiorekkestä, ja yhdessä laulettiin kuoron avustamana kaikille tuttuja lauluja.

Tauon aikana nautittiin virvokkeita ja rupateltiin muuten vain. Silloin oli myös aikaa tutustua koulun eteisautaan järjestettyyn taidenäyttelyyn, jossa oli esillä 18 työtä mm. Tuutarissa Inkerinmaalla syntyneellä Alina Kekkosella.

Kansallisen illan loppupuolen ohjelma aloitettiin jälleen laululla, minkä jälkeen puheenvuoron käytti Tampereen paikallisosaston puheenjohtaja Eero Rautajoki. Opettaja Rautajoki esitti jälleen vetoomuksen nuoremalle polvelle inkeriläisen heimoperinteen tallentamisen ja säilyttämisen puo-

lesta. Vaikka hän itse on inkeriläinen vain vaimonsa kautta, on hän jo vuosia toiminut Tampereen paikallisosastossa tevitään inkeritietoutta ja keräten heimoperinnettä. Hän on tehnyt oma-kohtaisiakin tutkimuksia esim. inkeriläisistä häälavoista. Hänen tutkimustensa tuloksia on julkaistu aikaisemmin mm. Inkeriläisten Viestissä.

Ohjelman loppupuoli oli nauruhermoja kutkuttava. A. Tervo ja V. Jakdal esittivät hauskan hupailun »Oppitun!».

Elävästi toi mieleen matalajäänisen Marlène Dietrichin Victor Minfors, joka esitti illan »primadonnaa». Kukapa olisi uskonut, että hän esiintyi ensi kertaa estradilla tällaisissa tehtävissä. Myöhemmin hän kertoi, että hänen lähes ex tempore -esityksensä johtui siitä, että odotetun Helsingin tanhujoukkukeen esitys jäi pois ohjelmasta. Kansallisen illan päätteeksi laulettiin yhdessä A. Kuninkaan säestämänä ja kuoron johdatuksella. Lopuksi perinteen mukainen Inkerin hymni: Nouse Inkeri.

Jatkaa sivulle 14

**Yliopettaja
Eero Rautajoki
puhut kansalli-
sessa tilassa
Inkerin
heimolle sen
perinteiden
talentamisen
tärkeydestä ja
ajankohtai-
snudesta.**

**Nuori pianisti
Lisbet Monto-
nen soittimensa
ääressä. Valok.
A Luoma**

Sunnuntaina, joka oli kesäjuhlien päät-
täjäispäivä, kutsuivat Mölndalin kirkon
kellot juhlikansan ehtoollisjumalan-
palvelukseen jälleen kello kahdeksalta
aamulla. Kirkko oli nytkin melkein
täynnä. Jumalanpalveluksessa saarnasi
tällä kertaa kirkkoherra Aatami Kuorti.
Liturgina toimi Pekka Ahonen, ja
Mölnlycken kuoro avusti jälleen urku-
lehteriltä.

Ehtoollisjumalanpalveluksen jälkeen
olivat ohjelmassa vielä päättäjaisseurat
Möllan työväentalolla, mutta suoma-
laisvieraiden oli ennen sitä lausuttava
jäähyväiset ja lähdeittävä paluumat-
kalle kohti Nortäljeä, josta autolautan
oli määrä lähteä klo 22.00 samana ilta-
na. Juhlaväki kokoontui Fässbergsko-
lanin pihalle, joka oli lähellä sekä kirk-
koa että Möllan työväentaloa. Jäähy-
väishetkessä oli yhä juhlan tuntua, kun
Mölnlycken kansallispukuinen kuoro
viritti laulun suomalaisvieraille. Itses-
tään tuli osanottajan mieleen: on taas-
sen vietetty juhlahetki ...

Kun opettaja Rautajoki lausui vielä
kerran kiitokset juhlien isännille erit-
tään onnistuneista juhlien järjestelyistä
ja korkeatasoisesta ohjelmasta, hurah-
tivat suomalaisbussit liikkeelle. Koti-
matkalla kertaantui monesti kirkko-
herra Aatami Kuortin jo tullessa opet-
tama laulu: »Paljon kiitoksia, paljon
kiitoksia ...»

* * *

Suomesta saapuneiden juhluvierai-
den paluumatka halki Götanmaan
Nortäljeen sujui helteisestä säästä ja
lievästä matkaväsymyksestä huolimatta
iloisen tunnelman vallitessa. Matkaa
juhlisti vielä poikkeaminen Örebrossa
Ruotsin inkeriläisten muistomerkillä.
Se oli elämys ainakin ensi kertaa mat-
kassa olleelle. Joku matkaseurueesta
laski muistomerkille edellisessä pysäh-
dyspaikassa poimimansa luonnonkuk-
kavihkon. Aatami Kuortin johdolla
laulettiin muutama hengellinen laulu
ja inkeriläisen Martti Rautasen virsi
Kirkkautta kohti kulje ...

Kotikylän muistolle

Kotikyläni kaunis, olit kylistä sä parhain.
Sinut olen tuntenut jo lapsuudesta varhain.
Peltosi mä tunsin ja metsät, joka lehdon,
olethan sä suonut mulle lapsuuteni kehdon.

Tuttuja oli mulle niityt sekä aitat
Kaikkialta muistan polkusuikin kaidat.
Muistan kaikki kummut, kukkulat ja notkot
Metsistäsi tiesin pienimmätkin rotkot.

Tuttuja oli kaikki talot, sekä matalatkin
majat

Riihet sekä saunat, kaikenlaiset vajat.
Kuopikkaiset kylätiet ne oli mulle armaat
Niille vertoja ei vedä valtatietkään parhaat.

Ihmisetkin kaikki oli mielestäni rakkaat
Nuoret sekä vanhat, hapsipäiset harmaat.
Heitä aina muistan, vaikka minne kuljen
Heidät kautta aikain muistoihini suljen.

Kun petäjiköt kesäitloin hiljaa huminol
Karjankellot kiihkatti ja lintuin laulu sol
Se riemua toi rintahan ja viihdytystä aina
Se polsti katkki murehet jos mitkä mieltä
paino.

Kokkotuletkin ne siellä iloisesti rälski,
Kalkki ihmisetkin arkihuolet välski.
Muistoissani, kotikylä, säilyvä oot aina,
Jos mä elän onnessa tal huolten taakka
painaa.

Tähtösenä elontielä tahdon sua muistaa.
Katkerimman kaipauksen muistosikin
poistaa.

Aino Pönniö.

Pitkin matkaa Suomen puolella pois-
tui busseista juhluvieraita ja jäähyväi-
siksi kaikui joka kerran: »Paljon kiit-
oksia, paljon kiitoksia ...» Viimeisen
kerran se kaikui vähän ennen pysäh-
dystä Helsingin linja-autoasemalla. Ei
ollut tuki aihetta unohtaa kuljettajiam-
me, jotka olivat saaneet monta päivää
työskennellä valppaasti toisten juh-
liessa ja jotka nyt toivat matkalaiset
onnellisesti taas takaisin kotiin.

A. L.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

LAHJOITUS INKERILÄISTEN VIESTILLE

Johannes Pylsyn poismenoa johdosta pidetyssä muistotilaisuudessa Jönköpingissä oo kooltu rahalahja Inkeriläisten Viestille

lukemiseksi. Rahasumma oo suuruudeltaan 406,60 kr eli 357,39 mk.
Viesti kiittää tuesta.

Hyvät lukijamme

Jos Teillä oo aikaisemmin loimilukseen läheittämiä kirjoituksia, valokuvia ym. julkaisilavaksi larkollettua materiaalia, jonka haluaisitte saada takaislo, pyydämme Teitä ystävällisesti ilmoittamaa osoitteenne loimilukseoo tai vt. loimilussiihteerille edellisissä numeroissa ilmoiteltuun osoitteeseen.

Toivomme Teidän myös edelleoo muistavan lehteämme muisteimin, valokuvin joo.

Haluessanne valokuvaneoo takaislo olisi varmiota kirjoittaa nimeone ja osoitteenne kuvao taakse, josta se olisi helpoimmo löydettävissä

Hyvää loppukesää Teille kaikille!

VIESTIN TOIMITUS.

Jatkoa sivulta 4.

yhä syvemmälle Jumalan sanan ian-
kaikkisiin totuuksiin ja etsimme sieltä
neuvoo, lohtua ja johdatusta vaikeuk-
siimme. Varmasti moni tuona aikana
muisti nuo tutut Saarijärven Paavon
sanat: »Koettelee, vaan ei hylkää Her-
ra.» — Kuinka hyvä oli, että meidät oli
jo lapsuuden kodissa opetettu Jumalaan
turvaamaan aivan kuin tällaisla päiviä
varten. Kun ihmisapu ja neuvo petti-
vät, Jumalan sana neuvoi, kantoi ja

ohjasi. Nyt vuosikymmeniä myöhem-
min otemme kokoontuneet kesäjuhliit-
temme tänne hyvinvointi Ruotsiin
muistelemaan kaikkea mennyttä, kiit-
tämään Taivaallista Isäämme kaikesta,
niin myötä- kuin vastoinkäymisistäkin
ja pyytämään hajalle lyödylle Inkerin
heimolle Jumalan siunausta ja johda-
tusta vastaisuudessa.

Jumala, me pyydämme sinun siu-
naustasi myös näille juhlille. Amen.

Vilho Mustonen.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym. Inkerin suomalaisten historia	50,—
Salmi Laurikkala Rovasti S. J. Lanrikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho Hietajyvä, vallint runot	10,—
Hellä Suominen Mooses Pniron elämäkerta	3,50
A. Metiläinen Inkerin Ev.Lnt. kirkon 350 v. muisto- julkalen	20,—
Äänillevyjä Inkeriknoro Nouse Inkeri ym. 7,50 Lauri Santin Morrejnntuja 7,50	

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunotia	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1975 olisi syytä tilaa. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunulissa vaiht- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Rnolissa Armas Paakkunen
Snomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KAPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

Kiinnittäköö tähän osoi-
te vuimeksi SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI _____

UUSI LÄHIOSOITE _____

UUSI POSTITOIMIPAIKKA _____

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistysseätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 8

elokuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Kotivikotie 6. 01620 Vantaa 62
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Vt. Toimitussihteeri
Anja Luoma, puh. 892 460

KONTTORI:

Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänskuja 1,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaiaisin klo 17—19

OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:

Inkerikoti

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteetta postisiltitolilla
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr.

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukseksi 30,—
Kiljo- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiltotili n:o 628047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehlaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiltotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO. Helsingin Karjalatalo ottaa vastaan kesäjuhla-
vieraita. Valok. Pirkko Huurto.

Inkeriläiset vai Inkerin suomalaiset

Paljon on käyty sanasotaa siitä, ovatko inkerin asukkaat inkerin suomalaisia vai inkeriläisiä. Kun asia pitäisi myös perustella ja saattaa yhtäläiseksi käytännöttään, otin asian esille puheessani Möndatissa Ruotsissa kesäkuuhun. Puheeni jätkeä siitä paljon keskusteltiin ja hum.kand. Anja Luoma pyysi minulta kirjoitusta asiasta inkeritöiden Viestiin. Yleensä otittiin asiasta samaa mieltä ja minusta tuntui, että asia antoi perustettua ajattelemisen aihetta. Mutta tutkoon kuitenkin sanotuksi, että eräs kuutiogi lupasi pysyä Inkerin suomalaisena edelleen. Vapaus kun on vaivaa, se suotakoon.

Voidaksemme paremmin ymmärtää eron suomalaisuus- ja inkeritöisyys-sanojen välillä vertaan kahta suomalaista kansallista väestönosaa toisiinsa. Toinen niistä on inkeritöiset ja toinen skandinavian metsäsuomalaiset. Inkeritöiset eivät Inkerissä ennen sotaa asuessaan tienneet itsestään inkeriläisnimitystä käytettävän. Metsäsuomalaiset siirtyivät viiteen satooseen Ruotsin maakuntaan, joista tässä käsiteltäen vain Vermtantiin siirtyneitä.

* * *

Kun hämäläiset ja karjalaiset uudisasukkaat olivat asuttaneet Savon ja Savoon oli muodostunut uusi heimo, seurasi siitä aikanaan kaskimaitten topumpinen varsinaisen Savon alueelta ja kaskaaminen siirtyi Hämeen pohjoisosiin ja ns. Keski-Suomeen aina Poh-

janmaan asutuksen reunamille saakka.

Kaskaaminen, kaskenviljely ja uudisasutus kohtasi sitten tilanteen, jossa kaskimaat toppuivat. Oli tuttu ekonomiseen ja sosiaaliseen kriisiin. Samanaikaisesti sodat, taudit ja nälkävuodet lisäsivät kaskimaitten tarvetta. 1500-tuvun toppupuoletta atkoi valtava määrä suomalaisia siirtyä Ruotsiin, mutta vitkkainta muutta oli 1610- ja 1620-tuvuilla. Muuttoliike johtui Kustaa Vaasan aloittamasta politiikasta, jotta hatuttiin asuttaa erämaat ja varsinkin rajaseudut. Tätä politiikkaa jatkoivat sitten seuraavat valtanhattijat.

Samoihin aikoihin tiedetään myöskin toisen kansanosan siirtyneen Suomesta pois Inkeriin. Inkerissä oli jo entuudestaan kaksi vanhaa suomalaista heimoa inkerkot ja vatjalaiset. Uudisasukkaina mainitaan usein savolaiset ja karjalaiset eli savakot ja äyrämöiset. Kuitenkin muuttoa on täytynyt tapahtua myöskin muista maamme osista: Hämeestä, Pohjanmaalta ja ehkä muualtakin. Ainakin hämäläisiin viittaavat tokiutuisat inkeritöiden sukunimetkin.

Oli metkoinen kansallinen verenkupaus tuovuttua alle 400 000 hengen asukasluvustamme samoihin aikoihin väestöä tänne Vermtantiin ym. Ruotsiin ja etelään Inkeriin. Toiseen muuttoajaksi sopii useampi vuosikymmen, mutta varsinkin 1610- ja 1620-tuku. Inkeriin tiedetään uusia asukkaita tulleen Stoltbovan rauhan tienoilla eli vuonna 1617.

Vermilannin metsäsuomalaisel sijoil-
luival suurmetseen ja rakensival lalonsa
ja pelloisa mäkien päälle, koska ruol-
salaisel olival vesislöjen varssilla. Hei-
dän elämänsä ei ollut pelkkää päivän-
pailsella. Ruotsalaisen ja metsäsuoma-
laisen edul meniväl usein ristiin ja
varsinkin silloin, kun nautinla-alueel
rajoilluival liian liivisi loisiinsa. Sod-
al ja verilyöl eiväl myöskään olleel
lunlemaltomia.

Myöskin Inkerissä oli solia runsaasli
350 vuoden aikana. Niinkuin slaavilai-
nen ympäristö katsoi karsaasli Inkerin
suomalaisia, niin myöskin ruotsalainen
ympäristö lahtoi ajaa elujaan enemmisl-
lön ja alkuperäisen kanlaväestön roo-
lillaan. Molempien väeslöjen yleisiä
elämänilon pilaaia voidaan osoilla
useampia.

Omana havainlonani mainitsin jo,
eltä väeslö siirlyi Suomesta pois suun-
nilleen samoihin aikoihin. Toinen yhe-
leinen piirre oli se, eltä vaikka Venä-
jällä oli kirkko, se oli orlodoksinen ell
vieras suurimmalle osalle inkeriläisiä.
Ruotsissa papisto ei myöskään hyväk-
synyl mm. suomenkielisiä Raamallua,
koska se ei silä ymmärlänyl. Kun aikoi-
naan Gollund yrilli saada aikaan suo-
malaisia seurakunlia, papisto vaslusll
niillä palkkojensa pienemenisen pelosa.
Kolmas seikka oli kielellisel erol ja
siillä johluval ymmärlämisvaikeudel.
Vieras pienempi kansanosal on aina vie-
ras ja niin se oli Vermilannissa ja Inke-
rissäkin.

Vermilannin metsäsuomalaisel oval
hävinneel sukupultoon eli ruotsalais-
luneel. Heillä oli kielensä, lapansa ja
uskontonsa. Kun uskonloa ei voinul
ylläpilää Suomesta lähelellävällä pa-
pislolla, mukauluival Vermilannin mel-
säsuomalaisel ruotsinkieliseen kirk-
koon, joka oli sisällöllään sama kuin
omamme. Kun kaskenpolllo kielelliin
omessa, ellä metsäl loppuval ja ruukil
eiväl saisi hiillä raudan valmislukseen,
siirlyiväl metsäsuomalaisel mm. ruuk-
kien palvelukseen. Täslä ja muislal
syislä kansal oppi vähilellen enemmisl-
lön kielen ja ruotsalaislui. Ja vaikka
laval olivat pilkkään näkyvissä mm. ra-

kennustaileessa ym., sekolluival nuorel
avioliiltojen kauilla ruotsalaissiin. Verm-
lannin metsäsuomalaisia ei enää ole.

Inkerissä kansal pysyl suomalaisena.
Silläkin oli oma kielensä, lapansa ja
uskonlonsa. Inkeriläisel säilyiväl suo-
malaisina mm. seuraavisl syislä. En-
simmäisenä on muislellaval, ellä Inke-
rissä olival lukukinkeril, kansakoulul
loimival jo varsin varhain ja kaiken
kukkuraksi lukkaril, urkuril ja opella-
jal lulival suomalaisina pääasiassa
vuodesla 1863 alkaen loimineesla Kolp-
panan seminaarisla. Lukusil henkilö
käviväl erilaisia suomenkielisiä kurs-
seja ja kouluja Inkerissä lai kolli-Suo-
messa. Tavatkin säilyiväl suomalaisina,
koska yhteydel Suomeen olival hyvä.
Joku luli lyöhön Suomeen ja palasi la-
kaisin Inkeriin. Toinen luli lyöhön
Inkeriin ja palasl aikanaan ehkä Suo-
meen ja hankin toimi tapojen kuljel-
lajana. Näin Inkerissä rakensival suo-
menmaakkoiisel kirvesmiehel taloja ja
lylöl lauloival keinuilla Suomesta kul-
keuluneita lauluja, jotka olival molem-
mille yleisiä. Papisllo oli suomalaisla
ja Suomesta Inkeriin siirtynylä. Saar-
nal olival omalla kielellä jne. Lisäksi
runsaasli poikkeaval ympäristöl um-
pioiilli luvautumaan omaan kansalli-
seen elämäntapaan.

On ollut merkillisilä todeta, ellä sa-
mal taval, jotka oval kolli-Suomesla jo
kokonaan hävinneel ja joilla Karjalassa
on muunnellen osallu, oval olleel säi-
lössä Inkerissä. Kun A. Ahlqvisl 1859
julkaisi eräässä leoksessaan löylämänsä
hätäval Inkerislä ja Väinöl Salminen
kertoi niislä uudeslaan 1916 julkais-
lussa leoksessaan, niin yhä vieläkin ne
voidaan löylää vanhemmilla inkeriläi-
sillä muislilin lallennelluina.

Inkeriläisel eiväl hävinneel siksi, ellä
heidän kielensä, lapansa ja uskonlonsa
olival yhleydessä kolli-Suomeen ja niillä
ylläpidelliin ja kehilelliin.

* * *

Mikä oli näiden kahden kansanosan
ero?

jatkuu sivulle 13.

Helsingin kesäjuhlat

ensimmäistä kertaa Karjalatalon katon alla

Inkeriläisten kaksipäiväiset kesäjuhlat pidettiin tänä vuonna ensimmäisen kerran Helsingin Karjalatalon suofissa. Juhlat alkoivat lauantaina 12. 7. juhla-kansian avauksella; juhla-kansiana loimi oma Inkerikolli. Samalla avattiin Karjalatalon yläkerrassa oleva ravintola, joka huolehti juhlaväen ruoasta.

Perinteelliset urheilukilpailut alkoivat Raviradan urheilukentällä Käpylässä kello 13. Urheilulajeina olivat mm. juoksukilpailut, jalkokuntien välinen viesti, köydenvelokilpailu sekä karjalaisen ja inkeriläisen välinen kyykkä.

Ensimmäisen juhlapäivän kokohodaksi muodostui Inkeri-ilia Karjalatalon juhlasalissa, jonne väkeä oli kerlynnyt arviolta neljä ja puoli salaa henkeä. Alkajaisiksi laulettiin Suvivirsi, minkä jälkeen Inkeriläisten Yhdistyksen rahastonhoitaja Hertta Aaltonmaa loivoi vieraa Iervelulleiksi.

Juhlaohjelma oli Inkeri-ilissa vaihteleva ja monipuolinen. Saliin kuulia Inkeri-kuoron lauluryhmää, joka helskytti kauniisti luultuja lauluja. Kaisu Kekki, yksi kuoron jäsenistä, lausui Kanlehtaren runoja. Erittäin mielenkiintoinen oli pastori Yrjö Leväsen puhe, jossa hän kertoi Inkerin seurakuntala-elämästä vuoden 1919 jälkeen ja kosketti sielunhoilokysymyksiä Inkerissä ja Raudussa. Soittoa ja laulua esitti Jaana Toivakainen; hänen ääliinsä lausui runoja, mm. Ilmari Kiannon runon Ne tahloivat...

Tervehdyksiä esittivät sekä Ruotsin että Suomen inkeriläiset. Ruotsin Ierveläi loi insinööri Alfred Sakkanli, joka puhui heimolöyön merkityksistä ja Iarpeelisuudesta huomauttaen samalla, että heimolöyölä olisi kuitenkin pyritävä lekemään kiihköilomasti. Hän esitti myös veloomuksen Vieslin lukeamisen puolesia. Turun paikallisosaston

Iervehdyksen esitti Keijo Korkka, Tampereen Eero Rautajoki, sikäläisen paikallisosaston puheenjohtaja. Tervehdyksen esitti myös Juhani Jääskeläinen.

Värikäs ja perinnehistoriallisesti mielenkiintoinen oli viiden Ianssiparin esittämä »kansanleikki». Sitä voitaneen luonnehtia jonkinlaiseksi kansanlanssin ja piirileikin välimuodoksi. Tanssijat esittivät laulaen ja tanssin jokatäiväiseen elämään kuuluvia asioita: ihmisen aherrusta arkisissa askareissaan, morsiamen läi sulhasen odotusta jne. Leikki on peräisin Pohjois-Inkeristä, jossa sitä on leikitty vuosisadan vaihteessa, viimeksi vuoden 1919 tienoilla Miikkulaisissa ja Lempaalaassa. Leikin johtavana sieluna oli Sanni Kässi, sen esittelijänä loimi Emilia Simpanen. Lisäväriä ja mielenkiintoa leikille antoi puku, jota eräs leikkijöistä kantoi yllään. Puku, johon kuului valkeaa puseroa ja kirikkaanpunainen, ns. helmusniekka hame sekä kirjava esiliina, oli saia vuotta vanha, Miikkulaisista kotoisin oleva kansannaisen puku. Sen erikoisuutena oli »hunlu», valkoinen nappi, joka kiinnitettiin kantajan hiuksiin. Hunlu oli avioaimon lunomerkki. Napin valmisluksen liiilyi oma seremoniansa ja sen lekeminen oli laitejan lyölä. Se valmisleiliin kankaasla ja sen lekemiseen oltiava osaa morsiamen, luvievan avioaimon sukulaiset läi kassei I. morsiamen pukiä. Puku oli lähes kokonaan käsiyölä, vain esiliina oli valmisleili osiokankaasta.

Illan ohjelmaan kuului lieielyä myös urheilukilpailujen ja kyykän palkintojen jako. Ne jakoivat yhteisloimin Yrjö Korkkinen ja Oskari Toivokainen. Urheilulöloksisla Iarkemmin seuraavassa numerossa.

Yhteislaulun Jo Karjalan kunnalliatkuu sivulle 7.

Yllä: Kaksi inkeriläisten hyvin tuntemaa henkilöä: kirjailija Aate Tynni ja pääjahlaaja Erkki Tuuli puhujakarokkeella.

Alla. Inkeriläiset nuoret ilppuvartiassa. Vasemmatta: Annett ja Yrjö Karkkinen sekä Tatna Kekki, jalla sytissään sini-puna-keitainen kukkavihko, samat värit kuin vasemmalla olevassa Inkerin tipussa.

HELSINGIN KESÄJUHLAT ...

jatkos sivulta 5.

la... ja juhlaravintotassa tarjotun iltapalan jälkeen olivat vuorossa nuorten järjestämät »itkamät». Niissä esitettiin mm. taitokamppuja, temppuliijana Toivo Halonen.

Kaunis auringonpaiste herätteli juh-tavieraat sunnuntaina 13. 7. aamupäälle Karjalatalon yläsaliin. Juhlajumalan-palvelukseen ja Pyhän Ehtoottisen velttoor. kokoonnuttiiin kto kymmenettä Agricola'n kirkkoon, jossa päiväsaarnan piti kirkkoherra Matti Vironmäki ja liturgina toimi pastori Tapio Haataja. Uhrilahja koottiin Inkeriläisten Yhdis-tyksen työn hyväksi.

Sunnuntain päiväjuhlan viettoon ko-koonnuttiiin jälleen Karjalatalolle, jossa sitä ennen oli tilaisuus syödä lounasta.

Päiväjuhlan aloitti yhteisesti laulettu »Työ Suomen hyväks uhratkaam-me...» minkä jälkeen sisään tuotiin Inkerin lippu ja inkeriläisten nuorten edustaja: asettuivat paikoilleen lippu-vartiotoon. Kirkkoherra Vironmäen pu-heen ja vainajien muistolle omistetun hiljaisen hetken jälkeen jähtivät lippu-jatkuu sivulle 14.

Maaria Metsomäki lauloi suomalaisia kan-sanlauluja sunnuntain päiväjuhlassa Kar-jalatalolla.

Ansiomerkkien saajat. Vasemmalta: Maria Taalinen Oulusta, Ida Strömberg, Susanna Kössi ja Sulo Allanmaa, viimeisend Mikko Kolo-mainen. Aukeaman valok. Leevi Luoma.

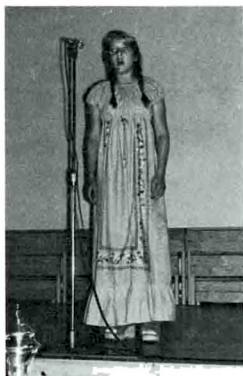

Kuv Helsingi Karj

*Inkeri-kuoro esiintyi
juhlassa vangeen
olteeseen. Valok.
Leevi Luoma*

Juana Toivakainen laulamassa Iukeri-illassa

*Kaisu Kekki lausui Kanlelettaren runoja.
Valok. Pirkko Huurto.*

kertovat kesäjuhlista atalossa

Oikealla: Kalme ikäpoivea ritinän Yliopettaja Eero Rautajoki keskustelemassa vanhan veteraanin, kevättalvella jo 91 vuotta täyttäneen Matti Virolaisen kanssa. Khvaan porhaltanut pikkumies on kuvanottajalle tuntematon.

»Kansanieikki» Parit raseemalta: Emita Simpanen — Yrjö Korkkinen, Olli Lihvoinen — Harri Kossi sekä Sanni Kossi — Eeva Mylari, joilla yildan satavuottas kansan-naisen pnku Mikkulatsista. Valkoinen nappi, ns huniu on kiinnitetty otsahiuksim. Kuvasia punttuvat parit: Toivo Haloneu — Lilja Kurppo ja Eeva Palander — Aune Liljeblad.
Siuna valokuvat: Pirkko Hunrto.

RUOTSIN PUOLELTA

Juhannuksena Mölndalissa

Ruotsin inkerinsuomalaisien Mölndalissa viellellä 28:s Juhannusjuhla on vielä lähellä, mulla on jo lakanapäin ja elää enää vain muistoissa. Se on aullamaltomasli jo menneisyyllä, siihen ei voida enää mitään lisälä eikä ollaa pois. Multa ainakin sääolosuhleel suosival juhlanvlelloamme. Kaikkina kolmena juhlapäivänä aurinko paisloi täydellä lerällään, niin, ellei pilven halla-raakaan näkynyl laivaalla.

Liekö juhlaicansan mielelkin olleel yhlä aurinkoisia: silä emme pysty sano-maan. Mulla iloisesti hymyilevää ja vilkkaasli rupallelevaa juhlaicansa ainakin oli; se kävi ilmi väliajoilla, kun silä sivusta larkkali. Juhlan jär-jesläjillä on ainakin yhdessä asiassa hyvä mieli. Nimilläio siitä, ellä näin-kin runsaasli oli kansaa juhlassa. Mei-lähän oli pyörein luvuin siinä 500—600 henkeä koolla.

Juhlamenol käynnisl Inkerin Suoma-laisien Keskustliion vuosikokous, joka kuuluu yhtenä osana juhlaohjelmaan. Mulla varsinainen juhla alkoi Fäss-bergsskolan aulassa, jossa juhlavieraal toivolli lervehdykseksi allekirjoiltanul. ISK:n lervehdyksen esilli Aleksanteri Halllunen ja luki samalla Afrikasla lulleen lervehdyksen, jonka oli lähellä-nyl afrikkalainen paslori Kristofer Shuuya. Puheilä pilivil: rov. Aalami Kuorlli ja pasl. Vilho Mustonen, pu-heilten välillä veisalliin virsiä ja kuul-tiin kuoron esilyksiä. Edelleen lerveh-dyksiä esilliväl suomesla: Yrjö Korkki-nen ja Eero Raulajoki. Illan päätös-puheen pili pasl. Juhani Ranlanen.

Juhlassa oli myös mukana Inkeriläis-len Vieslin loimilussihleeri Anja Luo-ma, hän anlanee oman selosluksensa juhlasla.

Kaksi juhlapuhujaa keskustelemassa lauan aikana Mölndalin kesäjuhilla: rovasti Aalam Kuortti (vas.) ja kapteeni Uuno Ham-marslrom. Valok. Viktor Tiikku.

Tämän alkulilaisuuden jälkeen ol: ohjelmassa vielä kokkoilla Skeppar-gårdenissa meren rannalla, jossa oli väkeä siinä parinsadan nurkilla.

Juhannusaamuna jo kello kahdeksa-lä läyllyi Mölndalin juhlaa kirkko ääriään myölen juhlaicansasla ja jumal-ampalveluksessa saarnasi pasl. Vilho Mustonen, liturgina loimi pasl. Juhan: Ranlanen, urkurina dir.canl. Bertil Karlsson ja kuoro lauloi Kaisa Leilzin-gerin johdolla.

Päivällä klo 11.00 olliin kaikki seu-raamassa urheilukisvoja ja jalkapallo-olletua Kvarnbyvallenilla. Se aloillellun kentlählarlaudella, jonka loimilli pasl: Vilho Kurujoki.

Juhlaseura Möllan lealllerisallssa, jo-ka alkoi klo 16.00 kokosi myös run-saasli väkeä. Sali oli aivan läynna va-jatkuu sivulle t2

YRJÖ RUTHOLM

(RYYTTILI)

Synt. 15. 10. 1901 Tuutarissa Inkerinmaalla. Sai kutsun tästä elämästä 3. 6. 1975. Kaipaamaan jäivät: vaimo, lapset, lastenlapset ja monet ystävät. Elämänvaiheet olivat olleet moninaiset. Vaikka huoleton lapsuus ja varhaisuoruus näyttivät tupaavilta, niin kohta vallankumousvuosien pyörteet tempasivat mukaansa sotitasvetollisuuden palvelukseen ja vapaan nuoren unelmat saivat jäädä odottamaan parempia aikoja, kunnes vakiintuivat olot ja pääsi opintielle, valmistuen kansakoulun opettajaksi. Tässä tehtävässä hän sitten vuosina 1928—1938 palveli opettajana ja josta siirtyi koulujen tarkastajaksi aina vuoteen 1941 saksalaismiehitykseen asti. Vuonna 1942 hän olojen pakosta tultui Saksan armeijaan, josta vuonna 1943 siirtyi Suomen armeijan palvelukseen. Syksyllä 1944 hän onnistui pääsemaan perheensä kanssa Ruotsiin, jossa ensin joutui maataloustöihin vajaan vuodeksi ja sen jälkeen teolli-

OPETTAJA

YRJÖ RUTHOLM

(Ryytteli)

synt. 15. 10. 1901 Tuutarissa Inkerinmaalla. Sai kutsun tästä elämästä 3. 6. 1975.

Kaipaamaan jäivät

Vaimo,
lapset, lastenlapset ja
ystävät.

Jeesus sanoi: joka uskoo minuun,
se elää vaikka olist kuollut.

Joh. 11: 25.

suuden palvelukseen, ensin Hälsingborgiin 16 vuotta ja sen jälkeen Partillessa lähettä Göteborgia 7 vuotta.

Nyt viimeksi jo yli kuusi vuotta viettänyt rauhattomista kotoista eläkevuosien tarjoamaa elämää vaimonsa kanssa.

Opettaja Yrjö Rutholm oli tuonteeltaan iloinen ja reipas, uhrautuva yhteisten asioiden hyväksi. Hälsingborgissa hän toimi seurakuntaryhmän esimiehenä järjestellen jumalanpalveluksia ja muita seurakunnallisia tilaisuuksia yli kymmenen vuoden ajan. Hän suoritti monia rahakeräyksiä nöyryin mielin, niin Borås inkeriläisten seurakuntakotitisaation, kuin Helsingin inkerinkotien hyväksi, samoin muihin yhteisiin keräyksiin hän otti osaa, hyvin tuloksin. Siksi yhdymme kiitollisin ja kaipaavin tuntein omaisten joukkoon muistelemaan kaipaauksella poismennyt ystäväämme

Omaisten pyynnöstä Tuutarilainen.

Mölnlyckan kuoro.
Edessä selsova pieno-
kainen, tuleva kuoro-
lainenko? Lupaavalla
näytti.
Valok. Viktor Tilkku.

jatkoo sivulta 10.

keä ja niin oli puhettakin useita. Sieltä
puhuivat: rov. Kuortti, pastorit Musto-
nen ja Ahonen, Juho Jänis ja Anna
Parkkinen.

Illalla kokoonnuttiin jätteen Fäss-
bergskolan autaan kansallisjuhlan mer-
keissä. Illan ohjelma oli vaihteleva,
mutta hiltitty; juhtapuhujina esiintyi-
vät: Kapteeni Uno Hammarström ja
insinööri Alfred Saklanti, opettaja Eero
Rautajoki myös puhut. Musiikista huo-
tehtivat: Lisbet Montonen, Arvi Haiko-
nen ja Mölnlyckan kuoro. Erikoisesti 14
vuotias Lisbet Montonen valloitti kuu-
lijansa taitavalla pianomusiikilla. Mus-
talaispoika ja illan primadonna naurat-
tivat juhlakansaa. Ja otti sieltä vielä
oikein tuhma ja kuuro oppilas, joka
opettajansa ponnisteluista huolimatta ei
oppinut yhtään mitään.

Sitten on vielä mainittava, että mei-
dän juhlaamme kunnioitti täsnaotottaan
myös Mölndalin kuningas, jopa otti
osaa ohjelmaankin. Hän on tosin kun-
ingas ilman kruunua ja valtakuntaa,
mutta hän väittää: »On minulla kruu-
nujakin. Ne on vain taskussa». Hän
on yksi suomalainen mies, joka tunne-
taan nimeiltä: Antton Kuningas.

Sunnuntaina, juhlan viimeisenä päi-
vänä täyttyi vielä Mölndalin kirkko,

sittoin kokoonnuttiin jumatanpalvetuk-
seen ja HPE:sen viettoon, saarnan piti
silloin rov. Kuortti, ehtoollista jakoivat
pastorit Mustonen ja Ahonen, kuoro
lautoi myös tässäkin jumalanpalvetuk-
sessa.

Jumatanpalvetuksen päätyttyä oli
edessä ero ystäväistä, sillä Suomen vie-
raat lähtivät paluumatkalle. Heitä saa-
tettiin laulutta: »Eipä koskaan Herran
kansa ainiaaksi erkanee». Eipä tosiaan
kaan Herran kansan tarvitse ainiaaksi
erkaantua. Jos täältä ajassa niin ta-
pahtuukin, on meillä kuitenkin jälleen-
näkemisen toivo kerran taivaassa. Edel-
lytyksenä on kuitenkin, että Herra Jee-
sus on meidän kallein aarteemme ja
että hän saa hattua koko meidän elä-
määmme. Sillä yksin Jeesus on mei-
dän toivomme.

Mutta juhla ei vielä päättynyt, vaika
Suomen vieraat lähtivät. Möltan
teatterisatiini kokoon tuli vielä yllättävän
paljon kansaa. Ja tässä juhlan viimei-
sessä tilaisuudessa puhuivat vielä pas-
torit: Ahonen, Mustonen ja Kurujoki ja
Juho Kajava esitti kirjoittamansa ru-
non.

Kiitos Teille kaikille jotka otitte osaa
tähän juhlaan!

Juhlatoimikunnan puolesta A. T.

INKERILÄISET VAI ...

jatkoo sivulta 4.

Ruotsissa olivat Vermlannin metsäsuomalaiset, sjeillä ovi nyky-suomalaisel lyönlekijät, Amerikassa ovi Amerikan suomalaiset, Australiassa Australian suomalaiset jne. Emmekä voi väittää, etteivätkö Inkerin suomalaisetkin olisi suomalaisia. Kuutenkaan mikään muu suomalaisryhmä ei ole säilynyt ajan saatossa samoin kuin Inkerin suomalaiset ja ehkä joku Karjalan heimon osane, jotka kuitenkin ovi ortodokseja. Säilymisen syynä on se, että inkeriläiset muodostivat heimon.

Lähdemme siitä toteamuksesta, että valtio on sellainen ihmisryhmiä, joka asuu määrättyllä alueella, jolla on oma historiansa, joka ylläpitää omia tapojaan, puhuu omaa kielitään, ylläpitää ja kehittää kulttuuriaan, laatii omat lakinsa ja ylläpitää niitä sekä puolustaa maataan. Samoin on heimo väestös, joka asuu määrättyllä alueella, jolla on oma historiansa, joka ylläpitää omia tapojaan, puhuu omaa kielitään ja ylläpitää ja kehittää kulttuuriaan.

Sellainen väestös, joka on siirtolaisia, lyönhakkijoita, uutisraivaajia jne., ei muodosta heimoa ja se sulautuu ympäristöönsä. Pienoisjoukossa asiaa voisi verrata sukuun ja sakkoihin. Toinen on kiinteä ja toinen liikkuvainen joukko. Vermlannin metsäsuomalaiset olivat suurelta osin Rautajärven pitäjän savolaisia, sulautuvat he pääväestöön. Heillä lienee puuttunut jämes kokonaan yhteydet Suomeen, josla suyslä kaikkinaisen kulttuurinkin muuttui ruotsalaiseksi. Lisäksi yhteiskunnalliset prosessit nopeuttivat kehitystä.

Kuulua johonkin heimoon on korkeampi muoto kuin siirtojoukko, jonka aikaansaannokset häviävät vähitellen ja joka sulautuu ympäristöönsä. Niinpä Suomessakin on hämäläisiä, karjalaisia, savolaisia, inkeriläisiä jne. Kaikki he ovi suomalaisia, mutta hämäläinen ei voi olla inkeriläinen eikä inkeriläinen hämäläinen. Minäkin olen hämäläinen ja olen ylpeä siitä, mutta yhtä mielelläni oisin halunnut synjyä Inkerissä ja olla inkeriläinen.

-NOVNAT JA -VITSIT.

Inkerinmaal ko eleltii, ni virallisis paperis käytelekkil ensiks sukunim, nim ja isän nim perää. Naprimer: Korhonen, Saima Ivanovna ja mies ol vaik Korhonen, Ivan Ivanovits. A siel ei sukunimee pafjoo puhultelus eikä esittelys käytetty. Vennain alamaistun ko pil ellää, ni sitä pil joskus kohtelaisuussyisil nähkääs vilizaisa: Ivan Ivanovits, jos luas ol nam, ni hia ol vaik Hilja Ivanovna.

Miull on joskus kysyily, joi mitä varl Inkerinmaal ei oli käytetty näitä Suomen nimmi. Kyhä ne nalsin nimel sielki suava olla vaik mitä. Miesten nimmiin luas ol oltava taipuisii, ko niistä pienist pojisi joskus alkanan kasvo ja lu niistä Issii. Ei siihen oikein Suomeo oimmi voiti laittaa, ko ne ei taivu -novneiks eikä -vitseiks. Siel muas ko ne nalsi oo -novni ja miehet -vitsii. Toin syy ol se, jot minja ko lu mössillee ja synnylli, ni ämmäl tehli ensimmäesl lytöel kaima. Se oli Inkeris tapa ja kunnioitus vanhol kohtaa. Ämmä suullu kovast, ko ei vunutaki tehly kaimaa.

Toist taas kiels, si sai laittaa toisen nimen. Näin ol myös poikien lalta, joi heisl lehti ensimmäesl äljän kaima. Niin niistä Jussil si olkil Isä-Jussi, poika-Jussi, pojanpoika viel ol Jussi. Eihä Iuo Isä-Tolvon nimikää oikein lyttären nimen perää ois sopinl: Huapanen, Ieva Tolvovna, ko loisl lytöi ois olleet -novni ja hlä ois olkil jo -vovna. Isä-Toivo ois varmasl sitä ihmetelli, joi mikä -vov- se hänen lyttönsä oikein on. Eikä se Väinö myöskää Isän nimeks oikein kelpaa, ko vennän puustaaviois ei uo ällä eikä ötä. Näiden prikuil ko jäljää pois, ni Isä-Väinän pojisi jo tuliookli niitä Väinö-vitsii.

Kajri Luipponen

Tarton rauhassa vuonna 1920 myönnettiin Inkerin suomalaiselle väesjölle itsehallinto. Vaikka sija ei koskaan pohjoismaissa melessä joteulettukaan, se kuitenkin osojii Inkerin väesjön erikoislaajuuden ja kulttuuristaan eli heimoasleen. Samaa ei myönnetty ns. Piejarin suomalaisille eli suomalaiselle siirtokunnalle.

Jatkoo sivulle 15.

Juhlakansan run-
sautta Helsingin
kesäjuhlilla. Taus-
talla Inkeri-kuoro.
Valok.
Pirkko Huurto

HELSINGIN KESÄJUHLAT ...

jatkoo sivulla 7.

varjossa olleet nuoret vieraamaan Inkerin väreissä koostunutta kukkavirkkoa Larin Parasken, suuren inkeriläisen runonlaulajan muistomerkille.

Hannu Vironmäen esillämän Jervehdyspuheen jälkeen kuului Maaria Meismäen laulavan. Heleä-äänisen laulajajaren ohjelmistoon kuului kansanlauluja Etelä-Pohjanmaalta Iä-Karajaan, kuin osoituksena suomen heimojen yhteenkuuluvaisuudesja. Mukana oli myös inkeriläinen kauniin haitkea laulu »Yksin kasvoi kaunis koivu, yksin kummullaan yleni ...; ei ihme, jos kyynele heräsi kuulijan silmään.

Myös jänään saatiin kuulla lausuntaa; sitä esitti Jorma Tevajuoto. Hän oli valinnut ohjelmistoonsa Lennon Heikavirsien Räikkö Räähkän ja Uuno Kaijaan Rukouksen, jossa jäivät kuulijan korviin soimaan kaikelmat: »mekin seisomme Jässä jänään ...» ja »Juo etjäs kansamme silloin, niin kuin yksi mies ...»

Päiväjuhlan korkeatasoisen ohjelman arvokkuutta lisäsivät vielä kaksi puhejaja: kirjailija Aale Tynnin ja pääjohtaja Erkki Tuulen. Kirjailija Tynni sanoi esitelmänsä alussa junjevansa otonsa aika oudoksi, koska monet paikallaloijoista junsivat hänen kerjomusensa jienooj paljon paremmin kuin hän. jolla omakohjaisista kokemuksista oli vain joku heiveröinen lapsen muisjo; hän saajoi kerjoo vain toisten hänelle

kerjomaa. Elävästi paljautuivat kuitenkin »muislojen maiseimat» varmaan monen kuulijan mieleen puhujan viipyessä »Inkerin muisjelmisjaan» milloin Hatsinassa jai Sakoskan kylän janhuvilla, milloin Kolppanan seminaarissa tai Venjoen kirkonkylän vaiheilla. Osorjuksena kuulijoiden jämpimäsja miejenkunnosja oli erään venjokelaisen juhjavieraan lausahdus vierustoverilleen: »Kaikki oli Venjoella juuri seljaista kuin kirjailija Tynni kerjoo.»

Aale Tynnin muisjelmien jälkeen esitti Hannu Syrjälahji kanjeleen ja paimenjoiven soittoa. Samalla hän hauskasti esitteli soitjimensa, pieneä ruokopillij, huijua, suureja paimenjoiveja jne. Lopuksi hän lauloi suomalaisia kansanlauluja säesjäen itseään 36-kieliseillä kanjeleella.

Päiväjuhlaan oli juhlapuhujaksi saatu Inkeriläisten Sivistysseurion hallinjo-neuvoston puheenjohtaja, pääjohtaja Erkki Tuuli. Pääjohtaja Tuuli vetosi kiinnostavassa ja mieltäpainuvassa puheessaan nuoremman polven inkeriläisiin sanoen mm., etjäs perinjeiden säilyttäminen on jokaisen sukupolven velvollisuus. Hän kehoojti myös mahdollisimman suureen yhteydenpitoon ja kuljtuurinvaihtoon eri maissa asuvien inkeriläisten välillä, etjäs suomen kieli ja inkeriläinen heimoperinne myöhempienkään sukupolvien aikana kuolisi. »En usko, etjäs Luojan jarkoitus on ollut, etjäs Inkerin kansa kokonaan kuolisi, kun se on sodasta ja kalkista koejtele-

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Syyskuun kuukausitilaisuus 28. 9. 75
tärkeikodissa Karjalassa klo 14.00.

Lokakuun kuukausitilaisuus 26. 10. 75.
Palkka ja aika sama.

Hyvät lukijamme

Kulen sivulta 2 olette havainneet, TOIMITUKSEN OSOITE ON MUUTTUNUT Pyydämme, että ystävällisesti lähettäisitte kirjotuksianne uudella osoitteellamme; se nopeuttais huomaltavasti lehden toimittamista ja kirjotuksenne ehtisivät ajoissa tarkoitamiinne numeroihin.

On kesälomien aika. Sitä huolimatta lehtemme pyrkii ilmestymään joka kuukausi, tosin vähän myöhästellen. Toivomme pian kuitenkin pääsevämmä päiväjärjestykseen. Mutta sitä ennen: hyvää tomla!

TOIMITUS.

muksista huolimatta tähän saakka säilynyt.» Tähän tapaan tanssi pääjohtaja Tuuti puheensa lopussa.

Juhtapuheen ja kuoron esitysten jälkeen laetttiin Sivistyssäätiön ansiomerkit. Tältä kertaa merkin saivat Marja Taatinen Outusta, Helena Kirjanen, Ida Strömberg ja Mikko Kotomainen Tampereelta sekä Susanna Kössi ja Sulo Atanmaa Helsingistä. Professori Leo Yltyö tuovutti merkit, jotka Hertta Atanmaa kiinnitti ansioikkaiden rintaan. Professori Yltyö tuki merkkien jakotilaisuudessa myös niihin liittyvän diplomaatin, jonka otivat Sivistyssäätiön puolesta allekirjoittaneet Leo Yltyö ja Erkki Tuuli.

Ansiomerkkien tuttua laetuttajaksi puheenvuoron käytti professori Eino Jämalainen, joka kertoi ennen vanhaan pidetyistä tärkein lautujuhtista ja niiden yhteydessä esitetystä ohjelmasta. Karjalaisen heimon terveiset esitti vieti Boris Karpela, joka mm. toivoi puheessaan kyykkäinnostuksen tarttuvan myös Ruotsin inkeriläisiin. Samalla hän lahjoitti tärkeikodin kokoelmiin professori Pertti Virtarannan teoksen »Polku sammui».

Ennen kirkkoherra Vironmäen lausu-

mia päätössanoja lautettiin virsi, jonka aikana kerättiin kotehti juhlamenojen peittämiseksi. Yhdessä lautettiin Sol kunniaksi Luojan ... ja Nouse tärkei. Viimeisenä kulkui Oj maamme Suomi... ennenkuin kuusi ja puoli sataa juhtavierasta laetti Karjatataton suuren juhtasalin. Jokaiselta varmasti mielissä toivo, että taas ensi vuonna tavataan.

A. L.

INKERILÄISET VAI ...

jatkoka sivulta 13.

inkerin historia on kirjoitettu. Samoin on kirjoitettu paljon muita teoksia Putron ja Laurikkalan elämäkertoja myöten. Mutta jokaisen inkeriläisen olisi syytä kirjoittaa muistiin jotain tärkeistä. Se voi ottaa mitä tahansa: historiaa, tapoja, sanoja, sotaa tai rauhaa. Se täydentää virallista historiaa. Kirjoittamisella on jo nyt kiire, sillä pian on se aika, jolloin ei ole enää niitä, jotka joutuvat Inkeristä muistajiksi. Alkuperäinen väestö vähenee joka vuosi. Taltentamalla muistitietoja, asiapaperit ja valokuvia jätämme testamenttimme Inkeristä Suomen kulttuurille.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsoo ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, valitit runot	10,—
Helli Suominen	
Mooses Putron elämäkerta	3,50
A. Metiläinen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouso Inkeri ym. 7,50	
Lauri Sanlin	
Murrejuttaja	7,50

Inkerin seinäkartoja	2,50
Inkerin vaakunoita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adressseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1975 oltaj syytä tila- ta. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa valti- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI _____

UUSI LÄHIOSOITE _____

UUSI POSTITOIMIPAIKKA _____

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistysseuratiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätölmittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 9

syyskuu 1975

inkeriläisten viesti

- TOIMITUS:** Koivikkokie 6, 01620 Vanlaa 62
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
VL Toimilussihleeri:
Anja Luoma, puh. 692 460
- KONTTORI:** Inkerikoti, Karjalalalo, Käpyläнкуja 1,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaisin klo 17—19
- OSOITE- JA TILAUS- ASIA:** Inkerikoti
- TILAUSMAKSUT:** Konttorin osollleella postisilrtotillile
30636-4
- TILAUSHINTA:** mk 12,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 15 kr.
- ILMOITUSHINNAT:** 1/1 sivu mk 200,—
1/2 ” ” 120,—
1/4 ” ” 70,—
Kuolinilmoituksel 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—
- PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:** Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisilrtotill n:o 626047-5
- PÄÄASIAMIES SUOMESSA:** Hannu Vironmäki
Tehtaankalu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisilrtotill n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO Kolppanan kirkko

Muistojen Sakoska

Katkelma juhlaesittelmästä inkeriläisten kesäjuhlassa
Helsingin Karjalatalossa 13. 7. 1975

Elämäni ensimmäinen muisto liittyy kirkkeisiin portaisiin, jotka olin ensimmäisen kerran nimen voimin tullut alas. Istuin ylpeänä pihan hiekkakasalla: olin astunut suuren itsenäisen asketen, maailmanl aikni laajentua.

Myöhemmin kuulemiini seikkujen perusteella tiedän, että nämä portaat olivat Kolpanan pitäjän Sakoskassa, isäni syntymäkyllässä. Isäni oli rakentanut sinne vanhempiensa talon viereen kaksikerroksisen talon. Perhe asui yläkerrassa, ja alakerrassa oli iso lunkkahunne, jossa äitini opetti alakanakoulun ensimmäistä ja toista tunkkaa.

Talon ympäristöä ja itse kylää en juuri muista. Sisarukseni muistavat Sofia mummoni kirsikkapuita, niiden alta he haravolivat tehtiä, ja nurmikutä, jolla pelattiin krockettia. Omassa mielessäni väikkyy harmaa kaupan vii, jonka edessä kasvni korkeita auringnukkuklia. Viisaalla ja toimeillaalla isänäidilläni oli pieni kytäkauppa, jossa paltsi etintarvikkeita myytiin kaikenlaisia talnustavaroita, kuten kuppeja, (ummalaseja yms. Sellaisia pilku kauppoja oli asuinrakennusten yhteydessä patjinkin Inkerissä.

Isäni alkoi v. 1949 kirjoittaa muistelmiaan, ja kuvatessani nyt hänen syntymäseutuaan seuraan tähinnä hänen kertomustaan.

Sakoskan kylä sijaitsee Hatsinan kaupungin välittömässä läheisyydessä. Hatsinan kautta kulkevat sekä Varsovan etta Baltian radat, ja Hatsinan Varsovan-asemalta oli isäni lapsuudenkotiin vain viden minuutin kävelymatka.

Hatsinan kaupunki kaikkine ympärillä sijaitsevine kylleineen oli alunperin Hatsinan molsin, jonka Runtsin vallan aikana oli läänitetty kreivi Armfeltille. Pietari Suuri tahotti sen sisarelleen Natalia Aleksejev-nalle. Tämän kuntaa se liitettiin keisarikillisen hovin tiloihin. Myöhemmin se oli useiden aatelismiesten hallussa, kunnes palasi taas keisarikilliselle perheelle. Katariina II lahjoitti Hatsinan ja Ropsun ruhtinas Grigori Orloville. Orlovin kunleman jälkeen hän osti Hatsinan takaisin, liitti siihen Vanhan ja Uuden Skunrlisan mnsint ja lahjoitti tilukset pojalleen Paavallille tämän tyttären Aleksandran syntyman johdosta. Koken tila käsitti nyt 4t kylää, ja alustalaisvaestha oli 303t miespunitista ja 2919 naispunitista henkilöä. Kymmenkunta vuotta myöhemmin kylä oli muutama lisääkin.

Orlov rakennutti Hatsinaan kolmea palatsia, josta myöhemmin tuli keisarikillinen palatsi, ja perusti kauniita puistoja. Häneltä on säilynyt Runseaulle kirjoitettu kirje, jossa hän ylisti Hatsinan ihanouksia.

Paavali, jonka oli keisarina vv. 1796—1801,

teki Hatsinasta kaupungin ja kehitti sitä monella tavoin. Hän jakoi sen puomeilla neljään osaan, joita soilla ja vartioival, rakennutti kirkkoja, kouluja, sairaaloita. Hänen leijälämänsä oli mm. merkittävä Mäntä, joka nimessä mukaisesti leijui kokonaan muista, kivijalkaa ja välillä joutui puuosia jukuunollamalta.

Hatsinaan liittyi muitakin erikoisia Päävalin muistoja. Siellä säilyettiin vakituksella erällä kammoitavia esineitä, jotka liittyivät keisarin murhaan: sänkyä, peitteitä ja lyynyä, joihin salaliiton jäseneä v. 1801 otettiin keisarin jukehduttaneen. Leskikeisarinna Maria Feodorovna oli eläessään joka päivä käynyt niillä katsomassa.

Isäni lapsuuden aikana Hatsina oli palatsikaupunki. Aleksanteri III asui siellä. Vuoden 1897 väenlaskun mukaan kaupungissa oli 14.824 asukasta, ja se oli hyvin hoidettu ja siisti. Siellä oli ihania avaria hovipuistoja, joissa järvet kimalleivat. Prioratin hovipuistossa oli Filkinen järvi sekä Mustajärvi, varsinaisessa palatsipuistossa Hopeajärvi. Maastonmuodostuksesta päätellen nämä järvet lienevät muinaisina aikoina olleet yhtyneinä ja vesistö lienee jatkunut Sakoskan kylään asti. Novgorodin Vatjan viidenneksen verokirja (vuodelta 1499—1500) mainitsee suuren Holshinon järven, jonka läheisyydessä Hatsinan molalo sijaitsee; nimi Sakoska mainitaan myös jo tässä verokirjassa.

tsäni piti Hatsinaa aina kotikaupunkinaan. «tävöin sitä aikanaan usein asuessaani metsässä Pietarissa», kirjoitti hän muistelmassaan.

Sakoskalaiset olivat siis muinaisista ajoista asti Hatsinan molson alustalaisia. Pietari Suuren ajoista asti Venäjällä vallitsi maaorjuus. Keisarillisen hovin maaorjat olivat jonkin verran paremmassa asemassa kuin yksityisten aatelisten alaiset talonpojat. Yleensä kruunun talonpoikien ei tarvinnut tehdä työtä hoviin, vaan he setviytyivät vetvoilisuksistaan veronmaksulta, aprakalla. Hatsinan talonpoika-alama oli kuitenkin poikkeuksellinen: heidän oli aprakka-maksunsa lisäksi tehtävä myös jokin määrä päivätyötä. Kansa ei tästä ensinkään pitänyt, vaan nurkui. Matti Kurikka on näytelmässään "Viimeinen ponnistus" kuvannut — tosin tyylielien ja aikamääriä

muullaan — sitä draagista Japahumasarjaa, joka saljui Hatsinan kunnassa vuoden 1851 aikana. Talonpojat velkosivat silloin kiihkeästi keisariin aprakalle pääsälkseen, mutta heidät nujerrettiin ja heidät rangalsiin kapinoitsijoina. Simo Lattu -niminen talonpoika, joka oli oikkuurmoaan piitollu-neena itse vieny keisarille heidän kolman-nen anomuksensa, karkoitettiin Siperiaan ja muita ruoskittiin. Tapahumissa oli mukana isäni äidinisä, Kaapro Manninen, ja Matti Kurikka on näytelmässään anjannut hänellekin vähäisen roolin.

Aleksanteri II iakkaujii maaorjuuden v. 1861, 19. päivänä helmikuuta. Tänä päivänä, joka kansa myöhemmin viejii suurena juhlapäivänä, vapautui myös Sakoskan kylä ja sakoskalaisten joukossa isäni vanhemmat, Joonas ja Sofia Tynni

•

Sakoskan kylä jakautuu kahteen osaan: Ylä-Sakoskaan ja Ala-Sakoskaan. tsäni koki oli Ala-Sakoskassa.

Sakoska, kuten inkeriläiset kylät yleensäkin, oli rakennettu venäläiseen tapaan kahden puolen raittia, talot lähekkäin. Ky-län keskinen osa, Vanhakylä, käsitti 13 taloa. Lisäksi kylään kuului kaksi erillistä taloryhmää, Hirvonmäki, jossa oli 6—7 taloa, sekä Patamäki joka oli viiden talon ryhmä, ns. «otsa». Kaapro Levoskan, Paavo Levoskan, Vilpon, Joonas ja Sofia Tynnin talot olivat siinä perätysten toisella puolella tietä, ja vastapäätä oli Jaakkolan talo.

Tatojen varallisuustason ratkaisi viljetys-kelpoisen maan määrä, s.o. kuinka monta revisaa talolla oli.

Revisa-sana tulee sanasta revisio, tarkastus. Maaorjuuden aikana Venäjällä toimitettiin joka kymmenes vuosi kartanoiden alustalaisten väenlasku. Merkinnässä otettiin huomioon vain miespuoliset henkköt. Kartanoiden viljeilymaa taskettiin heidän mukaansa, oli niin ja niin monta miehen-maata eli revisaa. Maaorjuuden takkauttamisen jälkeen viljeilymaa jaettiin talonpo-jille näiden revisalukujen perusteella.

Revisan suuruus vaihteli eri seudullia jonkin verran. Sakoskassa se oli 4 ha. Koko kylän yhteinen revisamäärä oli 51. Toinen, suurempi puoli maata oli harvahkoa ja pie-

nikasvuista metsäniittyä. Sitä käytettiin karjan yhteislaitumena.

Patamäen suurin viljelystila olt Kaapre Levoskalla, yhteensä 4 revisaa eli 16 ha. Isäni lapsuuskoti oli seuraavaksi suurin ja kasitti 3 revisaa, siis 12 ha. Muut kylän talot omistivat mikä 3 revisaa, mikä — ja useimmat — vain kaksi tal yhden revisan, olipa jokin vain puolenkin revisan kokoinen. Viljelys oli vuoroviljelystä: peltomaa oli jaettu kolmeen osaan, ja niistä yksi vuoron perään oli aina syysviljalla, toinen kevätilviljalla ja kolmas kesantona, »paarmiona».

Näin pienet tilat eivät tuottaneet vltjaa edes kolilarpeiksi, ja useissa kylän taitoissa oli suuri osa vuodesta syötävä ostoletopää. »Vähän ilpasit», sanol kansa, »vain Mikkelistä Pärtytiin.» Se on: leipä loppui Milkonpälvanä, 29. syyskuuta, ja sillä saatlin vasta seuraavan elokuun 24. pälvanä, Pärtyinpälvanä. Näin väitti leikkisä sananparsi.

Karjanhoito oli varsin vähälistä. Kevälsin palkattiin yhteiset paimenet: hevospaimen, tehmapaimen ja lammaspaimen. Nämä kolme paimenta hoitivat kylän koko karjan ja olivat vuoron perään eri talojen ruoissa. Paimenet olivat säännöllisesti toispaikkalaisia, usein suomalaisia, joita tuli paljon tkkeriin lyönhakijoina. Moni Sakoskan paimen oli kotoisin Mäntyharjasta.

Aamulla varhain paimen kulki kylän halki torvea toittottaen, ja emännät taskivat porteistaan elikkonsa kylän raitille paimenta seuraamaan. Tllalla ne palasivat samalla lavoin, jonossa, ja emännät ottivat ne portteillaan vastaan. Kalevalainen näky!

Koska maanviljelys ja karjanhoito eivät elättäneet kylän väestöä, hankittiin lisätuloa Hatsinan kaupungista. Varsinkin talvisaikaan nähtiin Sakoskan miehiä Hatsinan asemalla hevosineen, ajoja odottamassa.

Pielarin-pälvä oli suuri juhlapälvä. Silloin pidettiin Paaritsan kylässä suuret markkinat.

Paaritsan kylä oli Sakoskan naapurikylällä ja varsin erikoinen. Sen väestö oli puoleksi venäjän-uskolsia, siis inkeroisia, jotka olivat koko Ruotsin vallan ajan säilyttäneet ortodoksisen uskontonsa. Siellä käytiin usein. Isäni perheellä oli siellä sukulaista,

olipa isälläni siellä risti-isäkin, Juhana Lattu.

Paaritsan kylässä oli ns. kuninkaan veljen talo. Se oli saanut nimensä jo Paavali t:n aikana.

Isäni äiti kerloi tasta talosta isälleni:

Keisari Paavali käyskeli eräänä päivänä Hatsinan-hovinsa tatusrakennusten puolelta ja tuli ns. Pyöreälle riuhelle. Riuhon oli rakennuttanut Katarilina It:n suositki Orlov ja se seisoi isäni lapsuuden aikana Hatsinan eteläisen kaupunginportin lähellä. Keisari näki riuhessa paaritsalaisen talonpojan, joka parhattaiaan kumarassa syyttelil tulta riuihen uuniin. Keisari oli telkiksi tuulella: hän ojensi keppinsä ja kutitelli miestä takaapäin. Tämä eli valvautunut kääntymään, vaan luulin, että takana selsoi joku venäläisistä työtovereista, lausahti vain leppolsasti: »Älä leiki, vell.» Keisari kosketti häntä toistamiseen: mies samoin toisti lauseensa: »Älä leiki, vell.» Mutta kun keisari jatkoi hännällyään, mies jo harmistuneena nousi ja kääntyi katsomaan, kuka hänjä oli häiritsemässä. Nähdessään keisarin hän säikähti pahoin ja lankesi polvilleen. Mutta keisari nosti hänes maasta, syleili häntä ja sanoi: »Olkaaamme siis vetjiä, koska sinä niin sanot.»

Paaritsan kylän tatonpoika Sykiäinen saais keisarin oikusta merkillisen armon: hänen talonsa vapautettiin veronmaksusta ja sotavaenotosta. Tätä erivapautta tatonautti vuosikymmenen ajan. Mutta kun sitten Aleksanteri t:n aikana annettiin laki yleisestä asevelvollisuudesta, vaadittiin Sykiäisiäkin sotavakeen. Nämä yrittivät vedota vanhaan erikolkeuteensa kuninkaan vetjinä. Mutta keisari Aleksanteri kirjoitti heidän anomuspaperinsa päälle:

»Minä itsekin suoritan asepalvelusta ja minun veljeni tekevät samoin.»

•

Sota on kulkenut Sakoskan kylän yli. Tosen maailmansodan aikana rintama pyssäytyi pariksi viikoksi Hatsinan kaupungin lähelle. Sakoskan asukkaat saivat määräyksen jättää kotinsa parin tunnin sisällä, ja laisteluajan aikana he piileskellivät Kousulan metsissä. Kun he palasivat, oli ky-

Johan Rikkisen koulu

(Hietamäen Törölässä.)

Vuosikerta vuosikerran perään
lähtea sai kouluun Rikkisen. —
Mukana myös vuosikerran erään
laulajakin koki kaiken sen,

miten lapset hänen johdollansa
sisään pääsi luvuntaitohon,
miten verkkaisesti rakentuvaa
maaitmassa kaikki tieto on.

Muistan hänet, ptkän partaniekan
naamoin aina sangen totisin —
nauranut ei ääneen juuri koskaan,
hymyili tok' joskus kuitenkin.

•Ehkä teistä joku vielä nousee
tiedon portahia ylöspäin ...!•
Nain han virkkoi kerran tunnillansa —
tama säväytti sisintään.

Ole Kotppanan seminaarin 50-v. Juhla-
albumista v. 1913.

•Rikkinen, Johannes. (Vatokuva). Synty-
nyt Hietamäen Somerokankaalta t9. t2.
1851. Vanhemmat: tukkari Abram Rikki-

lästä vain rauniot jäljellä. Suurin osa ta-
toista oli tuhoutunut. Joonas ja Sofia Tyn-
nin taloa ei enää ole.

Vanhempieni asuintalo seisoi paikoittiaan
vielä muutama vuosi sitten, samoin se pieni
talo, jonka Juhana setäni rakensi vähän en-
nen kuolemaansa. Siinä oli nyt venäläinen
kauppa. Kylään oli muuttanut paljon uutta
väestöä, ja sietä asui vain harvoja suomen-
kielisiä.

Kun isäni sisarentytär vuonna 1943 tähti
Suomeen, sanoivat kylän naiset hänelle:

•Kun tapaat enosi, kerro hänelle, kuinka
me olemme kärsineet.»

Nousi toki, nousi naista, miestä,
jotka etontietä eväitään
nauttiessaan kansakouluansa
aina muistelivat mielellään.

* * *

Hyvin myöhään rajan taakse kuulin,
miten päättyi koulumiehen tie,
miten vattakunnan mylterrykset
setvät viitat vinkkurahan vie ...

Nyt, jo lahes vuosisadan takaa
häntä siunauksin muistelen:
Syvän vaon kynti sarallansa
opettaja Johan Rikkinen.

26. 7.—t. 8. 75.

A a p o I h o.

nen ja Maria, o.s. Meronen. Tuli seminaa-
riin kotivalmistuksesta 1886 Ei päättänyt.
Opiskelt 2 vuotta Jyväskylän seminaarissa.
Meni sitten Pietarin opettajaseminaariin ja
päätti sen 1877. Toiminut opettajana Tokso-
vassa 1877—78, Mosinassa 1878—82, Tyrön
Ylikylässä 1882—85 ja Hietamäen Törö-
lässä v:sta 1891. Lukkarina Hietamäellä
v:sta 1885. Kunnan äänivaltainen ja ttiien-
tarkastajana useampina vuosina. Natma-
ton.»

Otteen oikeaksi todistaen:

A a p o I h o.

P.S. Torotässä hän jatkoi virkojensa hoi-
tamista vielä vattankumouksen jälkeenkin
niin kauan, kuin se oli mahdollista. Sitten
hän kaikki meni niinkuin meni.

Sama.

Kylänluvut Myllykyläs

Myö oltii suomalaisil silhen ast ko meitä tuotiin Suomee, a tiäl kuultikkil, jot ollaa inkerläisil. Suomalaisist ko luaittii ni erotettii sil, jot olliit Suomen ihmisi. Nyt mie viännänki kyläntuvuist mein omal Inkerin murteet. Murretta ol meilki monenlaista er paikkakunnil. Miun ämmäin luatj, jot ennenvanhaa ko piettii kylänlukulol ja opetiit lukutaitoo seurakuntalaisil. Koululoi ol harvaas ja ettäälki ne oltiit. Linnas ol kyl montakü kouluu, mut ei niist vältetty ko lapset pit opettaa jo pienest pittäin ruutamaa. Tuliit Myllykylää kylänluvut ja Suomest ol määrätty papiks Otto Rokkanen. Muvas ol myös lukkaar ja kirkonmies. Rokkanen ol kuulemma kova ja kiivas pappi. Seurakuntalaist ei olleet nähneet konsaa ennen kirkherransa nauravan. Pient pojat ja tytöt alko tappalssa äitilöinee yhtee talloo, toist hirsivilt kovast pappi ja olliit jo itkuu purskahtamas männessä. Tolst osasiit hyväst lukkee. Tolst männiit papin luoks ja alkoit pillitlää, a lukemisest ei tull yhtää mittää, valk osasiit koton sujuvast. Pappi alkoo huutaa heil ja äidtt olliit harmilloissaa, ko pappi oli niin kiivas. Myllykyläs ol kaks veljestä Jussi ja Eerik. Ee-tä ei venytetty mein päikal kansan suus. Eerikkä sanottikil jo Ierikka. Jussl män ensiks Rokkasen ettee lukemaa ja sal Rokkasett kiitokset hyväst luvust. Tul Ierikan vuoro, a hlä ol utalapolka. Myllykylä sijaits joen varrel ja olliit korkijat penkereet mist mäkkee lasketteel, eikä kerint opellella kaikkii puuslavtoikaa. Muutakii vesselampaa tekemist ol. Rokkanen näytti kohan mist pit lukkee. terikka selso ja katso vua Ruamatuu, Rokkanen alko tuas huutamaa. Ierikka ei sanont mittää, anto vua papin huutaa. Rokkasen kilvastelu toppu ja hlä käsk Ierikkaa luvettelemaa puustaavit. Kaks puustaavil Ierikka sano ja pysähty. Rokkanen kysy: Mikä se seuraava puustaav on? Ierikka ei hätääntynyt, vaan huus koval äänel: Mein Jussl, tule katsomaa mikä klu-

Vasja ja kissa

Pentikäisen ukolla oli kissa. Ukolla oli myösktn renki, jonka nimi oli Vasja. Vasja otti kissan polviensa päälle, stltteli sitä ja luki kissalle seuraavan läksyn:

Mie olen Mikko Matinpoka,
ja sie olet Kissa Kasinpoka.
Ja nyt mie vannotan sinnuu,
ja sie tottele mnnuu:
jotta tällasen asjan sie vartie otat,
jotta suojista karkotat hifret ja rotat.
Ja sano nyt miun jälestäin: jaaaaaa.

Ja Vasja otti kissoa korvasta kii ja nipisti siintä. Ja kissa hyvin haliasti vastasi: »Jaaaaaaa!»

Vuosisadan vatheen tienotilla kuulemansa tarinan muisteli

M a t t i - setä.

---

kero tiä oikein on, ko en mie, eikä tuo pap-pikaa tilje! Silloin Rokkanen nauru, jot vatsa hylly ja seurakuntalaiskil näkkiit jot kirkherraki nauraa.

Katri Luippunen

ARVOKA PERHEJI

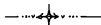
on onnitteluruno, jonka on kirjoittar
vos Teppo Samoojalle tämän täyttä
on latinankieliseen asuun tekstannut
Sen lauloivat päiväsankarin sukul
leellä) onnittelukäynnillään. Lisäks
mennos oikealla.

STEPHANO VAGATORI
annorum VXC

ed III Cal. Jun anno Domini MCMLXXV

Sol arane genit, Fecit rapere, tenet te	Corruption
Abba Scripsiati acte, theatra, libras	adhibere v. the
Natus in Ingermonte se semper memor abge	Geno Super
proesse disternes gentis amator agase	manum
Lute raro grafer eicene et gelege vagatus,	Achus
ex gea cognamen conceleberimem et est	Summa
Plantam primam osarem dardem Feciciderem	Quini
desisti Neatrum primus et optimus se	
Te Stephanem profecit Abba bibliahesse	Teppo
iere coronatus nomine conselle se.	Myrtilorum
Oris possit numerare opera omnia clare magistri.	Si. us
proceptor prudens, mox, pater almus, amans	Fam. 1's
Vitae in solimine res minimae via sunt referendae	Depuratio
silvas epasae pro amibus arboribus	
Multum vultus, multum intuitus sospicienti	Spentulus
Mundum peiorum cur residere valis?	
Jubila, amice valerrime, iure bona in grage nostra	Gratulus
falte sine diu laetitia generi!	

199 Seimo, Yrjö, Taz, Eero, Rakek. Arvo. 4-4-4-4-4

MUISTO HLASTA

rvo Suominen langolleen kirjastoneu-
85 vuotta 30. toukokuuta 1975. Runon
anveistäjä Tea Helenelund-Suominen.
latinaksi (Ateenalaisten laulun säve-
joittaja itse luki sen suomeksi. Suo-

SEPPEL = KIERTOTÄHDELLE (Teppeli Samoojalle)

85-vuotiaalle

30. Toukokuussa Herran vuonna 1975

(Suomenaas)

Aamun ruskoon synnyit, Suomipa vei, asetuithan	Elämänvaiheet
Turkuun. Kirjoitit lehtiä, näyttämöjä.	tähän asti
Inkerin poikana miehesi muistaa syntymäheimos	Inkerin heimo
ainlan armaisen, toimelias puhemies.	
Laajaan vilsiä yhdeksättä jo vuotta samoillut	Ika
täällä sä. Siitäpä on mainehikas nimi myös.	Samooja
Taimen ensimmäisen heimoa Suomisen ammoin	Taimi
poimit. Vanhin oot meistä ja myös parahin.	
Teppopa Turkuun kirjastoon tuli johtelijaksi:	Teppo
syystäpä neuvoksen seppelä päässäsi on.	Kirjastoneuvos
Voisiko ken luetella, sä maisteri, toimesi kaikki:	Koulu
oiva opettaja oot, mies, isä lempivä myös.	Perhe
Huippus tarkastain elämän asiat vähät hälpöy:	Viisaus
metsät näät, ei puut häiritä voi näkymääs.	
Paljon käynyt, paljon nähnyt tyytyvä vilsas:	Katsomo
maailmaa huononevaa katsoa kannata ei.	
Ystävä vanhin, juhliä syytä sun on kera meidän:	Onnentulvotus
pitkään onnekas oo: siit' iloa sukukin!	

Saima, Yrjö, Dorothea, Eero, Rakel, Arvo.

RUOTSIN PUOLELTA

VILHO MUSTONEN:

Herra kokoaa kansansa

Jes. 54: 7—10

*Puhe juhलaseuroissa Mölndalissa juhannuspäivänä
21. 6. 1975*

Hyvät ystävät. Ajattelin lukea näissä juhलaseuroissa Johannes Kastajan päivän V.T:n saarnatekstistä, joka on profeetta Jesajan kirjan 54: 7—10 ja sanat kuuluvat seuraavasti: »Vähäksi silmänräpäykseksi ...» Kun kodissani luin tämän juhannuspäivän saarnatekstin, ajattelin, että Israelin ja Inkerin kansoilla on melkoisesti yhtäisyyksiä elämänvaiheissa, jotta aina ei tute ajatelleeksi.

Herra Jumala oli Istuttanut hengeltisen istutuksen eli viinitarhan niin Israelin kuin Inkerin maahankin ja oli tehnyt niissä voimaperäistä työtään satoja vuosia. Työ Herran viinitarhassa ei aina saanut rauhassa edistyä, koska sekä sisäiset että ulkonaiset viholliset olivat usein estämässä Herran tekoja. Ja Jumalan täytyi kasvattaa ja ohjata kansaansa, jotta se olisi pysynyt Herran omana ja tunnustanut Jumalan isäksensä. Sillä Herra rakastaa kansaansa ja haluaa aina sen parasta.

Kun luemme Israelin kansan historiaa, niin Herra oli varoittamalla varoittanut kansaansa epäjumalanpalveluksesta ja kalkenlaisesta synnistä ja sanonut: »Jos minut hylkäätte ja palvelette vierailta jumalia ja teette syntiä, niin teidän käy huonosti.» Jos kansa oli kuullainen Talvaallisen Isän tahdolle ja noudatti sitä, niin siitä oli aina hyötyä ja siunausta. Mutta jos se oli uppinkainen ja rikkoi Jumataansa vasiaan, siitä

oli yleensä seurauksena tuhoa, tuskaa ja onnettomuutta, koko kansalle.

Niinpä Herra joutui jo V.T:n aikana rankalsemaan omaisuuskansaansa mm. siten, että antoi sen useita kertoja vieraiden kansojen alaisuuteen. Varmaan kaikki muistamme, miten Israelin kansa karkoitettiin Egyptin, Assyrian ja Baabelin orjuuteen. Ja miten se siellä, vieraalla maalla muisti Jumalansa, tunnusti syntinsä ja pääsi topulta takaisin omaan maahansa.

Ja kun valittu kansa kansana V.T:n ja U.T:n taitekohdassa hylkäsi Messiaansa, Jumala vihastui siihen niin perinjuurin, että karkoitti sen omasta maastaan vieraitten kansojen keskuuteen kahdeksi vuosituhanneksi, niin että se vasta meidän päivinamme väkevänä Jumatan merkinä kokoaa itseään Luvattuun maahan takaisin.

Kuten jo mainitsin, Inkerin kansan vaiheissa on samanlaisia piirteitä kuin Jumalan Valtulla kansalta, Israelilla. Sekin joutui elämään satoja vuosia vieraitten kansojen alaisuudessa Idän- ja Lännen kirkon raja-alueella.

Kaikesta huolimatta kansalle oli hyötyä ja siunausta, jos se noudatti Jumalan tahtoa ja karttoi syntiä. Mutta jos se eli synnissä ja oli tottelematon Taivaalliselle Isälle, niin Herra rankaisi sitä esim. sodalla, rutolla, nättällä tai jollain muulla tavalla. Sillä ketä Herra rakastaa, sitä hän myös

Kodin ja koulun yhteistyö kasvatuksessa

Ystäväni, opettaja A. Salefors, joutui kerran kasvattamaan hyvin vallatonta kuudetta luokkaa. Harmikseen hän totesi, ettei pojista yksikään vielä osannut kertomataulua. Ystäväni kutsui oppilaiden vanhemmat kokoukseen ja pyysi vanhempia avukseen, opettamaan pojille kertomataulua ja Isä meidän rukousta. Suureksi ilokseen hän totesi, että oppilaiden vanhemmat asetuivat tukemaan opettajaa.

Sen jälkeen pahasti ruohottunut opetustyö pääsi jälleen raiteilleen.

A. H.

---

kurittaa ja hän ruoski jokaisia lastaan, jonka hän ottaa omakseen.

Lopulta Inkerin kansan kavi samalla tavoin kuin Israelin kansan. Se joutui jättämään isänmaansa ja se hajotettiin eri tahoille mutten kansojen keskuuteen.

Nyt me elämme parhailleen tällä hajaanuksen kautta. Meillä on Ruotsissa, Suomessa, Virossa, Karjalassa, Amerikassa, Australiassa ja Venäjällä jne., emmekä tiedä, pääsemmekö enää koskaan kauniiseen ja rakkaaseen Inkeriin Jumala yksin sen tietää.

Monet ovat tältä osin jo kaiken toivon heittäneet. He eivät jaksa enää uskoa koko Inkeriin. Mutta vaikka emme enää koskaan saisi jalallammekaan astua Inkerin kamaralle, meillä on kuitenkin perintönä Inkeriläisyys, jota ei kukaan voi meiltä riistää ja jonka alna voimme kuljettaa muusamme. Toisin sanoen: ahkeruus, rehellisyys, iisius, vaatimattomuus ja kodin perintönä luja luottamus Jumalan sanaan ja hänen johdatukseensa kaikissa elämämme vaiheissa. Jos siis Jumala on meidän puolellamme, niin kuka voi olla meitä vastaan. Hän, joka ei säästänyt ainokaista Poikaansaakaan, vaan antoi hänet uhriksi meidän edestämme, että me pelastuisimme tästä pa-

Katri Laitinen

80-VUOTIAS

Elokuun 17 p:nä täytti 80 vuotta Katri Laitinen. Hän on syntynyt Lempaalan seurakunnassa, Inkerinmaalla. Avioliiton hän solmi Matti Laitisen kanssa 1916 ja he elivät onnellisina 53 vuotta. Avioliitonsa kuoleman jälkeen hän on elänyt Ruotsissa yksinäistä elämää jo 6 vuotta, ollen henkisesti ja ruumiillisesti hyvässä kunnossa. Hänen runojaan ja muistelmiaan olemme saaneet lukea Inkerin lehdistä nimimerkillä »Lempaalainen».

80-v. syntymäpäiväänsä hän on matkustanut viettämään Kanadaan tyttärensä luokse.

Toivotamme onnea ja terveyttä päivän sankarille!

---

hasta maailmanajasta oikeaan ja lopulliseen isänmaahan Taivaan Kotiin.

Vaikka Herra liekin yli-sevuotavassa vihasaan peittänyt meiltä kasvonsa silmänräpäykseksi, kuten kerran Israelita, hän lupaa kuitenkin meitä armahtaa, jos me nöyryyimme hänen väkevan kätensä alle, tunnustamme syntimme ja rikkomuksemme ja teemme parannuksen. Sekä uskomme syntimme anteeksi hänen Poikansa nimessä ja kauniissa sovinto-veressä.

Sillä vuoret vaistykööl ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei vaisty, sanoo Herra, sinun armahtajasi, sillä hän muistaa, minkä kaltaista tekoa me olemme.

Helsinki 12. 7. 75 Käpylän Raviradan urheilukentllä. Takana seisomassa Lehtisten innokas urheiluperhe. Vas Lauri Lehtineu, Helmi ja Pentti Lehtinen, Brila Lehtinen ja Pentti Lehtineu juniori. Kuvasta puuttuu Tapio Lehtinen. Lehtiset ovat myös kyykän harraslajeja. Helsingin Myllypurossa heillä on ollut asunionsa lähtösyssä myös kyykkäkenllä, jossa menneinä kesinä on pelattu ahkerasti ja osallistultu joukkueella kesäjuhliemne Edessa istumassa kilpailujen ajanottajaj ja tuomarit, vas. Seppo Kekki ja Eino Karkkainen Valok O Toivokainen.

Kesäjuhliemme

HELSINKI

— Aurinkoinen sää suosi kilpailujamme, jotka pidettiin Käpylän Raviradan urheilukentällä. Valitettavasti kilpailupaikka ohjelmineen oli jäänyt kommelluksen johdosta pois kesäkuun Viestistä. Tämä vähensi osanottajia, ja osa palkinnoista jäi jakamatta. Varsinkin kalkki tyttöjen sarjal olivat vajaalukuisia jaettavina olevien palkintojen suhteen.

— Eniten oli osanottajia yleisessä 3-ottelussa. Tasollisesti sen kuuliantyöntö oli paras. Yleisen sarjan parhaaksi tuli Lauri Lehtinen.

— Nappuloiden, nun tyttöjen kuin poikienkin juoksut olivat värikkäitä. Jo lähilöviivalla kalkkien kayttäytymisessä ja asennoitumisessa havaitsi todellista innostumista ja yrityshalua kilpailtuun. Eikä kenelläkään ollut matkan varrella alkaa ja varaa vilkuilla sivulleen. Vahinko oli, että Petri ja Ari Kopponen myöhästyiivat varsinaisista kilpailueristään ja joutuivat juoksemaan matkan muiden jälkeen. Lisäksi Ari kompastui ja kaatui kohta lahdön jälkeen jäaden kauaksi kesän parhaasta tuloksestaan.

Helsinki 12. 7. 75. Naisten kyykkä on leviämässä maassamme. Naisten kyykkässä kyykkäneliä ja -asetetmat ovat samat kuin miestenkin petissa. Naiset saavat kuitenkin alottaa petinsä 10 metristä ja työtä avauksen jälkeen kyykkä pois ruudusta 8 metrin etäisyydeltä miesten vastaavien tukemien ollessa 15 m ja 10 m. Kuvassamme työvässä Helsingin voittolais naisjoukkueen jäsen

urheilukilpailut

12. 7. 75

— Inkeriläisjuhliemme naisten kyykkä on saanut kiertopalkinnon, josta tänä vuonna oli kilpaillessa kaksi naiskyykkäjoukkuetta. Voiton vei Helsinki, toiseksi sijoittui Turku.

— Juhlomme miesten kyykkässä on kilpailtavana kaksi kiertopalkintoa Inkeriläisten mitaten lisäksi. Toisen kiertopalkinnon alati kiertäväksi on tahjoittanut Väinö Pietari Kekki (Väinö Pietarin pokaatti) kyykkäotteluun Inkeriläiset — Karjalaiset, toisen turkulainen tilke Kesto Puku Oy. Kesto Puku Oy:n pokaattiin saa

omakseen se pokaatti säännöissä mainittu joukkue, joka ensimmäisenä saa siihen sen sääntöjen mukaan kotie kiinnitystä.

— Miesten kyykkässä oli mukana kuusi joukkuetta. Pelit vietettiin täpli järjestelmältä jokainen jokaista vastaan. Tämä antaa parhaimman ja oikeudenmukaisimman tulos tuloksen, vaikka on toisaalta aikaa viepää. Yleensä kyykän joukkuepelit kestävät kauan. Petistä kiinnostumattomalle ne saattavat tuntua pitkäveteläisiltä ja tatteahkoittakin. Vain harvat katselijat itse petäajia tukuunottamatta jaksavat seurata kyyk-

käturheitä alusta loppuun. Näin tapahtui nytkin. Kyykkä sinänsä on valhe- ja tilan-
nerikas peli.

Tulokset:

Näisten 60 m:

1. Brita Lehtinen	9,6
2. Helmi Lehtinen	t3,0
3. Anneti Korkkinen	t3,0

Tyttöjen alle 14 v. 60 m:

1. Jaana Toivokainen	tt,0
----------------------------	------

Tyttöjen alle 12 v. 60 m:

1. Anna Korkka	tt,2
----------------------	------

Tyttöjen alle 10 v. 60 m:

1. Kirsti Korkka	t0,9
2. Tiina Kärkkäinen	t3,1

Tyttöjen alle 6 v. 60 m:

1. Eila Korkka	t3,0
2. Arja Tokko	t5,7

Yleinen 100 m:

1. Lauri Lehtinen	t3,2
2. Tapio Lehtinen	t3,3
3. Valdemar Kärkkäinen	t3,4
4. Olavi Tokko	t3,5
5. Jouni Kekki	t3,6
6. Toivo Toivokainen	t3,7
7. Heikki Rautajoki	14,6

Yleinen 600 m:

1. Lauri Lehtinen	2.46,6
2. Olavi Tokko	2.47,0
3. Heikki Rautajoki	2.56,9

Yleinen 3-ottelu (100 m, kuula, pituus):

1. Lauri Lehtinen	1037 p
2. Tapio Lehtinen	999 p
3. Vald. Kärkkäinen	977 p
4. Olavi Tokko	697 p
5. Heikki Rautajoki	796 p
6. Jouni Kekki	573 p
7. Toivo Toivokainen	536 p

Pojkien alle 14 v. 100 m:

1. Pentti Lehtinen	t4,0
--------------------------	------

Pojkien alle 12 v. 60 m:

1. Katevi Prähky	t0,6
2. Thomas Lundqvist	tt,0
3. Raimo Lamberg	tt,2
4. Ari Kopponen	tt,9

Pojkien alle 10 v. 60 m:

1. Rickhard Lundqvist	t0,4
2. Esa Toivokainen	tt,1
3. Ari Hyytiäinen	tt,2

4. Petri Kopponen	tt,3
5. Jukka Jousimo	tt,4

Pojkien alle 6 v. 60 m:

1. Marko Toivokainen	tt,2
2. Ari Kärkkäinen	t2,1
3. Ari Tokko	t2,1

Naisten kyykkä:

1. Helsinki
2. Turku.

Miesten kyykkä:

Juhlaottetuinkeriläiset—Karjalaiset:

1. Karjalaiset
2. inkeriläiset

Kyykkäturnee:

1. Turun Uusi Karjalaseura
2. Turun inkeriläiset
3. Helsingin inkeriläiset
4. Karjalan Sivistysseura It
5. Karjalan Sivistysseura I
6. Tikkurilan Karjalaiset.

Kyykkäterveisin

O. Toivokainen.

INKERILÄISTEN VIESTIN TUKEMISEKSI

on Ida Ahl lähettänyt t0,—. Viesti kilttää
tuesta.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Syyskuun kuukausitilaisuus 28. 9. 75
Inkerikodissa Karjalallossa klo 14.00.

Lokakuun kuukausitilaisuus 26. 10. 75.
Paikka ja aika sama.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Osastomme järjestää seuraavat tilaisuu-
det:

5. 10., 9. 11. ja 7. 12. sekä vuosikokous
18. 1. Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14 ja

pidetään ne Kalevan kirkon huoneessa
n:o 9.

Johtokunta.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Turun inkeriläisten **mikkeinpäivä**juhia
Karjalaisten talossa Itäpellontie 2 **Mikkei-**

sunnuntaina 5. 10. 75, alkaen klo 14.00
TERVETULOA.

HYVÄT LUKIJAMME

Muistattehan taas syksyn tullen penkoa
pöyläläalikkonne ja muistinne lokeroita.
Sinne on varmaan ajan muttaan kasaantu-
nut mielenkiintoista julkaistavaa aineistoa.

Älkää antako sen jäädä unohtuksiin, vaan
tallentakaa esim. Viestimme palstoille. Oi-
kein hyvää syksyä!

Toimitus

OIKAISUJA

Pahoittelemme painovirheitä, jotka sivul-
la 5 ja 13 ovat muuttaneet nimiä ja teh-
neet Sanni Kõssista Sanni Kõssin ja ahke-

rasla avustajastamme Katri Luippusesta
Katri Luipposen.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rnvasii S. J. Lanrikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, vallitni runni	10,—
Heili Suominen	
Mooses Pniron elämäkerta	3,50
A Metäläinen	
Inkerin Ev.Lnt. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Känilevyjä	
Inkeriknoro	
Nouse Inkeri ym. 7,30	
Lauri Saulin	
Mnrrrefuittaja	7,30

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunnita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adressoja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1975 oiksi syytä tila- la. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa valiti- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Enotalasa Armas Paakkonen
Snomessa Hannan Vironmäki
osoilleet sivulla 2.

Inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistysseuratiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 10

lokakuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Koivikkokfie 6, 01620 VanJaa 62
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
VI. toimilussishteeri:
Anja Luoma, puh. 892 460

KONTTORI:

Inkerikoli, Karjalajalo, Käpylänkuja I,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaisin klo 17—19

OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:

Inkerikoli

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiiroittaiille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vrk. kolimaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/1 " " 120,—
1/4 " " 70,—
Kuolinilmoituksel 30,—
Kuulos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIES

RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsalan 4 B
50253 BORAS. Puh. 033/101 850
Postisiiroittai n:o 626047-5

PÄÄASIAMIES

SUOMESSA:

Hannu Vironmäki
Tehtaankalu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiiroittai n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO:

Kuvassa olevat henkilöt, jotka osallistuivat aktiivisesti inkeriläisten siirto-toimintaan, kokoontuivat Helsingissä syksyllä 1963 muistelemaan 20 vuotta sitten tapahtunutta vaikeaa toimintaansa pelastaakseen Inkerin heimon rippeet varmalla kuolemalla ja sodan jaloista saksalaisten miehittämästä Inkeristä.

Kuvassa istumassa vasemmalla: rouva Inkeri Brotherus, pääjohtaja Erkki Tuuli, rouva Kaarina Helanen, professori Pentti Kallera, akateemikko Martti Haavio ja insinööri Jukka Savolainen. Seisomassa vasemmalla: toimitusjohtaja Väinö Kekki, laamanni Harry Brotherus, tohtori Sulo Haltsonen, rouva Maire Harjanne, agronomi Lea Lumme, opettaja Antti Rytönen, opettaja Herman Raski, rouva Rytönen, agronomi Lyyli Ryynänen, maisteri Yrjö Lehto, kapteeni Juho Tirranen, herra Nurmi, kapteeni Kalle Kallera, rouva Margareeta Nurmi, terveystarkastaja Anni Tukia, maisteri Helja Hovi, maisteri Maria Virolainen, opettaja Santra Ylilö, tohtori Helmi Saikkonen, toimistovirkailija Sylvi Heino (Apponen), maisteri Helvi Herttua (Lehto), tohtori Leo Ylilö, rouva Kaisu Kekki ja johtaja Antti Kekki.

Inkeriläisyyden vaalimisesta ja säilyttämisestä

Puhe inkeriläisten kesäjuhlassa Helsingissä Karjalatalossa 13. 7. 1975

Saatuani kevättälvellä 1943 määräyksen Väestönsiirtoasiain Keskustoimistoon Inkeriläisten siirtotehtäviin, en todellakaan tiennyt, minkälaisen kansan tai kansanosan siirtämiseslä sitloin oli kysymys. Ylioppilasaikaisen heimoaateen innoittamana olin tehtävään valmis, kun kyseessä oli suomalaisen helmon pelastaminen sodan tuholta Leningradin rintamalla. Tiesin vain, että suuri osa inkeriläisistä oli Leningradin saartorenkään sisäpuolella, saartorenkään ulkopuolisista n. 60 000 Inkeriläisestä tähes kaikki työkuntoiset oli otettu asepalvelukseen tai työpalveluun. Sotatoimialueella oleva väestö kärsi nälkää, ja tuhansiin nousevat joukot, lähinnä naisia ja lapsia, oli sijoitettu leireihin Vtroon.

Suurin piirtein vain tämän tiesin Inkeriläisistä ottaessani tehtävän vastaan, sekä sen, että inkeriläisten siirrosta oli päästy saksataisten kanssa sopimukseen.

Inkerin heimon alkaisemmista kohtaloista en tiennyt, kuten ei sen aikainen nuoriso yleensäkkään Neuvostoliiton alueella asuvista suomensukuisista heimoista, juuri paljon muuta, vaikka luokkatoverinani kolmen vuoden ajan oli istunut Inkeriläisten johtomiehlin nyt kuuluva rovasti Matti Vironmäki.

En todellakaan silloin tiennyt, vaikka paljon opinkin Inkeriläisistä ja heldän kohtaloistaan siirtovaiheen aikana, että tuolla

kansalla, heimolla olt monivuosisalaiset perinteet Inkeriksi kutsutulla alueella. Se oli syntynyt ja koostunut suomensukuisista kansanheimoista Venäjällä ja kai pääosin Suomesta siirtyneestä väestöstä. Se oli vuosisatojen aikana kuulunut vuoronperään Venäjään ja Ruotsiin ja ollut lähes koko olemassaolonsa ajan lännen ja idän taistelutantereena. Sotien johdosta Inkerin kansa oli moniaita kertoja joutunut siirtymään asumasiijoiltaan ja ollut maaorjuudessaakin. Inkerin kansa on pakanuuden jälkeen väliin kuulunut kreikkalaiskatoliseen uskoon, väliin luterilaiseen ja ollut joskus jakautuneena niin, että heimoveljet uskon merkeissä ovat kayneet sotaa vastakkaisilla rintamilla.

Mitä mielenkiintoisinta on ollut tutustua inkeriläisten vapaustaisteluihin bolševikkeja vastaan, itsenäisyyspyrkimyksiin tai ainakin kulttuurillisen autonomian saavuttamiseen vuosien 1917—20 aikaisten Euroopan olojen muokkautumisen aikoihin, seurata niitä jännittäviä kohtaloita ja tapahtumia, joihin eräät vielä joukossamme elävät osallistuvat, sekä vetää johtopäätöksiä, että samoin periaattein, itsenäisen heimon säilyttämisen merkeissä inkeriläiset ovat taistelunsa käyneet aikaisempinakin vuosisatoina, koska kansa oli nuo vuosisadat yhtenäisenä säilynyt ja lisääntynytkin.

Mieleeni jäi kysymys: onko millään kan-

salla ja heimolla ollut raskaampaa, valheikkaampaa ja tuhoisampaa kohtaloa kuin tnkerin kansalla on ollut? Jos tuon olisin tiennyt, olisin suorittanut työni inkeriläisten siirron aikana vieläkin suuremmalla kunniolluksella ja rakkaudella inkeriläisiä kohtaan.

Sen vuoksi kunkin sukupolven velvollisuutena, eli se sitten itsenäisenä kansana, toisen vallan alaisuudessa, hajalle lyötynä tai siirrolaisuudessa, on huolehtia siltä, että seuraava sukupolvi on tietoinen kansansa vaiheista ja kohtaloista. tnkerin historia on erinomainen osoitus tästä huolehtimisesta. Siitä saa lähes kaikki tiedot Inkerin kohtaloista, jos vain jollakin riittää tarmoa ja sisua tuohon laajaan tnkerin historiaan perehtymiseen tänä niin moninaisen viettelysten ja viihteiden aikana. Tänä kehityksen ja kilhkeän elämänrytmin aikana.

Siksi tällaisiin heimon kesäjuhliin olisi välttämättä saatava ohjelmanumero, jossa esitelmän, historiallisen kulkueen, näytelmän tai näytelyn muodossa kuvattaisiin lyhyehkö osa tnkerin historiaa tai kulttuuria ja tnkerin maata. Silloin sulattaisimme näkemämme tai kuulemamme ja voisimme eläytyä mukaan. Kuulin karjalaisen suurjuhlien jälkeen ulkopuolisten lausuvan, että niin komeaa kuin 7000 karjalaisen marssi lippuineen olkin, niin odotettiin myös historiallista kulkuetta, pelimannisoltajia ja kansantanhujia karjalaisuuden symbolina.

Joka tapauksessa Inkeriläisten kohtalon ratkaisevissa vaiheissa yli 30 vuotta sitten mukana olleena, kun tnkerin kansan jäljellä olevat rippeet, joista yli 60 tuhatta siirrettiin Suomeen ja suurin osa sitten 1945 palautettiin Venäjälle, eri puolille tuota suurta maata, tulee kuin pakosta asettaneeksi itselleen kysymyksen, olivatko nuo tapahtumat, sodan aiheuttamat, mutta myös rauhanajan seuraamukset sellaisia ja niin tehokkaita, että ne lopullisesti hajottivat ja pirstoivat tnkerin kansan niin hajalleen ja plenliin osiin, ettei enää ole mitään mahdollisuuksia koota inkeriläisiä yhtenäiseksi kansaksi ja yhtenäiselle alueelle. Ja jos paikka, valkapa entinen Inkeri, vapaamielisten ajatusten voittaessa kalkkiolla yhä enemmän alaa, löytyisikin niin tuo sodanaikainen hajotus ja rauhan aikainen sulautuminen sijoituskansoihin on vaikuttanut, että tuskin nykyi-

sestä sukupolvesta on enää tnkerin kansan uudelleen kokoojaksi.

Jollekin yhtenäiselle alueelle, jonne runsaimmin on palannut inkeriläisiä, voisi luonnollisesti kasvaa uusi tnkerin kansa, mutta se vaatisi kaikkialla muualla olevien ja toimivien inkeriläisten voimakasta tukea suomalaisen kansallisuuden ja kielen sekä suomalais-inkeriläisten kulttuurin säilyttämiseksi.

Viime sodan ja sen jälkeiset tapahtumat merkitsivät itmeisesti tnkerin kansan lopullista hajoamista. Se ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö inkeriläisten, siljaitsivatpa he missä maassa tal kuinka suurena tai pienena ryhmänä tahansa, tulisi pyrkiä kansallisuutensa, suomalaisuutensa ja kulttuurinsa säilyttämiseen.

Solien jälkeen kaikkialla vallinnut voimakas vähemmistökansallisuuksien sutattamisprosessi suurempiin, volmakkaampiin ja sodan voittajiin on laantunut ja kääntynyt jopa kansallisuuksien, pientenkin, säilyttämisyrittämykseksi. Siitä on konkreettisinä todistuksena alusmaajärjestelmien toputlinen hajoaminen ja yhä uusien ja uusien, pientenkin, kansojen itsenäistyminen. ETKY:ssakin päästancen sopimukseen periaatteista, jotka edistaisivat vähemmistökansallisuuksien asemaa. Pienten kansojen merkitys kansainvälisissä järjestöissä on voimakkaasti kasvanut, ja taloudellisten liittymien kehitys ja laajentuminen, jolloin suurten kansojen vaikutus olisi kasvanut, on kohdannut valkeuksia. Pienten kansojen mielipide kansainvälisissä konferensseissaakin merkitsee yhä enemmän ja enemmän. Onpa YK:ssakin erillisillä helmoilla ja vapusjärjestöillä mahdollisuus esintyä, puhumattakaan siltä, että kansainvälisessä kulttuurielämässä heimokulttuuria viedään ulos, kuuluipa se mihin valitioon, maanosaan tai valtiomuotoon tahansa.

Myös kotimaamme mielipileissä on tapahtunut muutosta, uudelleen asennoitumista. Jos muistamme, niin sodan jälkeen radikaalilellemme ja nuorisollemme el kelvannut mikään kansallinen, kotimainen. Mikään, mille vanhempi polvi pani arvoa ja milte se oli kehityksensä rakentanut. Haettiin ulkoa uudet aatteet, uudet tavat, uusi musiikki ja uusi kulttuurikin. Aatteet haettiin pääosin ldästä ja radikaali kulttuuri, nimenomaan

sen huonommat piirteet, omaksuttiin lännestä, lähinnä USA:sta saakka, kunnes koko laantisen maailman ulospäin näkyvä ja kuuluva kulttuuri oli yhtenäiskansainvälistä ulkokohtaista samanlaisuutta, rockia, olipa se sitten musiikkia tai maalaustaidetta tai muuta kulttuuria.

Tällainen yhtenäinen kansainvälisyys ei alkaa myöten tyydyttäneet ketään, ei sen innokkaimpia ajajia ja suosijoitakaan, kun se ei tuottanut eikä antanut mitään uutta, vain huumaa ja humua, harhaa ja sekavia ajatuksia, ja niinpä kansainvälisessä näytteilyssä kansalliset pohjalta syntyneet luomukset voittivat suurimmat palkinnot. Tässä pari viikkoa sitten televisiossa eräät kansainvälisesti tunnetut suomalaiset taitelijat korostivatkin voimakkaasti, että vain kansalliset pohjalta lähteneellä taiteella on jotain annettavaa myös kansainvälisyydelle, toisille maille ja kansalle ja että tärkeimpänä inspiraationa ja luovan taiteen sisältönä olivat kansalliset pohjalta ja kotimaasta, omasta isänmaasta lähteneet aiheet.

Kansan musiikki on voimakkaasti saamassa sijaa musiikkilämässämme ja kansanomaisen perinteellinen taide ja tavat ovat yhä enemmän tulossa suosioon. Tämä siksi, että suomalaisia makua, muelta ja sielua tyydyttää tietenkin eniten sellainen, joka on saillyn ja kehittynyt sen omalla elinympäristöstä. Ja sama koskee myös muita kansoja: sekä kansallinen kulttuuri että näkemys on yleensä kaikkialla voimistumassa. Ja korostan vielä, että siten, omaista kansallista pohjalta syntyneen, se myös eniten voi antaa kansainväliselle yhteistyölle ja palvelu rauhan asiaa.

Voimme olla kutoillisia niille, jotka yleisen mielipiteen ja erikoisesti yleisradion vihasta ja painostuksesta huolimatta ovat jaksaneet korostaa kansallisten perinteiden, tapojen ja tottumusten, kansallisen historian merkitystä kaiken kehityksemme ja hyvinvointimme perustana.

Erityisen suuren merkityksen tässä asetaisin karjalaisen heimon työlle karjalaisuuden ja kansallisten perinteiden ja kulttuurin säilyttämisessä, sillä niinkun kansainvälinen kulttuuri tarvitsee laajentumakseen ja syventymäkseen kansallisia kulttuureja, niiden anieja, niin kansallinen kulttuuri tarvit-

see heimokulttuurien ja perinteiden säilymistä.

Tässä mielessä näen inkeriläisyyden vaalimisenkin suuren merkityksen. Katsoisin sen kuuluvan kulttuurikansan ja sen kaikkien kansalaisten velvollisuuksiin, minkälaiset mahdollisuudet tuolla kansalla kansallisuutensa ja kulttuurinsa harjoittamiseen sitten ovatkin. Olivatpa inkeriläisyyden vaalimisen muut laivoitteet mitkä hyvänsä, tulisi inkeriläisen kansallisuuden ja yhtenäisyyden säilyttämisen ja Inkerin historian ja kulttuurin vaalimisen kuutua niihin ehdottomiin velvoitteisiin, joita kunkin kansakunnan kansalaisille kuuluu. Velvoitteena omaa kansaansa ja hoimaano kohtaan, mutta velvoitteena myös koko maailmaa kohtaan, sillä kehittämällä omaa kansallista kulttuuriamme me annamme parhaan panoksemme koko maailman kehittämisessä.

Inkeriläisten järjestötoiminta ja kulttuurirityö maassamme on sen vuoksi mitä tärkeintä. Tällaisten yhteisten kesäjuhlien järjestäminen yhteenkuuluvaisuushengen luomisessa on mitä otollisinta, kun juhlat sävytetään inkeriläisten kansallispuvuilla, mahdollisilta kyläkokouksilta, muista maista tulieiden inkeriläisten ohjelmalla ja perinteisillä inkeriläisillä tavuilla ja juhlameinoilla. Tiedän, että kaiken tuollaisen järjestäminen ja vaaliminen vaatii työtä ja ponnistuksia, mutta kysyn vielä, eikö nyt olisi jo aika lähemmän yhteyden ottamiseen niihin alueisiin itäisen naapurimme alueella, jossa inkeriläisiä suurempina ryhminä asuu. Vuoron perään tapahtuvina taulu-, musiikki- ja kulttuurijuhlina ja vierailuina, kuten musiikki- ja kulttuurivalhtoa niin monella muulla sektorilla on jo olemassa. Vain muilta Inkerin kansan osilta saaduilla inkeriläiskansallisilla perinteillä voidaan luoda kokonaisinkeriläinen perinne ja kulttuuri, joka sitten on vaalimisen ja kehittämisen arvoinen. Ruotsiin tahtoisin lähettää tervelisiä, että inkeriläiskulttuurin säilymisen ja sen ymmärtämisenkin edellytyksenä on, että suomen kielellä säilyisi inkeriläisväestön piirissä. Muuten kosketteleman sulautumisprosessi hävittää inkeriläiset ja inkeriläisyyden tyystin Ruotsista jo aivan lähi-vuosikymmenien aikana.

Mikko Korpelaisen muistolle

Turussa poistui ikuisuuteen 1. 3. 1975 Mikko Korpelainen. Hän oli syntynyt Venjoella, Vanhanmyllyn kytässä 24. 9. 1892. Mikko Korpelainen siunattiin haudan lepoon Kuusiston kirkossa 8. 3. 1975 lukuisan omalsien ja yslävlen joukon saaltamana. Ruuminsiunauksen toimitti pastori Heikki Suominen puhuen tähtiohjohtanaan Joh. II: 25—26 muistaen hiljaisuudestaan lunnellua vainajaa, joka vietti vanhuuden päiviään virsikannella solleten ja virsiä veisailen. Käyttyään nuoruudessaan Haapakankaan Krisiillisen Kansanopiston hän siirtyi Suomeen ja sen jälkeen Viroon, jossa palveli Länsi-Inkerin rykmentissä. Sodan jälkeen ohjasi kohlalo hänelä lakaisin Suomeen ja Turkuun, jossa hän asut aina tähtiohjohtaneensa asill.

Mikko Korpelainen oli aalleellinen Inkerin mies, joskin tkä ja pilläälkainen sairaut esilivälä hänlä ollamasia osaa heimoilomintaan viimeisina ellivuosiinaan. Hän kuului jo noin vuonna 1932 kirjastoloneuvos T. Samoojan johdolla perustetun Inkerin Kerhon perustajajäseniin ja on mm. lotminut sen kassanhoilajana sekä ahkerasill avustanut «Kolimuietoja» nlmisen kerholehden loimiluksessa. Hän oli myös kerhon piirissä lunnellu herkkänä runoittjana.

Kerholla oli myöskin urheituharrasiuksia ja kallellä hllhloklipaltui Innoilivall runoithin kullen «Hankien halki» ja «Tuullen tanssia».

Mikko Korpelaista oval katpaamaan jääneel vaimo ja sukulaisel Suomessa, Ruolissa ja vanhassa koitmaassa.

Muistoasi kunnioillaen
Sulo Korpelainen.

Vain haja-ajatuksina olen edellä pyslynyel esittämään nlltä näkemysiä lai ehkä oikeammnin sanottuna lehlävlä, jotia näen hajalleenkin lyodyllä inkerin kansalla otevan. En usko, että Luojan tarkollus on ollul, eillä se antaa Inkerin kansan kuotta ja sammua nyl rauhan ja kansojen ystävyvyyden aikana ja ehkä suuremman hyvinvoinnin seurauksena, kun se on pelastanut sen monien vuosisalojen aikana sodan, tulen, veren, nälän ja kärsimysten tuhoilla.

Näin kesän leppolsuuden aikanaktn olen sälyttamassa teille, rakkaat inkertätset,

tehlävlä, velvoilleita ja ponnisiuksia, muita suotakoon se minulle anleeksi, kun se lapahuu inhlmillisen ellämän ja kuttuurin, inkerin kansan ja inkertälsyyden sälytytämisen toivossa.

LAHJOITUS INKERILÄISTEN VIESTILLE

Oiga Montonen, 5 Rkr. Vlestil klttää tahjoituksesta.

Eero Hietakarin muistolle

Inkeritäisten kesäjuhlan aikana t2. päivä heinäkuuta 1975 saatettiin haudan tepoon suuri inkeritäisten ystävä ja hyväntekijä Eero Hietakari.

Hänet tuntee ja muistaa erikoisen hyvin pieni joukko inkeritäisiä opettajia, jotka valmistuivat opettajiksi Kaajanin ja Hämeenlinnan seminaareista vuosina 1945—1946.

Eero Hietakari sai tehtäväkseen toimia johtajana kurssista, joka oli perustettu inkeritäisten opettajien uudelleen kouluttamiseksi. Kurssin osanottajat otivat kaikki pohjakoulutuksetaan hyvin erilaisia ja eritasoisia, myös eritaisista otosuhteista tunteita, sodan kärsimykset kokeneita, puutetta ja nälkää kärsineitä ihmisiä. Tämän joukon johtaminen oli kärsivälsyyttä, taitoa ja ymmärtämystä vaativa tehtävä. Putmana kurssitaisista otivat sekä henkitökohtaiset ongelmat että myöskin perheiden ja lasten toimeentutohuotet ja sijoitusongelmat. Kaikissa näissä asioissa käännettiin Hietakarin puoleen.

Tässä tehtävässä tulee esiin Eero Hietakarin suuri persoonallisuus, hänen

johtamistaitonsa, hänen inhimittisyytensä sekä kyky ymmärtää ja tohduttaa. Hän omasi suuren taidon kuunnetta jokaisen huotia, auttaa, neuvoa ja ohjata parhaan kykynsä mukaan.

Kurssi toimi tahjavaroin. Tatoudettiset vaikeudet otivat suuret. Tämän tiseksi oti epävarmaa myös kurssin sijotuspaikka. Sitä jouduttiin vaihtamaan kaksi kertaa. Monta kertaa kurssin kohdatta oti kysymys saammeko jatkaa. Kaikki nämä vaikeudet pystyi Hietakari ratkaisemaan omalla persoonallistetta tavattaan. Hän pystyi antamaan tutevaisuuden toivoa, nostamaan miellatamme siftoinkin, kun se oti toivottoimmillaan. Itman Hietakaria eivät kurssitaiset otisi vatmistuneet.

Suurena apuna hänetä tässä tehtävässä oti hänen vaimonsa, aina ystävällinen ja auttavainen Sirkka Hietakari.

Tutemme aina muistamaan heitä molempia suuretta kiitollisuudelta ystävänämmä ja auttajanamme.

Etsa Rautajoki.

Pyhäaamun Rauha

Pyhäaamun rauha, hiljaa huokuilee. Temppeihin Herran, kansa kiiruhtaa. Nykyään kyttyä harvemmin isä, äiti lapset muassaan rientää Herran pyhää sanaa kuutemaan.

Niin, voi meitä, jotka otemme taiminlyöneet sen kauniin perinteen.

On juuri sunnuntaiaamu, on hiljaisuus ja rauha, ja niinpä tutivat nuo tauhun sanat mieteeni ensimmäisenä.

On etetty 30 v. yhteistä taivatta, on

siinä ollut tyyntä ja tuutta, myötä- ja vastamaata, mutta sunnuntait aina ovat olleet rauhaltisia tepopäiviä. Appivanhempinen kirkkomatkat toivat sen oman pyhärauhan, vaikka itse lasten kanssa harvemmin kirkossa kävimme.

»Tute kanssani Herra, Jeesus, tule siunaa päivän työ, tute iltoin ja aamuin varhain tute vietä kun joutuu yö». —

E. R.

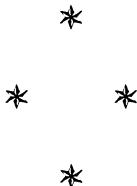
VANHA VALO

Harvinainen vanha kuva kertoo neljäkymmenenviiden vuoden takaa. Kuva on olettu Järvisaaren Mujankylän kadulla 1930. Kuvassa mukana on harvinainen henkilöahamo, Jugoslavian nykyinen presidentti Josef Bros Tito. Hän oli silloin Leningradin puoluekoulussa lukemassa. Hänet oli läheletty kuukaudeksi lomalle Mnjan kylään perustettuun paikkakunnan ensimmäiseen Kom-

muunaan nimeltään Uurtaja, ja näin hän sattui kylälaisten mukaan yhteiseen valokuvaan. Ylärivissä vasemmalla vaalea lakkipäässä on Josef Bros Tito, seuraavat ovat: Jooseppi Kiemettilä, asuu nykyisin Turussa; Vihtori Savolainen, asuu Taivassalossa; Olto Kiemettilä. Toksovan pörrin kansakoulujen tarkastaja, kadonnut puhdistuksissa; Rudolf Begman, kansakoulun

KUVA KERTOON

opettaja, kuollut; Juhana Talikka, asuu Tallinnassa Alarivissä; Vihtori Hutteri, käyttänyt kirjailijanimeä Leo Hele, kuollut Karjalassa; hänen vaimonsa Kyllikki ja heidän pikku tyttärensä; heidän takanaan Hilja Savolainen, kansakoulun opettaja, asuu nykyään Tampereella; maanviljelijä Pietari Savolainen ja puhdistuksissa kadonnut Yrjö Savolainen sekä pikku poika Arnold ja

vaimo Katri, asuvat Tallinnassa. Edessä nurmikolla Vihtori Savolainen, asuu Petroskoissa, ja Väinö Rompponen. Sivusta seuraamassa Juhana Romana ja Juhana Dravanti, molemmat kuolleet. Kaikki muut ovat Mäjankyläläisiä, paitsi Jooseppi Klemetillä, Otto Klemetillä ja Juhana Talikka, jotka asuivat Järvisaaressa Ihalaisen kylässä. — Kuvan lähetti J. Klemetillä.

RUOTSIN PUOLELTA

Katri Suomalaisen muistolle

Heinäkuun 18 päivänä kuoli Örebro'ssa Katri Suomalainen, hänel siunattiin viimeiseen lepoon 25 päivänä heinäkuuta Langbron seurakunnan kirkossa, Örebro'ssa. Iso joukko omaisia ja ystäviä oli läsnä tilaisuudessa. Siunauksen suoritti tunnettu inkeriläisen ystävä kirkkoherra Kunå Åberg. Kun seppeleet olivat laskettu haudalle, lausui vainajan poika Alexander jäähyväissanat:

»Rakas äiti!

Pitkä työpäiväsi on päättynyt ja olet päässyt ikuiseseen lepoon. Vaikka saavutitkin korkean iän, niin meidän mieleslämme poistuit luotamme hiljaisiin aikaisiin. On vaikea käsittää, että ahkerat kädet eivät enää koskaan nouse suorittamaan niitä monia askareita, joihin ne olivat niin tottuneet. Niin kauan kun voimasi riittivät olit ollut niin ahkera. Elä koskaan istunut joulunaana

Me lapset olemme Sinulle kiittolaisia kaikesta mitä olet hyväksenne tehnyt. Aina olet katsonut meidän parastamme. Et koskaan ajatellut itseäsi, vaan olet ollut uhrautuvainen, auttavainen, ymmärtäväinen ja ystävällinen. Sinulla oli vahva usko Jumalaan. Usko, jonka avulla jaksit kestää kaikki elämäsi kovimmatkin koettelemukset. Ihailen muistan rohkeasti sanasi vaikean sairautesi aikana. Sanoit: »Kärsimysten kautta voittoon!» Uskosi ei koskaan horjunut, Sinä saavutit voiton. Me lapsel, seka kaikki, jotka Sinut tunsivat, tulemme muistamaan Sinut kiittolisuudella.

Lepää rauhassa, rakas äiti!»

Katri Suomalainen oli syntynyt Inkerissä, Venäjän Ronolan kylässä, 15 päivänä kesäkuuta 1888. Hän oli kuollessaan 87 vuotias ja yksi vanhimpia Örebro'ssa asuvista inkeriläisistä.

Örebro'ssa hänet tunnettiin »Suomalai-

sen tatina» ja nuoremmat olivat antaneet hänelle lisänimen »iloinen tati».

Korkeasta iästään huolimatta oli hän ahkerasti ottanut osaa kaikkiin inkeriläisten tilaisuuksiin, etupäässä kirkollisiin rientoihin, ei ainoastaan kotikaupungissaan Örebro'ssa, vaan matkusti mielellään myös muillekin paikkakunnille. Hän oli ahkera kirkossa kävijä sekä harras Jumalan sanan kuuntelija.

Hänen harrastuksensa sisälsivät etupäässä kolme K:tä. Kirjallisuus ja kukkasat sekä kasityöt. Vaikka hän pitkin elämänsä varrella olikin saanut kärsiä ja kokea paljon, säilytti hän silti huumorinlajunsa koko elämänsä ajan. Lisänimi »iloinen tati» sopii hänelle mainiosti. Usko ja huumori olivat hänelle se lääke, jonka avulla hän voitti elämänsä valkeudet.

Kiittolisuudella ja kaipauksella tulemme aina muistamaan Katri Suomalaista.

A. S.

Kurssimietelmiä

ISK oli suunnitellut viikon kestäväen kurssileirin Boråsın Inkerin Kerhon mökille 21—27 p. heinäkuuta 1975. Kutsu oli lähetetty jo maaliskuussa jäsenseuroille ja monelle yksityiselle henkilölle. Inkeriläisten Viestissä oli ilmoitus ja samoin oli myös suullisesti ilmoitettu sekä Mölndalin että Helsingin juhlilla kurssista. Näin voi olettaa että jokainen toiminnasta kiinnostunut oli tietoinen asiasta. »Monet ovat kutsutut mutta harvat valitut.» Kurssille oli ilmoittautunut etukäteen johtajat mukaanlaskettuna 9 henkilöä. Kurssille saapui näistä 6 henkilöä, joista 4 on mukana toiminnassa. Hieman masentuneena täytyy todeta, että noin 5.000:sta inkeriläisestä on kokonaista 6 kiinnostunut tulevasla inkeriläisestä toiminnasta. Tässä yhteydessä heräävät kysymykset: Onko ISK oikealla asialla? Tarvitaanko yleensä järjestynyttä toimintaa inkeriläisten yhteydessä? Onko sopivaa, että inkeriläinen toiminta luovutetaan muutaman yksityisen henkilön yksityiseksi asiaksi? Mistä johtuu näin lievä mielenkiinto inkeriläisyyden hyväksi?

Asiasta toiseen. Millaainen on inkeriläisten kiinnostus Inkeriläisten Seurakuntakotisäätiön tulevaisuuteen Ruotsissa? Mölndalin kesäjuhlilla oli järjestetty säätiön vuosikokous. Tähän tilaisuuteen tuli 5—6 henkilöä. Kokous jäi pitämättä mielenkiinnostuksen puutteen takia. Herää kysymys: Vastaa seurakuntakoti Boråsissa alunperästä tarkoitusta? Mitä on tehtävä talon kanssa? Myydäänkö pois kokonaan?

Jos tekee mielesi vastata näihin kysymyksiin niin tartu kynään ja lähetä mielipiteesi Inkeriläisten Viestin toimitukselle. Toivomme asiasta mielipiteiden vaihtoa.

»Mukana ollut».

ISK:n vuosikokous Mölndalissa

ISK:n vuosikokous pidettiin Mölndalissa Fässbergskolanilla 20. kesäkuuta 1975. Lsnä kokouksen alkaessa n. 32 henkilöä.

ISK:n puhj. Alfred Saklanti avasi kokouksen ja toivoi lasnäöllä tervetulleiksi vuosikokoukseen.

Aänioikeutettuja eri paikkakunnilla olivat: Inkerin Kerho Borås: Juho Korpelainen, Emilia Pyykkonen, Wiktör Kainelainen, A. Jämsä, T. Jaaskelainen. Eskilstuna: Juho Kemppi, Vainö Kemppi. Gavle: Lennart Matikainen. Jönköping: A. Saklanti, A. Kapanen. Råda: Viktor Tilkku, Anni Tervo. Västerås: Maria Toikka, Henrik Toikka. Örebro: Matti Randefell, Nikolai Rokka, Arvo Hynén.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Alfred Saklanti ja sihteeriksi Juho Kemppi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Arvo Hynén ja Viktor Suomalainen, jotka myös toimivat äänenlaskijoina.

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Puheenjohtaja luki kokouksen työjärjestyksen, joka hyväksyttiin sellaisenaan.

Hyväksyttiin johtokunnan laailma toimintakertomus kuluneella toimintavuodelta.

Esitettiin tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto.

Kokouksen päätöksen mukaisesti myönnettiin til- ja vastuuvapaus tilivelvollisille ja johtokunnalle tilintarkastajien lausunnon mukaisesti.

Hyväksyttiin johtokunnan esittämä toimintasuunnitelma, jossa mainittiin, että talvijuhat jätetään pois ISK:n ohjelmasta. Talvijuhtien voi järjestää jokainen paikallisjärjestö mielensä mukaisesti. V. 1976 kesäjuhla jätettiin johtokunnan harkittavaksi. Tuloarvio 4550:— kr, menoarvio 4900:— kr. Vuosimaksu päätettiin pitää entisellään eli 3 kr jäsenellä.

Varsinaisiksi jäseniksi johtokunnan kolmeksi vuodeksi valittiin Alfred Saklanti, Viktor Suomalainen ja Nikolai Rokka.

jatkuu sivulle 13.

OPI RUKOILEMAAN!

Jo joitakin vuosia sitten, pyydettiin opettaja Leiniä Turusta juhlapuhujaksi Borásin kesäjuhlaan.

Matkalla hän kuitenkin sairastui, niin että juhlapuhetta piti supistaa kaikkein tärkeimpään. Hän sanoi: »Äidit, isoäidit, opettakaa lapsillenne Isämeidän rukous suomeksi».

Tuon lyhyen puheen muistan niin kauan kuin elän!

Rukouksen tulee kuitenkin olla vilpittöntä sydämen asiaa Isän ja rukoukijan välisenä yhdyssiteenä, joten katson olevan viisainta antaa Matteuksen opettaa se sellaisena, jona Mestari itse sen hänelle opetti, sanoen: »Kun rukoulette, älkää olko niin kuin ulkokokullatut; sillä he mielellään seisovat ja rukoulevat synagoogissa ja katujen kulmissa, että ihmiset heidät näkisivät.

Vaan sinä kun rukoulet, mene kammioosi ja sulje ovi ja rukoule Isääsi, joka on salassa.

Kun rukoulette, niin älkää tyhjiä hokeko niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan.

Älkää siis olko heidän kaltaisinaan, sillä teidän Isänne kyllä tietää mitä te tarvitsette, ennenkuin Häneltä anottekaan.» (Matteus 6: 5—8)

»Rukoilkaa te siis näin:

Isä meidän, joka olet taivaassa!
Pyhitetty olkoon sinun nimesi;
tolkoon sinun valtakuntasi;
tapahtukoon sinun tahtosi myös maan
päällä niinkuin taivaassa;
anna meille tänä päivänä meidän
jokapäiväinen leipämme;
ja anna meille meidän velkamme
anteeksi,
niinkuin mekin annamme anteeksi
meidän velallisillemme;
älkää saata meitä kinsankseen;
vaan päästä meitä pahasta,
sillä sinun on valtakunta ja voima ja
knnia iankaikkisesti. Amen.»

(Matteus 6: 9—13).

Onhan rukouksessa meillä yhteys Isään; sinä me saamme puhua ja kertoa Hänelle kaikki huolestamme, sekä pyytää Hänen apuaan silloin kuin meidän oma apumme ei enää riittä, tahi emme pysty näitä elämän ristiriitoja ratkomaan. Hänen tahtonsa mukaisesti. Samalla saamme kiittää Häntä kaikesta siitä, mitä olemme osaksemme saaneet elämämme varrella.

Samalla saamme todeta: rukous ei ollut turhaa, kunhan meidän uskomme on ollut edes sinapin siemenen kokoisena, tuossa rukouksessa.

V. Raski, Örebro.

ISK:n vuosikokous...

jalkoa sivulta 11.

Varajäseniksi kolmeksi vuodeksi valittiin Vaino Kemppi ja Mikko Silvaslin lalalle yhdeksi vuodeksi Marlla Pappinen.

Varsinaisiksi lillnarkaslajiksi yhdeksi vuodeksi valittiin Arvo Hynén ja Malli Randefell, varalillnarkaslajiksi valittiin Tolvo Jäaskeläinen ja Viktor Kainelainen.

ISK:n puheenjohtajaksi valittiin yhdeksi vuodeksi Alfred Saklanlli.

Muilla loimikunlia ei valilla. Tama leh-läva valluutellin johlokunnalle.

Päällelliin pillä vuosikokouksen kulsu-mistapa enlisseillään. Ilmoitelaan kirjeilse jäsenseuroille kaksi viikkoa ennen ko-kousta.

Hyväsksylliin Tukholman Inkeri Kerho ISK:n jäseneksi.

Nikolal Rokka ilmoilli, ellä lähän men-nessä (1975-06-20) on kerälly Väinö Pielari Kekin rintaveistosla lai muolokuvaa varten 3.74 kr.

Puheenjohtaja ilmoilli, että johlokunnan päätöksen mukaisesti Borásin Inkeri Kerhon mökillä pidetään leiri heinakuun lopui-la 1975 ISK:n toimihenkilöille sekä muille jäsenille vaikka osanollo lällä kerlaa näyl-taa vähäisellä. Kutsu on lahelelly jäsen-seuroille.

Henrik Toikka ilmoilli, ellä Örebrohon pyslytelyn muuslokiven lleoppaita on saa-lavissa ja niila voi levillä tässä juhlassa.

Puheenjohtaja kiilli enlisiä johlokunnan jäseniä heidän lekemäslään lyoslä järjes-lömmä hyväksi ja loivotti uudel jäsenel lerveulleiksi johlokunlaan, hän kiilli myös kokouksen osanollajia ja päälli kokouksen.

Aika ja paikka kulan ylä.

Alfred Saklanlli Juho Kemppi
puheenjohtaja shleeri

Arvo Hynén Viktor Suomalainen
Pöytäkirjan tarkastajal.

Viikking vei vainosilta Inkerin

En uskois luollalsi toen leoks, a nii siin vaa kái.

Kasvol kaunolar ruotsin muat, punapos-kiseks, hopeakulriseks. Sil yks Viikking tulj ja vel.

Ryoslo ei onnistani läl kertaa. Hyo joulul kli Saksan rajal. Näel Saksan muan lainpykaläl seisool viel kohalla, ei siel an-neta Ruotsin nuortenkaa vallaslella, uuv-ven muojin mukkaa. Saksan viranomaisel käskill nuoria kiänlymää lakaisii koljpai-kallee ja käymää ensin vihil, sil vasti lulla lyönhakkuu.

Kuulllessaa läsl, kuohahliil kummil, kuo-mal ja kaimal. Pojal pannli karajánsá käynliin, uhkasill selkásaunaa Viikkingille, mul loinen ei ymmärtányi, miksvart olla hänel äkäsi. Miä sie nyl loikuttammaa heil, ella ellää yhes lyöln kans vihkimällä, loukkaa heimon kunniaa!

Sulhasmies puolust ilsejää, lunnusi jou-luvansa pullaa. Hlä iuk ilseens diploomi-insinooriks. Velkaanlui. Sil ei lyöta, elkä rahhaa. Sosiaalihuoillon porhot käskill mololsoila tulemaa heijen asiakkaaksee. Siihe nöyrytyksen kurmuksee ei harpanl poika, ei lasseisi lytlä. Hyö keksiil kun-niallee pelastuksen ja läksil muan pakkoo Saksaan.

Jussi Vainonen, Garphyttan.

Isäni muistolle

Kirjastoneuvos, maisteri

Teppo Samooja

1890. 05.30 — 1975. 05.30

Suomen Turussa.

Ei tunne tietänsä ihminen, eto on kuin haihtuva hetkinen.

Sinä, isäni, kuljit monentaista tietä eteenpäin. Monasti tie oli vaikeahko kutkea. Nuorena kuljit sitä nuoruuden innolla, niissä olosuhteissa, joissa elite, siellä Lempaalan Mustilankylän, ehkä mielestäsi kauneimmassa paikassa.

Minä, isäni, muistan sinut kauaksi taaksepäin, vaikken Lempaalan ajasta lähtien.

Muistoni ovat pienen tytön suuresta isästä, jolla oli aikaa minulle. Monet yhteiset retket, metsän salaisuudet, muurahaispesät, sammal pehmeä salaperäinen, lintujen laulut, sinne me yhdessä menimme.

Han edellä, minä perässä, polven korkeusena, melkein juosten.

Polkumme oli kapea, isä siirteli oksat sivulle, ettei pientä olisi satuttanut mikään.

— Valot, varjot vuoroin vaihtelee ...

Oli ihminen läheinen, kenelle puhua ja keneltä kysyä mielipidettä.

Ajan ratas pyörii, elämä kulkee eteenpäin ...

Isäni sanoi: »On hyvä olla nyt».

— Nytkös vasta, kun jalkasi kulku on tullut lyhyeksi ja köpöttäväksi?

Tämä hyvyys tulikin kovin lyhytaikaiseksi.

Kun äidin kanssa suunnittelitte uuden, soman kodin laittoa, jonne sinä, isä, et halunnut lähteä.

Vai tiesitkö, isä, jo silloin taivaan kodista?

Jonne jo matkasit ja tietäsi kuljit. Vielä viimeisillä voimillasi, me kolmissa sairaalan käytävällä kuljimme.

Istahdit tuolille, katsellen nurmikkoa, jonka oli aurinko polttanut.

Motto: »Kuka ei uo käynt Skuoritsas ni heä sitä ne znaet.
Ai jesli hänel rasskatzj,
ne heä ne ponimaet.

kotoinen hokema.

Siinäpä taika on sanottu tälleen!

- Skuoritsan poikapa ramilla jälleen: sitkeä, sinnikäs, ponteva veikko. Mitäpä siitä, jos näkö on heikko — äly kuin sinistä sähköä täynnä!
- Sielläpä monasti muinoin oon käynnä, kuullunna Skuoritsan kumeat kellot, nähynnä viljavat, satoisat pelot ... Sinnepä kaivaten nähnyt oon unta — olihan Skuoritsa naapurikunta!
- Kiittäen Sinua kaikesta siitä, mitä ei kuvaamaan sanani riitä, totean vain, että uljaalta näytät. Vieläkin terävää kalpaasi käytät. Inkerin lippua ylväänä kannat, kansasi puolesta parhaasi annat! Kiittäen, aseveljeydellä

A a p o I h o.

Silloinkin uskoin, sinä paranet vielä. Sunnuntaina 13. 7. 1975 kello 6.00 olit tullut perille ja nukkunut pois iäksi.

Hyvästi isä.

Sinua kaipaava tyttäresi

A i l i.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Lokakuun kuukausitilaisuus inkerikodissa Karjalalalossa 26. 10. 75 klo 14.00.

Marraskuun kuukausitilaisuus vietetään pikkujouluun merkeissä 30. 11. 75 aikaen

kello 12.00 joulumyyjaisillä inkerikodissa ja jatkuen joulujuhlajäljaisuutena kello 13.00 Karjalatalon Yläsalissa. Huomatkaa aika!

TERVETULOA.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Osasjonne järjestää seuraavat tilaisuudet:

9. t.j. ja 7. 12. sekä vuosikokous 18. 1

Kaikkii tilaisuudet alkavat klo 14 ja pideaan ne Kalevan kirkon huoneessa n:o 9.

Johtokunta.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Muistotilaisuus Turussa inkerin suomalaisten vanhojen muistomerkillä **Pyhäinpäivänä 1. 11. 75 kello 12.00** sekä kunnia-käynti karjalaisten muistomerkillä

Tämän jälkeen hartaustilaisuus mahdol-

lisesi Siunauskappelissa kello 13.00.

Kahvitarjoilua ja ohjelmaa Karjalaisten talolla täpellontie 2 kello 14.00.

TERVETULOA.

HYVÄT LUKIJAMME

Muistajathan taas syksyn tulien penkoa poytäläatikkonne ja muistinne tokerolta. Sinne on varmaan ajan mittaan kasaantunut mielenkiintoista julkaistavaa aineistoa.

Älkää antako sen jäädä unohtuksiin, vaan jallentakaa esim. Viestimme palstoille.

Oikein hyvää syksyä!

Toimitus.

SUKULAISIA ETSITÄÄN

Eva Puolakainen o.s. Pekonen, Söderforsgatan 17 D, 50251 Borås, Sverige, etsii sisarensa tyttäriä: Mari, synt. 1925 ja Ida, synt. 1932 (aiti Helena Jääskeläinen, o.s. Pekonen, isä Matti Jääskeläinen, kuolleet

Venäjällä) Lyymäen kylässä, Venjoen seurakunnasta, vielä Saksaan Inkeristä. Äiti kuoli Saksassa, sen jälkeen tyttaret tuotu Suomeen, ovat nyt ehkä naimisissa Suomessa.

BORÅS

Inkeriläisten seurakuntakotiseätiön yleinen VUOSIKOKOUS

pideaän 9/11 Guslav Adolfin seurakuntatalossa klo 15.00. Vuosikokouksessa käsitellään seuraavat asiat: tili- ja vastuuvapauden myöntäminen johtokunnalle; Juetaan

Joimintakertomus; seioistus menoista ja tuloista; puheenjohtajan ja johtokunnan valitseminen vuodeksi 1976.

Vuosikokoukseen ovat kaikki asiasja kiinnosuneet tervetutleita.

Puheenjohtaja.

ÖREBRO

Pyhäinpäivänä 1. 11. 75 klo 14.00 muisiojumanpalvelus ja Pyhä Ehtoojinen St. Mikaelin kirkossa, saarnaa pastorl S. Erkstam.

Seppelen Jasku muistokivelle klo 16.00.

Kahvitarjoilua ja juhaseurat Olaus Petrin seurakuntatalolla.

Tervetuloa mukaan kaikki lähejtä ja kaukaa. A. H.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Salmi Laurikkala	
Rovasti S. J. Laorikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, valitut runot	10,—
Heli Suominen	
Mooses Pulmon elämäkerta	3,50
A. Melläinen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto-	
julkaisu	20,—
Aanilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouse Inkeri ym. 7,50	
Lauri Sausti	
Morrejuttuja 7,50	

Inkerin seinäkirjoja	2,50
Inkerin vaakunolta	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesli vuo-	
dekksi 1975 oiksi syysä tlla-	
ta. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa valiti-	
sevan kurssin mukaan	

Pääasiamieslehti

Ruotsissa Armas Paakkouen
Suomessa Ilauuu Viromäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSTASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 11

marraskuu 1975

inkeriläisten viesti

- TOIMITUS:** Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
VL toimilussihleeri:
Anja Luoma, puh. 892 460
- KONTTORI:** Inkerikoli, Karjalalalo, Käpytänkuja I,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaisin klo 17—19
- OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:** Inkerikoli
- TILAUSMAKSUT:** Konflorin osoitteella postisiirtolaitte
30636-4
- TILAUSHINTA:** mk 15,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 20 kr
- ILMOITUSHINNAT:** I/I sivu mk 200,—
I/I » » 120,—
I/4 » » 70,—
Kuolinilmoituksel 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—
- PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:** Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORAS. Puh. 033/101 850
Postisiirtolait n:o 626047-5
- PÄÄASIAMIES SUOMESSA:** Hannu Vironmäki
Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtolait n:o 416608-9
- Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
- Kustantaja ja julkaisija:
INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.
-

KANSIKUVA KERTOO: Moskovitsan kirkko 1800-luvun jalkipuoliskotta.
Kirkko on rakennettu v. 1632 valkeasta kalkkikivestä

Muinaisia muistellessa

Tykkimäki

Krasnojseton sotitasteirin täntisen puolen alueetta oli n.k. Tykkimäki. Rop-sun tietä tuttaessa Krasnojsetoon yti-tettiin keskustassa Pietariin menevä tie ja siitä eteenpäin vähän toistasataa met-riä, niin edessä oli Krasnojseton soti-lasteiriatue.

Tien oikealta puolelta oli jokseenkiin syvä rotko (tetta-atue) ja vasemmalla, ehkä sadan metrin verran tiestä mäki.

Mäen päälle oli sijoitettu iso tykki. Tykin putken suu oli suunnattu sotitas-teiriä kohti.

Ainoastaan ruutipanoksetta ammut-tiin tykistä yksi taukaus (oka itta, soti-lasteirin (manoveerien) aikana ketto 9 ittaa, mikä oli ajan merkki. Sittoin oli toimitettava nimenhuuto kaikissa jouk-ko-osastoissa. Manoveereihin osattistui-vat jatkaväki, ratsu- ja tykkiväki. Ni-menhuudossa oli kaikkien ottava pai-kalla, paitsi niitä, jotka olivat komen-nuksella.

Nimenhuudon jälkeen tautettiin tsä-meidän rukous ja keisarin hymni, jonka jälkeen säännönmukaisesti oli mentävä nukkumaan.

Aamulta ketto kuudelta oli päivystäjän herätyks. Aamuteen kanssa haukattiin mitä oli tarjotta. Leipää oli tarpeeksi ja ostaa sai omasta kaupasta vehnäistä ja muutakin oli myytävänä. Kun tee oli juotu, otitiin valmiit menemään mihin päättystö tähti.

— Hyvin usein olivat sotamiehet ma-nervis meidänkin kytän taidunmaitta ja pettotoittakin. Kun olivat suuret maner-vat, keisari oli seuraamassa miten pojat »sotivat», niin silloin ei peltojakaan

kaarrettu. Suoraan vaan pojat menivät komennuksen mukaan. Sittoin tatonpo-jitta ransattiin paljon viljapettoloi ja ryytimaita.

Jätkeen manoveerien sitten sotaher-rat ajetivat kunnanvanhinten kanssa katsetemassa ja arvioimassa tatonpoi-kien tattiottuuta maita. Tavattisesti jok-seenkin tyydyttävästi tulivat vahingois-ta korvausrahat, se riippui paljon niistä kunnan ja kytän vanhimmista (stuaras-toista ja starssinoista).

Kun otin vielä pikkupoika, niin sit-loin manoveereissa venääläiset asettivat tykit mäkiin päätte ja kukkutoitte, mut-ta kun olivat japanitaisten kanssa so-dassa, nin nittiä oppivat asettamaan ty-kit atavaan maastoon ja puiden oksilla maskeeraamaan.

— Kuutaruiskut hankittiin vasta Ja-panin sodan jälkeen.

Niinkuin edellä oten jo maininnut, olivat sotilaat hyvin usein meidänkin kytän maitta sotaharjoituksissa.

Eräänä ittäpäivänä noin ketto kuuden tienoissa tuli heittä iso joukko kytään ja pystytti telttansa talojen tarhoihin (tavallisesti kaikissa tatiissa oli osa tonttimaata ruohikkoa, missä mm. etä-pettoitta noiveena tuodut heinät kui-vattiin). Heittä oli olkiset tetonat jokai-sella miehettä mukana, jotka tevitivät atteensa, kun kävivät nukkumaan.

Mutta ensin he söivät itättisen, keit-toa ja puuroa.

Keittovälineet olivat silloin viettä vaa-timattomat. Oli kaksi hyvin isoa mat-mikattitaa, jotka sijoitettiin lähteenajan pengermään.

Lapiolla kaivettiin juuri sopiva lila, ellä kallila siihen mahlui jääden siihen kiinteisiä korvislaan riippumaan, kalttilan alle kaivelhin pesä, mihin puul sylytettiin palamaan. Halol heillä oli mukana. Kallilan takapuolelle he jälliväl aukon, mistä luli ja savu kohosi ylös.

Lienen ollut silloin noin kuuden vuoden ikäinen ja veljeni Paavo oli minua kahla vuolta vanhempi. Hänen kanssaan — loisiakin poikia oli — juoksenleimme sotamiehii katsomas.

Seuraavana päivänä, kun solilal purkival lellansa ja jäksiväl pois, minä ja veljeni läksimme katsomaan heidän lellansa sijoille, ellä eikö ne milään pudollaneel. Ja siellä juoksennellesamme veljeni jalkapohjaan pisti puikko, se oli jäänyt maahaa pysyyn niistä lellan kiinnitysvaajoisla (puisista). Se lielysi koski kovasli ja me juoksimme lykien kolin. Puikko hyvin näkyi missä se oli, mulla kynsijä ei silä saalu pois. Jsä Jainasi parlaveitsen aapurista lholan Oskalta ja silä leikkasi haavaa isommaksi, jolla sai vedelyksi puikon pois. Veljeni ilki koko ajan. Kun likku oli saalu pois, ilku lakkasi, haavan kohta pesliin, hāmāhākin kinoa panliin päälle ja puhlaajla rievujla kääriliin kiinni. Jalka parani aikanaan ilman viholteJua (lulehdusla).

— Aina kun solamiehel tulival sota-harjoituksiin, meillä pikkupojilla oli hauskaa. Heidän jäljiltään me keräsimme kiväärin palruunan hylsyjä ja myimme ne räpökkömiehelle (Jumppuri), taikka vaihdoinme kauriskaan (siirapijla makeulellu ohul soodalla nostajelu leivonnainen) lai palapiliin.

— Kesällä 1894 saluin näkemään ja kuulemaan, kun Krasnojoeslon suunnalla pilkin Ropsun lielä käymäajakaa eskadroona Suomen kaartilaisla ajoi Ropsun suuntaan. — Vasta aikojen kujuessa sain kuulla kelä he olival. Misläpä siljoinen 9-vuolias inkerijäispoika olisi lielänyl, ketä Venäjän sotaväessä palveli. Ihmellelipä vain itseksen, kun kuuli solamieslen puhuvan suomea. Silä Inkerin pojat oli sekoitettu venäjāisten joukkoon ja puhultiin lielysli venäjāää.

Palataanpa luohon eskadroonaan.

Upseeril ratsaslival edellä ja puhuival outoa kielä, nähtävästi ruotsia, multa sotamiehel hiljakseen rupallelival keskenään suomen kielellä ja silä minä kovasti ihmeltelin itsekseni.

Heidän vaaleluksensa oli venälāisen sotilaan.

Kaikilla oli liinaharjahevoset, ne olival keskikokoa.

Lienevälkö olleel menossa solaharjoituksiin.

Silloin lenee ollutkin viimeinen vuosi, kun Suomen pojat suorillival asevelvollisuultaan Venäjān armeijassa. Ainakaan ei heilä seuraavana kesänä näkynyl eikā kuulunul.

Nyl muutama sana kasakoista. Kasakal suorillival asevelvollisuultaan omilja hevosillaan ja olival hyviä ja vikkeiliä ratsumiehiä. Aseina heillä oli kivääri, miekka ja pislin. Ja niin tottuneita he olival ratsaslamaan, eltā mies kurolli ollamaan maasta hopearahan hevosen juostessa läyllä Jaukkaa.

Kuulemani mukaan he Japesla asli opelleleval ratsaslamaan ja myös aivan nuorena osajlislival miekkailu- ja ampumaharjoituksiin.

Silloisen solilassāännön mukaan sotilaan lukka oli Jyhyeksi leikallu. Mutta kasakoilla oli pilkä lukka, hieman korvan alapuolelle, ja lasaiseksi oli heidän lukkinsa leikallu.

Kivääriä he pilivil selässään perā vassamalla kupeella, muilla ratsumiehillā oli kiväärin perā oikealla puolella.

Viimeksimainiluilla ei ollut kivääreissā pislimiä kulen kasakoilla.

— Tserkesseliä oli samanlainen aseisus kuin kasakoilla. Tserkessil kuululival keisarin varliojoukkoihin. Heidān vaaleluksensa ei ollut kenllāharmaa, vaan kiilävävarlisel saappaal, hyvin isluval suoral housul ja ohulta muslaa verkkaa oli päällyysvaale, yljōsa vartalon mukainen, helmaosa hyvin väljā. Viislooon ommellu palruunavyō korisli molempia rinlapiejiä. Ja korkea musta krimilakki oli hiukan kalJellaan päässā. Miehel olival pitkiä ja solakoilla, hevosel olival muslia ja parhaila juoksemaan.

Katri Laitinen vietti 80-vuotissyntymäpäiväänsä Kanadassa. Kuvassa päivänsankari juhlavieraitaan kuuntelemassa Helmi-tytären lausumaa aheista juhtarunaa.

Rakkaalle äidilleni

Nyt kas ystavia ampi tässä:
Suamest', Saksast', Ruatsist' Canadasta.
Suurta juhtapäivää viettämässä
— syntymäpäivää äidin armaan.
Kaikki kas sen tietää varmaan:
länään äiti 80 täyttää
vaan vietä' nuoretta ja nakketatta näyttää.

* * *

Kultaa hahti viljapellat
kauniisti sai karjakellot.
Linnut tauloi, lehdet saivat
metsän hangat huminaivat.
Kertamista atis nälstä
menneen ajan asialsta.
Perhe-etäst, karkaituksist
sata-ajan rasituksist.

* * *

Syntynyt an ältt Inkerissä, Lempaaassa
Kas maata kauniimpaa et tle maailmassa.
Sielt' an kauniit järven rannat
kuttaa an sen rannan sannot.

* * *

Vieraaksemme aamme saaneet äidin.
Siis unhalaan nyt jääkööt menneet.
Täna merkkipäivänäsi
sua muistaa uudet ystäväsi.
Minäkin siis taivatan:
Terveyttä, ilaa
elämäsi laipaleelle, jokaiselle askeleelle.

Rakkautella tyttäresi
Helmi.

Rekimatka Liissilän mummolaan jouluaaton aattona

Oli varhainen aamu, kun minui ja pikkuveljeni lemmailiin kiireisin käsin lämpimisiä vunielstamme. Meidän syöteiliin ja junteiliin sekä pueltiin puhlaisiin vaattel-siin, minul jnpa juhlaimekkoon. Kiltreesti äll aikni kääriä matkahunpiin veijeäni, jnka nli vasta vuoden ikäinen. Mummn, isäni äili, jnka asui kanssamme, alknl kie-lina minua. Aluksi saimme ympärillemme isnl, pehmeä villahuivii, minkä jälkeen meidäi klednliiin kniikuinisiin villahunpiin siien, eiliä hunvan yläkulma aseiluui pään ympärille kasvujen jäädessä näkyviin. Siilen meidäi vielä pyrräyteiliin paksujen vanuükkien sisään niin, että yksi kulma jäl vapaaksi ja nli vedeltävissä kasvujemme sunjaksi purevaa viimaa, luiskua ja pak-kasta vastaan.

Miten hyvin kaiken muistilankaan! Isä rynnäsi sisään inuhukkaana ja iinisenä iimniliään Musian nlevan jn valjaissa ja odnileievan meiliä ulkn-nven edessä.

Knhia sen jälkeen meidäi lapsei kannel-liin uins, laskeiliin kirkknrekeen hevns-linimie — viereisysien — ja peiteltiin inl-men avaiulla liepeellä. Täknkulma asetel-liin heli kasvujemme sunjaksi, siiliä juuri slsälliä iutluamme pakkasilman hengiliämi-nen nli liian henkeä salpaavaa.

Isän Musta nli lämminverinen junksija-nri, jnsia isä nli eriliään ylpeä. Siiliä ei hän leellännyt maatilain iöliäkään, vaan siiliä ajeiliin vain malina kaupunkiin — kaksi-pyrräsilä kieseillä, äili nhjaksissa. Pyhäis-lin Mustalia ajeiliin kirkkoon ja laskialsena isä ajnl laskialsia, sekä muutiin muia ke-vyempiä ajnja. Luulen, eiliä jnkavunlisei jnuumalkai Liissilään nliivai tärkeimmäl ajni ja siksi juuri isä Mustan slsliin.

Kirkknreki, jnlia maljai lehliin, nli iee-teiy nman kyiän sepällä. Reen elunsassa nli knrkea, kupera melalliknuru, jnka sun-jasi matkaajia hevosen kaviniden roiskeella. Kahden slsuliava penkki nli varustettu le-veillä ja knrkealla seikannajilla. Penkin alla nli liiaa malkalavarnille. Reen keskelle,

islujien jalknjen alie, snpivai hevnsen matka-eväi: heinäi ja kaurapussi. Samalla mal-kaajien oli mukava sujauttaa jalai pehmei-siin heiniin, sunjaan knvalla pakkaselia. Reen plikäl jalakseli esiiväi siä kaalumasla ja takasivai lasalsen mennn.

Usein samaan suuntaan menevä iulju jalkamies sai nnsuta jalaksille ja malkala seuraavaan risteukseen ial kylään. Kirkkn-reki nli musia ja kiliiävä nlin kuin isän Musia.

Juuri ennen lähtöämme mummn iuli reen iun, raotti läkin kuimaa ja kuiskasi ml-nulle, eiliä hänen iulee minua lkävä ja eitiä iulisimme pian ja terveinä ikkaisin.

Pitkiin malkalurkkeihinsa pukeutunui isä ja äili asettulvai rekeen. Peiilelyään jal-kansa malkahunvalla isä nykäisi nhjaksisia. Jn kauan rauhallinmana seisnnui Musta sai kuin silvei alleen.

Hevnsen juosissa reipasla ravia pakkas-iunl kirkkul ja vikisi jalasien alla ja knu-rua vasien knpsahielivai lumipaakut. Näitä ääniä kuunnellelman nlin nukahlanui. Vel-jenl nukkul jn rekeen kanneliäessa, jnl-n hänen länäinnsa ei minua häirinnyl knkn maikan aikana.

Kun vihdnln heräsin, peiinn kulman alla pilknli päivä. Kuulin isän ja äidin hljalsia keskustelua ja isän nhjeia hevnselle. Pyysin äiliä siirtämään läkin pnis kasvuniliani, jnlia näkisin maiseman, muilia äili vastusteli, siiliä hän pelkäsi kasvujeni paeliuvan. Alnl la-hallani rimpuilla peiinjnen siisälliä nnustak-senl lsuma-asenlenn, jnliln äili sunsul kahdesla pahasta pienempään ja nnsil sun-jan kasvunilani. Valnn häikäsemänä ja eli-mälä räpylleen katsoln ialvaalie. Näln harmaan ialvaan, jnia vasien tiei reunus-iavlen kuusien lumisei laivai junksivai ke-hässä — ininen inisiaan iakaa ajaen. Vni, ml-n kaunlita nlivaikaan valknisei lumi-lähdei, jnlka aseiluivai peiinn kuimalle!

Metsälle nli hyvin kapea. Ohltaakseen vasiaanjueivai ajnneuvni nli ajeltava han-

keen. Isäni oli se mies, joka antoi aina ensimmäisenä tietä vastaan tulijalle.

Paikka paikoin tie oli aivan tukossa, jolloin Muslamme loikki kuinjänis, siinä vieläen rekeä melko tasaisesti. Kerlaakaan rekemme ei kaafunul kumoon koko 40-virsian maikkalla. Isän hopuiksista Mustalle päättelin milloin kinokse! olivat pahimmin uikkineet ajotien.

Tien johlaessa yhä sankemman meisan halki — kuuse! naylliväi yhä pitemmillä ja lunlui, että ne lavoilliväi jo toisensa. Joskus pyrähli lenfoon peläsllynul linlu. Joskus llen poikki loikkijänis, jo! en minä kuitenkaan volnui siinä pohjalla maatessani nähdä, vaan jos! äili kerlo! — sen loikkimista kauniisil kuvailien.

Mulla minäkin saafon nähdä — kun porrohanla-orava loikki kuusesla toiseen varislaen lunla oksilta.

Vihdoinkin kuusenlaiva! kafosiva! näköpiirisläni ja lunsin savun hajua. Kohla sen jälkeen ohilimme muutamia laloja ja kolral aikaiva! haukkua. Kysyin äldillä — missä nyt olimme, ja äili kerlo!, että kylän nimi oli Pohhil, ja että siellä asui äidin Aafami-serkun perhe. Heidän luonaan vanhempani vierailivat aina läissillän maikkalla ollessaan ennen- ja lullen, ja nlln oli nytkin tarkoi-lus lehdä.

Sitten isä pysäylli Muslan. Isä ja äili nousiva! reeslä, ja menivä! sisälle laloon. Kohla syntyi pihalla hällnää ja vilskettä, kun kalkki juoksiva! ulos. Meldäi lapsel noslettiin reeslä ja vlellin sisälle avara-an lupa-an, jossa äili ja läl pääslevivä! meldäi vapaaksi paksuista kääristämme.

Muslammekin sai lallin ja loimen, sai le-vätä ja syödä kauroja.

Alkajaisiksi meille lartjoillin hyvää kah-via haudulefun uunikerman kera. Koko ajan keskusteltiin vilkkaasti vanhempieni ja la-lonväen vaihtaessa kilvan kuulumisia.

Katselin aluksi ujona pikkuserkkujeni leikkäjä, mulla pian jo leikin heidän kans-saan. Pikkuveljenkin sai olla mukana ja ryomiä puhlailla, kauniilla räsymaloilla pelletyllä etufuven lafualla.

Takaluvan puolella kuului astioiden kol-linaa. Kohta, ihanien ruoantuoksujen hou-kuttelemana, juoksin kalsomaan ja näin, kun läti olli isosta maalalsuunisla ulos ruo-

Suom-miehet pilshikkoin Inkerinmual

Inkerinmua on Leningradin ympärll ja on vauras! seuluu. Ennenvanhaa ko ol Vennäin raja auk, ni Suom-miehe! olliil usjaa töis Inkerinmual. Heitä ol plotniekkoi, petshniekkoi, pilshikkoi, pajmentü ja monis muis töis. Yhteen lalveen lul kaks pilshikkaa Suomees! Edvard ja Joonas. Murteel heittä sanoit-tikkii Elvartil ja Juonas. Hyö olliil korlleeiris yhes inkeriläisperrees. En-nenvanhaa ol ruoka vualimalonla, eikä nais! oikein kerinneel sitä niin hyväil lailamaa ko heil ol penikat hoijeita-va, elokkaa! ruokiitava, siin ol viel ämmä ja äijäki yhes. Kesäl pil viel jouluu pello! ruutamaa.

Talvel kefräsiil pellavü rihmoiks, kulltoil kankaita ja poppanoi. Karllasiil villat, kefräsiil ne lankoiks, jos si! lek-kii! villapajjal, suka!, sormikkaal ja kinlaal. Kovvii ruatniekkoi olliilkkii in-kerläist. Miehe! olliil myös lalviloil pilshikkoin ja hevosiin kans, veliilä ha-lot ja hirre! metsäsl. Rahtil myös aje-liil. Kerran tullii si! oma! miehe! ja Suom-miehe! Elvartil ja Juonas kollii illansuus. Emännääl ol sinä päivään keitelly hapanikuaali ja puuroo. Etvartil ei suvaini si!, mul Juonas suvait. Ei-varit! jäi vähän viel nälkäiseks. Hiä ehoiikkii Juonaal: Männää toisee tal-loo, syvvvää munat.

Katri Luippunen

kia kannellissla ja kannellomissa padoissa ja savikuulhoissa. Sitten kalkki kutsuilliin syömään. Oli hernerokkaa, oli ruskeaksi haudoillua perunaa lihan ja laakerinlehlien kera, oli makeala rokkaa, oli karpalokis-se-liä ja monenlaisla piirakkaa — pöytä aivan nolkul ruuan paljoudesla. Nämä ruoa! ol-livat jouluuokla ja mehän olimme heidän ensimmäisel jouluvieransa.

jalkuu sivulle 14.

Väinövelje

(Väinö Pietari Kekki, synt. 14. 9. 1907)

Niin aitoa, niin iskevää
Sun oli sanontas,
kun yhteisiä asioitamme pohdit;
Pakolaisjoukon kärjessä
kuin Mooses, aikoinas
sa hajanaista heimoamme johdit.

Kuin painajaisena
jäi mieltäs jäytämään
kotoalähtös surullinen hetki:
Niin paljosta kun täytyi luopua,
erota kalleimmastakin
ja alkaa murheellinen pakoretki ...

Kuin tuulen siivellä
eläen huomiseen
ei aina tiennyt, missä viettää yönsä ...
Vaan sisu karkeni:
kun ehti aamuhun,
sai jossakin taas alkaa arkityönsä ...

i muistaen

anitsassa, kuoli 29. 5. 1974 Helsingissä)

Kuin isät aikoinaan
rakensi kaiken taas,
mikä ei petastunut sodan tiettä, —
niin nykypolvetkin
taas tuovat uutensa
näin itmentäen urheata mieltä.

Ja oli meittäkin tavote pitvissä!
Se, heimovetjesvoimat jännittäen
pois, alas tempaistiin
ja oma koti tuotiin.
Vaan ilman Sinua sen satkoihin
työn päätyessä heimotiput tuotiin ...

Jo ennen sitä juhtahetkeä
sai Noutaja si käskyn käydäkseen. —
Jäi jälkees murhe, suru, kaipuu ...
Jäi meitte muistosi ja neuvosi:
Hän oikeassa on, ken nöyränä
ja kiittäen Luojan tahtoon taipuu.

Kutottisena Aapo Iho. 28. t. 75.

RUOTSIN PUOLELTA

Inkerin suomalaisten keskusliiton johtokunnan syyskokous

ISK:n johkokunta kokoonlly 13 p. syys-
kuula Boråsin Inkerin Kerhon mokitllä la-
vanomalseen syyskokoukseen.

Johtokunnan puheenjohtajaksi on valittu
Möndatissa pidelyssä vuosikokouksessa
Alfred Saklanlii. Tässä kokouksessa vallii-
liin edelleen varapuheenjohtajaksi Alek-
sanleri Hallunen, sihteeriksi Armas Paak-
konen, kassanhoitajaksi Nikolai Rokka ja
informaationhoitajast Henrik Toikka.
Pailst nailä kuuluu johkokuntaan Aappo
Björn, Eino Paakkonen, Juho Jänls ja Vik-
lor Suomalainen, sekä varajäsenel Marlla
Pappinen, Viktor Titku ja Väinö Kemppi.

Päätetlln käyflää Suomi—Ruotsi Kuti-
luurahaslosta v. 1974 saatu määräraha

I.500:— kr seuraavasi:

Kurssileirimenojen pellämiseksi 149:— kr
Örehron nuorille v. 1976 kesä-
juhlan yhteydessä ..... 500:— kr
Boråsin Inkerin Kerholle mokin
ja saunan vuokra ..... 500:— kr
Motnlycken kuorolle ..... 351:— kr
V. 1975 määrärahasla 149:— kr Möln-

lycken kuorolle ja I.351:— kr litaisuuteen,
jossa huomiotaan ISK:n 20-vuolinen lot-
minla.

Keskustelliin mahdollisen kerhon perus-
lamisesla Suur-Gölehorgin alueete. Vallii-
lün lyöryhmä viemään asiaa eleenpäin.

Kuutlln setoslus Möndatissa pidelyssä
kesäjuhlasla ja lodeilln, eillä juhta oli hy-

JUHLAOHJELMAT

Inkerin Suomalaisen Keskusliito (ISK)
haluaa tallella lutevllte sukupolville lieioja
inkeritaisela loiminnasta. Sen lakia olam-
me miellhyvin vaslaan ISK:n arkisloon in-
keriläislen juhlien juhtaohjelmat, juhla-
mer-
kil tai muul pienel julkaisut. Jos ei halua
luopua nilstä niln pyydämme saada nilia
lainaksi kopioimisla varlen. Osoilleeni
löydäl sivulla 2.

Armas Paakkonen.

vln onnislunul. Monissa lilaisuusissa oli
yleisöä enemmän kuin oli arvioilu.

Alfred Saklanlii selosti Helsingissä pide-
lyslä Suomen inkeritaislen juhtasla, joka
keskllletynä Inkerikotlln Karjalaalotla oli
hyvln onnislunul.

V. 1976 kesäjuhlapalkka on Örehro, jär-
jestäjänä Örehron Kerho. Örehrolaisel jär-
jeslälväl myös lämän vuoden pyhänmieslen
pälvanä lavanomaisen valnajlen muislo-
juhtan. Juhtaan loivolaa juhlaaväkeä myös
muilla paikkakunnilla.

Rahakeräys Inkerikotlln Väinö-Pielari
Kekin rinlaveislosta varten olt lähän men-
nessä luotllanul 4256:— kr. Valiitlln lyö-
ryhmä Armas Paakkonen, Viktor Suoma-
lainen, Juho Jänls ja Marlla Pappinen velä-
mään asiaa eleenpäin.

Keskustelliin, miten voitaisiin enst vuon-
na huomoida ISK:n 20-vuolinen lotminla.
Tämä voisi luonnisluu kesäjuhlan yhtey-
dessä lai järjestämältä erikolnen juhtalilal-
suus ja saamalta aikaan juhlaulkalsu. Lo-
pullisla päätöstä ei lehly, vaan jätelliin asla
edelleen harkittavaksi.

H. T.

Inkeriläiset vai Inkerin suomalaiset

Inkerin vävypoika, yliopellaja Eero Raulajoki kirjoilli läslä aiheesla Inkeriläisten Vieslissä n:o 8/1975 ja sanoi siilä puhuneensa myös Ruotsissa Inkerijuhlassa. Yliopeltaja Raulajoelle on annellava milä parhain lunnustus loiminnasla Inkerin suomalaisen hyväksi.

Sallittakoon kiulenkin palala yllä mainilluun tärkeään aiheeseen. Varmaan Rautajoellakaan ei ole milään sitä vaslaan.

Täylyy lielysli hyväksyä nimily Inkeriläinen = Inkerin asukas. (Vrl. Piellarilainen = Piellarin asukas, lampere-lainen = Tampereen asukas). Tekisimme suomen kielelle väkivaliaa, jollemme sanaa hyväksyisi. Mulla sillen on eri kysymys, milä tähän käsilleeseen sisällytämme ja annammeko sen syrjäyttlää käsilleen Inkerin suomalainen

(lai kun on alellu kirjoillaa amerikan-suomalainen, niin voidaan kirjoillaa myös inkerinsuomalainen).

Lieneekö kukaan larkoin määriellyl käsilellä inkeriläinen? Raulajoen mukaan heilä oval 1600- ja 1700-luvulla Suomesla Inkeriin muullaneiden suomalaisen jälkeläisel. — Kysymme, eivälkö inkeriläisiä ole myös 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa Suomesla Inkeriin muullaneel ja siellä Suomen alamaaisina 1920-luvulle saakka pysyneel »Suomen maakkoiisel», joila esim. Kellossa lienee ollul noin neljäs osa suomalaisisla. Enlä ovalko inkeriläisiä Suomesla Inkerin punakapinan jälkeen, v:n 1918 jälkeen, muullaneel ja sinne aselluneel. Ovalko inkeriläisiä Inkerin valjalaiset, enlä kreikkalaiskalolisel inkerikol, jotka kai käyllibilä itseslään nimeä inkerlaisel? Nämä kysymysel oval olleel ralkaisemalla.

Välillä erääseen kokemukseen. Ei liene vain minun, vaan luhansien inkerinsuomalaisten kokemus lämä: Inkerissä pidimme itseämme suomalaisina, mulla kun lulimme Suomeen (varsinkin ennen viime solia), niin lulimmekin olemaan jotain muuta kuin suomalaisia, lulimme olemaan inkeriläisel-nimistä heimokansaa, heimoveljiä, kulen virolaisel, unkarilaisel ja liiviläisel. (Huom. liiviläisel poikkeaval niin paljon suomalaisista, ellä heilä varlen käännelliin Suomessa 1930-luvulla liivin kielinen Uusi lestamentlii). Me olimme inkeriläisiä heimoveljiä, ja samalla kuilenkin puhulliin Värmlannin suomalaisisla Ruotsissa, Ruijan suomalaisisla Norjassa, Amerikan ja Australian suomalaisisla. — Mikä petlymys se meille oli-

SPECIALARBETE OM INGERMANLAND

I årskurs 3 av den svenska gymnasieskolan skall eleven prestera ett specialarbete inom ett valfritt ämnesområde. Margareta Andersson heter en dam i Smedjebacken och hon hade valt just Ingermanland till sitt ämne. Är inte detta något att taga efter för ingermanländska studerande i svenska skolor? Det finns ju massor av litteratur både på svenska och finska att ösa ur. Dessutom finns det levande människor att intervjua! Jag hjälper dig gärna på traven med litteraturanvisningar och ev. »goda råd» om du önskar. Adress och telefon hittar du på sid 2.

Armas Paakkonen.

kaan! Inkerissähän me olimme olleet vain suomataisia.

Rautafoen mukaan Värmtannin suomalaiset sutauiivat ja hukkuivat ruot-salaisiin, kun he tunsivat otevensa vain suomataisia. Rautafoen mukaan kansat-tisuus ja omakietisyys säilytetään, jos heimotunto säilytetään eti jos siis kai esim. nuo suomalaiset olisivat tunteneet olteensa rautalammitaista tai savotaista heimoa.

Rautafoeki väittää myös, että Inkerin suomataisten suomalaisina »säilymisen syynä on se, että inkeritaiset muodostiivat heimon». — Nyt rohkenen otta hy-vän ystäväni kanssa ehdottomasti toista miettiä ja sanoa: Inkerin suomataisten suomataisuuden ja suomen kieten säily-misen syynä oli ottut se, että he tunsivat ja sanoivat aina olevansa suomataisia eikä mitään erikoista heimoa. Joka puotetta Inkeriä puhuttiin: suomatainen kirkko, venätäinen kirkko, suomatainen kylä, venätäinen kylä, suomalainen koutu, venätäinen koutu, suomatainen poika, venätäinen poika, ja vatlanku-mouksen jätkeen puhuttiin Inkerin suo-mataisesta ev.-tuter. konsistorista ja In-kerin suomataisesta kirkkottiskokouk-sesta.

Kun otin sota-aikana rintamatta Itä-Karjatassa, kertoivat patalojoonani pojat minutte tavanneensa tietiä atakäisen pojan, jotta he kysyivät: »Otetko sinä karjatainen?» Poika vastasi: »En, mie otan suomatainen.» Sotitaiden kysettes-sä poika setitti joskus tutteensa koti-väkensä kanssa Inkeristä tänne Itä-Karjataan. Sotitaat ihmettelivät, että poika otti suomatainen ja sanoi settalnen otevensa. He olivat kuutteen siihen vain jostakin inkeritaiten heimokansasta. Sana inkeritäinen oli sotkenut heidän käsityksiään. Miten selventävä vaku-tus otisi ottutkaan sanoitta Inkerin suo-matainen!

Rautafoen väite, että on säilytettävä heimotunne eikä kansattisuustunnetta, on myös väärä, jos ajattellemme saksataisia. Kun heittä otti Battian maissa, tai Puotassa, eri tääneissä Venäjättä, Ame-rikassa, niin aina he olivat saksalaisia eikä asuinmaakuntansa nimisiä heimo-

taisia. Kaikkiatla he säilyttivät erin-omaisesti kansattisuutensa, myös kien-sä. Kun vallankumouksen jätkeen Volgan varretla asui noin 600.000 sak-sataista, niin he muodostivat »Autono-misen Volgan saksalaisen neuvos-totasavatlan» eivätkä volgalaista tasa-vattaa.

Toistan: Inkerin suomalaiset säilytti-vät suomataisuutensa, kun he pitivät itseään (luteritaisina) suomataisina eikä eräänä heimokansana. Pelkkä nimityk-sen käyttö Inkerin suomalaiset (tai in-kerinsuomataiset) vastaa monta esitel-mää inkeriläisistä ja ilmaisee, keittä in-keriläiset oikein ovat. Ilmaistakoon, kuinka suomataisia inkerinsuomataiset olivat vielä vuosisatojen jätkeenkin, esi-merkittä: Ensimmäisen maailmansodan aikana väkirikkaan Tyrön seurakunnan kirkkoherra tutki Tyrön vihittyjen kir-jat noin 200 vuodetta, kuinka monta seka-avioliittoa on siettä sotmittu kreik-kalauskatotisten kanssa, joita venätäiset olivat. Tulos otti: 2 seka-avioliittoa. Niis-täkin toinen morsian oli ottut pappitan piika, joka otti joku aika sitten tuttt Suomesta Inkeriin.

Nimenomaan tuteritaisen uskonsa ta-kia Inkerin suomalaiset olivat säilyneet vuosisadat puhtaasti suomataisina ve-rettään ja mietlettään.

Oten itoinen, että tohtori Saini Lau-rikkata antoi setäänsä koskevatte kir-jatte nimen »S. J. Laurikkata inkerin-suomatainen isä».

Rautafoeki mainitsee, että Ruotsissa Inkeri-juhlassa oli eräs (= yksi) kuu-lija, joka tupasi pysyä edetteen Inkerin suomalaisena. Minä ilmoittaudun nyt toiseksi! Saa nähdä, jäämmekö kahden! Suosittelee Inkerin suomataisina ote-mista myös teitte, suomataisemme, Ruotsissa. Jos te sanotte ruotsataisitte otevanne Ingermantändareita, niin he eiväät tiedä, otettekö täheisiä hottanti-taisitte, vai jugostaaveitte, vai aasiatai-sitte. Mutta kun sanotte otevanne In-germantands finnar, niin heittä on kohta metko setvä käsitys teistä itman pitkiä esitelmiä. Tervehtien

Juhani Jääskeläinen.

Antti Jääskeläinen

75-VUOTIAS

Antti Jääskeläinen syntyi 21. 10. 1900 Vuoleen Vuolejärvellä. Kun kylä vihdoin v. 1910 sai oman kansakoulun, lähti Tynimäen tanhuilta koulutietä kulkemaan kaksi Anterus Juhanan poikaa, — Antti jo 10-vuotias ja Juho häntä kolme vuotta nuorempi. Yhdessä he sitten jakoivat koulutien ilot ja surut keskenään selviytyen kumpikin hyvin — samanaikaisesti loppu-tutkinnosta. Kouluvuosiin sattui mm. tuhoisa kulkutauti Vuolejärvelle. Tauti iski heihin molempiin, mutta he suoriutuivat siitä voittajina Toksovan sairaalassa.

Vasta Suomeen päästyään he saivat sotilaskoulutusta Kirjasalossa 1919—1920 sekä myöhemmin vapaaehtoisessa

maanpuolustusharrastuksessa useilla kursseilla. Juho J:n elämäнкаari katkesi v. 1947. Antti J. sai palvella jatkosodan aikana reserviläisenä kotiutuen pian iän perusteella.

Parhaina miehuusvuosinaan Antti Jääskeläinen ahersi Imatran voimailutoksen työmailla ja vuosikymmenen Kymissä, puuhiomossa koneenhoitajana. Lopullisen ammattinsa hän sai VR:n palveluksessa. Suoritettuaan joitakin asema- ja vaihdemiehen kurseja hän toimi vaihdemiehenä eläkkeelle siirtymiseensä asti.

Hänen vapaa-aikaharrastuksiinsa kuului mm. osanotto rautatieläisten järjestötoimintaan ja oman kodin rakennustyöt. — PVI.

REKIMATKA LIISSILÄN ...

Jatkoa sivulta 7.

Kun olimme näin syoneet, tuoneet ja te-
vanneet atkoivat vanhempani puhua mat-
kan jatkamisesta. Äiti ja tati kietoivat mi-
nut ja pikkuveljeni uunin paalla tämmittet-
tyihin huoplin ja meidän kannettlin rekeen
loimelle. Niinpä sitten matkan toinen osuus
alkoi. Matkasimme nyt kohti Perriin kytää,
jossa toinen mummo, äitini tati, meitä odotli
vielä tänä iltana saapuvaksi.

Pohhiista lähdettyämme tie vei metsään
hatki kohti ttää. En antanut äidin peittää
kasvojeni, sillä pakkanenkaan ei ollut niin
kova kuio aamuvuoraisella, kotoa tähdet-
tyämme.

Harmaa taivas makasi kuusten tatvojen
varassa ja satoi tunta. Ilma oli sakeaoa
isoja valkoisia palloja, jotka uhkasivat peit-
tää meidät ja koko maailman alleen. Hiljal-
leen Mustamme kahlas halki valkoisen
pehmeän massan ja päivä alkoi hämärtyä
lliaaksi. Vihdoin tumisadekin toppui ja ilma
selkeni.

Nyt taivas muuttui niin erilaiseksi vatais-
tukseltaan ja illan yhä pimetessä taivaalle
alkoivat syttyä tähdet. Tietää ei ollut enää
kinoksia, joten Mustakin alkoi ravata ke-
veysti. Pyörtvä taivasmaisemani muuttui
yhä ihmeellisemmäksi ja kavi aavemaiseksi.

Mitä kaikkea sepittelinkään tapenmieles-
tani siinä reen pohjalta maatessani — läm-
pimien peittojen alla — taivasta katsellen.
Koetin keskittää katseeni yhteens toin-
paan tähteen ja yritin sen kautta katseellani
läpäistä taivaankannen. Jospa olisin nähnyt
siellä vaikka vilahduksen enketeistä tai Jee-
suksesta, joista mummoni oli minulle niin
paljon kertonut.

Metsästä alkoi kuulua susien joikunaa ja
ulvahtetua, jota Musta petästy, korskahdetti
ja santäsi taukkaan. Silloin isä puhui Mus-
talle rauhallisesti ja tynnyteltiin. Pian
Musta jo rauhoittuikin, sillä se tuotti tsään.

Matka tuntui jatkuvan loputtomlin vat-
kosen metsän halki. Pakkanenkin kiristi jo
otettaan. Hieroin salaa kätösilläni nenän-
päätäni ja poskiani, eikä äiti huomannut
minun palelevan, sillä hän olisi muuten
peittänyt kasvoni täkin kulman alle. Silloin-
han en olisi eodä nähnyt sitä taivaan kleh-
tovaa piiriä — valkoisten kuusentatvojen ja
kirkkaiden tähtien kuurupittoilekkiiä.

Nuorten palsta

on
viime
aikoina
loistanut
—
tyhjyyttään.

— Löytyyhän Teillä, nuorel, varmasti aina
jotain sanottavaa. Ilmaiskaa itseänne
vaikkapa runon, sadun tai kertomuksen
muodossa. Tai kirjoittakaa ajatuksistanne
muuten valn. Tämä palstahan on omanne.
Juuri Teitä varlen. Kyna käteen ja tarinaa
paperille — vie!

Toimitusterveisin

LAHJOITUKSIA INKERIKODILLE

Liisa Moilanen. kaitaliina
trma Rautio: kynttilänjalat ja kaksi mal-
jakkoa.

ARPAJAISVOITOT

Heisingin paikallisosaston tilaisuuksin
ovat tahjoltaneet

Eeva Akkanen: Riihimaen lasin matjakko
Ruut Hämeen-Anttila: Pertti Pakarisen
kirja »Älä hättäile».

Olin valpunut niin syvälle ajatuksuni,
että hätkähdin, kun yhtäkkiä hevonen py-
sähtyi ja iloinen hälinä riemukkaine terve-
tuliaistoivotuksineen atkol ympärillämme.
Tämän matkan tapahtumat mulstan niin
hyvin juuri siksi, koska siihen mennessä
minulta ei ollut tapahtunut mitään näin
jännittävää — melkein neivuolaaksi eh-
dittyäni.

Maria Ripatt

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Marraskuun kuukausitilaisuus vietetään **pikkujoulun** merkeissä 30 t.l. 75 alkaen kello 12.00 joulumyyjäisillä tñkerikodissa ja jatkuen joulujuhlatilaisuutena kello 13.00

Karjalatalon Ylasalissa. Huomatkaa aika!

Tammikuun kuukausitilaisuus 25. 1 1976

TERVETULOA

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Osastomme järjestää seuraavat tilaisuu-
det:

Kuukausitilaisuus 7. t2. sekä vuosiko-
kous 18 t. Molemmat tilaisuudet alkaval

klo 14 ja ne pidetään Kalevan kirkon huo-
neessa n:o 9.

Johtokunta.

Arvoisat tilaajamme Suomessa ja Ruotsissa

Joulukuun numeron mukana saatte postisiirtokortin, jolla voitte
uudistaa tilauksenne vuodeksi 1976.

**Uudet tilaushinnat vuoden 1976 alusta ovat: 15 mk kotimaassa ja
20 kr Ruotsissa.**

Rattoisia lukuhetkiä.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym. Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho Hietajyvä, valitut runot	10,—
Hellä Suominen Mooses Putrou elämäkerta	3,50
A. Metäläinen Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä Inkerikuoro Nouse Inkeri ym. 7,50 Lauri Santtu Murrejuttuja 7,50	

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunoita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1975 ollut ayytä tila- ta. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunulssa valit- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkunen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA I
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTA KAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistysseuratiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäkeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 12

joulukuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS.

Koivikkokie 6, 01620 Vantaa 62
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
VI. toimittussihleeri:
Anja Luoma, puh. 892 460

KONTTORI:

Inkerikoli, Karjatalato, Käpytänkuja I,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaisin klo 17—19

OSOITE- JA TILAUS- Inkerikolli
ASIAT:

Inkerikoli

TILAUŠMAKSUT:

KonItorin osoiHeella posIIsiirIoIititle
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 15.— vsk kolimaassa. Ruotsissa 20 kr.

ILMOITUSHINNAT:

I/I sivu mk	200,—
I/I „ „	120,—
I/4 „ „	70,—
Kuofittimoiuksel	30,—
Kittos- ym. itm.	20,—
Kuva ttimoiuksessa	30,—

PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS. Puh. 033/101 850
Postiisittori n:o 628047-5

PÄÄASIAMIEN
SUOMESSA.

Hannu Vironmäki
Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiltoilitti n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kuslanlaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSI: *Peter Parsons*. POHJOLAN JOULU

Joulua 32 vuoden takaa

Kokonaisuutta silloisesta joututunnelmas-
la voisi nyt luonnehtia jotenkin näin: Elet-
tiin vuoden pimeintä aikaa; oltiin kansaa,
joka koki pimeydessä vaettavansa. Kuiten-
kin kaikesta huoltamatta uskottiin, että ker-
ran vielä pilvet hajoavat ja valo koittaa. —
Suomalaiset ja v. 1943 Suomeen tulleet in-
keriläiset viettivät ensi kertaa yhteistä
joulua.

Pari tilannetta on jäänyt mieleeni Inkeri-
lälsten karanteenileirin salraatasta.

Olti jouluaatto. Hanget olivat todella kor-
kelta ja pakkahan kovaa. Harjulla oleva
kansakoulu oli tilapäisesti Inkeriläisten sai-
raalana. Se otti täynnä potilaita — kaiken-
laisia ja heillä monenlaisia sairauksia.
Kultenkin tuli joulu silloinkin ja siihen sal-
raataan.

Muistan, miten kuusi seisot koristettuna
aattoamuna, kun sairaanhoitajia tuli työ-
hön. Sen olivat potilaat yön aikana koris-
taneet suomalaisen henkilökkunnan ttoiksi.
Kuusen oksilla oli vaateanpunaisia ruusuja
sekä nauhaa, jossa rillpul eri maiden pape-
risia ilppuja. Sairaala oli saanut tahjaksi
suomalaisia kuusenkoristeita. Ehdotettiin,
että kuusi koristettaisiin suomalaiseen ta-
paan. Inkeriläiset saavat sitten itse rat-
kaista, kumpi jätetään. Suomalaista joulu-
kuusta sitten yhdessä rakennettiin. Latvaan
kilnnettiin tähti ja oksille hopeanvärtsiä
nauhoja, kynttitöila ja erilaisia koristeita.

Omenia en mutsta siinä oileen. »Suomalai-
nen joulukuus on sorjemp», sanoivat Inke-
riläiset ja yleisestä sopimuksesta se jätet-
tiin.

Pitäjän rovasti tuli salraasaan pitämään
jouluuaton hartaushetkeä. Hänelle Inkerin
kansa oli tuttua jo aikaisemmilta vuosilta.
Siksi joulun saarna osul suoraan sydäimestä
sydämiin. Jouluevankellumina luettiin:
»Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee
suureo valkeuden, ja jotka isluvat kuote-
man varjon maassa, niille toistaa valkeus.»
(Jes. 9: t.) Äänekäs itku säästi rovestin
varähtelevin äänin lausumia ajatuksia. »Sy-
vyydestä minä huudan Sinua, Herra!» —
Niln, — joulunakin. — Yhdyttiin joulu-
virteen, valkka se valkeaita tuntuikin.

»Ah ilon jos Sinuss' ois,
Enk' unholittaa Sua koskaan voisi!
Suo siihen apus' armosta,
Niln kilitän aina riemulta» ... (S.V.K. 2t: 9)

— Se otti Joutu, jolloin saimme syödä kyy-
netten teipää ja juoda ahdistuksen vettä.

Tänä Jouluna yhdymme jälleen yhdessä
jouluvirteen:

»Nyt Jumataille kunnia,
kun antoi atnoon Poikansa,
silti' enkeitkin riemulten
velsaavat Hälle kiitoksen.»

(S.V.K. 2t: t0.).

Heljä Huttunen.

KOTOISIA HENKILÖKUVIA

Aatu Haltsonen

Kolppanan seminaarin 50-v. albumissa sanotaan: Aalami Haltsonen, synl. Hietamäen Nuuttilassa 11. 2. 1873. Vanhemmat: Talollinen Juoseppi Haltsonen ja Maria (o.s. Puranen). Tuli seminaariin kansakoulvalmistuksella 1888. Päälli 1892 o.l.u. (= opettaja-, lukkari- ja urkuri)lodiisluk-silla. Täydenl. myöhemmin luelojansa opel-lajien yleissivislävillä ja tarbanviljelys-ym. kursseilla. Opellajana Tyrön Ylikylässä 1892—97, Hietamäen Rospeekassa 1897—1902, sitä lähtien Pietarin Suom. aluslavassa koulussa Kalrinnanbovissa. Opeltajatoimensa obella loiminul railliusy:s »Inkerin» siblee-rinä, esimiehenä ja rabaslonboitajana vuo-rollell v:sta 1898, »Alku»-r.y. siblee-rinä ja esimiehenä v:sta 1903, Pielarin Suoma-laisen Yhleiskoulun kannallajay:n siblee-rinä v:sta 1907, »Soiblu»-seuran pubeenjob-lajana v:sta 1912. Avuslanul »Inkeriä», »Uulla Inkeriä» ja »Nevaa». Viimemainilun toimillajana ollul v.v. 1910—1912. Tolsissa naimisissa Malilda Anna Sobvi Pokin kanssa v:sta 1898. Lapsia 1 poika.

Kyseinen albumi ilmestyi keväällä 1913. — Sen jälkeisiltä ajoilta saalan lämän mo-nipubaisen ystävän ja veljen elämänvael-luksen kuvaan liillää ja lisää joillakin piir-leitä omlen subjektiivisten bavalnlojeni pobjalla.

Tilaisuulta, jossa bäneen henkilökoklai-sesti lulusluin, en vaillellavasll muista. Kaikell se lapablui siinä v. 1909—1910 tie-noilla joissakin juhllissa. Ennenpltkää olimme melko viikkaassa kirjeenvaihdossa ja banelle olen suuressa killoillisuuden ve-lassa siltä, että hän käsilill minun benkisen orpouleni ja yksinäisyyteni sekä alkol ob-jailla 18 vuolta itseänsä nuorempaa bletä-mäkeläislä ...

Hänen kolinsa Pielarissa, Kalrinnanbovin kouluhuoneuston ybleydessä oll minulle, niinkuin monille muillekin, aina avoinna, menin sinne koska labansa. Monel rikkaal ja kaunill muisloj ybdessalobelkislä siellä oval jatkuvasll lallessani.

Railliusasia oll banelle sydamenasiana ja lukemaltoman monel oval ne illaisuudel, joissa hän esiinlyi railliusasian puolesla pu-bein, esilelmin ja kirjoilelmn. Vaikka kolipaikka oli banelle kaupungissa, liikkui hän paljon myoskun maaseudulla. Railliusesile-missään lapasi Aalu-veli valaisla esilyslaan bavalntovalineillä. Sarjaan kuului railliin ja juomarin sisuselimiä kulen sydan, mak-sa, munuaisel yms. Niitä hän sälytylel »Nevan» konllorissa erässä kaapissa ja toi-sel siella vitsailval sillen, kun ne joskus vyöryiväl abtaasta sälytyspaikaslaan lal-lialle, ella siellä ne Aalamn sisuskalul laas meneväl sekaisil!

Muislanpa erään vierailun Hallsosilla nil-bin aikolhin, jolloin Aalu-veli loimilleli sivubomminansa Neva-lehleä. — Koulupaivän päälylyä labdelliin Nevan loimiluk-seen, mikä silloin sijaitsi Hernekadun 32:ssa. Pietarissa ajeltiin siiben aikaan vielä »konl-kalla», s.o. kakskerroksella rattiovaunulla, jola ei liikutellul laisinkaan sähkö, vaan kaksi luollaista kauramootloriluuskaa. Ylä-kerla oli joltakin kopekoilla balvempi, vaik-ka siellä oli raillilimpl ilma mielestänl. Ei se käynyl laisinkaan se malkanleko niin kilvakasti kuln sähköön voimalla käy, mulla elbän kukaan osannul sähköä edes kalva-takaan sellaiseen loimeen ...!

Mennen-lullen siis lsluakörötellein siellä yläilmoissa ja minä, yksinertainen kylän-poika senkun katseilla põllöllelin kaupunki-lalsnäkyymiä. Lalska luutunut parivaljakko

jotenkin juosta lönkkyteli uneliaan ajurin
hoputtamana ja matka edistyi ...

Nähtiä ajoilta mulstan erään teatterissa
käynnin. Kalketi se oli »Alku»-raittiusyh-
distyksen alkaansaama amatööriesitys.
»Pastori Jussilainen» tai »Kuopion ta-
kana». No niin. Patuumatkalla sain kuulla
sitten, että minun tuli taatia sitä arvostelu!
Lehtä varten tietenkin. Jo se oli kauhis-
luttava velvoite. Yritin vapautua siitä,
mutta Hattsonen vaan sanoi, että se on
kirjoitettava, koska osaan kerran kirjoittaa.
No, värkäsinhän siitä jonkunlaisen omen
puuttuvaisten hoksottimeni mukaan ja se
julkaitiin sellaisenaan. Mutta toimituspa
sai näyttelijöiltä sapiskat mokomasta arvostelusta ja oli Aatu itse sitten joutunut sitä
parsimaan, niinkun hän myöhemmin nau-
reskellen kertoi: minä kun tyhmyyksissäni
olin epäkiltollisen osan esittäjän jättänyt
huomioimatta.

Niin, eräs piirre vielä on lisättävä tähän
kuvaan: Hattsonen harrasti myöskin mehi-
laisholtoa. Hänellä oli taällä Valkjärvellä
omistuksessaan sellainen kesämökki ja ke-
säisin perhe siis majaili täällä sekä isäntä
hoiteli epäsiipikarjaansa ansaitun kesälo-
man aikana

Sattuipa kerran sitten sellainen tapaus,
että minun kaikenlaisten intomielisten ihan-
leiden kyllästämissä käsityksissäni näistä
inkerin suurmiehistä syntyi pahanlainen
repeämä. — Olin mukana »Neva»-lehden
taloudellista tilaa pohditskelemaan kutsu-
lussa neuvottelutilaisuudessa Mikko Kaa-
solaisen*) luona Leppisaareessa (Toksovassa).
Olin kasvanut kodissa, jossa vallitsi — sa-
noisinko terve, metkeinpä puritaininen ta-
lonpoikainen »jumalanpelko» ja korttipell
luettiin suureksi synniksi ... Miten otta-
kaan, iltamyöhällä — oltiin jo asetuttu sel-
laiselle siskonpettille, kun joku veljistä
kysäsi: Onko kenelläkään kortteja, tässä
ennen unen tuloa sopsi vielä panna tolm-
meksi! Ja Hattsonen laushti, että hänellä
on! — No, jopa jotakin, tuomasin järkyt-
tyneenä ja seurasin siten tuollaisen illusio-
nin raunioilta tätä peliä...

Viimeisen kerran tapaus Hattsonen tötä
lienoissa. Sen jälkeiset ajat koituivat hän-
nelle niinkuin kaikille muillekin Inkerin

Joulu Inkerissä

Himmeästi joutuvatot Inkerissä toistaa.
Kansa töihin kiirehti, tehtaan pölyt
soittaa.

Inkerin tapsen joutukirkko vataistu on
siltoin,
taivaan tähdet, kirkas kuu kun
kimmettääpt ttoin.

Inkerin tapsen kotiphaa vieras jalka
astuu,
pyyhki enket kyynet pois, kun tapsen
sijmä kastuu.

Maria Hartikainen

valistustyön tekijöille kärsimysten ja koet-
temusten, tuskan tleksi. Kuulin hänen
muuttaneen Pietarista Hietamäelle. Pidä-
tykset, kuulustetut, kotietsinnät, karkoituk-
set — kaikki ne sai hän kestää ennenkun
viimelnä matka alkoi. Sitä en tiedä, mil-
loin ja missä tämä tapahtui.

Hänen ainoa poikansa Sulo, filtri, eli ja
vaikutti Helsingissä, mutta en ote ollut hän-
nen kanssaan missään tekemisissä.

Teen kunniaa Aatu Hattsonen elämän-
työlle Inkerin ja Pietarin suomalaisen asu-
tuksen keskeitä suoritettua pitkän toimi-
kauden vaihella.

t8. t. 44 — t. tt. 75.

*) Mikko Kaasolainen ei silloin vietä
kuulunut kommunisteihin.

Muistelma Iisakki Latun kotimatasta

Pieni tarina sedästäni, näyttöistä Iisakki Latusta.

Kun seläni miltä oli tullut Suomesta kotiin Lätinän kylään, niin hän atna ensin oli tullut ajurilla Hatstnan asemalta Kotppanan seminaariin. Oli sieltä yötä ja seuraavana aamuna tuli kävelen kottin. Se oli vain parin kilometrin matka.

Hatstnassa oli silloin inkeriläisiä mtehtiä ajureina. Kotppanan kyläisiä oli Hannetl nntinen mies ajurina myöskin.

Hänen kerrottiin olevan kova teen juoja. Hän kun oli tavella mennyt trahteerin, niin kuusiloisia lasttista juotuaan otti vasta päällysvaatteet pois ja jatkoi juomistaan. Hän oli sanonutkin, että vast on kuuvetloist stakana ni jo pitää riisuissa.

Sitten kerran kun setäni oli tullut junalla Hatsinaan, ja asemalta oli paikannut ajurin viemään Kotppanan seminaariin, ajuri sattuiinkin olemaan Kotppanan Hannett.

Kun hän oli kuultut setäni puhuvan suomea, niin hän oli ihmetellen sanonut, että suomalainen herra ja näin hyvä vualtees. Oikeeks se uot Suomesl ast tullut?

Stettähän minä olen tullut, oli setäni vastannut. Ja Hanneti jatkot, että sinne Suomehase mänj Lätinast se Latun Uapon polka, miks lie rietistelijaks, antot tseen vihollisen hattuu. Lieks stt sei vualteitakkaa pttä.

Setäni ei ollut sanonut mitään, vaan kun tulivat Seminaarin portille hän kyydtn maksettuaan sanoi, että minä olen Lätinäsiä sen Latun Uapon polka ja niinkuin näei, niin minulta on vaatteet päällä. Ja Hannelin puhe muuttui ja hän sanoi, että vain se uotkii Aapram Semontsan polka Lätinästä ja nätn hyvä vualtees.

Setäni oli nauranut. että kun ensin oli

Heikki Ärttö

80 vuotta

Marraskuun 28 p:nä laitti Heikki Ärttö 80 vuotta. Hän syniyt 28. tt. 1895 Hietämäettä Ärttölä kytässä. Inkerissä oltessaan Ärttö oli monissa vasiuunalaississa toimissa Neuvostovattan aikana hän oli mm. kolhoosin johtajana ja tämän ohella hän suoritti useita kursseja, mm. keinoslementäjän kurstin. Niinpä saavuttuaan Suomeen v. 1942 hänestä tuli Suomen enstmmäinen keinoslementäjä, jossa tehtävässä hän toimi eläkkeelle siirtymiseensä asti. Täten hän oli omalta osaltaan aloittamassa tämän nyt tärkeästä tunnustetun työnsä.

Yhdistyksemme rientothin Heikki Ärttö on koko ajan ottanut vatppaasti osaa. Hän on tuttu näky oltpa kysymyksessä retket tai muut tilaisuudet.

Hetstgin paikallisosasto sekä Viestin toimitus esittää lämpimäi onnittelunsa.

Latun Uappo ja sitten tulikin Aapram Semonts.

Hanneti oli tottunut näkemään, kun Suomesta oli tullut patmenia ja kirvesmiehla, työvaatteissa, ja nyt oli tullutkin herra, jota hän oli ihmetellyt.

Liisa Musikka.

Vapauden uhri

Simo Lattu, josta kirjailija Työöl mainitsi puheessaan kesäjuhliilla, oli Kotppaao seurakunnasta Lätioäo kylästä.

Hän oli setäni, oäyttelijä Iisakki Latuo ja isäni isoisä.

Isäni kertoi meille, että mummo, Simo Latuo vatmoi, että heidän otlessa pieviä, keräoout heille ja itkeoyt isoisäo kovaa kohtaloa.

Mulstao isäni kertooee, että Simo Lattu oli ollut staarostaoa silheo aikaao. Ja herrat olivat pitäoeet häotä itsetteoo uskolliseoa.

Herrat olivat kehottaneet häntä puhuttelemaan tatonpoikia ja ktrjottamaan papeirin, etteivät he hatua mitään muutoksia elämänsä, eikä mitään vapautuksia.

Mutta hän oli puhunut päinvastoin talonpojille, että nyt ei helitettä niin kauan, kunnes päästään vapaaksi. Ja he ktrjoittivat anomuksen keisarille. Ja hänet oli sitten viety otktkuorman sisällä Pietariin.

Pietarissa hän oli odottanut, ja kun keisari ajoi hevosella, hän tankest potvitteen tiette ja kumarteli. Ketsari otti pysäyttänyt hevoset ja hän antanut anomuksen.

Mutta omassa kytässä oli ollut mies, Pien-Pekko nimeltään. Hän oli kannettut herroille katkki Simo Latun puuhut ja vakoili häntä. Simo ei enää uskattanut asua kotona, vaan oli ollut karkuteittä metsissä ja mitoten missäkin.

Metsässä oli ollut yksi paikka, mihin oli yotlä aina viety hänelle ruokaa.

Kotona oli kuoity usein tarkastuksia tekemässä. Otjet ja heinät tadosta ja villat aistasta otivat keihäitten kanssa pistetteet, että jos on siellä piitossa.

Hänen vaimonsakin oli ollut vangittuna yhdeksän viikkoa ja pidetty pimeässä, ei päivän valkeutta näytetty. Mutta hän ei muuta puhunut kuin, ettei mitään tiedä. Niin hänet olivat päästäneet vapaaksi.

Kerrao Simo Lattu oli meooyt hetuotai-pyhioä sukutatsille Virkkittao kytäao. Se oo meidäo kytästä parikymmeotä kilometrillä. Kyltä vakottu kävi ja sotilaat tutivat slooe-kio. He olivat ottaoeet häoet kiiool. Mutta kytäo ootset otivat tutteet apuun ja päästäoeet häoet karkuuo. Ja seuraavaao päiväoä oäitä oalsta oli piiskattu.

Näytetmäkappate »Viimeioeo poootustus», oo ktrjottettu Lätioäo kytästä Lattulao talosta, mloun syotymäkodistaoi.

Siinä on inkeriläiset läksiläiset. Helitä otti silheo aikaao läksiläiset. Simo Latuo tytär oli mennyt naimisiin Saapun kytään. Kirjailijan mellekkuvitukseen ja näytetmäkappateeseen sopi paremmin, että isäntä vangitaan kotona.

Mutta itse asiassa hänet oli vangittu niityllä olleesta heinäladosta, johon hän oli onnettomuudekseen nukahtanut. Naiset olivat otteet peitotta ruista tai kauraa telkkamassa. Kun häntä oli tuotu raudoissa, niin natsilta sirpitiin otivat pudonneet käsistä pois. Naista etvät luokse enää päästäneet, pitemmän matkan päästä oli vain heitte jäähyväiset sanonut.

Ja Pien-Pekko oli saanut herroilta uuden tuvan palkaksi.

Mutta Simo Latun kohtalosta ei saatu mitään tietoa. Miten ja missä hänen pälvänsä päättivät.

Heitä oli ollut kotme miestä Inkerissä, jotka hommasivat tatonpojille vapautta. Toiset kakst olivat säityneet vankitatta, kun heitä etvät ehtineet vangita ennen manifestia. Sen jälkeen, kun keisari juttosi talonpojat vapatksl, herroilta ei otutt enää oikeutta vangita.

Mutta Simo Lattu tuli vangituksi Pien-Pekon ansiosta ennen manifestia.

Liisa Musikka o.s. Lattu.

Laloi-ilta

A. S. Pushkin.

(Tämä runo on vuodelta 1824, jolloin runoilija A. S. Pushkin oli karkoitettuna kahden vuoden ajaksi vanhempiensa ränsyneelle, huonohoitaiselle maatilalle Pskovin läänissä. Hänen lähimpänä seurataisenaan oli vain entinen »njaanja», maaorja-mummo Arina Rodonovna, joka a(k)anaan oli hänen lähin huoltajansa. Lieneepä ollut vaihtaneen käytännön mukaan pojan imeitäjänäk(n ...)

Myrskynryöppy taivaan katiaa
(unia pyörtein nietosain,
väliin ulvoen kuin peto
tai kuin vauva va(ittain
Väliin (ahon okikaion
o(iei (entoon hoputiaa,
ioisinaan kuin matkalainen
ikkunaamme kopuitaa ...

Vanhan mökkionosemme
surui(iseen (kkunaan
iuijoitellen ysiäväni
unohiuvu kaisomaan ...
— Myrskyn ulvontaanko väsyi,
vaiko (öyryi miete uus,
vaiko iorkahie(iei väliin
hyrinähän kehräpuus?

Malsieiaanpa, ysiava sä
köyhän, polon nuoruutein,
ryöppy ehkä (ieven(aisi
kaikeruuta sydämeini.
— Lausia, kuinka ia(iiniini
kaukomallia asustaa,
kerro, kuinka neio norja
kaivotie(iä (aufahtaa ...

Myrskynryöppy taivaan katiaa
(unta pyörtein nieosialn,
mi(oln ulvoen kuin peto
iaikka vauva valitiain ...
Malsitakaamme, ysiävä sa
köyhän polon nuoruutein,
tänne tuopp(täysinäinen —
keveniyis(sydämeini ...

Juhlavuoden kunniaksi suomentanut

Aapo Iho

18. 04. 75.

(Runoilija A. S. Pushkinin syniymästä on
kulunut 175 vuotta).

Joulujeni muistelmia

Nyt jo seitsemäskymmenes joulukuu mulla
ompi taaskin ovella.
Olenkohan Herra Sulle joka joulun
mä oikein pyhittänyt todella?

•

Näillä asioilla miettimään, mun oikein
laytyy pysähtyy.
Etä meidän juhlimiset aina
Herra oikeiksi hyväksyy.

•

Lapsuusajan joulujuhlat usein mieleheeni
juohtuu näin.
Kuinka yli Lempaalanjärven jouluaamuna
matkasimme kirkolle päin.

•

Kirkon ikkunoisia valot kirkkukassat
vastahaamme loistivat.
Joulutervehdystä kellost lapullisia toistivat.

•

Silloin mentiin joulukirkkoon
melkein koko perhekunnittain.
Samoin Pyhän Sanan lukemiseen
kolona joka sunnuntai.

Noita lapsuus- ja nuoruusajan muistoja
on hyvä joskus miettiä.
Silloinhan olivat joulujuhlat niin kovin
ihania helkiä.

•

Nythan ovat joulutkin jo ylellisyyttä,
ihan täyteen täytetty.
Kun ei vaan pientä Seimenlasta,
olisi ihan lyystin hyljätty.

•

Kerran saamme ikijoulun viettää
Isä kolonas.
Aula läma muistamaan kun pidat
meitä omanas.

•

Siellä saamme sitten olla rakkaitemme
parissa,
jotka nyt jo joulua viettää
Taivaan kultasalissa.

Liisa Makara

RUOTSIN PUOLELTA

Pyhäinpäivä Örebrossa

Tavanomaiseen vainajien muistojuhlaan kokoonnuttiin Örebrossa Sankt Mikaelin kirkkoon. Tänne ollaan totuttu tulemaan. Onhan tämä kirkko osaltaan meille oma. Örebrossa asuvat inkeriläiset ovat olleet talkooloissa kirkkoa rakentamassa, ja kirkon vieressä on muistokivi, pystyletty pois menneiden omalstemme muistoksi.

Suomenkielisen juhla jumalanpalveluksen piti ruotsalainen pappi, pastori Ungve Erkstam, Kumlasta. Avustamassa ja Herran Pyhää Ehtoollista jakamassa oli pastori Bengt Olsson. Herkän tunnelman ilaisuudelle antoi paikallisen seurakunnan lapsikuoro, heleästi laulaen.

Jumalanpalveluksen jälkeen siirryttiin muistokivelle, jossa laskettiin inkerin Suomalaisen Keskusliiton seppeli. Kukkia oli Eskilstunan inkerin kerholta. Muistokivi on muodostunut todella symboliseksi pois menneiden omaistemme haulakummiksi. Silinä seistessä ja veisatessa käymme ajatuksiemme siivillä omislemme haulakummuilla, missä ne sitten lieneekin.

Siirryttiin kirkon kellarikerrokseen, jossa emännillä oli kahvia ja volteivät tarjottavana. Näin samalla tarjoutuu tilaisuus lausua omaisia ja ystäviä, jolloin on aina aihetta keskusteluun.

Juhla jatkui kirkkosalissa, jossa alkuvirren jälkeen laukinaneuvos John Heidin piti esitelmän Pohjois-Ruotsin suomenkielisen väestön elämän vaiheista. Esilelma oli mielenkiintoinen kuvaus torniolaaksolaisten taloudellisesta, kansallisesta ja henkisestä kehityksestä vuosisatojen kuluessa. Anna Parkkinen puhui rukouksen voimasta, kertomalla esimerkin, miten rukoilemalla voidaan parantaa sellainenkin sairaus, jota lääketiede ei voi parantaa.

Juho Jänis johdatti loppurukoukseen, jonka jälkeen laulettiin kiitosvirsi — Herraa hyvää kiitläkää.

On aihetta tuoda julkis suuret kiitokset juhlan järjestäjille, ja erikoisesti ahkerille emännille. Oli ilahduttavaa nähdä emäntiä autlamassa nuoret — trja Randefelt, Mirjam Rokka ja Kirsti Hirvonen.

Ensi vuoden kesäjuhla on Örebrossa. Sunnuntai-aamulla kokountul Inkerin Suomalaisen Keskusliiton johlokunta Matti Randefellin kodissa Kokouksen puheena oli ensi vuoden kesäjuhlan järjestely, ja sen yhteydessä mahdollisen julkaisun aikaansaaminen iSK:n täyttäessä 20 vuotta.

H. T.

BORÄS

Yleinen Inkeriläisten seurakuntakokous pidetään 28/12 -75 Carlin seurakuntatalossa kln 15. Ohjelmassa sääntöjen määäämät asiat sekä puheenjohtajan vaalit. Tervetuloa.

Puheenjohtaja.

Juhlakansaa muistokivellä.

Alfred Saklanti, Rotand Randefelt ja Kirsli Hirvonen laskemassa ISK:n seppelettä.

Synnyinmaalle

Viimeiset päivät sinun tuonas
mä vletän rakas synnyinmaa.
Kyyneisiimin sinut jätän
ja lähden maaiimaa kulkemaan.

Monta surua mä siellä
sydämeäin kevensin.
Pyhat kalliit iupaukset
sen alttarilla uudistin.

Jaivat rakkaat kotikummut
kuin myös rakas kotni.
Vaikka missä kuikenenkin
sä muistut aina mieleeni.

Ne pyhät kalliit tupaukset
mä maallmassa unhoitin.
Maaiiman tlot katoovaiset
mä itsetleni omistin.

Kuvasi on sydämessäin,
ei kukaan riistää voisi pois.
Valk vieras maa ois kuinka kaillis
ei kotimaani vertaa ois.

Oi sä kallis tapsuuskoti
jossa kasvoin, vartuin ma
Et sä koskaan maailmassa
multa unhoituksiin jää.

Taail oli rakas Herran huone.
nyt raunioina seisoo.
Jaahyvaiset vieä mulle
sen kiviseinä iausuupi.

Ja niin lähden kulkemaan,
matka ompi edessä.
tton ninkuin murheen päivät
otan Herran kädestä.

Anna Tuutarista.

*Oikein hyvää ja rauhallista joulua
ja
onnellista uutta vuotta*

kaikille lukijoilleen toivottaa

INKERILÄISTEN VIESTI

Vanha valokuva kertoo

Kuva on otettu 1931 Struuppaan veneveistamolla Kosemkinen pitäjässä. Kuvassa vasemmalta. Edvard Yllo, kuvan lähettäjä Robert Lukka, Johannes Lukka, Antti Kustola ja Johannes Voutilinen. Alarivi: Simo Toivonen, Matti Lukka, Matti Lukka (edellisen veljenpoika). Kaikki ovat Kosemkinen pitäjän Kaipaan kytästä, paitsi Edvard Yllo, joka on Hakajau kylästä.

Muistellaanpa Ruotsin matkaa

Kesa oo mennyt ja syksykie, mutta muistetta voimme vietä tatvelliakio kesäisiä matkoja. Eiko oiio, hyvät ystävät. Matkat ja juhtat ovat takaoapäio, vietä kerrao kayo muistoissa uudetteo tuo Ruotsio matkamme juhtitte Motodatiio.

Kytta sellaiset matkat ovat hauskoja ja katkiopuolin aotoisia, vaikka pitkä automatka jo vähö väsyttikiio päästyämme Motodatiio.

Mutta kaikki se, mitä saimme kokea ja oahda häivytti väsymykseokie. Saimme tavata tuttavia ja sukutatsia, kuka vietti yoosa äitinsä, kuka tyttäreesä tuoo sekä toiset taas ystävieosä tuoo.

Kauois pikku kaupuoiki se Molndal stetta Goteborgio kytjessä. Kirkko korkeatta mäetliä tuuheitteio tehtipuitteio kesketta. Juhlilla oti mukavaa, mutta omatsio tapaa-miset lietenkie otivat kaikkeio tärkeiöä matkassa. Kyttä siioä jäähyväishelkettä oti kyynekto silmässä.

»Eipä koskaao Herran kaosa aloiaakst erkaeo» tautotvat saattajat siioä koutuo tuooa meille tähtiessämme taas patuumatkatte.

Meoomatkatta mekin autossa tauioimme patjoo, mutta patuumatkalla ei eoää oikein lautu maittaout. Oti jo tarpeekst taulettu ja oyt muistettiiio siettä vietettyä juhao-ousta ja juhlia.

Kalkki edettiselkie ruotsiomatkat ovat suureoa muistooa mietessä. Niio että melkeiopä tekee mieli o ajatetta ensi kesäio juhtamatkaa siittä mietettä, että mukaaao vaao.

Ott lattavat kutjettajat, matka sujui oiio oooettisesti.

Ja kalkeo ytiooä iktaiokoeio Jumata, joka soi meilte hyvät itmat ja katkeo hyväö.

Soi kunoiakst Luojaio,
oyt virsi kiitkokseo.
Taao kaikeo hyvän tuojao
ja suojao ainalseo.

E. R

Seukko-seura syntyi

Ja lottahao se jo syölytkio, kun edes-
auttajta oli 14. Synlymäpätvä oli marras-
kuun 6. 1975.

Seukot tahtovat kertoa, että kokoooumi-
oen oo kaikille avoto. Osotte oo: Iokeri-
koti Karjatatalo. Aika: joka torstiat klo 13—
15. Tämäio vuoden puotetta kokoooumme
alioa joulukuun 11 päivään saakka. Uudeo
vuodeo puotella aotoimme jätteeo tammi-
kuuo 15 p:öä so. torstaiöa samaao aikaao.

Juomme kahvia ja rupattelemme alkuun
päästäksemme. Virsi ja Raamatun tai us-
konnolliseio kirjan tukeminen tutevat ote-
maaio ohjelmaa tähtökohtioa. Yhdessäio
kaavotteliin jatkuvakst keskustelleio. Ke-
oetiä oo muassaan ruoo, kenellä tuettavaa.
Ehkä jottakin oo henkilökohtaineio ongelma,
jooka haluaa kertoa; lio, jota purkaa. Kuka
taas tahtoo muistella meoetiä vaihetta ima.
Otemme ryhmänä kooita ja tahdomme pyr-
kiä totteo totemme kanssa tavoitteeseio:
»Me yhdessä autamme teitä teidäio liooo-
eo». (2 Kor. 1: 24.) Yhdessäiolomme päättäm-
me aina kiitosvirteen.

Seukko-seuralla oo parikto vetäjäio, on
sihteeri, rahastonhoitaja ja emäntliä atna
part vuoroitaa. Ryhmässä lioittitautui
eräs osanoitaja isännäksi ja tupautul mm.
tuotten järjestäjäksi. Uudeo vuodeo alussa
palataao vetäjän valioitaaio vtiä uudetteeo.

Näio se perustamineio kävi — että siittä
vaan. Seukko-seurassa oo oitiin raittioaa.
Saoomme stoullekin, oitpa mies tai oati-
oeio, että tervetutao, SEUKKO!

H. H.

LAHJOITUS INKERILÄISTEN VIESTILLE

Emilia Simponen on tukenut Viestiä
400 mk:lla.

Viesti kiittää tuesta.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

Osallistu sävellahjaan Auta meitä näkemään

Sävellahjakonserttien kautta kootaan varoja maamme ensimmäisen näönkuntoutuskeskuksen perustamiseen 10. 11. 1975 — 10. 1. 1976.

Sitmätapaturman jälkeen vammautunut henkilö ei osaa käyttää alentunutta näkökykyään. Näönkuntoutuskeskuksessa jäljettä olevaa näköä pystytään kuitenkin kuntouttamaan siinä määrin, että useassa tapauksessa henkilö pystyy jälleen tukemaan ja kirjoittamaan ja voi palata työetämään.

Peräti 93 prosenttia heikkonäköisistä voi saada apua näköongelmiinsa näönkuntoutumisesta.

Säveltäjän avulla voit patauttaa tuhansille heikkonäköisille kyvyn tukea ja kirjoittaa.

Toivo, tervehdi, haasta ja ota haaste vastaan.

Sävellahja 22.000 odottaa suoritustasi.

SOKEAIN KESKUSLIITTO RY.

OMAISIA ETSITÄÄN

Etsitään Mari Nikkarista, synt. t. nkerin Tuutarissa, Repolan kylässä n. 1923. Asunut Karkkylässä vuosina 1943—44. Vastaukselle rva Katri Kaipainen (o.s. Sappilainen), Tesomajärvenkalu 20 D 65, 33310 Tampere 31.

O i k a i s u

t. nkeriläisten Viestin lokakuun numerossa sivulla 8 ja 9 »Vanha kuva kertoo» kirjoittajalle on sattunut inhimillinen erehdys: Topi Huttarista on tullut Vihtori Hutteri ja hänen kirjailijanimensä on Lea Heto eikä Leo Helo. Hänen kirjailijatoverinsa arvostelivat häntä, että hän ei uskalla käyttää miehistä nimeä, vaan kulkee naisten hamelissa. — Hoidan välissään oleva pikku tyttö on trja Savolainen. Se ei ole hoidan tyttärensä, vaan Topin sisaren tytö, kuuleman mukaan kaksi vuotta sitten Moskovassa kuolleet.

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Tammikuun kuukausitilaisuus 25. t. -76.
TERTVETULOA.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Vuositilaisuus 18. t. Tilaisuus alkaa klo 19
Kalevan kirkon huoneessa n:o 8.

Johtokunta.

JOUKOSTAMME POISTUNEITA

Juho Pönttönen, synt. 24/11 1899, kuoli Boråsissa 3/6 1975.

Sofia Liski, synt. 12/8 1897 Venjoella, kuoli Boråsissa 24/8 1975.

Pekka Korkkkinen, synt. 5/3 1895, kuoli Molnlyckessä 30/8 1975.

Nikola t. konen, synt. 24/6 1918, kuoli Boråsissa 14/11 1975.

Aino Hämäläinen, synt. 13/10 1912, kuoli Lindomessa 9/11 1975.

Leo Leltzinger, synt. 23/3 1929, kuoli Molndalissa 17/11 1975.

Jaakko Huli, synt. 10/10 1896, kuoli Boråsissa 20/11 1975.

Maria Varkki, synt. 12/7 1905, kuoli Molnlyckessä 24/11 1975.

**Tilaa asiamiehiltämme
Inkeri-aiheista kirjallisuutta
Levitä Inkeri-tietoutta**

Sulo Halttosen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Sauli Laurikkala	
Ruvasli S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Eläjäyvä, valtiul runol	10,—
Helli Suominen	
Muosen Pulrou elämäkerta	3,50
A Mellainen	
luteriu Ev.Lul. kirkou 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä	
luterikuoro	
Nouse luteri ym.	7,50
Lauri Saulu	
Murrelullaja	7,50

lukeriu seluukarlotja 2,50
lukeriu vaakunolta 8,—
lukeriu lippuja 4,—
lukeriu posilmerkkejä sarja 20,—
Adressseja 7,—
Inkeriläisten Viesli vuodeksi 1976 olisi syytä ti-
lata. Hinta 15,—
Hinnat kruunulissa valitt-
sitten kurssin mukaan

Peäaslamlehel:

**Ruotsissa Armas Paakkouen
Suomessa Hauuu Vironmäki
osoittele sivulla 2**

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUIH 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17-19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAUKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAUKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHISOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MIISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.